

પ્રસ્તાવના.

કવિનારૂપે લખેલા ગ્રંથો વાંચવામાં લગવાનો ત્રાસ અસહ્ય થઈ શકે છે. આવી શકે છે. કેટલાંક કાવ્ય સંજ્ઞાવાદિક એવાં તે વૈરાગ્યકારક હોય છે કે તેથી વાંચનાર સાંભળનાર પ્રાણીને જ્ઞાન ઉપજાવે. પરંપરાની પ્રાણી થાય છે, કારણ કે તે સંજ્ઞાવાદિક કાવ્ય અગાઉના જ્ઞાની અને સત્યપુરોનાં જ બનાવેલાં હોય છે અને તેથી તેના પુરોનાની વાલી સાઈ કુળ આપે એ નિર્ધાર છે. માટે દરેક જૈન ભાઈએ આ સંજ્ઞાવર્ણના પાઠો ભાગ પસંદ નિત્ય વાંચવા સાંભળવાનો નિયમ રાખવો.

સંજ્ઞાવર્ણના પેટુલા તથા બીજા ભાગ જૈનધર્મ દિવે-શ્યુ શાહ કવરાભાઈ ગોપાળદાસે છપાવી જૈનીભાઈઓની સા-ની સેવા બજારી છે. મદરદુ બજા ભાગની ત્રણ ત્રણ આવૃત્તિઓ છપાઈ ગઈ છે તે ઉપરાંત મુખ્યત્વે છે કે જ્ઞાનનાં પુસ્તકોપર જૈનીભાઈઓની અભિરુચિ ધણી સારી છે. દેવચોગે કવરાભાઈ ગોપાળદાસ સંવત ૧૯૫૫ માં ગુજરી જવાથી ત્રીજા ભાગ કોઈ છપાવી શક્યું નહીં, તે કામ મેં હાથપર લઈ આ સંજ્ઞાવર્ણ છપાવી પ્રગટ કરી છે.

પેટુલા ભાગમાં દાદમોથી પણ પૈાડી સંજ્ઞાઓ છપાઈ છે અને બીજા ભાગમાં પણ તેટલીજ છે. પરંતુ આ ત્રીજા ભાગમાં તે તેના કરતાં વધારા બમણી સંજ્ઞાઓ સમાવેલ છે અને તે પણ છેઃ નવોજ, એટલે પેટુલા કે બીજા ભાગમાં આવેલ એક પણ સંજ્ઞાવર્ણ આ ત્રીજા ભાગમાં લીધી નથી.

આ ત્રીજા ભાગમાં, સંજ્ઞાઓ ઉપરાંત કોઈ કોઈ દેશો પસંદ ઉપદેશકારક અધ્યાત્મિક પદ. પ્રભાત, હોરો, કુમરી, સાવળી, બારમાસી, વાર તથા તિથિઓ પણ દાખલ કરેલ છે. છેવટે ઉપદેશકારક છૂટા બોલ દાખલ કર્યા છે. જેથી તે પ્રથમના બે ભાગ કરતાં ધણીજ ઉપયોગી થઈ પડે તેમ છે.

લલ્લુભાઈ ઇન્દરદાસ.
ડૉ. મનગોપાળની હવેલી,
અમદાવાદ.

શ્રી.

સજ્જાયમાળાની અનુક્રમણિકા.

વિષયોંક	વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃષ્ઠ.
૧	માંગલિક કાવ્ય	મંગલસંગવાન વીરો.	૧
૨	શ્રી નવકાર માંગલિકરૂપ	નમો અરિહંતાય	૧
૩	અંતરિક પાર્થનાથ સ્તુતિછંદ.પ્રભુ પાંચજીતાહુકે નામત્રીકું		૧
૪	શ્રી સમ્યક્ત્વના ૬૭ બોલની સંમુક્તવક્ત્રી કારોબંની		૨
૫	શ્રી નેમ રાજુલની સજ્જાય પિયુજી પિયુજીરે નામ, જપું		૮
૬	આઠદશિની સજ્જાય	શિવગુપ્ત કારજી ઉપદીશી.	૮
૭	લગવતી રૂઝની સજ્જાય	વંદી પ્રભુમી પ્રેમશુરે	૧૪
૮	આચારાંગ સૂત્રની સજ્જાય	આચારાંગ પેહેલું કણુરે લો	૧૬
૯	કળિયુગની સજ્જાય	સરસગી સામીની પાયનમી	૧૬
૧૦	શિવજીની સજ્જાય	શિવજી સમું વ્રત કો નહી	૧૭
૧૧	નિદ્રાગીની સજ્જાય	નિદ્રાગી વેરજી હુક રહી	૧૭
૧૨	આત્મ બોધ સજ્જાય	જીવકોયમ કરજે. લોભમયરજે	૧૮
૧૩	પાંચમા આગની સજ્જાય	વીર કહે ગૌતમ સૂણા	૧૯
૧૪	અમલ વર્જન તજ ૧૫	શ્રી જનવાખી મનધરી	૨૦
૧૫	વજ્ર. ૧૧ની સજ્જાય	વજ્રવ વયર ગેહાદામહું	૨૧
૧૬	મે. દાનવની સજ્જાય	ગુપ્ત મે. દાનવ બે. દિગ્ગજીઆત	૨૨
૧૭	કાયા ઉપર સજ્જાય	કાયાએ નાહી કાગમી	૨૩
૧૮	તેર કાઠીઆની સં	આગસ પેહેલોજી કાઠીયો	૨૩
૧૯	મોટા હોસ ન કુ. વાના સં	હોંમોડા ભા. હોંસન કીજે	૨૪
૨૦	મધુમિંદુઆ દષ્ટાવની સં	સન્મતી મુજે. માળા ઘોવર	૨૪
૨૧	વેર. ૧૫ મં.	કાંતવિચિતે દિ. ચિત્તમે જીવર	૨૫
૨૨	શ્રી વર્જન શીખામણ સં	ધર્મભણી જાતાં કરા	૨૬
૨૩	પરમેશી વર્જન સં	શીખ સૂણા પીયુ માહરીરે	૨૭
૨૪	જીવને સમતા વિષે શી. ગામણ. દો. પ્રીતમજી પ્રીતકી રીત		૨૭
૨૫	દાન. શીખ. તપ. ભાવ સં	શ્રી મહાવીરે ભાંખીયાં.	૨૮
૨૬	સામાયિક લાભ સ.	કર પઠિકમહું ભાવશું	૨૮
૨૭	હીંકવિચાર	હીંક શુકનનો કહું વિચાર	૨૯

વિષયાંક. વિષયનું નામ.

૫૯ શ્રી નેમ રાજુલનો પત્ર
૬૦ આત્મહિત શિક્ષાની સં
૬૧ શ્રી સીતા સતીની સં
૬૨ આત્મ શિક્ષાની સં
૬૩ આત્મા ઉપર સં
૬૪ આશાતનાની સં
૬૫ સંસાર સ્વરૂપની સં
૬૬ પ્રમાદ વર્જન સં
૬૭ સંગ્રામ સોનીની સં
૬૮ ચેલણાની સં
૬૯ શીખામળની સં
૭૦ શીખામળની સં
૭૧ બાદશાહ પ્રતિબોધન સં
૭૨ આત્મ બોધની સં
૭૩ આત્મ બોધની બીજી સં
૭૪ શિયળ વિષે સં
૭૫ ધોની સં
૭૬ વૈરાગ્યની મં
૭૭ આત્માને ઉપદેશની સં
૭૮ ઉપદેશની સં
૭૯ તે મુખીયાના સં
૮૦ પુર્વમેવા લક્ષણની સં
૮૧ સાતવારની સં
૮૨ પ્રતિપદાની સં
૮૩ દ્વિતીયાની સં
૮૪ તૃતીયાની સં
૮૫ ચતુર્થીની સં
૮૬ પંચમીની સં
૮૭ પછોની સં
૮૮ સપ્તમીની સં
૮૯ અષ્ટમીની સં

પ્રથમ પદ.

પૃષ્ઠ.

સ્વસ્તિ શ્રી રેવયગિરિવરા ૫૭
ખ્યારી તે પિયુને ઈમ પ્રીછવે. ૫૯
સરસ્વતી ભગવતી ભારતી ૫૯
સમયસંભાળોરે આખર ચાંદર
મુમતિ સદા મુકુલીબી વિંડડ
શ્રી જનવરને કરી પ્રણામ ૬૪
સંસારેરે જીવ અનંત ભવેકંડપ
અજરામર જગ કો નહી. ૬૫
શ્રી સંખેશ્વર પાય નમી ૬૬
વીર વંદી ધરે આવતાંજી ૬૭
કામની કહે નિજકંથને ૬૮
કાયાપુર પાટણ રૂઝડો ૬૯
યા દુનિયા ફના દુરમાયે ૭૦
હો મૂખ આત્મા મત પડજો
નાંભજ સયજાસાચીસૂણાવુંજી
માત્રવિમળ ગુરૂપાયનમીજી ૭૧
ભવિયજી ભાવ ધણો ધરી ૭૨
મુજી બેઢેની પિયુડો પરદેશી ૭૩
જીવ વાઈયું મારા વાલમા ૭૪
રાતદિવસ કાયા ક થાયેરેજી
તે તરીયા ભાડ તે તરીયા ૭૫
ભવ્યને કર્મના યોગથી ૭૬
શ્રીમદ ગોડી જગધણી ૭૭
પેદેલી તિથિ અખીપરે વહેજી
બાજ કહે ભવ્યજીવને રેલોજી
ત્રીજ કહે મુજ આજખીરેજી
ચોથી કહે ભવિસાંભળોરે, ૮૦
પુનરપિ પાંચમ અમ વહે ૮૦
છજીવિધે પાંચે તિથિ ભલીબો ૮૧
સાતમ કહે સાત આતમા ૮૨
આઠમ કહે આઠમનો ૮૩

પાંક. વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃષ્ઠ.
૯૦ નવમીની સં	છરે નવમી કહે નમીયે સદા ૮૩	
૯૧ દશમીની સં	દશમીએ દુરમન પારીયે. ૮૪	
૯૨ એકાદશીની સં	દશમી તિથિ અધિકાર અથવા	
૯૩ દ્વાદશીની સં	દ્વાદશી કહે ભવિ આવશે ૮૬	
૯૪ ત્રयोદશીની સં	તેરશ માતા આગળે ૮૬	
૯૫ ચતુર્દશીની સં	હવે ચતુર્દશ તિથિ દમવરે દાં ૮૭	
૯૬ પુર્ણિમાની સં	પુનમ કહે બવ્યજ્યનેરે ૮૮	
૯૭ સત્તા સતીની સં	મુખભાત નિત્ય વંદીયે ૮૯	
૯૮ રાત્રિ બોજનનો સં	શી ગુરૂપદ પ્રભુમી ૯૦	
૯૯ દિવસશિક્ષાની સં	આપે આપ સદા સમજવે ૯૩	
૧૦૦ કાપાશ્પાકામીનિનો સં	ઉપરશ મુગુજ સોભાગીદા ૯૩	
૧૦૧ આઠાર નાતરાંની સં	પહેલાંને સમરૂપારા પંચામ ૯૫	
૧૦૨ નેમરાજુતની સં	ગાખમે સખીયો સંપાત ૯૮	
૧૦૩ શી જંબુકમારને શાહાળીકું	સરસતી પદ પંકજ નમી ૯૯	
૧૦૪ શી નેમ રાજુતનો આરમાસો	સરસતી સામીલી પિનવું. ૧૦૨	
૧૦૫ છવ રોખામજની સં	સરસતી સામીલી પિનવું. ૧૦૩	
૧૦૬ ઉપસમ સં	બગવતી બારતી મન પરીછ ૧૦૬	
૧૦૭ શી રત્નગુરૂની બેડ.	રતનગુરૂ ગુણે મીઠારે ૧૦૮	
૧૦૮ રત્ન ચિંતામણીની સં	આ બવ રત્નચિંતામણી સદા ૧૧૦	
૧૦૯ રત્નનેમીની સં	કાઉસગ પ્યાને મુનિરત્નનેમી ૧૧૧	
૧૧૦ રોગ સતીની સં	સરસતી માતા પ્રભુમુંમુદા, ૧૧૨	
૧૧૧ શી નેમ રાજમતીના આરમાસ.	સખી તોરજ આઠ કથગયા ૧૧૩	
૧૧૨ બાંધ્ય પારક સં	બાંગા બાંગીયડા, રખેયા આ ૧૧૫	
૧૧૩ શી હીર વિજય સૂરીની સં	બેકર બેડી પીનકું છ, ૧૧૬	
૧૧૪ જનુવતીની સં	મુખ સોભાગી મુઠ ૧૧૭	
૧૧૫ વૈશાખની સં	અંક પરે ધાડા દાધાયા ૧૧૭	
૧૧૬ શી પુલિબડની પ્રથમ મં	આંબો આંબો હે આંગણ, ૧૧૮	
૧૧૭ શી પુલિબડની દ્વિતી સં	શી મદાપોર જિનેસ ૧૧૮	
૧૧૮ તપની સં	દીપાં કમં નિર્દેષા રે, ૧૨૦	
૧૧૯ શી મુંદરીની મં	૨૩ ૨૫રે રોડ સોદામજ ૧૨૦	
૧૨૦ રાજમતીની સં	કેમર પરંજી દેડ કાક કમુબા ૧૨૧	

વિષયોક. વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃષ્ઠ.
૧૨૧ મી રૂઝિમળીઅની સઠ	કહે સીમંધર સ્વામી નાઠ ૧૨૨	
૧૨૨ મી રોહીળીઅની સઠ	મી વામુપૂજ્ય જિજ્ઞાસના ૧૨૩	
૧૨૩ મી કૌશલ્યાઅની સઠ	દશરથ નૃપ કૌશલ્યાને કહે ૧૨૪	
૧૨૪ મી ધન્નાઅની સઠ	સિયાળામાંસીતપળીરેધના ૧૨૫	
૧૨૫ મી પર્ણુમળ પર્વની સઠ	પર્વપદ્મમળઆવીયાંરેલાલ ૧૨૬	
૧૨૬ કિષ્કિંધ કારક કક્ષાની સઠ	કક્ષા કરમનીચાત, કઠ કઠ ૧૨૭	
૧૨૭ નિઠાય વ્યવહારની સઠ	મી જિનવર રે, દેશનાદિયે ૧૨૮	
૧૨૮ ઝાંવની મુકુમારઅની સઠ	મનોહર માળવ દેશ, ૧૩૧	
૧૨૯ વયર મુનિની સઠ	માંભળજે તુમે અઠ વાઠ ૧૩૩	
૧૩૦ મેનારજ મુનિની સઠ	ધન ધન મેનારજમુન્દિ ૧૩૪	
૧૩૧ મીયગની નવવાટાની સઠ	મી મુકુને ચરમે નમી, ૧૩૫	
૧૩૨ વેગલ સઠ	યા મેવાનમેં એ, મરદો મગન ૧૩૬	
૧૩૩ આગમ પ્રયાગ સઠ	અવધાવમકચ્છે, સોભમધચ્છે ૧૩૮	
૧૩૪ અગ્નિ દેવ અગ્નિ નગની સઠ	અગ્નિ નદા અગ્નિ નઠ ૧૪૦	
૧૩૫ નવદાન ડાળીની સઠ	અ નવદાન તાક ડાળી માંઠ ૧૪૧	
૧૩૬ અદમ્ય નાની સઠ	મુકુદ દેવ મુકુમન ૧૪૨	
૧૩૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	માદુના આગમ અઠ સીઠ ૧૪૩	
૧૩૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૪	
૧૩૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૫	
૧૪૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૬	
૧૪૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૭	
૧૪૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૮	
૧૪૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૪૯	
૧૪૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૦	
૧૪૫ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૧	
૧૪૬ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૨	
૧૪૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૩	
૧૪૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૪	
૧૪૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૫	
૧૫૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૬	
૧૫૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૭	
૧૫૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૮	
૧૫૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૫૯	
૧૫૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૦	
૧૫૫ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૧	
૧૫૬ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૨	
૧૫૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૩	
૧૫૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૪	
૧૫૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૫	
૧૬૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૬	
૧૬૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૭	
૧૬૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૮	
૧૬૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૬૯	
૧૬૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૦	
૧૬૫ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૧	
૧૬૬ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૨	
૧૬૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૩	
૧૬૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૪	
૧૬૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૫	
૧૭૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૬	
૧૭૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૭	
૧૭૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૮	
૧૭૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૭૯	
૧૭૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૦	
૧૭૫ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૧	
૧૭૬ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૨	
૧૭૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૩	
૧૭૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૪	
૧૭૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૫	
૧૮૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૬	
૧૮૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૭	
૧૮૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૮	
૧૮૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૮૯	
૧૮૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૦	
૧૮૫ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૧	
૧૮૬ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૨	
૧૮૭ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૩	
૧૮૮ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૪	
૧૮૯ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૫	
૧૯૦ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૬	
૧૯૧ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૭	
૧૯૨ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૮	
૧૯૩ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૧૯૯	
૧૯૪ અ. નવ નાનનાની સઠ	અ નવ નાનનાની સઠ ૨૦૦	

વિષયાંક. વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃષ્ઠ.
૧૫૨ ઉપદેશની લાવણી.	બીતગયો નરબવકો અવસર	૧૫૩
૧૫૩ ઉપદેશી લાવણી બીજી.	ગર્હ સખ તેરી શીજ સમતા	૧૫૪
૧૫૪ નેમીઠ ભગવાનની લાવણી.	તુમસમુદ્રવિજયકાતંત્ર	૧૫૪
૧૫૫ કાયા ઉપર લાવણી.	બસજીવોરે મુસાફર ધાર, પ્ર	૧૫૫
૧૫૬ પર્યુષણના પ્રથમ વ્યાઘ્ર સંપર્ક પશુસજ્જ આવીયાં, આને	૧૫૬	
૧૫૭ " દ્વીતીય વ્યાખ્યાન સં હંદ્રિ વિચારે ચિત્તમાં	૧૫૭	
૧૫૮ " તૃતીય વ્યાખ્યાન સં દેખી મુપન તવ જાગી રાણી,	૧૫૮	
૧૫૯ " ચતુર્થ વ્યાખ્યાન સં ધનદ તલે આદેશયોરે	૧૫૯	
૧૬૦ " પંચમ વ્યાખ્યાન સં ચારિત્ય લેતાં મૂક્યું દેવદુષ્ય	૧૬૧	
૧૬૧ " પદ્ય વ્યાખ્યાનની બીઠ સં કારી દેશ બનારસી મુખકા	૧૬૨	
૧૬૨ " સપ્તમ વ્યાખ્યાન સં સોરી પુર સમુદ્રવિજય ધરે, શિ	૧૬૩	
૧૬૩ " અષ્ટમ વ્યાખ્યાન સં હંકારુ ભૂમ નાબી કુળધર ધ	૧૬૪	
૧૬૪ " નવમ વ્યાખ્યાન સં સંવત્સરી દિન સાંભળો એ બા	૧૬૫	
૧૬૫ અષ્ટમીની સં	શ્રીસરસ્વતી ચરણે નમી, આ	૧૬૬
૧૬૬ નેમજીના બારમાસ.	ચૈત્ર માસે તે ચતુરા ચિતેરે	૧૬૭
૧૬૭ રાત્રીજની પંદર તિથિઓ.	પડવે પિયુ પ્રીતજ પાળોરે,	૧૬૮
૧૬૮ સુગુરુસુણનો સ્વાધ્યાય.	પંચમદ્વાવૃત્ત સૂધાંપાળે,	૧૬૯
૧૬૯ મૂર્ખનો સ્વાધ્યાય.	માયાનેવશ ખોટું બોલે	૧૬૯
૧૭૦ અધ્યાત્મ સં	કિસકે ચેલે કિસકે બે પૂત,	૧૭૦
૧૭૧ સમકિતની સં	સમકિત નવિ કહ્યું રે	૧૭૦
૧૭૨ આત્મોપદેશ સં	સાસરીએ એમ જાહેરે બાઈ	૧૭૧
૧૭૩ આત્મોપદેશ દ્વીતીય સં	હું તો પ્રજામું સદગુરુ રાયા	૧૭૨
૧૭૪ શિયળ વિષે શીખા	મુજ મુજ પ્રાણી શીખડી	૧૭૨
૧૭૫ શિયળવિષે શીખામજીની	અધીર મૂઝ ઉંદર તણી	૧૭૩
૧૭૬ શિયળવિષે શીખામજીની	વરવી તે વાધજુ બેસી	૧૭૬
૧૭૭ ૫૬ સાધુની સં	મનકું તે માહું મુનિવર માઈરે	૧૭૪
૧૭૮ શીખામજીકોને આગતે વિષે સ. શીખામજી દેતાં ખરી રે	૧૭૬	
૧૭૯ સાતચરની સં	આદિત્ય કહેલે માનવીને	૧૭૬
૧૮૦ પ્રસન્ન ચંદ્ર રાજાઈની સં	મારગમાં મુનિવર મળ્યો	૧૭૭
૧૮૧ છવને ઉપદેશની સં	સેવો સદગુરુ ભવિજના	૧૭૭
૧૮૨ તેર કાઠીઆની સં	સોભાગી ભાઈ કાઠીયા તેર નિ	૧૭૮

વિષયાંક. વિષયનું નામ.	પ્રથમ પદ.	પૃષ્ઠ.
૧૮૩ વૈરાગ્ય કારક પ્રથમ સં	અવલ્લ કીર્તન સેવત્રણ સાર ૧૭૬	
૧૮૪ વૈરાગ્ય કારક દ્વીતીય સં	જે દેખુંતે તુજનહીન ૨૦ તે ૧૮૦	
૧૮૫ વૈરાગ્ય કારક તૃતીય સં	જેહનેઅનુભવઆતમકેરેરે, ૧૮૧	
૧૮૬ વૈરાગ્ય કારક ચતુર્થ સં	આતમ અનુભવજે હોવે ૧૮૧	
૧૮૭ વૈરાગ્ય કારક પંચમ સં	અનુભવ સિદ્ધ આગ્રજેહોવે ૧૮૧	
૧૮૮ વૈરાગ્ય કારક ષષ્ઠ સં	કોયેકિનહીંદુ કાજન આવે ૧૮૨	
૧૮૯ વૈરાગ્ય કારક સાતમ સં	ચેતનાચેત તોડું સં ૧૮૨	
૧૯૦ વૈરાગ્ય કારક અષ્ટમ સં	ચેતન ચેતનમે' ધરી રાખો ૧૮૩	
૧૯૧ વૈરાગ્ય કારક નવમ સં	જગત્સ્વરૂપ ચેતના સં ૧૮૩	
૧૯૨ વૈરાગ્ય કારક દશમ સં	સમકિતીતેહયથાસ્થિતભાવે ૧૮૪	
૧૯૩ વૈરાગ્ય કારક એકાદશ સં	આત્મારામે રે મુનિ રમે ૧૮૪	
૧૯૪ વૈરાગ્ય કારક દ્વાદશ સં	ચેતન જળ તું જ્ઞાન વિં ૧૮૫	
૧૯૫ વૈરાગ્ય કારક ત્રयोदश સં	અખવિમાર્યું કરે કાં મૂઠા ૧૮૬	
૧૯૬ વૈરાગ્ય કારક ચતુર્થદશ સં	ચેતન જળ તુઆપે ન્યારા ૧૮૬	
૧૯૭ વૈરાગ્ય કારક પંચદશ સં	જે ચેને તો ચેતજે, જે બુઝી ૧૮૭	
૧૯૮ વૈરાગ્ય કારક ષોડશ સં	શીવપૂર વાગમુખ સૂણા પ્રાગે ૧૮૭	
૧૯૯ વૈરાગ્ય કારક સપ્તદશ સાં ૨૦૦	આદિતું જોજેરે આપખી ૧૮૭	
૨૦૦ વૈરાગ્ય કારક અં ૨૦ પંચનિં ૨૦૦	મુક્ત પક્ષ પડવેથી નિં ૧૮૮	
૨૦૧ વૈરાગ્ય કારક અં ૨૦ વિં ૨૦ નં	મિત્ર વ દહી જે કુતલ વાગે ૧૮૮	
૨૦૨ વૈરાગ્ય કારક વિજ્ઞાનિ સં	આજકો લાલો લીજીયે, કાં ૧૮૯	
૨૦૩ વૈરાગ્ય કારક અં ૨૦ સં	સાધે તે યથાસ્થિત ભાવ, ૧૯૦	
૨૦૪ વૈરાગ્ય પદશી પદ.	ખતબ દર કરના. દર કર ૧૯૦	
૨૦૫ શતગ્રંથ નિરિનું પદ	મેં મેલ્યા નાભિકુમાર અં ૧૯૧	
૨૦૬ ઉપદેશી પદ.	મેં હું મુઠાફૂંઆયાલો પ્યારા ૧૯૧	
૨૦૭ ઉપદેશી પ્રભાતી સ્તવન.	જગજનગ્યજગદભોરભંપ્યારે ૧૯૧	
૨૦૮ પ્રભાતી રાગનું સ્તવન બીચુ	મેં પંદેશી દંપ્રભુ દંઆયા ૧૯૨	
૨૦૯ મનહિન શિક્ષાનું પદ.	રેમન સોખી તેરો કોખ પં ૧૯૨	
૨૧૦ વર્ધમાન છવ સ્તવન.	રેમન કું છન નામ વિં ૧૯૨	
૨૧૧ પાર્થજન સ્તવન.	મદસ ફૂણારે મોર સાહિબાર ૧૯૨	
૨૧૨ જુદક મં	આરનમું દંગ ન્યારા ન્યારા ૧૯૩	
૨૧૩ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૧ હું	જગમેં નહી તેરા કોઈ ૧૯૩	

॥ અથ પ્રત્નોત્તરવાક્યરત્નસંગ્રહઃ ॥

॥ પ્રશ્ન. જગતમાં શાંઈ શું છે ? ઉત્તર. ગુરુવાક્ય. પ્ર. ત્યા-
જ્ય શું ? ઉ. સંસારકાર્ય. પ્ર. ગુરુ કોણ ? ઉ. દિક્ષાતત્ત્વ તથા
જીવદયાતત્ત્વ હોય તે. પ્ર. ઉત્તમજનને શીખ કર્તવ્ય શું છે ?
ઉ. સંસાર વૃદ્ધિના કાર્યનું ઉદ્દન. પ્ર. મોક્ષતરૂખીજ કયું ? ઉ.
સક્રિય સમ્યગ્ જ્ઞાન. પ્ર. જીવને પરણેક જતાં પાથેય શું ? ઉ.
કરેલું ધર્મારાધન. પ્ર. પવિત્ર જન કોણ ? ઉ. શુદ્ધ મનવાલો.
પ્ર. નિદ્રાચાન્ કોણ ? ઉ. વિવેકી જન. પ્ર. વિષ કયું ? ઉ. ગુ-
રુમાં અવિધાસ તે. પ્ર. સંસારમાં સાર શું છે ? ઉ. પાતાનું વા
પરનું સારું કરવું તે, અથવા ઉદ્યોગ કરવો તે. પ્ર. મદિરાપાન
કયું ? ઉ. મોહનું ઉત્પન્ન થવું તે. પ્ર. સ્નેહ કોને કહેવો ? ઉ.
મુધર્મમાં સ્નેહ તે. પ્ર. ચાર કોણ ? ઉ. પંચેન્દ્રિયના જે વિષયો
તે. પ્ર. સંસારવસ્ત્રી કઈ ? ઉ. તુષ્ટ્યા. પ્ર. વૈરી કોણ ? ઉ. અનુ-
દ્યોગ. પ્ર. જગતમાં ભય કોનો છે ? ઉ. રણનો. પ્ર. ધણેજ
અંધ કોણ ? ઉ. સંસારરાગી. પ્ર. શૂરવીર કોણ ? ઉ. કામિનીના
કટાક્ષથી નહિ ખીડા પામે તે. પ્ર. અવલીય શું ? ઉ. સદુપદેશ.
પ્ર. મહત્તાનું મૂલ કયું ? ઉ. અપાચના. પ્ર. પાર ન પમાય
એવું શું ? ઉ. શ્રીચરિત્ર. પ્ર. ચતુર કોણ ? ઉ. શ્રીચરિત્રથી
અર્ખડિત રહે તે. પ્ર. દારિદ્ર કયું કયું ? ઉ. અસંતોષ. પ્ર. લ-
ખુ શું ? ઉ. યાચના કરવી તે. પ્ર. જીવિત શું ? ઉ. પરદિન
કરતાં જીવવું તે. પ્ર. જાડ્ય શું ? ઉ. જીવિતતા છતાં વિદ્યા-
ભ્યાસ રહિતત્વ હોય તે. પ્ર. જામત કોણ ? ઉ. વિવેકી જન.
નિદ્રા કઈ ? ઉ. મૂકપણું. પ્ર. યૌવન, ધન, આયુ, તે કેવાં છે ?
ઉ. કમલપત્રપર પડેલા પાણીના ટીપા જેવાં છે. પ્ર. ચંદ્રતુલ્ય-
શીતલ શું ? સુજનજનનો સમાગમ. પ્ર. નરક કયું ? ઉ. પર-
વશતા. પ્ર. સુખ શું ? ઉ. આત્મચિરંતિ. પ્ર. સત્ય શું ? ઉ.
શર્ય પ્રાણીનું હિત કરવું તે. પ્ર. જીવને વસ્તુલ શું ? ઉ. પ્રાણ.
પ્ર. દાન કયું ? ઉ. જીવોને અભયદાન આપવું તે. પ્ર. મિત્ર
કોણ ? ઉ. જે પાપથી નિવૃત્તાવે તે. પ્ર. અલંકાર શું ? ઉ. શી
લ. વાગ્મયણ કયું ? ઉ. સત્યવાક્ય. પ્ર. અનર્થ ફલદાયક શું ?
ઉ. ચંચલ મન. પ્ર. મુખ્યવદ્ધ મંત્રી કઈ ? ઉ. મનસાકુનો સ-

ભણી ભક્તિ ભાવે કરી વીનવીસે ॥ ૨ ॥ અહો એહ સંસાર છે
 દુઃખ દોરી, દિવસગામી ચિત્ત લાગી ઠગોરી ॥ પ્રભુ માનિયે વિ
 નની એક મોટી, મુજ તાર તું તાર બલિહારી તોરી ॥ ૩ ॥ સહી
 મુપન જંજાલમાં સબ મોહો, ધડીઆગમાં કાજ રમતો ન જોયો ॥
 મુધા એમ સંસારમાં જન્મખોયો, અહો ધૂતતણે કારણે જળ વિ
 લોયો ॥ ૪ ॥ એતો ભમરલો કેમુઆં જાંતિ ધાયો, જઈ શુક તણી
 ચંચુ માંહે ભરાયો ॥ શુકે જંબુ બળી ગણે દુઃખ પાયો, પ્રભુ
 લાલચે છવડો એમ વાદ્યો ॥ ૫ ॥ ભમ્યો ભમ્યે બૂલો રમ્યો
 કમ્મ ભારી, દયા ધર્મની શર્મ મેં નવિ વિચારી ॥ તોરી નર્મ
 વાળી પરમ મુખકારી, ચિહ્ન લોકના નાથમેં નવિ સંભારી ॥ ૬ ॥
 વિપય વેલડી સેલડી કરીય બળી, ભણ મોહ તૃષ્ણા તણ તુજ
 વાળી ॥ એહવો ભણો બૂડો નીજ દાસ બળી, પ્રભુ રાખિયે
 બાંહિની છાંહિ પ્રાણી ॥ ૭ ॥ મારા વિવિધ અપરાધની કોડિ
 સહિયેં, પ્રભુ શરણ આવ્યા તણી લાજ વહીયેં ॥ વળી ધણી
 ધણી વીનવિએમ કહિયેં, મુજ માન સરેં પરમહસે રહિયેં ॥ ૮ ॥
 કલશ ॥ એ કૃપા મુરતિપાસ સ્વામી, મુગતિ ગામી ધ્યાયેં ॥
 આનિ ભક્તિ ભાવે વિપતિ જાવે, પરમ સંપદ પાઘ્યેં ॥ પ્રભુ
 મહિમ સાગર ગુણ વિનગર, પાસ અંતરિક જે સ્તવે ॥ તમ સ
 કલ મંગલ જય જયારવ, આનંદ વર્દન વીનવે ॥

॥ અથ શ્રીસમ્યક્વના મદમઃ ખેલની સજ્જાય પ્રાર્થનઃ ॥

॥ દોહા ॥ મુકુતવશ્ચિ કાંદિયિની, મમરી સરસનિ માત ॥
 સમક્તિ મદનઃ ખેલની, કંદિનું મધુની પાત ॥ ૧ ॥ સમક્તિ
 દાયક મુરતિયા, પચ્ચુરવાન ન થાય ॥ ભવ કોડકોડે કરી, કરતાં
 સર્વે કૃપાય ॥ ૨ ॥ વાનાકિટ જિન્યા ન દિયેં, સમક્તિ વિષ્ણુ
 શિવશર્મે ॥ ને નાદ સમક્તિ વડું, જાણે પ્રવચન મર્મે ॥ ૩ ॥
 દગોન મોહ વિનાશયા, જંનિર્મલ મુનગાન ॥ ને નિશ્ચય સમક્તિ
 કહો, નેદનાં એ આહિગાન ॥ ૪ ॥

॥ કાલ ॥ રેડ રેડ દલ્મિજ આપલું ॥ એ દેશી ॥

ચક્રે સદગુણ નિર્મલ છે, દશવિધ વિનય વિચારો રે ॥

ત્રિજુ ગુહિ પજુ દૂપજુ, આઠ પ્રભાવિક ધારો રે ॥ ૫ ॥
 તુરક ॥ પ્રભાવિક અઠ પંચ બૂપજુ, પંચ લક્ષણ જાણિયે ॥ ૫૮
 વ્યજુ ૫૮ આગાર બાવન, ઇવિવદા મન આણિયે ॥ ૫૮ ॥
 સમકિત તણા સારસઠ, બેદ એદ ઉદાર એ ॥ એદનો તત્વવિચાર
 કરનાં, લહીએ બવપાર એ ॥ ૬ ॥ ૬૧ ॥ અદુ વિદુ સદહણ
 નિહાં, છવાદિક પરમચ્છો રે ॥ પ્રવચનમાં લે બાખિયા, લીજે
 તેહનો અચ્છો રે ॥ ૭ ॥ તુરક ॥ તેહનો અર્થ વિચાર કરિયે, પ્રથમ
 સદહણ ખરી ॥ બીજી સદહણ તેહના લે, બજુ મુનિ ગુણ
 જવહરી ॥ સંવેગ દંગ તદંગ ઝીણે, માર્ગ ગુહ કહે જુપા ॥ તેહની
 સેવા ફીછ્યે જીમ, પીછ્યે સમગા મુખા ॥ ૮ ॥ ૬૨ ॥ સમકેત
 લેલે મહી વમિઠી, નિન્હવને અદહડા રે ॥ પાસચ્છાને કુશીલિયા,
 વેપવિઠલક મેદારે ॥ ૯ ॥ તુરક ॥ મેદા અનાબી દૂર હંડા, ત્રીજી
 સદહણ મહી ॥ પરદરાનીનો સંગ તછ્યે, ચાપી સદહણ કહી ॥
 હીજાગલો લે સંગ ન તજે, તેહનો ગુણ નવિ રહે ॥ જ્યૂ જલપિ
 જલમાં બહ્યું ગંગા, નીર લૂણપણું લહે ॥ ૧૦ ॥

॥ ૬૩ ॥ કપૂર હોવે અતિ ઊજલો રે ॥ એ દેરી ॥ ત્રણ
 સિંગ સમકિત તણાં રે, પહિલો મનઅભિલાષ ॥ લેહધી માતા રસ
 લહે રે, જ્યો સાકર દ્રાવ્ય રે ॥ પ્રાણી ધરિયે સમકિત દંગ, જીમ લહિયે
 ગુખ અભંગ રે ॥ પ્રાણી ॥ એ રેક ॥ ૧૧ ॥ તરુણ ગુખી સ્ત્રી પરિ-
 વરયો રે, ચતુર મુલે મુરગીત ॥ તેહધી રાગે અતિ ધલો રે, ધર્મ
 મુખ્યાની રીત રે ॥ પ્રાણી ॥ ૧૨ ॥ બૂખ્યો અટવી હોતયો રે,
 જીમ દ્વિજ ગેવર થંગ ॥ દષ્ટિ તિમ લે ધર્મને રે, તેહિજ બીઝું
 સિંગ રે ॥ પ્રાણી ॥ ૧૩ ॥ વૈયાવચ્ચ ગુરુદેવનું રે, ત્રીજું સિંગ
 ઉદાર ॥ વિદ્યા સાધક તણિ પદે રે, આલસ નવિય લગાર રે ॥
 પ્રાણી ॥ ૧૪ ॥ ૬૪ ॥ પ્રથમ ચોવાલાતલે ભર્યેજી ॥ એ દેરી ॥
 અરિહંત તે જીમ વિચરતા જી ॥ કર્મ ખપી હુઆસિદ્ધ ॥ ચેડ્ય
 જીમ પઠિમા કહી જી, સૂત્ર સિદ્ધાંત પ્રસિદ્ધ ॥ ચતુર નર સમજો
 વિનય પ્રકાર, જીમ લહિયે સમકિત સાર ॥ ચતુર ॥ ૧૫ ॥ ધર્મ
 ખિમાદિક બાખિઓ જી, સાધુ તેહના રે ગેહ ॥ આચાર્ય આ-
 ચારના જી, ઠાયક નાયક લેહ ॥ ચતુર ॥ ૧૬ ॥ ઉપાધ્યાય તે
 શિષ્યને જી, સૂત્ર ભજાવજીદાર ॥ પ્રવચન સંધ વખાણિયે જી,
 દરિસજુ સમકિત સાર ॥ ચતુર ॥ ૧૭ ॥ ભગતિ બાદ પ્રતિ

પતિથી છ, દૃઢ્ય પ્રેમ બહુમાન ॥ ગુણ યુતિ અવગુણ કાંકવા
 છ, આશાતનની હાજી ॥ ચતુર ॥ ૧૮ ॥ પાંચ ભેદ એ રસ
 તથા છ, વિનય કરે અનુકૂલ ॥ સીચે તેહ મુધારસે છ, ધર્મ વૃક્ષનું
 મૂલ ॥ ચતુર ॥ ૧૯ ॥ કાલ ॥ ધોખીડાતું ધોએ મનનું ધોતીયું
 રે ॥ એ દેશી ॥ ત્રણ શુદ્ધિ સમકીતતણી રે, તિહાં પહિલી મન
 શુદ્ધિ રે ॥ શ્રી છનને છનમત વિના રે, જૂઠું સકલ એ જુદિ રે ॥
 ચતુર વિચારે ચિત્તમાં રે ॥ એ આંકણી ॥ ૨૦ ॥ છન ભગતે
 જે નવિ થયું રે, તે બીજથી નવિ થાય રે ॥ એકું જે મુખ ભા-
 ખિયે રે, તે વચન શુદ્ધિ કહિવાય રે ॥ ચતુર ॥ ૨૧ ॥ ઉઘો
 બેઘો વેડના રે, જે સહતો અનેક પ્રકાર રે ॥ છણ વિજપર મુર
 નવિ નમે રે, તેહની કાયા શુદ્ધ ઉદાર રે ॥ ચતુર ॥ ૨૨ ॥ કાલ ॥
 મુનિ જન મારગની દેશી ॥ સમકિત દૂવણ પરિહરે, તેમાં પહિલી
 છે શંકા ॥ તે છન વચનમાં મન કરે ॥ જેહને સમ નૃપ રંકે,
 સમકિત દૂવણ પરિહરી ॥ એ આંકણી ॥ ૨૩ ॥ કંખા કુમતની
 વાંછના, બીજી દૂવણ તણ્યે ॥ પામી મુરતર પરગડો, કિમ જા-
 ઉલ ભણ્યે ॥ સમ ॥ ૨૪ ॥ સંશય ધર્મના ફલતણે, ચિત્તિગિચ્છા
 નામે ॥ ત્રીજી દૂવણ પરિહરે, નિજ શુભ પરિણામે ॥ સમ ॥
 ૨૫ ॥ મિથ્યામતિ ગુણ વર્જનો, કાલો ચાંચો દોષ ॥ ઉન્માર-
 નિયુજનાં હુવે, કેન માન્ય પાપ ॥ સમ ॥ ૨૬ ॥ પાંચમો દોષ
 મિથ્યામતિ, પરિચય નવિ કોઈ ॥ નમ શુભ મતિ અરવિંદની,
 ભક્તી વાનના કોઈ ॥ સમ ॥ ૨૭ ॥ કાલ ॥ બોલિડા હુસારે
 વિષય ન નાર્યાવે ॥ એ દેશી ॥ આઠ પ્રભાવિક પ્રવચનના
 કદા, પાવવળી જુનિ જાણ ॥ વર્તમાન જુવના જે અર્થનો,
 પાર લાડે ગુણજાણ ॥ વન વન સામન મંડન મુનિવરા ॥ એ
 આંકણી ॥ ૨૮ ॥ વર્મ કથી તે બોલે જાણિયે, નંદિયેણ પરિ
 જેદ ॥ નિજ કેવડે ન કંઈ કોઈને, બેઈ દૃઢ્યનું જેદ ॥ ધન ॥
 ૨૯ ॥ વાલો વીજે ન જીવણ ભણ્યે, મહુવાઈ પરિ જેદ ॥
 ગજદાને રે જયજમલા વે. ગાજના જિમ મેદ ॥ ધન ॥ ૩૦ ॥
 ભદ્રમાદુ પાન જેદ નિમિત્ત કંઈ, પન્મતણપણ કાજ ॥ તેહ
 નિમિત્તો ચાંચો જાણિયે, બોલિતસામન રાજ ॥ ધન ॥ ૩૧ ॥
 તપ ગુણ કેવડે રાધે ધર્મને, રાધે નવિ જિત આણ ॥ આશ્રવ
 કાપે નવિ કાપે કદા, પંચમ તપસી તે જાણ ॥ ધન ॥ ૩૨ ॥

છટા વિધારે મંત્ર તણા બલિ, જિમ શીવયર મુલ્લિદ ॥ સિદ્ધ
સાતમોરે અંજન યોગથી, જિમ કાલિક મુનિચંદ ॥ ધન૦ ॥ ૩૩ ॥
કાવ્ય મુધારસ મધુર અર્ધભક્તિ, ધર્મ હેતુ કરે બેહુ ॥ સિદ્ધસેન
પરે નરપતિ રીઝવે, અકુમ વર કવિ તેહુ ॥ ધન૦ ॥ ૩૪ ॥ જવ
નવિ હોવે પ્રભાવિક એહવા, તવ વિધિ પૂરવ અનેક ॥ જાત્રા
પૂજારિક કરણી કરે, તેહુ પ્રભાવિક છેક ॥ ધન૦ ॥ ૩૫ ॥ દાસ ॥
સતીય મુલદાની દેશી ॥ સોહો સમક્તિ બેહુથી, સખિ જિમ
આભરણે દેહ ॥ બૂવણ પાંચ તે મન વસ્ત્યાં, સખી મન વસ્ત્યાં
તેહુમાં નહી સંદેહ, મુઝ સમક્તિ રંગ અચલ હોયો ॥ એ આં-
કણી ॥ ૩૬ ॥ પહિલું કુરાલપલું તિહાં, સખી વેદન ને પચ્ચ-
ખાણ ॥ કિરિયાનો વિધિ અતિ ધણો, સખી આચરે તેહુ મુ-
બળ ॥ મુઝ૦ ॥ ૩૭ ॥ બીજૂ તીરથ સેવના, સખી તીરથ તારે
બેહુ ॥ તે ગીતારથ મુનિવર, સખી તેહુમું કીજે નેહુ ॥ મુઝ૦
॥ ૩૮ ॥ ભગતિ કરે ગુરુ દેવની, સખી ત્રીજુ બૂવણ હોય ॥
કિલ્લિ ચલાવ્યો નવિ ચણે, સખી ચોથું બૂવણ બેય ॥ મુઝ૦
॥ ૩૯ ॥ જિનશાસન અનુમોદના, સખી બેહુથી બહુજન હુંત ॥
કીજે તેહુ પ્રભાવના, સખી પાંચ બૂવણની ખંત ॥ મુઝ૦ ॥ ૪૦ ॥
દાસ ॥ ઈમ નવિ કીજે હો ॥ એ દેશી ॥ લક્ષણ પાંચ કહ્યાં
સમક્તિતણાં, કુર ઉપશમ અનુકૂલ ॥ મુગુણ નર ॥ અપરાધી
મું પળ નવિ ચિતધડી, ચિતવિયે પ્રતિકૂલ ॥ મુગુણ નર, શ્રી
જિનભાષિત વચન વિચારિયે ॥ એ આંકણી ॥ ૪૧ ॥ સુરનર
મુખ લે દુઃખ દરિ લેખવે, લેણ શિવમુખ એક ॥ મુઝ૦ ॥ બીજૂ
લક્ષણ તે અંગીકરે, સાર સંવેગ મુરેક ॥ મુઝ૦ ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૪૨ ॥
નારક ચારક સમભવ ઈભગ્યો, તારક બાણિને ધર્મ ॥ મુઝ૦ ॥
આહે નિકલવું નિવેદ તે, ત્રીજુ લક્ષણ મર્મ ॥ મુઝ૦ ॥ શ્રીજિ-
ન૦ ॥ ૪૩ ॥ દ્રવ્યધડી દુરખિયાની લે દયા, ધર્મહીણાના રે
ભાવિ ॥ મુઝ૦ ॥ ચોથું લક્ષણ અનુકૂળ કહી, નિજ રાક્ષે મન
ભાવિ ॥ મુઝ૦ ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૪૪ ॥ લે જિન ભાખ્યું તે નહિ
અન્યથા, એહવો લે દદ દન ॥ મુઝ૦ ॥ તે આસ્તિકતા લક્ષણ
પાંચમું, કરે કુમનિનો એ ભંગ ॥ મુઝ૦ ॥ શ્રીજિન૦ ॥ ૪૫ ॥
દાસ ॥ જિન જિન પ્રતિ વેદન દિસે, એ દેશી ॥ પર તોપો
પરના મુર તેણે, ચૈત્ય મધ્યા વલિ બેહુ ॥ વેદન પ્રમુખ તિ

નવિ કરવું, તે જ્યણા પદ લેય રે, ભવિકા સમકિત યતના
 કીર્તે ॥ એ આંકણી ॥ ૪૬ ॥ વદન તે કરજેડન કહીયે, નમન
 તે શીશ નમાડે ॥ દાન દિષ્ટ અન્નાદિક દેવું ॥ ગૌરવ ભગતિ રે-
 ખાડે રે ॥ ભા ॥ ૪૭ ॥ અનુપદાન તે તેહને કહિયે, વાર વાર
 લે દાન ॥ દોષ કુપારે પાત્રમતિયે, નહિ અનુકંપા માન રે ॥
 ભા ॥ ૪૮ ॥ અણુ બોલાવે જેહ ભાખવું, તે કહિયે આલાપ ॥
 વાર વાર આલાપ જે કરવો, તે કહિયે સંલાપ રે ॥ ભાગ ॥ ૪૯ ॥
 એ જ્યણાથી સમકિત દીપે, વલિ દીપે વ્યવહાર ॥ એમાં પણ
 કારણથી જ્યણા, તેહ અનિક પ્રકાર રે ॥ ભા ॥ ૫૦ ॥ કાલ ॥
 લલનાની દેશી ॥ શુદ્ધ ધરમથી નવિ ચલે, અતિ દુઃખ આ-
 ધાર ॥ લલના ॥ તો પણ જે નવિ તેહવા, તેહને એહ આગાર ॥
 લલના ॥ ૫૧ ॥ બોલું તેહવું પાત્રીયે ॥ કિંતિ કિંત સમ બોલ
 ॥ લલના ॥ સમજનના દુર્ગતણા, કચ્છપ કોટિને તોલ ॥ લ-
 લના ॥ બો ॥ ૫૨ ॥ રાગ નગરાદિક ધણી, તસ સાશન અ-
 ભિયોગ ॥ લલના ॥ તેહથી કાલિકની પરે, નહિ મિથ્યાત્વ સં-
 ચોગ ॥ લલના ॥ બો ॥ ૫૩ ॥ મેલો જનનો ધણ કહ્યો, બલ
 ચારાદિક અણ ॥ લલના ॥ એવપાલાદિક દેવના, તાતાદિક ગુર
 કાણ ॥ લલના ॥ બો ॥ ૫૪ ॥ વૃત્તિ દુર્લભ આજીવિકા,
 તે બીજણ કંતાન ॥ લલના ॥ તે હેને દૂષણ નહીં, કરતાં અન્ય
 આચાર ॥ લલના ॥ બો ॥ ૫૫ ॥ કાલ ॥ રાગ મદહાર ॥
 ભાવિયે સમજિત જેદથી રૂઝડ, તે ભાવનારે ભાવો મન કરિ
 વચડ ॥ એ સમજિત જે તાણું સાણું મુલ રે, તો વ્રત તર રે
 દાવ મિત્રપદ અનુ-રે ॥ ૫૬ ॥ વૃદ્ધ ॥ અનુકૂલ રસાલ સં-
 મજિત, તેહવિન માત્ર અવ રે ॥ જે કરે કિરિયા ગર્વ ભરિયા,
 તેહ નુકા ૧૪ - ॥ એ વચન ભાવના ગુણ રૂઝડી, મુણે બી-
 જી ભાવના ॥ અનુકૂલ સમજિત જેમ જુનું, એદવી તે પાવના ॥
 ૧૭ ॥ કાલ ॥ ત્રીજી ભાવના ॥ સમજિત પીક જે દુઃ સહી,
 તા નહી ॥ રને વાતારે તે નહી ॥ પાવે ખારે રે ખારો મન-
 નજ ત આભાવે, તદુ સાચું રે સમકિતનું ચિત ધાબીયે ॥ ૫૮ ॥
 ૧૮ ॥ વાતારે ચિત નિત એન ભાવો, ચાથી ભાવના ભાવિ-
 રે ॥ સમજિત નિવાન મમત્ત ગુણનું, એદવું મન લાવિયે ॥
 ૧૯ ॥ તેજ કુદા જ્યણાના, મુલ કેનરે ગુણ સવે ॥ કિમ રહે

તાકે લેહ હરવા, ધાર ભેર ભવે ભવે ॥૫૧॥ ધારા ધારા ભાવો પંચમી
 રે ભાવના શમ હમ માર રે, પૃથવી પરે રે સમક્ષિત તમુ આ-
 ધાર રે ॥ ૭૧ ॥ ભાવના રે ભાજન સમક્ષિત બે મસે, મૃત શી-
 લનો રે તો રસ તેહમાં નવિ હસે ॥ ૬૦ ॥ તુલક ॥ નવિ હસે
 સમક્ષિત ભાવના રસ, અમિષ સમ સંવરતણે ॥ ૫૨ ॥ ભાવના
 એ કહી એહમાં, કરે આદર અતિ ધણે ॥ ૬૧ ॥ ભાવના પર
 માર્ય જલનિધિ, હોય નનુ ઝકઝોલ એ ॥ ૫૩ ॥ પવન પુણ્ય પ્રમાણ
 પ્રગટે ॥ ચિદાનેદ કસોલ એ ॥ ૬૨ ॥ હાલ ॥ બે મુનિવેષ સકે
 નવો હંડી ॥ એ રશી ॥ હરે હૃદાં સમક્ષિત તે ધાનક, તેહના
 પર વિષ કહિયે રે ॥ તિહાં પહિલું ધાનક છે ચેતન, લક્ષણ
 આતમ લહિયે રે ॥ ખીરનીર પરે પુણ્ય ભિમિત, પણ એહધી
 છે અલગો રે ॥ અનુભવ હંસ ધંચ બે લાગે, તો નવિ દીસે
 વલગો રે ॥ ૬૨ ॥ બીજું ધાનક નિત્ય આતમા, બે અનુભૂત
 સંભારે રે ॥ બાલકને સ્તન પાન વાસના, પૂરવ ભવે અનુસારે
 રે ॥ દેવ મનુજ નરકાદિક તેહના, છે અનિત્યપર્યાય રે ॥ ૬૩ ॥
 ધડી અવિચલિત અખંદિત, નિજ ગુણ આતમરાય રે ॥ ૬૩ ॥
 ત્રીજું ધાનક ચેતન કર્તા, કર્મનલે છે ચોર્ગે રે ॥ કુભકાર હમ
 કુભતણે બે, દશદિકસંચોર્ગે રે ॥ નિશ્ચયધી નિજ ગુણનો કર્તા,
 અનુપચરિત વ્યવહારે રે ॥ ૬૪ ॥ દ્રવ્યકર્તૃનો નગરાદિકનો, તે ઉપચાર
 પ્રકારે રે ॥ ૬૪ ॥ ચોથું ધાનક છે તે ભોજના, પુણ્ય પાપ ફલ
 કેરો રે ॥ વ્યવહારે નિશ્ચય નર હઈ, શુંબે નિજ ગુણ નેરો રે ॥
 પંચમ ધાનક છે પરમ પદ, અચલ અનંત મુખ વાસો રે ॥
 આધિ વ્યાધિ તન મનથી લહિયે, તમુ અભારે મુખ ખાસો રે
 ॥ ૬૫ ॥ છઠું ધાનક મોક્ષતલું છે, સંયમ જ્ઞાન ઉપાયો રે ॥ બે
 સહિયે લહિયે તો સમણે, કારણ નિઃફલ થાયો રે ॥ ૬૬ ॥ જ્ઞાન
 નય જ્ઞાનજ સાધું, તે વિજ્ઞ મૂઢી કિરિયા રે ॥ ન લહે રૂપ રૂપ
 બાણી, સીપ બાણી બે કિરિયા રે ॥ ૬૬ ॥ કહે કિરિયાનય કિરિ-
 યાવિજ્ઞ બે, જ્ઞાન તેહ શું કરશે રે ॥ જલ પેસી કર પદ ન હલાવે,
 તારુ તે કિમ તરશે રે ॥ ૬૭ ॥ ભૂપણ ભૂપણ ઉ હદાં બહુલાં, નય એકે-
 કને વાદે રે ॥ સિદ્ધાંતી તે બેહુ નય સાધે, જ્ઞાનવંત અપ્રમાદે રે
 ॥ ૬૭ ॥ હજીપરે સદસક બોલ વિચારી, બે સમક્ષિત આરાહ
 રે ॥ રાગ દ્વેષ યગી મન વાળી, તે સમસ્તુ અવગાહે રે ॥

જેહનું મન સમકિતમાં નિશ્ચલ, કોઈ નહી તસ તોલે રે ॥ શ્રી
નયવિજય વિબુધ પયસેવક, વાયકજસ હમ બોલે રે ॥ ૧૮ ॥
ઠતિ શ્રીસમ્યક્ત્વના સમુક બોલની સજ્જાય સંપૂર્ણ. ॥

॥ અથ શ્રીનેમરાજુલની સજ્જાય ॥

॥ નદી જમુનાકે તીર, ઉડે રાય ચંખીયાં ॥ એ દેશી. ॥

પિયુષ પિયુષ રેનામ, જયું દિન રાતિયાં ॥ પિયુષ ચા-
લ્યા પરદેશ, તપે મોરી છાતીયાં ॥ પગ પગ જોતી વાર, વાલે
સર કળ મિલે ॥ નીર વિદોયાં મીન, કે તે જયું રણવળે ॥ ૧ ॥
મુંદર મંદિર સેજ, સાહિબ વિજુ નવિ ગમે ॥ જિહાં રે વાલે-
સર નેમ, તિહાં મારું મન ભમે ॥ જે હોવે સજ્જન દુર, તો-
હી પાસે વસે ॥ કિહાં પકજ કિહાં ચંદ, દેખી મન ઉજીસે ॥ ૨ ॥
નિઃસ્નેહીયું પ્રીત, મ કરજે કો સહી ॥ પતંગ જલાવે દેહ, દી-
પક મનમેં નહી ॥ વાહાલા માણસનો વિજેગ, મ હોજે કેહને
॥ સાલે રે સાલ સમાન, હૃદયામાં તેહને ॥ ૩ ॥ વિરહ વ્ય-
થાની પીડ, જોળન વય અતિ હો ॥ બેનો પીયુ પરદેશ, તે મા-
ણસ દુખ સહે ॥ જરી જરી પંજર કીધ, કાયા કમલજ જિસી
॥ હજિઅ ન આવ્યો નેમ, મલિ ન નયલું હસી ॥ ૪ ॥ જેહને
જેહનું રાગ, ઠાક્યો તે નપિ રહે ॥ ચકવા રચણી વિજેગ, તે તો
દિવસેં મલે ॥ આંખાકેરો સ્વાદ, લિખૂ તે નવિ કરે ॥ બે નાઠા
ગંગા નીર, તે છિછર કિમ તરે ॥ ૫ ॥ જે રમ્યા માલતી ફૂલ,
ધંતૂરે કિમ રમે ॥ જેહને પૂલનું પ્રેમ, તે તેલે કિમ જિમે ॥ જે
હને ચતુરનું નેહ તે, અવરનેં શું કરે ॥ નવ જોળન તણ નેમ,
વૈરાગી થઈ ફરે ॥ ૬ ॥ રાજુલ રૂપનિધાન, પોહોતી સહસા
વનેં ॥ જઈ વાંઘા પ્રભુ નેમ, સેજમ લેઈ એક મનેં ॥ પામ્યાં
કેવલ જ્ઞાન, પોતી મનની રસો ॥ રૂપવિજય પ્રભુ નેમ, ભેટ
આશા ફૂલી ॥ ૭ ॥ ઠતિ નેમરાજુલનો સજ્જાય ॥

॥ અથ શ્રીયશોવિજયણ ઉપાધ્યાયકૃત આઠદૃષ્ટિનો
સ્વાધ્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ શિવસુખકારણ ઉપદિશો, યોગતણી અડદિહી રે ॥ તે

ગુણધુણી જિનવીરનો, કરમું ધર્મની પુત્રી રે ॥ વીરજિનેસર રે-
શના ॥ ૧ ॥ સપન અપન દિનરત્નજિમાં, બાલ વિકલને અનેરા
રે ॥ અરથ જોયે જેમ જુજવા, તેમ આપનજરના ફેરા રે ॥
વીં ॥ ૨ ॥ દર્શન જે થયાં જુજવાં, તે આપનજરને ફેરે રે ॥
એક ધિરાદિક દૃષ્ટિમાં, સમકેતદૃષ્ટિને ફેરે રે ॥ વીં ॥ ૩ ॥
દર્શન સકલના નય પ્રાપ્તે, આપ રહે નિજબાર્યે રે ॥ દિલ કરી
જનને સંજીવની, આરો તેહ ચરાયે રે ॥ વીં ॥ ૪ ॥ દૃષ્ટિ ધિરા
દિક ચારમાં મુગતિ પ્રયાણ ની બારે રે ॥ રત્ન સપન જેમ
અમહરે, મુગનર મુખ તેમ છાજે રે ॥ વીં ॥ ૫ ॥ એક પ્રસ-
ંગથી મેં કહ્યું પ્રથમદૃષ્ટિ હવે કહિયે રે ॥ જિહાં મિત્રા તિહાં
બોધજે, તે તજ્ઞ અગનિ સો લહિયે રે ॥ વીં ॥ ૬ ॥ મનપણ
યમ ઈહાં સંપજે, એક નહીં મુજકાર્યે રે ॥ દેવ નહીં વળી અ-
વરમું, એક મુખ અંગ વિરાજે રે ॥ વીં ॥ ૭ ॥ યોગનાં બીજ
ઈહાં પ્રાપ્તે, જિનવર મુદ્ધ પ્રજામો રે ॥ ભાવાચારજ સેવના, ભ-
વઉદ્દેગ મુદ્ધામો રે ॥ વીં ॥ ૮ ॥ દ્રવ્ય અભિગ્રહ પાલવા, આ-
ધમપ્રમુખને દાર્ને રે ॥ આદર આગમ આસરી, લિખનાદિક
બદ્ધ માર્ને રે ॥ વીં ॥ ૯ ॥ લેખન પૂજન આપણું, મુતપાચના
ઉદ્ધારો રે ॥ ભાવવિસ્તાર સજ્જાપધી, ચિત્તન ભાવન ચાહો
રે ॥ વીં ॥ ૧૦ ॥ બીજકથા ભક્તી સાંભક્તી, રોમાંચિત હુઈ
રેહ રે ॥ એક અવચક યોગધી, લહિયે ધરમસનેહ રે ॥ વીં
॥ ૧૧ ॥ સદગુરુ યોગે વદનક્રિયા, તેહથી ફૂલ હોયે જોહો રે ॥
યોગક્રિયા ફૂલભેદધી, ત્રિવિધ અવચક એહો રે ॥ વીં ॥ ૧૨ ॥
ચાહે ચકોર તે ચંદને, મધુકર માલતી ભોગી રે ॥ તેમ ભવિ
સહજ ગુપ્તે હોયે, ઉત્તમનિમિત્ત સંયોગી રે ॥ વીં ॥ ૧૩ ॥
એક અવચકયોગ તે, પ્રગટે ચરમાવર્તે રે ॥ સાધુને સિદ્ધદશા
સમો, બીજતું ચિત્ત પ્રવર્તે રે ॥ વીં ॥ ૧૪ ॥ કરણ અપૂર્વના
નિકરધી, જે પહેલું મુજગાલું રે ॥ મુખ્યપણે તે ઈહાં હોયે, મુ-
યરાવિલાસતું ટાલું રે ॥ વીં ॥ ૧૫ ॥

॥ હાલ ખીલ ॥ મન મોહન મેરે ॥ એ દેશી ॥

॥ દર્શન ભાસદૃષ્ટિમાં, મનમોહન મેરે ॥ જોમય અમનની

સમાન ॥ મગ ॥ શીથ સંતોષને તપ લેલો ॥ મગ ॥ સમજાય
 ઈશ્વરધ્યાન ॥ મગ ॥ ૧ ॥ નિયમપંથ ઈહા સંપન્ને ॥ મગ ॥
 નદી કિરિયા ઉદ્વેગ ॥ મગ ॥ જિજ્ઞાસા ગુણ તત્ત્વની ॥ મગ
 ॥ પણ નદી નિજહરેગ ॥ મગ ॥ ૨ ॥ એ દૃષ્ટે હોયવરતાં
 ॥ મગ ॥ યોગકથા બહુપ્રેમ ॥ મગ ॥ અનુ ચિત્ત તેહ ન આ-
 ચરે ॥ મગ ॥ વાક્યો વલે જેમ હેમ ॥ મગ ॥ ૩ ॥ વિનય
 અધિક ગુણીનો કરે ॥ મગ ॥ દેખે નિજગુણદાણ ॥ મગ ॥
 ત્રાસ ધરે ભવભયથી ॥ મગ ॥ ભવ માને દુખ ખાણ ॥ મગ
 ॥ ૪ ॥ શાસ્ત્ર મળાં મતિ પોડલી ॥ મગ ॥ શિષ્ટ કહે તે પ્રમાણ
 ॥ મગ ॥ ગુપ્ત શહે એ ભાવથી ॥ મગ ॥ ન કરે જૂઠું કદાજ
 ॥ મગ ॥ ૫ ॥

॥ દાસ ત્રીજી ॥ પ્રથમ ગોવાલા તણે બવેજી રે ॥ એ દેશી ॥

॥ ત્રીજી દષ્ટિ બતા કહીજી, કાષ્ઠ અગનીસમ બોધ ॥ કૌપ
 નદી આમન મર્ષજી, અવજસમીહા ગોધ રે ॥ જિનજી ॥ ધન
 ધન તુજ ઉપદેશ ॥ ૧ ॥ તરુણમુખી સ્ત્રી પરિવરજી, જેમ
 આદે મુરનીત ॥ માંજલયા તેમ તત્ત્વનેજી એ દષ્ટિ મુવિનીત રે
 ॥ જિનજી ॥ ધનજી ॥ ૨ ॥ સતિ એ બોધપ્રવાહનીજી, એ વિજી
 અનધત્તજી ॥ અવજસમીહા તે કિનીજી, શાંતિ મુજી જેમ જી
 પરે ॥ જિજી ॥ ૩ ॥ ૩ ॥ મન નીજ તનુ ઉદ્વેગજી, રીઝે જુઝે
 અન્યાય ॥ તે અન્યાયજી તુજવાજી, અદિના આનત માન રે
 ॥ જિજી ॥ ૪ ॥ ૪ ॥ વિવન નદા વારે નદીજી, ધર્મદેવતા
 કોવ ॥ અન્યાયજી અન્યાયજી, ગુપ્ત માંજલય કોવ રે ॥
 જિજી ॥ ૫ ॥ ૫ ॥

॥ દાસ ચોથી ॥ મંજરીયા મુનિવં ધન ધન

તુમ અવજાન ॥ એ દેશી ॥

॥ ચેતરદિ ચોથી ૧૬.૨૭. રીતો નિદાં ન ઉધાન ॥ પ્રા
 જાત, ન જ. ૧૪.૨૭. રીતવજાન માન ॥ મનમાંદન જિનજી,
 મંડી તાદની રાજ ॥ ૧ ॥ આદિજી, ૧ વચ નદાંજી, પૂંક એ
 વંજા ॥ ૨ ॥ ગુણ વિન્યાગુણે રીતજી, રાજાવાન રવમાવ ॥ મગ
 ॥ ૩ ॥ ૩ ॥ વંજા ૧૬ નદા રાજનેજી, કારે પણ નદી ધર્મ ॥ પ્રા
 જ અવે ન ૧૬ રીતજી, અવજા એ દષ્ટિના મર્મ ॥ મગ ॥ ૩ ॥

હો. મુરતીથી, વસ્તુ દિરે નહીં છક ॥ મૃગ ॥ ૨૧ ॥ ધર્મ ક્રમા
દિક પશુ મિટી, પ્રગટે ધર્મ સંન્યાસ ॥ તો ઝગડા ઝાંટા તણી,
મુનીને કવણ અવ્યાસ ॥ મૃગ ॥ ૨૨ ॥ અભિનિવેશ સધડો
ત્યજી, ચાર લહી જેણે દૃષ્ટિ ॥ તે લેસે હવે પાંચમી, મુપરા
અમૃત ધનવૃષ્ટિ ॥ મૃગ ॥ ૨૩ ॥

॥ ઢાલ પાંચમી ॥ ધન ધન સંપ્રતિ સાચો રાજ ॥ એ દેશી ॥

॥ દૃષ્ટિ ચિરામાંહે કર્શન નિર્લે, રતનપ્રભાસમ જાણે રે ॥
જ્ઞાંતિ નહીં વળી બોધ તે સૂક્ષ્મ, પ્રત્યાહાર વખાણે રે ॥ ૧ ॥
એ ગુણ વીરતણે ન વીસાઈ, સંભાઈ દિનરાત રે ॥ પશુ ટાલી
મુરખ કરે જે, સમકેતને અવદાત રે ॥ એ ગુણ ॥ ૨ ॥ બા-
લકુલિ ધરડીલા સરિખી, ભવચેષ્ટા હલાં ભાસે રે ॥ રિદ્ધિવૃદ્ધિ
ઘટમાં સવિ પ્રગટે, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ પાસે રે ॥ એ ગુણ ॥ ૩ ॥
વિપયવિકારે ન ઇંદ્રિય જોડે, તે હલાં પ્રત્યાહારે રે ॥ કેવલજ્યોતિ
તે તત્ત્વ પ્રકાશે, શેષ ઉપાય અસારે રે ॥ એ ગુણ ॥ ૪ ॥
શીતલ ચંદનથી પણ ઉપતો, અગતી દહે જેમ વનને રે ॥ ધરમ
જનિતપણ ભોગ હલાં નિમ, લાગે અનિષ્ટ તે મનને રે ॥ એ
ગુણ ॥ ૫ ॥ અંશે હોય હલાં અવિનાશી, પુદ્ગલ જલ તમાસી
રે ॥ ચિદાનંદધન મુપરાવિલાસી, કેમ હોય જગનો આસી રે ॥
એ ગુણ ॥ ૬ ॥

॥ ઢાલ છઠી ॥ બોલીડા હંસારે વિપય ન રાચીયે ॥ એ દેશી ॥

॥ અચપલ રોગરહિત નિષ્કુર નહીં, અકપ હોય હોય નીતિ ॥
નંધ તે સારો રે કાંતિ પ્રસન્નતા, મુરવર પ્રથમ પ્રવૃત્તિ ॥ ૧ ॥
ધનધન શાસન શ્રી જિનવરતણ ॥ એ આંકળી ॥ પીર પ્રભાવી રે
આગલે યોગથી, મિત્રાદિક ગુનચિત ॥ લાભ હજનો રે દ્વંદ્વ અ-
ધૃત્યના, જનપ્રિયતા હોય નિન્ય ॥ ૫૦ ॥ ૨ ॥ નારા દોષનો
રે નૃપતિ પરમ જલે, મમતા ઉચિત સંયોગ ॥ નારાવરનો રે
બુદ્ધિ સર્વભરા, એ નિષ્પત્તદ્ધ યોગ ॥ ૫૦ ॥ ૩ ॥ ચિન્હયોગના
રે જે પદ્મયમાં, યોગાચાર્ય દિકુ ॥ પંચમદૃષ્ટિથી તે જોડીયે,
અંદવા તેડ નારિકુ ॥ ૫૦ ॥ ૪ ॥ છત્રિ દિકુ રે હવે કાંતા કહુ,
તિલાં નારાભ પ્રકાશ ॥ તત્ત્વમીમાંમાં દૃઢ હોયે ધારણ, નહીં
અન્ય શુનવાશ ॥ ૫૦ ॥ ૫ ॥ મન મહિલાનું રે વાહણા હો-

પરે, બીજાં કામ કરત ॥ તેમ મુતપર્મ રે એહમાં મન ધરે, જ્ઞા-
નાક્ષેપકરત ॥ ૫૦ ॥ ૬ ॥ એહવે જ્ઞાને રે વિધન નિવારણે,
ભોગ નહી ભવહેન ॥ નવિ ગુણ દોષ ન વિષયસ્વરૂપધી, મ-
નગુણ અવગુણખેન ॥ ૫૦ ॥ ૭ ॥ માયાપાણી રે જાણી તેહને,
લધી જાય અરોડ ॥ સાચું જાણી રે તે બીહનો રહે, ન ચળે
કામારોડ ॥ ૫૦ ॥ ૮ ॥ ભોગતાવને રે એમ જાય નવિ રજે,
જૂઝા જાણે રે ભોગ ॥ તે એ દૃષ્ટિ રે ભવસાયરતરે, લહે વળી મુ-
યશ સંયોગ ॥ ૫૦ ॥ ૯ ॥

॥ દાળ સાતમી ॥ એ છિદિ કિહાં રાખી ॥ એ દેશી ॥

॥ અઈપ્રભાસમ બોધ પ્રભામાં, ધ્યાનપ્રિયા એ દિઠી ॥
તાત્પત્યી પ્રતિપત્તે ઇહાં વસી, રોગ નહી મુખ પુઠી રે ॥ ભ-
વિકા વીરવચન ચિત્ત ધરિયે ॥ ૧ ॥ એ આંકળી ॥ સધળું પ-
રવશ તે દુખલક્ષણ, નિજવશ તે મુખ લહિયે ॥ એ દૃષ્ટે આત-
મગુણ પ્રગટે, કહો મુખ તે કુણ કહિયે રે ॥ ભવિં ॥ ૨ ॥
નાગરમુખ પામર નવિ જાણે, વલ્લભમુખ ન કુમારી ॥ અનુભવ
વિજુ તેમ ધ્યાનતલું મુખ, કુણ જાણે નર નારી રે ॥ ભં ॥ ૩ ॥
એહ દૃષ્ટિમાં નિર્મલબોધે, ધ્યાન સદા હોયે સાચું ॥ દૂષણરહિત
નિર્દતર જ્યોતિ, રતન તે દીપે જાણું રે ॥ ભં ॥ ૪ ॥ વિષ-
ભાગ કય શાંત વાહિતા, શિવમારગ મુવનામ ॥ કહે અસંગ-
ક્રિયા ઇહાં યોગી, વિમલમુયશ પરિજ્ઞામ રે ॥ ભં ॥ ૫ ॥

॥ દાળ આઠમી ॥ તુજ સાથે નહીં બોલું મહારા વાણી તે
મુજને વીસારી છ ॥ એ દેશી ॥

॥ દૃષ્ટિ આઠમી સારસમાર્થે, નામ પરા તસ જાણું છ ॥ આ-
પસ્વભાવે પ્રવૃત્તિ પૂરણ, શશિસમ બોધ વખાણું છ ॥ નિરતિચારપદ
એહમાં યોગી, કહિયે નહિ અતિચારી છ ॥ આરોહે આરૂઢે
ગિરિને, તેમ એહની ગતિ ન્યારી છ ॥ ૧ ॥ ચંદનગંધ સમાન
ખિમા ઇહાં, વાસકને નગવેપે છ ॥ આસંગે વર્જિત વસી એહમાં,
કિરિયા નિજગુણ લેખે છ ॥ શિક્ષાથી જેમ રતનનિષોજન, દૃષ્ટિ
ભિન્ન તેમ એહો છ ॥ તાસ નિયોગે કરણ અપૂરવ, લહે મુનિ
ઠેવળ ગેહો છ ॥ ૨ ॥ ક્ષીણદોષ સર્વજ મહામુનિ, સર્વલખિધક્ષ-
ર

[illegible]

१) श्री विष्णुदेवदेवः १ श्री विष्णुदेवदेवः श्री विष्णुदेवः ॥

[illegible][illegible]

લેગ રે ॥ ભ૦ ॥ ૪ ॥ સાંભલનાર એકાસલું રે, પચખી કરે
 ત્રિવિહાર ॥ અગ્રચારિ ભુલ ગુણે રે, કરે સચિત પરિહાર રે
 ॥ ભ૦ ॥ ૫ ॥ કેવ થઈ ત્રિભુ દંકના રે, પદિકમલું બેવાર ॥ ૬
 ડિખ બોલ નવિ બોલીયે રે, રાગદ્વિપ નિવાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૭ ॥
 કલહ ન કીજે કેહુમે રે, પાપસ્થાનક અદાર ॥ યથાશક્તિ એમ
 વરણે રે, ધરમધ્યાન મન ધાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૮ ॥ ઉડે મન
 આણિયે રે, એહના અર્થવિચાર ॥ વળી વળી એહ સંભારિયે
 રે, જાણી જગમે સાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૯ ॥ પંચવીશ લોગસ્સ ત-
 લો રે, કીલયે કાડિસમ ॥ એહ સૂત્ર આરાધતું રે, સ્થિરકરી
 ચિત્ત અલગ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૦ ॥ નામ ત્રિભુલ એહનાં રે, પદિ
 લું પંચમું અંગ ॥ વિવાહપત્તની એ ભલું રે, ભગવત્સૂત્ર મુદંગ
 રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૧ ॥ ત્રિભુદિન સૂત્ર મંગલિયે રે, નિભુદિન ગુ-
 રની ભક્તિ ॥ અંગ પૂજલું કીલયે રે, પ્રભાવના નિજશક્તિ રે
 ॥ ભ૦ ॥ ૧૨ ॥ ગૌતમને નામે કરો રે, પૂજાભક્તિ ઉદાર ॥
 લખમીનો લાહો લીયો રે, શક્તિતણે અનુસાર રે ॥ ભ૦ ॥
 ૧૩ ॥ માંડવના વ્યવહારિયા રે, ધન સોની સંગામ ॥ લેતું
 સોનયે પૂજયું રે, ગુરુગૌતમનું નામ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૪ ॥ સો
 નડયા અવિચલ ધયા રે, તે છત્રીશ હજાર ॥ પુસ્તક સોવન અ-
 કાર રે, હીસે ધણા ભંડાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૫ ॥ જપિયે ભગવ-
 તીમૂત્રની રે, નોકરવાડી વીસ ॥ જ્ઞાનાવરણી હુમિયે, એહથી
 વીસવા વીસ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૬ ॥ સર્પચર લેમ હાતરે રે, તે
 જિમ મંત્રપ્રયોગ ॥ તિમ એ અક્ષર સાંભલે રે, ટાલે કરમના
 રોગ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૭ ॥ સૂત્ર એ પૂરું થઈ રહે રે, આછવ કરો
 અનેક ॥ ભક્તિ સાધુ સાહુમી તણી રે, રાતીજગા વિવેક રે ॥
 ભ૦ ॥ ૧૮ ॥ વિધેકરી હંમ સાંભલે રે, લે અચારે અંગ ॥ થા-
 ડા ભવમાંહે લહે રે, તે શિવરમણી સંગ રે ॥ ભ૦ ॥ ૧૯ ॥
 સંવત સત્તર અગ્રિશમે રે, રદ્યા રોદર ચામાસ ॥ સર્વે સૂત્ર એ
 સાંભળ્યું રે, આણી મન ઉગ્રાસ રે ॥ ભ૦ ॥ ૨૦ ॥ પૂજાભક્તિ
 પ્રભાવનારે, તપ કિરિયા મુવિચાર ॥ વિધિ હમ સધસો સાચ-
 વ્યો રે, સમયતણે અનુસાર રે ॥ ભ૦ ॥ ૨૧ ॥ કીર્તિવિનય ઉ-
 વચાવનો રે, સેવક કરે સમજાવ ॥ હણિપરે ભગવતી સૂત્રનો રે,
 વિનયવિનય ઉવચાવ રે ॥ ભ૦ ॥ ૨૨ ॥ હતિ ॥

॥ શ્રીમદ્વિજયશીલકૃત અગિયાર અંગનો સમ્રાજ્ય ॥

॥ તત્ર પ્રથમ આચારાંગ સૂત્રનો સમ્રાજ્ય લિખ્યતે ॥

॥ કોઇલો પરવત ધૂધલો રેલો ॥ એ દેશી ॥

આચારાંગ પહેલું કથું રેલો, અંગ ઈચાર મજાર રે ॥ ચ-
તુરતર ॥ અઢાર હઠાર પદે જિહાં રેલો, દાખ્યો મુનિ આચાર
રે ॥ ચૌ ॥ ૧ ॥ ભાવધરીને સાંભળો રેલો, જિમ ભાજે ભવ
ભીતિ રે ॥ ચૌ ॥ પૂજા ભક્તિપ્રભાવના રેલો, સાચવિયે સંધિ
રીતિ રે ॥ ચૌ ॥ ભાવૌ ॥ એ આંકળી ॥ દો મુઅખંધ મુ-
હામળાં રેલો, અજ્ઞત્યળાં પળવીસ રે ॥ ચૌ ॥ શાધતાઅર્થ
ઈહાં કહે રેલો, યુક્તિ શ્રીજગદીશ રે ॥ ચૌ ॥ ભાૌ ॥ ૨ ॥ મી-
ઠડેવચ્છે ગુરુ કથું રેલો, મીઠડું અંગજ એહ રે ॥ ચૌ ॥ મીઠ-
ડીરીતે સાંભળે રેલો, મુખ લહે મીઠડાં તેહ રે ॥ ચૌ ॥ ભાૌ
॥ ૩ ॥ મુરતર મુરમજિ મુરગવી રેલો, મુરધટ પદે કામ રે
॥ ચૌ ॥ સાંભળતું સિદ્ધાંતનું રેલો, તેહથી અનિ અભિરામ
રે ॥ ચૌ ॥ ભાૌ ॥ ૪ ॥ શ્રીનયવિજયવિષ્ણુદત્તલો રેલો, વાય-
ક જસ કહે શીશ રે ॥ ચૌ ॥ તુમને પહિલા અંગનો રેલો,
સારણ હોયો નિશદીશ રે ॥ ચૌ ॥ ભાૌ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥ ૧ ॥

॥ અથ કલિયુગની સમ્રાજ્ય ॥

મરમની સામિની પાય નમીને, ઉત્તર મનમાંહે આયો ॥
તીરથ નહી કોઈ રૂપ સંમારે, તેણે એ કલિયુગ આયો ॥ દેખો
એ વાગે તુટે કલિયુગ આયો ॥ એ આંકળી ॥ આયો કહે મારી
નાનડી એટી, દિન દિન મજર મવાયો ॥ એ વાગે તુટે કલિયુગ
આયો ॥ ૧ ॥ નગ ને પન્થને પીટે, કુનર કામ બળાયો ॥
બોલે બંધ નાદિ મંત્રાને, ગાયન બિત્ત બંધાયો ॥ એ વાગે ॥ ૨ ॥
ગુરુને નાજ દિવે નિજ ચેલો, વેદ પુનજ પડાયો ॥ સામુ ચૂલે
ને વડુ ખાટલે, કુંડે મની જલાયો ॥ એ વાગે ॥ ૩ ॥ એશી
વગ્મનો દાંડે દાંડો, મુંઝે દાથ વસાયો ॥ પંચ નજી સામે પર-
ખીને, અમળા અર્થ ગમાયો ॥ એ વાગે ॥ દોઢી જંગમ ને
સંન્યાસી બાંન બખે મદવાયો ॥ ચાર ચાડ પરધનને આપે,
સાધુ જન મીડાયો ॥ એ વાગે ॥ ૫ ॥ નિર્ધનને બડુ બેદા

કવળ સવાદકે ॥ નિઠ ॥ ૨ ॥ અડિદ પૂરવધર મુનિવરા, નિદ્રા કરતા હો ગયા નરક નિગોદ કે ॥ અનંતો અનંત કાલ તિહાં રહે, ઇમ બગટે હો, કાંઈ પરમનો મોદકે ॥ નિઠ ॥ ૩ ॥ જો રાવર ધણા જાલમી, ધમ રાજા હો કાંઈ સખલ કરકે ॥ નીજ સેન્યા લઈ ચિહ્ન દિશે, કિમ જાગતા હો નર કહિયે શૂર કે ॥ નિઠ ॥ ૪ ॥ જાગતાં ગંજે નહિ, છેતરાયે હો નર સૂતો નેદકે ॥ સૂતારીજી પાડા જણ્યા, કિમ કીજે હો રા ॥ પુરવની ભેદકે ॥ નિઠ ॥ ૫ ॥ શ્રી વીરે ઇમ ભાખીયું, પંખી ભારડ હો ન કરે પરમાદ કે; તેહ તજી પરે વિચારજો, પરિહરજો હો ગાયમ પરમાદ કે ॥ નિઠ ॥ ૬ ॥ વીર વચન ઇમ સાંભળી, પરિહરી-યો હો ગાયમે પરમાદ કે; લીલા ગુપ્ત લાધાં ધણાં, ચીર રહિ-યો હો જગમાં જસવાદકે; ॥ નિઠ ॥ ૭ ॥ નિદ્રા નિદ્રી મત આબુજો, સૂઈ રહેજો હો સાવધાન કે; ધ્યાન ધરમ દિયે ધાર-જો, ઇમ ભાખે હો મુનિ કનક નિદાન કે ॥ નિઠ ॥ ૮ ॥

॥ અથ આત્મબોધ સત્સંજ્ઞાય ॥

જીવ જોધ મ કરજો, જોભ મ ધરજો, માન મ લાકરા ભાઈ ॥ તૂડાં કર્મ મ આંધોશ, ધર્મ મ ચૂડીશ, વિનવ મ મૂડીશ ॥ ભા-કરે જીવડા ॥ દોહિડો માનવભવ લાધો, તુમે કાંકે કરી તત્ત્વને સાધો કે ભાગ્યા ॥ દોહિડો ॥ એ આંકળી ॥ ૧ ॥ ધર પછ-વાટે દેરાનન જાતાં, વાંચ વિમાનનુ વાચ ॥ ભુજ્યો તરસ્યો રા-ઉલ ગને, નાર્ય મહેતો વાચ ॥ જીવડા દોહિડો ॥ ૨ ॥ ધર્મ તજી પાશાળે જાડ્યા, મનુષ્ય મદનુડ વાળી ॥ એક વાત કરે બીજે ઉડી તરે તવનુ નિદ્રા ભગનુને ॥ જીવડા ॥ ૩ ॥ નામે બેઠો જોભ પડો, ચાલ પાંદોળ નિગિ જાવો ॥ એ વડીનું પડિ કનકું કરતાં, ચા ના ચિત્ત ન ન મોલે ॥ જીવડા ॥ ૪ ॥ આ-કમ ચક્રદશ પુત્રન ॥ મો. રવે રવુતન નામે ॥ એ વડીનું પચ માનુ કન્યા, એક આજન વાત કે ॥ જીવડા ॥ ૫ ॥ કી-તે રાજ્ય પતન્ય માડી, અન્ય મન્ય નાવિ સૂટે ॥ પુણ્યને કા-જે પારકું પાતાનુ, ગાંડીએ નાવિ કૂટે કે ॥ જીવડા ॥ ૬ ॥ ધર ધરજોને વાદ વડ્યા, પદુરનુ આજા વાવા ॥ દશ આંગળી

ધિવ શ્રીસંપ હોશે રે ॥ છઠો આરો બેસનાં, જનધર્મ પહિલો
જશે રે ॥ વીરો ॥ ૧૫ ॥ બીજે અગતી જાયશે, ત્રીજે રાય ન
હોય રે ॥ ચોથે પ્રહરે લોપના, છઠે આરે તે હોય રે ॥ ૧૬ ॥
॥ દોહા ॥ છઠે આરે માનવી, બિલવાસી સવિ હોય ॥ વીરા
વરસતું આઉંખું, પરવરે ગર્ભજ હોય ॥ ૧૭ ॥ સહસ ચારાસી
પર્યપણે, ભોગવશે ભવિ કર્મ ॥ તીર્થંકર હોશે ભલો, શ્રેષ્ઠિજી જીવ
મુધર્મ ॥ ૧૮ ॥ તમુ ગણધર અતિ મુંદર, કુમારપાળ ભૂપાળ ॥
આગમ વાણી જોઇને, રચીયાં રચણ રસાળ ॥ ૧૯ ॥ પાંચમા
આરાના ભાવ એ, આગર્મે ભાંખ્યા વીર ॥ મંથ ભોલ વિચાર
કહ્યા, સાંભળજો ભવિ ધીર ॥ ૨૦ ॥ ભણતાં સમકિત સંપજે,
મુણતાં મંગળ માત્ર ॥ જનહરે કહી જોડ એ, ભાખ્યાં વચણ
રસાત ॥ ૨૧ ॥ છતિ ॥

॥ અથ અમલ વર્જન સ્વાધ્યાય ॥ કંથ તમાકૂ પરિહરો ॥
એ દેશી ॥

॥ શ્રીજનવાણી મનધરી. સદ્ગુરુ દીપે ઉપદેશ ॥ મેરે લાલ ॥
ખાવીશ અભક્ષ્યમાંદે કર્યુ. અમલ અભક્ષ્ય વિશેષ ॥ મેં ॥
અમલ મ ખાવ્યા સાજનાં ॥ ૧ ॥ અમલ વિનોવે તન ॥ મેં
કેવ જમાના ધેનુડી. આવ આ મો દિલ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૨ ॥
અમલી અમલને સારિયા. આવે આનંદ થાય ॥ મેં ॥ ઉત-
રના આગતિ વળા. ધીન્દ્ર જીવ ન વગાય ॥ મેં ॥ અં ॥ ૩ ॥
આગમ ને ડોળનના. બેડો કમલ ખાય ॥ મેં ॥ અં ॥ ૪ ॥
કાંડે ઉપરે. જેમે તથા ન મુનાય ॥ મેં ॥ અં ॥ ૫ ॥ કાળા અ-
દિથી કોપનું. નામેં જે અદિડોળ ॥ મેં ॥ સગ કરે કોણ એ-
હનો. પંડિત સોડ પ્રવીણ ॥ મેં ॥ અં ॥ ૬ ॥ પાદેનું મુખ
જડું દુવે. વગી વારા વગાય ॥ મેં ॥ ઉદન વ્યથા નિત્ય આફરે,
કંજથી અવગુણ થાય ॥ મેં ॥ અં ॥ ૭ ॥ નાકે બેઠાવેં બોલતાં
આફું વચન બોલાય ॥ મેં ॥ અમીય મુકાવેં જીભનું, એહને
ખાય જલાય ॥ મેં ॥ ૮ ॥ દારીને મુછાદિગિ. કોને નહીં અ-
નુ ॥ મેં ॥ કાયા કાળી મિગે દુઝે. નાખડી નાળે નું ॥ મેં
॥ અં ॥ ૯ ॥ પસંદ અવેડેં એ લીએ, તેા આગમ અકુલાય

॥ મેઝ ॥ નાક ચુએ નયણાં ઝરે, કામ કરી ન રાકાય ॥ મેઝ ॥
 અઝ ॥ ૯ ॥ અધધિય મારમમાં પડે, જીવન મૃત્યુ સમાન ॥
 મેઝ ॥ હાથ પગોની નસ ગળે, અમલી આવી શાન ॥ મેઝ ॥
 અઝ ॥ ૧૦ ॥ આગરાઈ આઠો કઠો, માગવી માંહે ભેગ ॥
 મેઝ ॥ આપદ્યું સખઈ નહી, મિરાલીયું મન મેલ ॥ મેઝ ॥
 અઝ ॥ ૧૧ નવરાંક લે નર જરવે, તમુ અહિ વિય ન જણાય ॥
 મેઝ ॥ અમલ મહું આધાયકી, કંઈપ બગ મિટ જાય ॥ મેઝ ॥
 ॥ અઝ ॥ ૧૨ ॥ અમલીને ઉન્દુ રૂચે, શકું નાવે કાય ॥ મેઝ ॥
 ખોલી રોલી ખાંડ ધી, ઉપર દૂધ મુઢાય ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૩ ॥
 કૃતવંતી લે કામની, બળે લુગતિ મુજલ ॥ મેઝ ॥ કાંતિ વિખી
 જલ કરી, અમલીને દીએ આણ ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૪ ॥ પ્રી-
 તમ આશા પૂરતી, ન કરે રીશ લગાર ॥ મેઝ ॥ કંથન ન લોપે
 કંથનું, તે વિરલી સંસાર ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૫ ॥ દુર્ભાગીનારી
 જક, બોલે કંઈશ વાલ ॥ મેઝ ॥ રે રે અધમ અડીણિયા, આ-
 લસવંત અજલ ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૬ ॥ પરણી બંધ પારકી,
 ગું કીકું તે ધીક ॥ મેઝ ॥ પાનાનું પલ પેટ એ, નિકુર સરાય
 ન નીક ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૭ ॥ કાન કોટ જૂથલ સહુ, વેચી
 ખાઈ તેહ ॥ મેઝ ॥ નિર્લજ જુજ ધરવાસમાં, કહે મુખ પામ્યું
 લેહ ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૮ ॥ અમલ સમે અમુગો નહી, માનો એ
 મુજ રીખ ॥ મેઝ ॥ બાળે મુંદર દેહડી, અંતે મગાવે શીખ ॥
 મેઝ ॥ અઝ ॥ ૧૯ ॥ દાણિદીને દાહિયું, સૂર ઉચ્ચાનું શાલ ॥ મેઝ ॥
 શ્રીમંતને પલ નહીં ભયું, લેતાં એ જાંબલ ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥
 ॥ ૨૦ ॥ સામુ વહુ વડતાં છતાં, રીસે અમલ ભખંત ॥ મેઝ ॥
 બાગક ખાલે અજલતાં, લે ધર અમલ હવંત ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥
 ૨૧ ॥ પ્રાણી વધ ગિજ્યું હુવે, તે તો તણ્યે દૂર ॥ મેઝ ॥ ક-
 માદાન દશમું કંઈ, વિય વ્યાપાર પડર ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥ ૨૨ ॥
 ચતુર વિચાર એ ચિત્ત ધરી, કીર્ણ અમલ પરિહાર ॥ મેઝ ॥
 ખિઆવિજ્ય પંડિત તણે, કહે માણિક મનોહાર ॥ મેઝ ॥ અઝ ॥

॥ અથ વલ્લભારાનો સંજ્ઞાયા ॥

॥ નરજીવ નયર સોહામજું ॥ વલ્લભારા રે ॥ પામીને ક-

રજે વ્યાપાર ॥ અહો ભોરા નાયકરે ॥ સત્તાવન સંવર તણી ॥
 વગ ॥ પોઠી ભરજે ઉદાર ॥ અગ ॥ ૧ ॥ શુભ પરિણામ વિ-
 ચિત્રતા ॥ વગ ॥ કરિયાણાં બહુ મૂલ ॥ અગ ॥ મોક્ષ નગર
 ભવા ભણી ॥ વગ ॥ કરજે ચિત્ત અનુકૂલ ॥ અગ ॥ ૨ ॥
 કોથ દાવાનલ ઓલવે ॥ વગ ॥ માન વિષય ગિરિરાજ ॥ અગ ॥ ઓ-
 લંધજે હળવે કરી ॥ વગ ॥ સાવધાન કરે કાજ ॥ અગ ॥ ૩ ॥
 વશાનલ માયા તણી ॥ વગ ॥ નવિ કરજે વિશરામ ॥ અગ ॥
 ખામો અનોરથ ભટ તણી ॥ વગ ॥ પૂરણને નહીં કામ ॥ અગ
 ॥ ૪ ॥ રાગદ્વેશ દોષ ચોરદા ॥ વગ ॥ વાદમાં કરશે હોરાન ॥ અગ
 ॥ વિવિધ વીર્ય ઉત્થાસથી ॥ વગ ॥ તે હણજે રે કાય ॥ અગ
 ॥ ૫ ॥ એમ સવિ વિધન વિદારીને ॥ વગ ॥ પહોંચજે શિવ-
 પુર વાસ ॥ અગ ॥ ક્ષયઉપરામ જે ભાવના ॥ વગ ॥ પોઠે
 ભર્યા ગુણરાશી ॥ અગ ॥ ૬ ॥ ખાયક ભાવે તે થશે ॥ વગ
 ॥ લાભ હોશે તે અપાર ॥ અગ ॥ ઉત્તમ વળજ જે એમ કરે
 ॥ વગ ॥ પદ્મ નમે વાર વાર ॥ અગ ॥ ૭ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ સોદાગરનો સજ્જાય ॥

॥ લાવો લાવાને નજર મોવાં મુલનાં મોતી ॥ એ દશી ॥
 ॥ મુખ મોદાનજ બિ. દિલકી ખાત હમરી ॥ તે સોદાગર
 દૂર વિદેશી. મોદા કરતકું આયા ॥ માસમ આયે માલ સવાયા,
 રતન પુનોમાં કાયા ॥ મુગ ॥ ૧ ॥ તિનું દલાલકું હર સમજાયા
 ગિનનંને અદેખ ન કાયા ॥ પાંચું દીવાનું પાકે જડાયા, એકકું
 ચોટી ખિડાયા ॥ મુગ ॥ ૨ ॥ નકા કેખકર માલ ખિદરણાં,
 ચુઆ કંદ ન ચુ વળતા ॥ દોનું દનાખાશુ ફૂન કરનાં દીપકી ભયો
 તે ફિરનાં ॥ મુગ ॥ ૩ ॥ આનદિન વડી મેદેલમે રહનાં, બંદ-
 નકું ન દિલનાં ॥ આ નાદેખમે દોસ્તિદિ કરનાં. ઉનસે ચિત્ત
 ખિલાનાં ॥ મુગ ॥ ૪ ॥ જનદન નજનાં જનવર ભજનાં, સ-
 જના ગિનકું દલાલ ॥ નવનરદાર નસેમે નખનાં, જખનાં લખ-
 કી જલાલ ॥ મુગ ॥ ૫ ॥ શિરપર મુવર ચમર દોલાલ, અમ
 ધર ડન વલાલ ॥ શ્રીગુણ વીરવિજય ધર જાલ, દોન મનાખી
 મનાલ ॥ મુગ ॥ ૬ ॥ ઠતિ ॥ મોદાનરનો સજ્જાય ॥

॥ અથ કાયા ઉપર સજ્જાય ॥

॥ કાયા રે વાડી કારંભી, સીચંતારે શકે ॥ ઉઠ કોઠ રામા-
વડી, ફૂલ ફૂલ ન મૂકે ॥ કાઠ ॥ ૧ ॥ કાયા માયા કારંભી, લે-
વંતાં બાંધે ॥ મારગ લેએ મોક્ષનો, છવડા મુખ પાશે ॥ કાઠ
॥ ૨ ॥ અરિહંત આંબો મોરીયો, સામાયિક ધાલે ॥ મેત્ર નવકાર
સંભારે, સમકિત મુદ્ધ ઠાલે ॥ કાઠ ॥ ૩ ॥ વાડી કરે વિર-
તાં તણી, સવિ લોભ નિવારે ॥ શીલ સંયમ રાતું એકકાં, ભ-
લો પેરે પારે ॥ કાઠ ॥ ૪ ॥ પાંચ પુરુષ દશાવરી, બેઠા એ-
ણી ઠાકી ॥ કૃષ્ણ મુદીને ચોરીઆં, ન કરી રખવાડી ॥ કાઠ
॥ ૫ ॥ દષ્ટ વાડી એક શૂડો, મુખ પિષ્ટર બેઠા ॥ બહુત જ-
તન કરી રાખીઓ, બતો કિલ્લડી ન દીરો ॥ કાઠ ॥ ૬ ॥
કાં ભોગપણે ભવ હારિયો, મની મોડી સંભાડી ॥ રવ ચિંતા
મણિ સારીખી, કાંઠ ગાંઠ ન વાડી ॥ કાઠ ॥ ૭ ॥ રવ તિલક
સેવક ભણે, મુણેવે વનમાડી ॥ વાઠ ભડી પેરે પાગળે, કર-
વે દગ વાડી ॥ કાઠ ॥ ૮ ॥

॥ અથ તેર કાઠીયાની સજ્જાય ॥

॥ આગસ પહેલો છ કાઠિયો, ધર્મે દીલ કરાય રે, નિવા-
રો છ કાઠિયા તેર ફૂરે કરો ॥ બીજો તે મોહ પુત્ર કલતરુ,
દર્મે રહે સપટાય રે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ ૧ ॥ ત્રીજો તે અ-
વરણ ધર્મમાં, બોલે અવરણ વાટરે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥
ચોથો તે દભજ કાઠિયો, ન લહે વિનયે સવાદ રે ॥ નિવારો-
છ ॥ કાઠ ॥ ૨ ॥ કોથ તે કાઠિયો પાંચમો, રીસે રહે અમ-
ળાય રે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ છઠો પ્રમાદ તે કાઠિયો, વ્યસ-
ને વિમૂનો થાય રે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ ૩ ॥ કૃષ્ણ કાઠિયો
સાતમો, ન ગમે જાનની વાતરે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ આઠમો
ભવથી નવી મુણે. નરકાદિક અવદાત રે ॥ નિવારો છ ॥ ૪ ॥
નવમો તે શોક નામે કહ્યો, શોકે છોડે ધર્મ રે ॥ નિવારો છ ॥
કાઠ ॥ દશમો અજ્ઞાને તે નવિ લહે, ધર્મ અધર્મનો મર્મ રે ॥
નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ ૫ ॥ વિક્રયા નામે અચારમો, લોક વાળે
ધરે પ્રીત રે ॥ નિવારો છ ॥ કાઠ ॥ કૃતુદળ કાઠિયો બારમો,

કૌતુક જોવા ધરે ચિત્ત રે ॥ નિવારેણ ॥ કાઠ ॥ ૬ ॥ વિષય
તે કાઠિયો તેરમે, નારિ સાર્યે ધરે નેહરે ॥ નિવારેણ ॥ કાઠ
॥ ૭ ॥ ઇતિ શ્રી તેર કાઠિયાની સજ્જાય ॥

॥ અથ મહોટી હોસ ન કરવા આશ્રયી સજ્જાય ॥

॥ હોશીડા ભાઈ (પ્રાણિ) હોરા ન કીજે મહોટી ॥
વાળી છે બંદી બાજરી, તો શાલી કેમ લહિયેં મોટી રે ॥
હોઠ ॥ પ્રાણી જેણેં દીધું તેણે લીધું, જે દશે તે લેશે ॥ જેણે
નવિ દીધું તેણે નવિલીધું, દીધા વિના કેમ લેશે રે ॥ હોઠ ॥
॥ ૧ ॥ વાળ્યા વિના કર્યણ કેમ લહિયેં, સેવ્યા વિના કેમ ઠ-
રીયેં ॥ પુણ્ય વિના મનોરથ મોટા, દીધા વિણ કેમ કરિયેં રે ॥
હોઠ ॥ ૨ ॥ શીંસાની અકોટી આપો, આખી તરુવાની ત્રોટી
॥ તે સોનાર કને કેમ માગીશ, સોનાની કરી મોટી રે ॥ હોઠ
॥ ૩ ॥ શાળિભદ્ર ધરો ક્યવત્રો, મૂલદેવ ધનસાર ॥ પુણ્ય વિ-
શેયેં પ્રત્યક્ષ પામ્યા, અલવેસર અવતાર રે ॥ હોઠ ॥ ૪ ॥ એવું
જાણી રૂંડ પામી, કરજો ધર્મ સખાઠ ॥ સાધુ હર્ષ કર જોડી વિનવે,
દીધું લેશે જાગરે ॥ હોઠ ॥ ૫ ॥ ઇતિ હોશીડા સજ્જાય ॥

॥ અથ મધુમિદુઆ દટાંત મજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ કાળ ॥ સન્મતી મુજ રે, માતા થો વરદાન રે ॥ પૂછે
ગાનમ રે, ભાવે શ્રીવર્દમાન રે ॥ હંડો નિરુઆ રે, વિરુઆ
વિષયનું ધ્યાન રે ॥ વિષયાન્ન રે, છે મધુમિદુ નમાન રે ॥ કુ-
ટક ॥ મધુમિદુ સનિયા વિષય નિન્મો, જો પડે એ ચિત્ત શું ॥
નર જનમ દુઝ્યો નાદ નાન્યા, પિડ ભાન્યા પાપમું ॥ કંઠાર
પડિયો નાન નડિયો, કોઠ દેવાનુપિયો ॥ વડવૃક્ષ જડિયો વેગે
ચડીયો, દંક નડીયો છપિયો ॥ રે ॥ કાળ ॥ વડ દેડકા રે, કૂપ
અંહે અસરાળ રે ॥ કોવ અજનન રે, મનન ગિરયા વિકરાળ રે ॥
ચિહ્ન પામે રે, ચાર ભુવનમ કાળ રે ॥ વળી ડિપર રે, મોટો
છે મધુવાલ રે ॥ વડક ॥ મધુવાલ માખી રનત આખી, ચંચુ
રાખીને રદી ॥ રંધોડતો નજરાજ ધાયો, પડત વડવાઠ મહી ॥

વડવાઘ કાપે ઉંદર આપે, તાપ સંતાર્યે શ્રદ્ધા ॥ મધુધરી ગળીયો
બિદુ ઢળીયો, તેજે મુખડીજો રદ્યો ॥ ૨ ॥ ઢાળ ॥ એહ સંકટ
રે, ઇહજી કેવ દયાળ રે ॥ દુઃખ હરવા રે, વિધાધર તતકાળ રે ॥
ઉદ્ધરવા રે, ધરિયુ તાસ વિમાન રે ॥ ઓ આવે રે, મધુબિદુ કરે
સાન રે ॥ ૨ ॥ ત્રુટક ॥ મધુબિદુ ચાખે વચન ભાંખે, કરે લાલચ
લખવળી ॥ વાર વાર રાખે સાન પાખે, રહો કાળએક પર રળી ॥
તસ ખેચર મળીયો વેગે વળિયો, રંક રળીયો તે નરુ ॥ મધુબિદુ
ચાટે વિષય સાટે, કહ્યો ઉપનય જગગુરુ ॥ ૩ ॥ ઢાળ ॥ ચોરાશી
લખ રે, ગતિવાસી કાંતાર રે ॥ મિથ્યામતિ રે, ભૂડો ભમે સંસાર
રે ॥ જરા મરણ રે, અવતરણ એ રૂપ રે ॥ આઠ ખાળી રે,
પાળી પગધ સરૂપ રે ॥ ત્રુટક ॥ આઠ કર્મ ખાળી દાય જાળી,
તિરિય નિર્યા અજગરા ॥ ચારે કપાયા મોહ માયા, લબકાયા
વિષહરા ॥ દાય પક્ષ ઉંદર મરણ ગયવર, આયુવડવાઘ વડા ॥
ચરકા વિયોગા રોગયોગા, ભોગ યોગા સામદા ॥ ૪ ॥ ઢાળ ॥
વિધાધર રે, સહગુરુ કરે સંભાળ રે ॥ તેજે ધરીયુ રે, ધર્મવિમાન
વિશાળ રે ॥ વિષયા રસ રે, મીઠો જેમ મહુપાલ રે ॥ પડખાવે
રે, બાળ યૌવન વયકાળ રે ॥ ત્રુટક ॥ રદ્યો બાળ યૌવન કાળ
તરૂળી, ચિત્તહરૂળી નિરખતો ॥ ૫ ॥ ધરણાર યુતો પંક ખુતો,
મદવિગુતો પાષતો ॥ આનંદ આણી જૈનવાળી, ચિત્ત જાળી
જાળીયે ॥ ચરણ પ્રમોદ મુશિષ્ય જંપે, અચળ મુખ એમ
માગીયે ॥ ૫ ॥ છતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્ય સજ્જાય માર્ગલઃ ॥

॥ શ્રીસીમધર સાહેબ સાંભળો ॥ એ દેશી ॥

॥ કાં નવિ ચિત્તે હો ચિત્તમે જીવડા, આયુ ગજો દિન રાત ॥
વાત વિચારી રે પૂરવણવ તણી, કુલ કુલ તાહરી જાત ॥ કાં ॥
॥ ૧ ॥ હું મત જાણુ રે એ સહુ માહરાં, કુલ માતા કુલ જાત ॥
આપ સ્વારથ એ સહુ કો મહ્યા, મ કર પરાધ રે વાત ॥ કાં ॥
॥ ૨ ॥ દોહિયો દીસે રે જવ માણસ તણે, આવક કુલ અવતાર ॥
પ્રાપ્તિ પૂરી રે ગુરુ ગિર્યા તણી, નહીં તુજ વારો રે વાર
॥ કાં ॥ ૩ ॥ પુણ્ય વિહૂજો રે દુઃખ પામે મહું, દોષ દીધે

ધિરનાર ॥ આપ કમાઈ રે પુરુષ જ્ઞાનજી, નવિ સંભારે મમાર ॥
 કાંઠ ॥ ૪ ॥ કઠિન કર્મને રે અદનિશ તું કરે, જોડના સખત
 ધિપાક ॥ હું નવિ જાણે રે કુખ ગણિ તાદરી, તે જાણે વીતરામ
 ॥ કાંઠ ॥ ૫ ॥ નુજ દેખતાં રે જોને જીવડા, કેમ કેમ મયાં નર
 નાર ॥ એમ જાણીને રે નિર્જો અપતું, ચેતન ચેતો મમાર ॥
 કાંઠ ॥ ૬ ॥ તેં મુખ પામ્યાં રે જાદુ રમજીતજાં, અનંત અનંતી
 રે ॥ ૬ ॥ તાજા કાંઠે રે જો જિનસું રમે, તેા મુખ પામે અપાર ॥ જા

॥ अथ श्रीवज्रार्जुन विष्णुभाष्य सप्तोऽध्यायः ॥

[illegible]

અથ પરસ્ત્રી વચ્ચર્જન સજ્જાય ॥ ધણુરા દોડા એ દેશી ॥

શીખ મુલો પીડે માદરી રે, તુજને કહું કર જોડ ॥ ધ-
ણુરા દોડા ॥ પ્રીત મ કર પરનારી શુ રે, આવે પગ પગ જોડ
॥ ૫૦ ॥ કહું માનોરે મુજલુ કહું માનો ॥ વરજ્યાં વચ્ચર્જે,
મારા લાલ, વરજ્યાં વચ્ચર્જે, પરનારીનો નેહલડો નિવાર ॥
ધણુરા દોડા ॥ ૧ ॥ હવ તપે વિમ વીજળી રે, મનડું ન ર-
હે દામ ॥ ૫૦ ॥ કાથા દાદ મિરે નહીં રે, ગાંઠે ન રહે દામ
॥ ૫૦ ॥ ૨ ॥ નવખે નાવે નિદ્રીરે, આંઠે પોહોર ઉદ્દેગ ॥ ૫૦
ગલીઆરે ભમતો રહે રે, લાગૂ લોકે અનેક ॥ ૫૦ ॥ ૩ ॥ ધાન
ન ખાયે ડાપતો રે, દીકું ન રુચે નીર ॥ ૫૦ ॥ નીસાસા ના-
ખે ધનુ રે, સાંભળ નભૂદીના વીર ॥ ૫૦ ॥ ૪ ॥ ભૂતગમે
નિશિ નીસરે રે, જૂરી જૂરી પિતર હોય ॥ ૫૦ ॥ પ્રેમનલે વરા
વે પડે રે, નેહુ ગમે તવ દોય ॥ ૫૦ ॥ ૫ ॥ રાત દિવસ મ-
નમાં રહે રે, વિજગું અવિદુડ નેહ ॥ ૫૦ ॥ વીસાસ્યા
નાવે વીસરે રે, દાસે કલુ કલુ રેહ ॥ ૫૦ ॥ ૬ ॥ આધે
બાનામી ચરે રે, લાગે કોડ કલક ॥ ૫૦ ॥ અવિનનો સંશ-
ય પડે રે, જુવો રાવજ પતિ લોક ॥ ૫૦ ॥ ૭ ॥ પરનારીના
સંગથીરે, ભલો ન થાયે નેક ॥ ૫૦ ॥ જુવો દીચકે ભીમરે રે,
દીપો કુંભી હેઠ ॥ ૫૦ ॥ ૮ ॥ યારે સંપદ લાલચી રે, ધરતી, જા-
યે જ્યોત ॥ ૫૦ ॥ હવ ન યારે તેહની રે, વિમ રાવચંદ પ્ર-
યોગ ॥ ૫૦ ॥ ૯ ॥ પરનારી વિચલેલી રે, વિષદુગ જોગ
સંયોગ ॥ ૫૦ ॥ આર કરી વે આરે રે, તેહને ભવભય યો-
ગ ॥ ૫૦ ॥ ૧૦ ॥ વાહાણા માદરી વિનયિ રે, સાચી કરીને
ભણ ॥ ૫૦ ॥ કહે વિન હરંચ તુમે સાંભળો રે, દિવડે આ-
જિ મુજ વાજ ॥ ૫૦ ॥ ૧૧ ॥ હવ પરસ્ત્રી વચ્ચર્જન સજ્જાય ॥

॥ અથ હવને સમતા વિષે શિખામણ ॥

હો પ્રીતમહ પ્રીતી રીત અનીત તણ ચિત્ત પારીવે, હો
વાણમહ વચન તણો અનિ હોરા મરમ વિચારીવે ॥ એ આં-
કરી ॥ હારે તુમે કુમનિકે પર જાવો ઉત તુમે કુમમાં ખોડ
કાવોઉં, પિકે એક જમનની ખાવોઉં ॥ હો ॥ ૧ ॥ અમુ-

ત ત્યાગી વિષ પીઓછા, કુમતિનો મારગ લિયોછા, એ તો કાજ અયુક્ત કીયોછા ॥ હોઠ ॥ ૨ ॥ એ તો મોહ રાયકી ચેટી છે, શીવ સંપત્તિ એથી છટી છે, એતો સાગર ગળતી પેટી છે ॥ હોઠ ॥ ૩ ॥ એક શંકા મેરે મન આવી છે, કિજુ વિધ એ ચિત્ત ભાવી છે, એતો દાહજુ જગમાં આવી છે ॥ હોઠ ॥ ૪ ॥ સહુ ઋદ્ધિ તમારી ખાએ છે, કરી કામજુ ચિત્ત ભરમાએ છે, પુ-મ પુણ્યયોગે એ પાએ છે ॥ ॥ હોઠ ॥ ૫ ॥ મત આંબલ કાજ બાઉલ બોવો, અનુપમ ભવ વિરથા નવિ ખોવો, અબ ખોલ નયજુ પ્રગટ બોવો ॥ હોઠ ॥ ૬ ॥ ઇજુ વિધ સમતા બહુ સમજાએ, ગુજુ અવગુજુ કંઈ સહુ દરશાએ, મુખી ચિદાનંદ નિ-જ ધર આયે ॥ હોઠ ॥ ૭ ॥

॥ અથ દાન, શીલ, તપ, ભાવ સ્વાધ્યાય ॥

શ્રી મહાવીરે ભાંખીયા, સખી દાનના ચાર પ્રકાર રે ॥ દાન શિયલ તપ ભાવના, સખી પંચમ ગતિ દાતાર રે ॥ શ્રી મહાઠ ॥ ૧ ॥ દાને દોલત પામીયે સખી દાને કોઠ કલ્યાણોરે ॥ દાન મુપાત્ર પ્રભાવથી, સખી ક્યવત્તો શાંલિભદ્ર બલોરે ॥ શ્રી મહાઠ ॥ ૨ ॥ શિયલે સંકટ સવિ ટળે, સખી શિલે વંદિત સિ-દ્ધરે ॥ શિયલે મુર સેવા કરે, સખી સોજ સતિ પરસિદ્ધરે ॥ શ્રી મહાઠ ॥ ૩ ॥ તપ તપો ભવિ ભાવજુ, તપે નિર્મળ તત્તરે ॥ વયોપવાસી ઋષભજી, સખી વત્સાદિક વન્ય વન્યરે ॥ શ્રી મહાઠ ॥ ૪ ॥ ભરતાદિક શુભ ભાવથી, સખી પામ્યા પંચમ ઠામ રે ॥ ઉદ્યરત્ન મુનિ તેહને, સખી નિત્ય કરે પ્રજામરે ॥ શ્રી મહાવીરે ॥ ૫ ॥

॥ સામાયિક લાભ સજ્જાય ॥

કર પદિકમહું ભાવજુ, દાય ધડી શુભ ધ્યાન ॥ લાસરે ॥ પરભવ ભતાં જીવને, સંખલ સાથું જાજુ ॥ લાસરે ॥ કરઠ ॥ ૧ ॥ શ્રી વીર મુખ ઈમ ઊચરે, એણિક રાય પ્રત્યે જાજુ ॥ લાસરે ॥ લાખ ખાંડી સોના તજી, દિવે દિન પ્રત્યે દાન ॥ લા-

લહે ॥ ૬૦ ॥ ૨ ॥ લાખ વરસ લગે તે વળી, એમ રીધે દ્રવ્ય
 અપાર ॥ લા૦ ॥ એક સામાયિકને તોડે, નાથે તેદ લગાર ॥
 લા૦ ॥ ૬૦ ॥ ૩ ॥ સામાયિક થકિવિસ ઊ, બધું વંદન દાય
 દાયવાર ॥ લા૦ ॥ મન સંભારે દે આપણાં, તે બર હર્મ નિ-
 વાર ॥ લા૦ ॥ ૬૨૦ ॥ ૪ ॥ ૬૨ હાઉસ્સબા મુળ પ્યાનથી, પ-
 ચ્ચખાણુ મુધું વિચાર ॥ લા૦ ॥ દાય સજ્જાર્યે તે વળી, રાજો
 રાજો અનિચાર ॥ લા૦ ॥ ૬૨૦ ॥ ૫ ॥ શી સામાયિક પ્રતા-
 પથી, લહિયેં અમર વિમાન ॥ લાલહે ॥ મર્મસિદ્ધ મુનિ એમ
 બલે, એ ઊ મુક્તિ નિદાન ॥ લાલહે ॥ ૬૨૦ ॥ ૬ ॥

॥ अथ छीं विचार सञ्जाय ॥

॥ રેશી યોપાઈની ॥ ઈંકે મુકનનો કદુ વિચાર, મુગુર
સમીપ મૂળો એ સાર ॥ આગળમાં જો ઈંકજ હોય, અમુલ
નબી જાણે છે કોય ॥ ૧ ॥ પહેલા મુકન દુવાં મુલ ખળાં,
ઈંકે દુઆં નિરૂજ તે તળાં ॥ ઈંકજ દુઆ પછી જે જાણ,
મુકન દુઆં તે કરે પ્રમાણ ॥ ૨ ॥ ઘણી ઈંક હોય અર્થ રૂજ
કહે, જમણી ઈંક જુરી સડે કહે ॥ પૂઠે ઈંકે મુખદાયક સહી,
ખજી ઈંકે તે નિરૂજ કહી ॥ ૩ ॥ હાંસે ભય ઉપાધીયે કરી,
હકં ખલો મનમાંહે ધરી ॥ એક ઈંકે તે નિરૂજ જાણ, કુતર
ઈંકે તે નિરૂજર આણ ॥ ૪ ॥ મંચર ઈંકે તે મરજજ કરે, ઈ-
સી ઈંકે કહારી સરે, ॥ વસ્તુ વેચતાં ઈંકજ હોય, આણ
કરીયાણ મોયું હોય ॥ ૫ ॥ વસ્તુ લેતાં ઈંકજ હોય, જમણો
લાભ સપજાનો જોય ॥ ગઈ વસ્તુ જે જોવા જાય, ઈંકે હોય
તો લાભ ન થાય ॥ ૬ ॥ નવાં વસ્ત્ર વળી પહેરતાં, ઈંકે હોય
આગળ અણ છતાં ॥ ભોજન હોમ પૂજનું કામ, મંગલિક જે
ધર્મ મુકામ ॥ ૭ ॥ કામ જીવતાં કીધાની અંત, વળી ક્રિયા ક-
રાવે ખંત ॥ રતિ સ્નાન કરીને રહે, ઈંકે હોય તો પુત્રજ લ-
હે ॥ ૮ ॥ જનુવનીને દીપે દાન, પછી હોવે પુત્ર નિદાન ॥
વૈદી જીતી જાય જોય, ઈંકે વૈદી સખજો હોય ॥ ૯ ॥ રોગી
કાજ વૈધ તેડવા, જાતાં ઈંકે જે નય નવા ॥ તે રોગીને મૃત્યુ
જાણીયે, કામ વિના વૈધે નાજીયે ॥ ૧૦ ॥ વૈધ રોગીને ધરે આ-

વતાં, છીંક હોયે ઔપાધ આપતાં ॥ રોગી તથા રોગ તે સમે,
આહાર લેતે જમનું ગમે ॥ ૧૧ ॥ બ્યાપારે લીધે બ્યાપાર, છીંક
હોય તેા વૃદ્ધિ અપાર ॥ લેખું શુદ્ધ દીપ્ત રાયને, છીંક ફેાક થા-
યે તેડને ॥ ૧૨ ॥ પાણી પીતાં અથ પ્રીતવાદ, છીંક દૃષ્ટિ રોગ
અનિવાદ ॥ નવે મરે વમવા આવીયે, છીંક હોયે તેા ઉચાસીયે
॥ ૧૩ ॥ બ્યાજે દ્રવ્ય કેડને આપતાં, વગી પૃથ્વીમાં ધન કા-
તાં ॥ કર્મજી જોવા જતાં વગી, વૃષ્ટિ હોય પુદ્ગી મન રૂલી
॥ ૧૪ ॥ છીંક મુકન નરે જાણે જોડ, પગ પગ સંપદ પામે તેડ ॥
હાક વિચાર જાણે જો કોઈ, સદિ વૃદ્ધિ કલ્યાણક હોઈ ॥ ૧૫ ॥
॥ નિ છીંક વિચાર ॥

દિના ૧૦૦૧ થી ૧૦૦૨ ની ગતવાની યંત્ર

૧. ૨	૩. ૪. ૫. ૬.	અર્થ જુઓ.
૧. ૬. ૭.	૧. ૨. ૩.	૧. જામ.
૨. ૭. ૮.	૨. ૩. ૪.	૨. મિત્ર સુખ.
૩. ૮. ૯.	૩. ૪. ૫. ૬.	૩. મુખ સુખ.
૪. ૯. ૧૦.	૪. ૫. ૬. ૭.	૪. અર્થ જુઓ.
૫. ૧૦. ૧૧.	૫. ૬. ૭. ૮.	૫. જામ.
૬. ૧૧. ૧૨.	૬. ૭. ૮. ૯.	૬. મિત્ર સુખ.
૭. ૧૨. ૧૩.	૭. ૮. ૯. ૧૦.	૭. મુખ સુખ.
૮. ૧૩. ૧૪.	૮. ૯. ૧૦. ૧૧.	૮. અર્થ જુઓ.
૯. ૧૪. ૧૫.	૯. ૧૦. ૧૧. ૧૨.	૯. જામ.
૧૦. ૧૫. ૧૬.	૧૦. ૧૧. ૧૨. ૧૩.	૧૦. મિત્ર સુખ.
૧૧. ૧૬. ૧૭.	૧૧. ૧૨. ૧૩. ૧૪.	૧૧. મુખ સુખ.
૧૨. ૧૭. ૧૮.	૧૨. ૧૩. ૧૪. ૧૫.	૧૨. અર્થ જુઓ.
૧૩. ૧૮. ૧૯.	૧૩. ૧૪. ૧૫. ૧૬.	૧૩. જામ.
૧૪. ૧૯. ૨૦.	૧૪. ૧૫. ૧૬. ૧૭.	૧૪. મિત્ર સુખ.
૧૫. ૨૦. ૨૧.	૧૫. ૧૬. ૧૭. ૧૮.	૧૫. મુખ સુખ.
૧૬. ૨૧. ૨૨.	૧૬. ૧૭. ૧૮. ૧૯.	૧૬. અર્થ જુઓ.
૧૭. ૨૨. ૨૩.	૧૭. ૧૮. ૧૯. ૨૦.	૧૭. જામ.
૧૮. ૨૩. ૨૪.	૧૮. ૧૯. ૨૦. ૨૧.	૧૮. મિત્ર સુખ.
૧૯. ૨૪. ૨૫.	૧૯. ૨૦. ૨૧. ૨૨.	૧૯. મુખ સુખ.
૨૦. ૨૫. ૨૬.	૨૦. ૨૧. ૨૨. ૨૩.	૨૦. અર્થ જુઓ.

૧. અર્થ જુઓ. ૨. મિત્ર સુખ. ૩. મુખ સુખ. ૪. અર્થ જુઓ.

૫. જામ. ૬. મિત્ર સુખ. ૭. મુખ સુખ. ૮. અર્થ જુઓ. ૯. જામ. ૧૦. મિત્ર સુખ. ૧૧. મુખ સુખ. ૧૨. અર્થ જુઓ. ૧૩. જામ. ૧૪. મિત્ર સુખ. ૧૫. મુખ સુખ. ૧૬. અર્થ જુઓ. ૧૭. જામ. ૧૮. મિત્ર સુખ. ૧૯. મુખ સુખ. ૨૦. અર્થ જુઓ. ૨૧. જામ. ૨૨. મિત્ર સુખ. ૨૩. મુખ સુખ. ૨૪. અર્થ જુઓ. ૨૫. જામ. ૨૬. મિત્ર સુખ. ૨૭. મુખ સુખ. ૨૮. અર્થ જુઓ. ૨૯. જામ. ૩૦. મિત્ર સુખ. ૩૧. મુખ સુખ. ૩૨. અર્થ જુઓ. ૩૩. જામ. ૩૪. મિત્ર સુખ. ૩૫. મુખ સુખ. ૩૬. અર્થ જુઓ. ૩૭. જામ. ૩૮. મિત્ર સુખ. ૩૯. મુખ સુખ. ૪૦. અર્થ જુઓ. ૪૧. જામ. ૪૨. મિત્ર સુખ. ૪૩. મુખ સુખ. ૪૪. અર્થ જુઓ. ૪૫. જામ. ૪૬. મિત્ર સુખ. ૪૭. મુખ સુખ. ૪૮. અર્થ જુઓ. ૪૯. જામ. ૫૦. મિત્ર સુખ. ૫૧. મુખ સુખ. ૫૨. અર્થ જુઓ. ૫૩. જામ. ૫૪. મિત્ર સુખ. ૫૫. મુખ સુખ. ૫૬. અર્થ જુઓ. ૫૭. જામ. ૫૮. મિત્ર સુખ. ૫૯. મુખ સુખ. ૬૦. અર્થ જુઓ. ૬૧. જામ. ૬૨. મિત્ર સુખ. ૬૩. મુખ સુખ. ૬૪. અર્થ જુઓ. ૬૫. જામ. ૬૬. મિત્ર સુખ. ૬૭. મુખ સુખ. ૬૮. અર્થ જુઓ. ૬૯. જામ. ૭૦. મિત્ર સુખ. ૭૧. મુખ સુખ. ૭૨. અર્થ જુઓ. ૭૩. જામ. ૭૪. મિત્ર સુખ. ૭૫. મુખ સુખ. ૭૬. અર્થ જુઓ. ૭૭. જામ. ૭૮. મિત્ર સુખ. ૭૯. મુખ સુખ. ૮૦. અર્થ જુઓ. ૮૧. જામ. ૮૨. મિત્ર સુખ. ૮૩. મુખ સુખ. ૮૪. અર્થ જુઓ. ૮૫. જામ. ૮૬. મિત્ર સુખ. ૮૭. મુખ સુખ. ૮૮. અર્થ જુઓ. ૮૯. જામ. ૯૦. મિત્ર સુખ. ૯૧. મુખ સુખ. ૯૨. અર્થ જુઓ. ૯૩. જામ. ૯૪. મિત્ર સુખ. ૯૫. મુખ સુખ. ૯૬. અર્થ જુઓ. ૯૭. જામ. ૯૮. મિત્ર સુખ. ૯૯. મુખ સુખ. ૧૦૦. અર્થ જુઓ.

સતીમેસે બહાર નિકાસા, જંગલ ક્રિયા દિકાના ॥ ૬૦ ॥ ૧ ॥
હાથી ચડતે મોડે ચડતે, ઓર આગે નિશાના ॥ નીકી પીકી બે-
રખ ચડતી, ઉત્તર ક્રિયા પયાના ॥ ૬૦ ॥ ૨ ॥ નરપતિ હોકે ત-
ખતપર બેઠે, ભરિયા ભારી ખમના ॥ સાંજ સવારે મુજરા લેતે,
ઉપર હાથ બેકાના ॥ ૬૦ ॥ ૩ ॥ પોથી પડ પડ હિંદુ ભૂલે, મુ-
સલમાન કુરાના ॥ રૂપચંદ કહે અરે ભાઈ સંતો, હરદામ પ્રભુ
ગુણ ગાના ॥ ૬૦ ॥ ૪ ॥

॥ અથ ભાવ સ્વાધ્યાય ॥

ધન્ય ધન્ય તે દિન માહરો ॥ એ દેશી ॥

રે ભવિ ભાવ દૃઢ્ય ધરો, લે છે ધર્મનો ધોરી ॥ એકલ
મણ અખંડ લે, કાપે કર્મની દોરી ॥ રે ભવિ ॥ ૧ ॥ દાન શિ-
યલ તપ ત્રણ એ, પાતક મળ ધોવે ॥ ભાવ લે ચોથા નવિ મળે,
તો તે નિષ્કલ હોવે ॥ રે ભવિ ॥ ૨ ॥ વેદ પુરાણ સિદ્ધાંતમાં,
પદ દર્શન ભાંખે ॥ ભાવ વિના ભવ સંતતિ, પડતાં કોણ રાખે
॥ રે ભવિ ॥ ૩ ॥ તારક રૂપ એ વિદ્યમાં, ઝંપે જગ ભાણ ॥
ભરતાદિક ગુણ ભાવથી, પામ્યા પદ નિર્વાણ ॥ રે ભવિ ॥ ૪ ॥
ઔષધ આય ઉપાય લે, મંત્ર યંત્રને મૂળી, ભાવે સિદ્ધ હોવે
સદા, ભાવ વિણ સદુ ધૂળી ॥ રે ભવિ ॥ ૫ ॥ ઉદય રત્ન કહે
ભાવથી, કોણ કોણ નરે તરિયા ॥ શોધી લેજે મૂત્રમાં, સ-
જ્જન ગુણ દરિયા ॥ રે ભવિ ॥ ૬ ॥

॥ અથ વીશ સ્થાનકના તપનો સજ્જાય ॥

॥ શ્રીસીમંધર સાહેબ આગે ॥ એ દેશી ॥ અરિહંત પહેલે
થાનક ગણીયે, બીજે પદ સિદ્ધાણ ॥ ત્રીજે પવયણ આયંરિય
ચોથે, પાંચમે પદ ધેરાણ રે ॥ ભવિયા ॥ વીશ થાનક તપ કીજે
॥ ઓડી વીશ કરીજે રે ॥ ભવ ॥ ગણલું એહ ગણીજે રે ॥ ભવ ॥
જિમ જિનપદ પામીજે રે ॥ ભવ ॥ નર ભવ લાહો લીજે રે
॥ ભવ ॥ વીં ॥ ૧ ॥ એ આંકળી ॥ ઉવજાએ છૂં સવસા-
દૂણું, સાતમે આંખે નાણ ॥ નવમે દસણ દસમે વિજયસ્ત, ચા-

રિત અગિયારમે જાળ રે ॥ ભ૦ ॥ વા૦ ॥ ૨ ॥ બારમે બંભવય
 ખારીજી, તેરસ મે કિરિયાજી ॥ ચઉદમે ત્રવ પત્તરમે ગાયમ, સો-
 લસમે નમો છાજી રે ॥ ભ૦ ॥ વી૦ ॥ ૩ ॥ ચારિતસ સત-
 રમે જીપીયે, અઠારસમે નાજસ ॥ આગળીસમે નમો મુપસ
 સંબારો, વીસમે નમો તિલસ રે ॥ ભ૦ ॥ વી૦ ॥ ૪ ॥ એકા-
 સખાદિક તપ રેવ વદન, ગળજી રાય હજર ॥ સંધ વિનય બુધ
 શિખ મુદશન, જીપે અદ વિચારો રે ॥ ભ૦ ॥ વી૦ ॥ ૫ ॥ ૬ ॥

॥ શીયત વિષે શીખામળનો સમ્રાટ ॥

॥ હાગી ॥ એનો નારી રે, બારી છે દુર્ગતિ તળી ॥ છાંડ સી-
 નન કે મુખ નુ પરત્રી તળી ॥ છવ બોળા રે, ડાળા તેદરુ મે
 મ કંઠે ॥ શીખ માની રે, છાની વાત નુ પરિદરે ॥ ૧ ॥ તુરક ॥
 એ રાત કરીશ પરનારી સાર્યે, સાક સદુ દેરે અછે ॥ રાય શંકે
 ચંદ ન રજવા રાને, મુખે નહીં એમ પછ ॥ એ મદનમાતી વિ-
 વય નતી, જેની રાતી કામિની ॥ પાદરુ તા તળી મુખ કેખાડે,
 પંકે પડાડે બાલિની ॥ ૨ ॥ હાગી ॥ ૩ ॥ પરના ૨. નયજી વયજી
 ચાગી ૩ ॥ નાતિયા ૪ ॥ નન ૫ ॥ વાત મુદશન ॥ બોળાવી રે,
 દુ. ૬ ॥ બાર ૭ ॥ ત્રવ ૮ ॥ પત્તર ૯ ॥ ગાયમ ૧૦ ॥ સોલસ ૧૧ ॥
 અઠાર ૧૨ ॥ વીસ ૧૩ ॥ એકાસખાદિક ૧૪ ॥ તપ ૧૫ ॥ વદન ૧૬ ॥ ગળજી ૧૭ ॥ રાય ૧૮ ॥
 હજર ૧૯ ॥ સંધ ૨૦ ॥ વિનય ૨૧ ॥ બુધ ૨૨ ॥ શિખ ૨૩ ॥ મુદશન ૨૪ ॥
 જીપે ૨૫ ॥ અદ ૨૬ ॥ વિચારો ૨૭ ॥ ૨૮ ॥ ૨૯ ॥ ૩૦ ॥ ૩૧ ॥ ૩૨ ॥ ૩૩ ॥ ૩૪ ॥ ૩૫ ॥ ૩૬ ॥ ૩૭ ॥ ૩૮ ॥ ૩૯ ॥ ૪૦ ॥ ૪૧ ॥ ૪૨ ॥ ૪૩ ॥ ૪૪ ॥ ૪૫ ॥ ૪૬ ॥ ૪૭ ॥ ૪૮ ॥ ૪૯ ॥ ૫૦ ॥ ૫૧ ॥ ૫૨ ॥ ૫૩ ॥ ૫૪ ॥ ૫૫ ॥ ૫૬ ॥ ૫૭ ॥ ૫૮ ॥ ૫૯ ॥ ૬૦ ॥ ૬૧ ॥ ૬૨ ॥ ૬૩ ॥ ૬૪ ॥ ૬૫ ॥ ૬૬ ॥ ૬૭ ॥ ૬૮ ॥ ૬૯ ॥ ૭૦ ॥ ૭૧ ॥ ૭૨ ॥ ૭૩ ॥ ૭૪ ॥ ૭૫ ॥ ૭૬ ॥ ૭૭ ॥ ૭૮ ॥ ૭૯ ॥ ૮૦ ॥ ૮૧ ॥ ૮૨ ॥ ૮૩ ॥ ૮૪ ॥ ૮૫ ॥ ૮૬ ॥ ૮૭ ॥ ૮૮ ॥ ૮૯ ॥ ૯૦ ॥ ૯૧ ॥ ૯૨ ॥ ૯૩ ॥ ૯૪ ॥ ૯૫ ॥ ૯૬ ॥ ૯૭ ॥ ૯૮ ॥ ૯૯ ॥ ૧૦૦ ॥

રખ આંખે રેડ, રાણગાર બાર એણે ધર્યા ॥ એ હાલી હજાર,
આખે પોહ્યા, કાન દૂધા મગ બર્યા ॥ નારી અમિ પુરૂષ મા-
ખણ, બોલ બોલનાં વીગરે ॥ સ્ત્રી રેહમાં શું સાર રીઠો, મૂઠ મદિઆં
કાં કરે ॥ ૮ ॥ હાગ ॥ ઉદિય વાહો રે, હવ અજ્ઞાની પાપિઓ ॥
માને નરગદ રે, સરગ કરી વિષ વ્યાપીઓ ॥ કાં બૂલો રે, રા-
ણગાર રેખી એહના ॥ બલો પ્રાણી રે, એ છે દુઃખની અંગના
॥ ૯ ॥ તુરક ॥ અંગના તું ઊઠી ઊઠરે, વશ કીતિ સપજો સહે ॥
કુશીલનું એ નામ લીએ કે, પરચોક દુર્ગતિ દુઃખ સહે ॥ વિ-
વશબદ્ધ બોલે એ નવિ મોલે, શીવગણકીએ નરવરા ॥ તસ પા-
ચે લાગું સેવા માગું, એ જગમાંહે જયકરા ॥ ૧૦ ॥ ઠતિ ॥ શીલ
સંજ્ઞાપ ॥

॥ અથ પ્રભાતે વાહાણુડાં ગાવાનો સંજ્ઞાપ ॥

॥ મિથ્યામતિ રે રજની અસરાગકે ॥ વાહાણુડાં ભણે વાયાં
રે ॥ હહાં ઉપે રે પ્રાણી બહુકાગ કે ॥ વાહાણુડાં ॥ નવિ
બલે રે હહાં યમની રાગ કે ॥ વા ॥ તિહાં પામે રે
પગ પગ જંઝગ કે ॥ વા ॥ ૧ ॥ હહાં ઝડપે રે કોધ દવની
આગ કે ॥ વા ॥ માનરૂપી રે અજગર વિકરાગ કે ॥ વા ॥
દંસે માયા રે સાપણી રોપાગ કે ॥ વા ॥ હહાં ચાવો રે લોભ
રૂપ ચંડાગ કે ॥ વા ॥ ૨ ॥ રાગાદિક રે રાક્ષસ મહાવૃંદ કે
॥ વા ॥ આઠ કર્મેના રે હહાં માંડ્યા રૂંદ કે ॥ વા ॥ હહાં
રેખે રે દુર્ગતિ દુઃખ દંદ કે ॥ વા ॥ નવી દીસે રે હહાં જ્ઞાન
રિવૃંદ કે ॥ વા ॥ ૩ ॥ ધસમસનાં રે હહાં વિપયની બાગ કે
॥ વા ॥ લીપે લૂંટી રે નગલે પલિવાસ કે ॥ વા ॥ અટવી અ-
નંતી રે હહાં વિકટ ઉઝાડ કે ॥ વા ॥ ચાલે નહી રે હહાં પ્ર-
તની વાડ કે ॥ વા ॥ ૪ ॥ નિરખંતારે ઓગ્નિનમુખ નૂર કે ॥ વા ॥
હવે ઉગ્યો રે મહાસમકેત સૂર કે ॥ વા ॥ દુખદાયી રે રોપિ
ગયા દૂર કે ॥ વા ॥ વગી પ્રગટ્યા રે પુણ્યતણા એકૂર કે
॥ વા ॥ ૫ ॥ સુતા બચો રે રસવિરતિના કંત કે ॥ વા ॥
વગી બચો રે સર્વવિરતિ શુભવંત કે ॥ વા ॥ તમે ભેટો રે ભાવે
ભગવંત કે ॥ વા ॥ પડિકમજાં રે કરો પુણ્યવંત કે ॥ વા ॥

૬ ॥ તમે લેજો રે દેવગુરુનું નામ કે ॥ વાં ॥ વળી કરજો રે
તમે ધર્મનાં કામ કે ॥ વાં ॥ ગુરૂજનના રે ગાઓ ગુણમામ
કે ॥ વાં ॥ પ્રેમ ધરીને રે કરો પૂજ્ય પ્રભામ કે ॥ વાં ॥ ૭ ॥
તમે કરજો રે દશવિધ પમ્યખાણ કે ॥ વાં ॥ તુમે મુજુલો રે
શ્રીસૂત્રવખાણ કે ॥ વાં ॥ આરાધો રે શ્રી જિનની આણ કે
॥ વાં ॥ જિમ પામો રે શિવપુર સંડાણ કે ॥ વાં ॥ ૮ ॥
સાંભળીને રે શ્રીમુખની વાણ કે ॥ વાં ॥ તમે કરજો રે સહી
સદ્ગુણ વિહાણ કે ॥ વાં ॥ વદે વાચક રે ઉદયરત્ન મુજાણ કે
॥ વાં ॥ એહ ભજતાં રે લહીયે કોડ કલ્યાણ કે ॥ વાં ॥ ૯ ॥
હતિ ॥ વાહુણસા ॥

॥ અથ વૈરાગ્ય સજ્જાય ॥

કોડિ કાજ ન આવે રે દુનિયાંકે લોકો, કોડિ કાજ ન આ-
વે ॥ જાડી બાતકા આનિ ભરૌસા, પીછસેં પસ્તાવે રે ॥
દું ॥ ૧ ॥ મતલબકી સખ મલિ લોકાઈ, બહોતહિ રંગ બા-
નાવે રે ॥ દું ॥ ૨ ॥ અપના અર્થ ન હોયે સો તો, પલકમેં
પીડ દેખાવે રે ॥ દું ॥ ૩ ॥ બાણગરકી બાણ જેસા, અજબ
દિમાક દેખાવે રે ॥ દું ॥ ૪ ॥ દેખો દુનિયાં સકલ ખીલીહિ
ચુંદી મન લલચાવે રે ॥ દું ॥ ૫ ॥ જિનેં જાન્યા તિને આપ
પિછાન્યા, બે બખરી દુઃખ પાવે રે ॥ દું ॥ ૬ ॥ હંસ સયાને
એક સાં, ગુંડર, ગાંધેકું ઢિલ ન લાવે રે ॥ દું ॥ ૭ ॥ હતિ ॥

॥ અથ ચૈતન્ય શિક્ષાભાસ પ્રારંભ ॥

॥ આપ વિચારજો આતમા, જાનેં ગું બૃહ્તે; અધિર પદાર-
થ ઉપરે, દોગદ ચું કૃષ્ણે ॥ આં ॥ ૧ ॥ ઘટમાંકે છે ધરધણી,
એસો મનનો ભામા ॥ બોલે તે બીજી નથી, ભેને ધરી તા-
મા ॥ આં ॥ ૨ ॥ પામીશ તું પાનેંધકી, બાહેર ચું બોળે ॥
એમેં કાં તું બૃહવા, માયાની આગે ॥ આં ॥ ૩ ॥ પ્રીછ્યા
વિનુ કેમ પામીયે, મુજ મુરખ પ્રાણી ॥ પીવાયે કિમ પરાડીયે,
જાંજવાનાં પાણી ॥ આં ॥ ૪ ॥ આપ સ્વરૂપ ન આજબે,
માયામાંકે કૃષ્ણે ॥ ગરથ પાવાની ગાંડને, વ્યાજમાં જિમ દૂસે

॥ આઠ ॥ ૫ ॥ લેતાં નામ ન બાળિયે, નહિ રૂપ ન રેખ ॥
 વગમાંહે તે કેમ જડે, અરૂપી અલેખ ॥ આઠ ॥ ૬ ॥ અંધ
 તણી પેરે આફલે, સધળા સંસારી ॥ અંતરપટ આડો રહે, કોણ
 જાણે વિચારી ॥ આઠ ॥ ૭ ॥ પહેલે પાણું કરી, પછી લેને નિ-
 દાગી ॥ નજરે દેખીશ નાથને, તેહમું છે તાગી ॥ આઠ ॥
 ૮ ॥ અંધજ દારો કે નથી, નથી દોઝવજ દારો ॥ પ્રવૃત્તે બાં-
 ધીયે પાને, નિવૃત્તે નિસ્તારો ॥ આઠ ॥ ૯ ॥ બેદાબેદ જુદ
 કરી, ભાસે છે અનેક ॥ બેદતલને લે ભજે, તો દીસે એક ॥
 આઠ ॥ ૧૦ ॥ કાળે ધોળું બેગીયે, તો તે થાય છે રંગુ ॥ બે
 બેદમે જુદે સદિ, મન ન રહે વંગુ ॥ આઠ ॥ ૧૧ ॥ મન મરે નહિ
 જિહાં લગે, પૂરે મદ ધર્યો ॥ તમ લગે વગ જુદું ભમે, ન
 મરે ભવ ફેરો ॥ આઠ ॥ ૧૨ ॥ ઉષ તલે લોરે કરી, શું બો-
 લો મુદલે ॥ અગતી મેલી ઉષને, ખોળી લેને ખૂલે ॥ આઠ
 ॥ ૧૩ ॥ ત્યારે વગમાં તુજ વિના, બીજે નવી દીસે ॥ બિન્ન
 ભાવ મરયે તણ, સેહેજે મુજગીરો ॥ આઠ ॥ ૧૪ ॥ માઈ
 તાઈ નરિ કરે, સદુધી રહે ન્યારો ॥ ઇલે એદિનાલે ઓગળ્યો,
 પ્રભુ તેહને પ્યારો ॥ આઠ ॥ ૧૫ ॥ સિદ્ધ દિશાયે સિદ્ધને, મ-
 નીયે એકાંતિ ॥ ઉદયસ્વ રહે આનખા, તો ભામે જાંતિ ॥ આઠ
 ॥ ૧૬ ॥ દનિ વેનન્યશિખાભાસ સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ વૈરાગ્ય સત્સાધ ॥ રાગ આશાવરી ॥

કિસોઈ સબ દિન સરખે ન દોષ ॥ પ્રહરિગત અસ્તમન
 દિનકર, દિનમે અવસ્થા દોષ ॥ કિં ॥ ૧ ॥ હરિ બસિબદ્ર
 પાંડવ નગરાલ, રહે ખરખંઃ રિદિ ખોષ ॥ વંદન કે પર પાણી
 આણ્યું, રાજ હરિચંદ બેષ ॥ કિં ॥ ૨ ॥ નરે મ કરું મુક
 ગમાશ, અગ પગ સબ કોષ ॥ સમય મુદન રહે વગ પંચ
 મુખ, સાચા વિનયને સોષ ॥ કિં ॥ ૩ ॥ નિ વેનન્ય સત્સાધ ॥

॥ અથ નિદાનો સત્સાધ ॥

બેદી થોદ નરિદી, નિદા નામે વિન્ધાન બે ॥ ૫ મેં કેર-
 જિ પાપકો, ન મરે વર્ષની થાન બે ॥ નિદ ન લહે લે સુજન

નાં, સજ્જનાં બે દુઃખસંજના બે ॥ ૨૬ ॥ નિં ૧ ॥ ઘેરે સ-
 ઘળા જીવને, જિહાં જમનો પાસ બે ॥ જા ધડિ નિંદ ન પાડ-
 ચે, તા ધડિ પ્રભુડો વાસ બે ॥ નિં ॥ ૨ ॥ આજસ ઉમરાવ
 એહનો, જલિમ જોદ જીવાન બે ॥ દૂત બગાસૂ જાણજો, ચાલે
 આજેતાન બે ॥ નિં ॥ ૩ ॥ જાતિ પાંચ છે જોહની, પસરી
 વિધે પ્રમાણ બે ॥ કેવળી વિના એક જોહની, કેઈ ન લોપે આ-
 જ બે ॥ નિં ॥ ૪ ॥ કર્મે ન આવે દૂકડી, કર્મે પાડે ભંગાણ
 બે ॥ વાજાં વાજે જિહાં ઉધનાં, તિહાં હોય મુખની હાણ બે
 ॥ નિં ॥ ૫ ॥ ઉદય રત્ર કહે ઉધને, જીવ્યાનો એહ ઉપાય બે ॥
 પહેલા આહાર બે જીવિયે, તો નિદ્રાવશ થાય બે ॥ દ્વાનિગાઠિયા

॥ અથ વૈરાગ્ય સજ્જાય ॥

પ્રાણી કાયા માયા કારમી, રૂડો છે કૂટબ પરિવારે જીવ-
 ડલા ॥ સમરણ કીજે સિદ્ધનું ॥ માહરું માહરું મ કરે રે માન-
 વી, પંથ વહેવું પરસે પાર રે જીવડલા ॥ સમગ ॥ ૧ ॥ પ્રાણી
 સદુને વળાવે સાંકલ્યા, મળિયા છે મોહને સંબંધ રે જીવડલા
 ॥ પ્રાણી આયુક્ષે અજામાં થયાં, ધીડો એવો સંસારી બંધ રે
 જી ॥ સમગ ॥ ૨ ॥ પ્રાણી કાષ્ટ પડે રે કાયા બળે, વળી કેશ
 બળે જેમ ધાસ રે ॥ જી ॥ પ્રાણી માનવી મર્કટ વૈરાગીયા,
 વળી પડે માયા વિદ્યાસ રે જી ॥ સમગ ॥ ૩ ॥ પ્રાણી પડા-
 ધ ઉડે જીવ ઉપરે, દારી પવન બળે લેવ જાય રે જી ॥ પ્રાણી
 ત્રુટી દારી સંધાય છે, આઉંજુ ત્રુટું ન સંધાય રે જી સમગ ॥
 ૪ ॥ પ્રાણી કાચે કુભે પાણી કેમ રહે, હંસ ઉડી જાય કાચ રે
 જી ॥ પ્રાણી આશા અતિથળી આદરે, થાવા વાળો તેહિજ થા-
 વરે જી ॥ સમગ ॥ ૫ ॥ પ્રાણી જેને ધરે નોખત ગડગડે,
 ગાવે વળી ખટ રાગ રે જી ॥ પ્રાણી ગોખે તેહને ધૂમતા, શૂ-
 ન્ય થયે વળી ઉડે કાગ રે જી ॥ સમગ ॥ ૬ ॥ પ્રાણી જેમ
 મંસાર અસાર છે, સારમાં શ્રીજિનધર્મ સાર રે જી ॥ પ્રાણી શાં-
 નિ સમર સમતા ધરી, ચાર ત્યજ વળી આદરે ચારરે જી ॥
 સમગ ॥ ૭ ॥ પ્રાણી પાંચે તજે રે પાંચે ભજે, ત્રણ જીપા
 ત્રણ ગુણધાર રે જી ॥ પ્રાણી રચણી સોજન પરિહરે, સાત

ધ્યસન તમે મુવિચાર રે ૯૦ ॥ સમગ્ર ॥ ૮ ॥ બ્રાહ્મી સમતા કરો છ કાયાની, સાંભળો સદ્ગુરુની વાણ રે ॥ ૯૦ ॥ બ્રાહ્મી સાચી શીખામણ એહ છે, એમ કહે છે મુનિ કલ્યાણ રે ૯૦ ॥ સમગ્ર ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ધોખીડાનો સંજ્ઞાય ॥

ધોખીડા તું ધોલે મનનું ધોતીયું રે, રખે રાખતો મેલ લગાર રે ॥ એણે રે મેલે જગમેલો કર્યો રે, અણધાર્યું ન રાખે લગાર રે ॥ ધો ॥ ૧ ॥ જિનશાસન સરોવર સોહામણું રે, સમક્ષિત તણી રુડી પાળ રે ॥ દાનાદિક ચારે વારણું રે, માંહી નવતત્ત્વ કમળ વિશાળ રે ॥ ધો ॥ ૨ ॥ તિહાં ઝીણે મુનિવર હસતા રે, પીયે છે તપ જપ નીર રે ॥ શમ દમ આદે જે સિતારે, તિહાં પખાસે આતમ ચીર રે ॥ ધો ॥ ૩ ॥ તપવળે તપ તડકે કરી રે, જાળવળે નવજ્ઞાન વાહ રે ॥ છાંય ઉઠાડે પાપ અદારના રે, એમ ઉજળું હોયો તતકાળ રે ॥ ધો ॥ ૪ ॥ આલોચણ સામ્રોડ સૂધી કરે રે, રખે આવે માયા ચેવાળ રે ॥ નિર્ણય પવિત્રપણું રાખલે રે, પછે આપણા નિયમ સંભાળ રે ॥ ધો ॥ ૫ ॥ રખે મક્તો મન મોકળું રે, પડ મેડીને સંકેલ રે ॥ સમય મુદરની શીખડી રે, મુખડી અમૃતવેલ રે ॥ ધો ॥ ૬ ॥

॥ અથ બ્રાહ્મબલક્રમો સંજ્ઞાય ॥

॥ બહેની બોલે હો, બ્રાહ્મબલ સાંભળો ૯ ॥ ૩૪ ૩૪ રંગનિધાન ॥ ગયવર ચક્રિયા હો, કેવળ કેમ હુવે ૯ ॥ જાણ્યું જાણ્યું પુરુષ પ્રધાન ॥ બ ॥ ૧ ॥ તુજસમ ઉપશમ જગમાં કુલ ગણે ૯, અકળ નિરંજન દેવ ॥ ભાષ ભરતેસર વાહાણ વીનવે ૯, તુજ કરે મુરનર સેવ ॥ બ ॥ ૨ ॥ ભરવરસાળો હો વનમાં વેડીઓ ૯, જિહાં ધણાં પાણીનાં પૂર ॥ ઝરમર વરસે હો મેહુલો ધણું ૯, પ્રગટ્યા પુણ્ય અંદૂર ॥ બ ॥ ૩ ॥ ચહુ દિસી વીંટ્યો હો વેલડીએ ધણું ૯, જેમ વાદળ છાયો સૂર ॥ શ્રી આદિનાથે હો અમને મોકલ્યાં ૯, તુમ પ્રતિબોધન નૂર ॥ ૪ ॥ વર સંવેગરસે હો મુનિવર ભક્ષા ૯, પામ્યું પામ્યું કેવળ નાણ ॥

માણકમુનિ જસ નામે હો હરખો ધણુ છ, દિન દિન ચડતો છે
પાન ॥ બગ ॥ ૫ ॥ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ સાર બોલનો સજ્જાય સિખ્યતે ॥

સરસતી સામિતી પય પ્રભુમેવ, સહયુગનામ, સદા સમરેવ
॥ બોલિશ એણિ પરે આચાર, બેઠ લેજો જાણુ ચિચાર ॥ ૧
॥ પંડિત તે જે નાણે ગર્વ, જ્ઞાની તે જે જાણે સર્વ ॥ તપસ્વી
તે જે નાણે ક્રોધ, કર્મ આડે જીતે તે બોધ ॥ ૨ ॥ ઉત્તમ તે જે
બોલે ન્યાય, ધર્મી તે જે મન નિરમાય ॥ ઠાકુર તે જે પાળે
વાચ, સહયુગ તે જે ભાંખે સાચ ॥ ૩ ॥ ગિરુઓ તે જે ગુણ
આગણે, સ્ત્રી પરિહાર કરે તે ભણે ॥ મેણે તે જે નિદા કરે,
પાપા તે હિસા આચરે ॥ ૪ ॥ મૂર્તિ તે જે જિનવરતણી, કીર્તિ
તે જે બીજે મુણી ॥ લખિ તે જીતમ ગણધાર, જુદિ આધકો
અભય કુમાર ॥ ૫ ॥ આવક તે જે લહે નવતત્ત્વ, કાયર તે જે
મૂકે સત્ત્વ ॥ મંત્ર ખરો તે શ્રીનવકાર, દેવ ખરો જે મુક્તિ
દાતાર ॥ ૬ ॥ પદવી તે તીર્થકર તણી, મતિ તે જે ઉપજે આ-
પણી ॥ સમકિત તે જે સાચુ ગમે, મિથ્યામતિ તે જુલો ભ-
મે ॥ ૭ ॥ મોટો જે જાણે પરપીડ, ધનવંતો જે ભાંગે ભીડ
॥ મનવરા આણે તે જાળવંત, આજસથી અજગો પુણ્યવંત ॥
૮ ॥ કામી નર તે કહીયે અંધ, મોહજાળ તે મોટો અંધ ॥ કારીદ્રી
જે ધર્મે હીન, દુર્ગતિમાંહે રહે તે દીન ॥ ૯ ॥ આગમ તે ન્યાં
બોલી દયા, મુનિવર તે જે પાળે ક્રિયા ॥ સંતોષી તે મુખિયા
થયા, દુઃખીયા તે જે લોભે ગ્રહા ॥ ૧૦ ॥ નારી તે જે હોચે સતી,
દર્શન તે આલો મુહપત્તિ ॥ રાગ દેશ દાણે તે યતિ, સૂધુ જાણે તે
જિનમતી ॥ ૧૧ ॥ કાયા તે જે શીર્ણે પવિત્ર, માયારહિત હો-
એ તે મિત્ર ॥ વૃદ્ધપણુ પાળે તે પુત્ર, ધર્મ હાણુ પાડે તે શત્રુ
॥ ૧૨ ॥ વૈરાગી તે વિરમે રાગ, તારુ તે ભવતરે અથાગ ॥
રૌરવ નરકતણે એ ભાગ, હાગ હજીને માગે ત્યાગ ॥ ૧૩ ॥
કેહમાંહે તે સારી જીહ, ધર્મ થાય તે લેખે દીહ ॥ રસમાંહી ઉ-
પરામ રસ લીહ, મૂલીભદ્ર મુનિવરમાં સિહ ॥ ૧૪ ॥ સાચુ તે
જે જિનનુ નામ, જિનનુ દેઈ ન્યાં તે ગામ ॥ ન્યાયવંત કહિયે

તે શમ, શોગી તે જે જીતે કામ ॥ ૧૫ ॥ એહ બોલ બોલ્યા મેં
ખરા, સાર નથી એથી ઉપરા ॥ કહે પંડિત લક્ષ્મી કહોલ,
ધર્મ દંગ મન ધરજો ચોલ ॥ ૧૬ ॥ દતિ સજ્જાય ॥

॥ અથ સામાયિકના બત્રીશ દોષનો સજ્જાય ॥

॥ ચોપાઈ ॥ શુભ ગુરુ ચરણે નામી શીશ, સામાયિકના
દોષ બત્રીશ ॥ કહિશું ત્યાં મનના દશ દોષ, દુશમન રેખી
ધારતો દોષ ॥ ૧ ॥ સામાયિક અવિવેકે કરે, અર્થ વિચાર ન હોડે
ધરે ॥ મન ઉદ્વેગ વંછે યશ મલો, ન કરે વિનય વડરાતલો
॥ ૨ ॥ ભય આવે ચિતે વ્યાપાર, કૃષ્ણ સંશયની આલું સાર ॥
હવે વચનના દોષ વિચાર્ય, કૃપચન બોલે કરે ટુંકાર ॥ ૩ ॥
હે કુચી જા મર ઉધાડ, મુખ લવરી કરતો વડવાડ ॥ આવો
બવો બોલે ગાળ, મોહ કરી હુલસાવે બાળ ॥ ૪ ॥ કરે વિક-
ધાને હાસ્ય અપાર, એ દશ દોષ વચનના વાર ॥ કાયા કેરું
દૂષણ બાર, અપજાસન જોવે દિશિ ચાર ॥ ૫ ॥ સાવધ કામ
કરે સંધાત, આસસ મોટે ઉચે હાથ ॥ પગ લંબે બેસે અવનીત,
ઉડિગન હવે થાંભો શીત ॥ ૬ ॥ મેલ ઉતારે ખરજ ખજાય,
પગ ઉપર ચઢાવે પાય ॥ અતિ ઉધાડું મેલે અંગ, હાકે તેમ વ-
ળી અંગ ઉપંગ ॥ ૭ ॥ નિશર્થે રસ કૃષ્ણ નિર્ગર્ભે, કરહા કરક
તરજો ભમે ॥ એ બત્રીસે દોષ નિવાર, સામાયિક કરજો નર
નાર ॥ ૮ ॥ સમતા ધ્યાન ધરા ઉજળી, કેશરી ચોરહુવો કેવ-
ળી ॥ શ્રીગુણવીર વચન પાળની, સ્વર્ગે ગઠ મુલસા રેવતી
॥ ૯ ॥ દતિ સામાયિકના બત્રીશ દોષનો સજ્જાય ॥

॥ અથ અઠમંતાજનો સજ્જાય ॥

॥ શ્રી અઠમંતા મુનિવરજી, કરજી કી બલિહારી વે ॥
ખર વર્ષનકે સંજ્ઞા લીનો, વીરવચન ચિત ધારી વે ॥ શ્રી ૦ ॥
॥ ૧ ॥ વિજય નૃપતિ શ્રી રેવી નંદન, પોલાસપુર અવતારી વે
॥ અંગ અચાર પડે શુભ આદર, ત્રિવિધ ત્રિવિધ અવિકારી વે
॥ શ્રી ૦ ૨ ॥ તપ શુભ રમણ સંવત્સર આદિક, કરકે કાય ઉ-

હારી વે ॥ પ્રભુ આદેશે વિપુલાયજ પર, કરી અણસણ ' અતિ
ભારી વે ॥ શ્રી૦ ॥ ૩ ॥ કેવળ પાપ મુક્તિ ગયે મુનિવર, કર્મ
કર્ણક નિવારી વે ॥ અઢારસે અઢતારે તિહિ ગિરિ, કીની થાપના
સારી વે ॥ શ્રી૦ ॥ ૪ ॥ વાચક અમૃત ધર્મ મુગુરકે, મુખસાર્યે
મુવિચારી વે ॥ શિષ્ય ક્ષમા કલ્યાણ હરખ ધર, ગુણ ગાયે જં-
યકારી વે ॥ શ્રી૦ ॥ ૫ ॥ હતિ અકર્મતા મુનિનો સજ્જાય ॥

॥ અથ સમકેતની ચોપાઈ ॥

॥ હુર પ્રભુમું જિનવર ચોપીશ, સવિ ગણધરને નામું શીશ
॥ તેહનાં વયળ ગુણે જે કાન, મન રાખે સમકેતને ધ્યાન ॥
૧ ॥ સાચો દેવ એક વીતરાગ, ધર્મ તણો જેણે દાખ્યો માગ
॥ તે જિનવરની પાળું આણ, જે હોયે સાચા મુગુર મુખણ
॥ ૨ ॥ પંચ મહાવ્રત મનમાં ધરે, રાગ દ્વેષ પેહેળું પરિહરે ॥
ચારિત્ર પાળે ટાળે દોષ, હીચે આહાર ધોડે સંતોષ ॥ ૩ ॥ દો-
ષમાંહે જે આધાકર્મ, ટાળે તે ત્રોડે આક કર્મ ॥ આધાકર્મ
કરે નર નાર, તે પળ ધડુએ રૂડે સંસાર ॥ ૪ ॥ મૂકી દેહ
તણા મુખવાસ, સહે પરીસહ બારે માસ ॥ તપે કરિને જેણે
જસ લાધ, વડનિક તે ત્રિભુવન સાધ ॥ ૫ ॥ એક સંવમને
ખીજી ક્ષમા, રાત્ર મિત્ર જેહને બેહુ સમા ॥ દૃષ્ટિરાગ તરી ઊ-
તરી, તે જાશે ભવ સાધર તરી ॥ ૬ ॥ એક આપણું કરી મન
કામ, ભણે ગુણે સિદ્ધાંત પ્રમાણ ॥ સદ્ગુરનો ઉપદેશ આચાર,
બોધ સમજો હેથે વિચાર ॥ ૭ ॥ એક પહેરે મુનિવરનો વેશ,
પણ સાચો ન દીયે ઉપદેશ ॥ જેહ ઉત્થાપે જિનવર વયળ,
તેહને કિહાં હિયાનાં નયળ ॥ ૮ ॥ ધર મૂકીને ધયા માહાતમા,
મમતા જઈ લાગા આતમા ॥ માઈ માઈ એમ કહે ધણું,
તેહ મુરખ વડનતા પછું ॥ ૯ ॥ એક તણ દીસે છે કસ્યા, લોભે
શિષ્ય કરે અણ કરયા ॥ પંચ મહાવ્રત કહે ઉચ્ચરે, ઉપરામ
રસ તે કહો કિમ ગરે ॥ ૧૦ ॥ આધાકર્મી વહોરે ધણો, ધર્મ
વિગાવે જિનવર તણો ॥ વેત્ર તંત્ર મૂલી કરી કરી, ચૂરણ આપે
ધર ધર ફરી ॥ ૧૧ ॥ કુગુર તણા જાણી અહિ નાણ, સેવા ન
કરે જે હોયે જાણ ॥ જિનવાણી સાંભળીયે દસી, સોતું ગુર બે

લીજે કમી ॥ ૧૨ ॥ સોનાથી હોય એક ભવ હાણ, કુગુરુ કરે
 ભવભવની હાણ ॥ સોને ધામ પજુ તે મળે, કુગુરુ પસાર્યે ભવ
 ભવ રૂઝે ॥ ૧૩ ॥ સર્પ કસે હુએ ભવનો અંત, કુગુરુ કરે સં-
 સાર અનંત ॥ એમ જાણી વળી લીજે સાપ, કુગુરુ નમિ નધિ
 બોલિયે આપ ॥ ૧૪ ॥ એક વહે જિનવરની આણ, વૈર વહે
 તિહાં એક અઝણ ॥ એહ આપણા નહી ગુરુ એમ, બોલી
 લીયે વાંતું તેમ ॥ ૧૫ ॥ એક ભણે મારા ગુરુ દેવ, મેં કરવી
 એદિ જાની મેવ ॥ પક્ષ તણા સ્વામીને માન, અવર પક્ષને દે
 અપમાન ॥ ૧૬ ॥ એક સગા જાણી મહાતમા, ગુણ પાખે
 તારે આતમા ॥ પાત્ર ભણી પૂજે તેહને, કહો સમકિત કેમ છે
 તેહને ॥ ૧૭ ॥ દેખી પરખી ગુરુગુણવંત, આવડને મનસંધમંદત
 ॥ એહ આપણા નહી કમ ભણે, દાન મામ સપળે અવગણે
 ॥ ૧૮ ॥ એકા ને ગણે અનુરાગ, પજુ ન લહે સાચો જિન-
 માગ ॥ વીર વચન લેહને પાધરૂ, કુગુરુ મુગુરુ બોલે આદરૂ ॥ ૧૯ ॥
 લેહને આગમનું બહુ માન, તેહના ઉધડે એણે કાન ॥ એ સા-
 ધારણ ગુરુની વાત, બોહને લેજે મુજિ માત ॥ ૨૦ ॥ દૂધવ
 નયન તમે જુઓ મુખણ, ઇંટો કુગુરુ એ જિન આણ ॥ સદ-
 ગુરુ તજા ચરણ આચરે, જેમ ભવસાયર લીલાયે તરે ॥ ૨૧ ॥
 જે જિન આણ વહે નિશારીરા, તે ઊપર જે નાણે રીરા ॥ ન-
 વે તત્ત્વ નિરત્ય સદહે, સૂર્ય સમકિ છે તે કન્હે ॥ ૨૨ ॥ એહ-
 વું સમકિત સૂર્ય જાણ, ધર્મકાજનું મ કરીરા કાણ ॥ જિનવર પૂ-
 જાસદગુરુ ભજિ, ભાવે કરવી આનમ રાજિ ॥ ૨૩ ॥ પદિક-
 મહુંને ફામું નીર, કીજે ધર્મ કહું જે વીર ॥ ધર્મે જહિ ત્રિદિ
 ધર ફૂન, ધર્મે સંકટ સવિ ભાજન ॥ ૨૪ ॥ ધર્મે સૂર્ય નિરનો
 તપે, ધર્મે પાપ કરમ સવિ ખપે ॥ ધર્મે હોયે રૂપનો યોગ,
 ધર્મપસાર્યે સંપતિ બોગ ॥ ૨૫ ॥ ભણે ગુણે ને બહુ તપ કરે,
 પજુ સમકિત સૂર્યનારે ॥ સમકિત વિજુ તે સદુએ ફેડ, સમ-
 કિત આદર કરવું રોડ ॥ ૨૬ ॥ સમકિત માય જાપ સંસાર,
 સમકિતથી મુખ સંપતિ સાર ॥ સમકિત એહ ધર્મનું મૂળ, સ-
 મકિતથી સદુએ અનુભૂ ॥ ૨૭ ॥ સમકિત જહિ ત્રિદિ ધર
 ધણી, સમકિત લેને હોયે મુર ધણી ॥ સમકિત સીજે સપજાં
 કાજ, સમકિત લેને ત્રિજીવનનું રાજ ॥ ૨૮ ॥ સમકિત સદિગનું

મુણે પ્રમાણ, કુબ્જરાયનું જીએ મંદાણ ॥ તપવિષ્ણુ ટ્રેણિક સ-
જહુ ધણી, લેશે પદવી અરિહંત તણી ॥ ૨૯ ॥ સમક્તિ પાળે
જે નર નાર, વળી ન આવે તે સંસાર ॥ એમ જાણી સમક્તિ
આદરે, સિદ્ધિ રમણી જેમ લીલા વરે ॥ ૩૦ ॥ દતિ ॥

॥ અથ આત્મશિક્ષા સજ્જાય ॥ રાગ રામગ્રીમાં સહેજનંદીની દેરી ॥

આતમરામેરે મુનિ રમે, ચિત્ત વિચારીને જોય રે ॥ તાહાઈ
હીસે ન કોય રે, સહુ સ્વાસ્થી મળ્યું તોય રે, જન્મ મરણ કરે
લોયરે, પૂર્વે સવિ મળી રોય રે ॥ આઠ ॥ ૧ ॥ સજ્જન વર્ગ સ-
વિ કારિયું, રૂડો કુર્દુબ પરિ વાર રે ॥ કોઈ ન કરે તુજ સાર
રે, ધર્મ વિષ્ણુ નહીં કોઈ આધાર રે, જિર્ણે પામે ભવ પાર રે ॥
આઠ ॥ ૨ ॥ અનંત કલેવર મૂકીયાં, તે કીયાં સગપણ અનંત
રે ॥ ભવ ઉદ્ધેગે રે તું ભગ્યો, તોહી ન આવ્યો તુજ અંત રે ॥
ચેતો દ્રવ્યમાં સંત રે ॥ આઠ ॥ ૩ ॥ ભોગ અનંતા તે ભોગ-
વ્યા, રૂપ મલુએ ગતિમાંહે રે ॥ તુમિ ન પામ્યો રે છવટા, હ-
જી તુજ વાંછા છે ત્યાંહિરે, આણ સંતોષ ચિત્તમાંહિ રે ॥ આઠ
॥ ૪ ॥ ધ્યાન કરો રે આતમ તાજું, પરવસ્તુથી ચિત્ત વારી રે
॥ અનાદિ સંબંધ તુજ કો નહીં, શુદ્ધ નિર્ઘે કમ વારી રે, કષ્ટ-
વિધ નિજ ચિત્ત ઠારી રે, મણિચંદ્ર આતમ તારી રે ॥ આઠાપા ॥

॥ અથ સમય સુંદરજીવિત માયાનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ માયા કારમી રે, માયા મ કરો ચતુર મુજાણ ॥ આઠ ॥
એ આંકણી ॥ માયાર્યે વાહ્યા જન્મત વિજુહા, દુખીયા થાયે અ-
જાણ ॥ આઠ ॥ ૧ ॥ ન્હાના મહોરા નરને માયા, નારીને અ-
ધિકેરી ॥ વળી વિશેષે અતિપણી વ્યાપે, ધરદાને આઢેરી ॥ આઠ
॥ ૨ ॥ યોગી જંગમ ચતી સંન્યાસી, નમથઈ પરવર્ધા ॥ ઉપે
મસ્તક અગ્નિ ધખંતી, માયાથી નવિ દરિયા ॥ આઠ ॥ ૩ ॥
માયા મેલી કરી જહુ ભેળી લોભે લક્ષણ જાય રે ॥ ચાર ઝડે ધર
તીમાં ધાયે, હીપર વિસહર થાય ॥ આઠ ॥ ૪ ॥ માયા કારજ

દુરંદશાંતર, આરવી વનમાં જાય રે ॥ પ્રવહણા બેસી દ્વીપ દ્વી-
પાંતર, સાયરમાં, જંપાય ॥ આઠ ॥ ૫ ॥ શિવભૂતિ સરિખા
સત્યવાદી, સત્યગોષ કહાવે ॥ ॥ રતન રેખી મન તેહનું ચળી-
ઉં, મરીને દુર્ગતિ જાવે ॥ આઠ ॥ ૬ ॥ લખ્મિદત્ત માયાર્યે ન-
ડીયો, પડીયો સમુદ્ર મઝાર રે ॥ મુખ માખળીડં ધડને મરીયો,
પડીયો, નરક દુવાર ॥ આઠ ॥ ૭ ॥ હંદે તો સિંહાસનેધાપી,
સેભૂંચ માયા રાખી ॥ નેમીસર તો માયા મેલી, મુગનીમાં થપા
સાખી ॥ આઠ ॥ ૮ ॥ મન વચન કાપાર્યે માયા, મહેલી વન-
માં જાય રે ॥ ધન્ય ધન્ય તેહ મુનિસર જોદના તીન ભવન ગુ-
ણાય ॥ આઠ ॥ ૯ ॥ એવું જાણીને ભવિષ્યાળી, માયા મૂકી
અગતી ॥ સમયમુદર કહે સાર છે જગમાં, ધર્મ રંગમું વગતી
॥ આઠ ॥ ૧૦ ॥ છતિ ॥

॥ અથ શીલવિપે સજ્જાય ॥

॥ રખેકોઈ રમણી રાગમાં, પ્રાણી મુંજાઓ ॥ અધિર ઐ
બાળા ઉપરે, ચિરશાને થાઓ ॥ ૧ ॥ એતો અનંદધનું આ-
મ્ર છે, કલેશનો છે કંદા ॥ વૈરોદધી પૂર વધારવા, ચાવો પુનમચંદા
॥ ૨૦ ॥ ૨ ॥ કુલદા નારીને કારજે, કેઈ કૃગર્વતા ॥ આવરણ
હીણા આશરે, વાહાલાયું વેડંતા ॥ ૨૦ ॥ ૩ ॥ દુઃખની દરી
એ મુંદરી, દુરમતીની દાતા ॥ આગમધી દયો ઓગળી, ગુણ
એહના જ્ઞાતા ॥ ૨૦ ॥ ૪ ॥ ખાંડ મીઠી કરી લેખવે, મળતાં
મૂઠપાણી ॥ ઉદયવદે કટૂર્થ પછે, જિનમતીયે જાણી ॥ ૨૦ ॥ ૫ ॥

॥ અથ મુનિદાનવિજયછ કૃત કર્મ ઉપર સજ્જાય ॥

॥ કપૂરહોયે અનિહીજાઓ રે ॥ એ દેશી ॥ મુખદુઃખ સ-
રળ્યા પામીયે રે, આપક સંપદ હોય ॥ લીલા રેખી પરતજી
રે, રોષ મધરજો કોય રે ॥ પ્રાણી મન નાણા વિપવાદ ॥ એતો
કર્મતણા પરસાદ રે ॥ પ્રાઠ ॥ મઠ ॥ ૧ ॥ કૃળને આહારે, છ-
વીઆ રે, બાર વરસ વન રામ ॥ સીતા રાવણ લઈગયો રે, કર્મ
તણાં એ કામ રે ॥ પ્રાઠ ॥ ૨ ॥ નીરપાર્થે વન એકલો રે, મ-

મુણે પ્રમાણ, કૃષ્ણરાયને જીઓ મંદાણ ॥ તપવિષ્ણુ શ્રેણિક રા-
જહુ ધણી, લેશે પદવી અરિહંત તણી ॥ ૨૯ ॥ સમક્ષિત પાળે
જે નર નાર, વળી ન આવે તે સંસાર ॥ એમ જાણી સમક્ષિત
આકરે, સિદ્ધિ રમણી જેમ લીલા વરે ॥ ૩૦ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ આત્મશિક્ષા સજ્જાય ॥ રાગ રામઘ્રીમાં સહેજનંદીની દેશી ॥

આત્મરામૈરે મુનિ રમે, ચિત્ત વિચારીને જ્યેરે ॥ તાહારૂં
હીસે ન કોય રે, સહુ સ્વારથી મળ્યું તોય રે, જન્મ મરણ કરે
લોયરે, પૂરું સવિ મળી રોય રે ॥ આઠ ॥ ૧ ॥ સજન વર્ગ સ-
વિ કારિમું, કૂડા કુટુંબ પરિ વાર રે ॥ કોઠું ન કરે તુજ સારે
રે, ધર્મ વિષ્ણુ નહીં કોઠું આધાર રે. જિજ્ઞે પામે ભવ પાર રે ॥
આઠ ॥ ૨ ॥ અનંત કલેવર મૂકીયાં, ને કીયાં સગપણ અનંત
રે ॥ ભવ ઉદ્ધેરે રે તું ભમ્યો, તોહી ન આવ્યો તુજ અંત રે ॥
ચેતો દૃઢ્યમાં સંગ રે ॥ આઠ ॥ ૩ ॥ ભોગ અનંત ને ભોગ-
વ્યા, કેવ મહુઅ ગતિમાંહે રે ॥ તૃપ્તિ ન પામ્યો રે જીવડો, હ-
જી તુજ વાંછા છે ત્યાંહિરે, આણ સંતોષ ચિત્તમાંહિ રે ॥ આઠ
॥ ૪ ॥ ધ્યાન કરો રે આતમ તર્ક, પરવસ્તુથી ચિત્ત વારી રે
॥ અનાદિ સંગ્રહ તુજ કો નહીં, શુદ્ધ નિર્મે કમ ધારી રે, ઉણ-
વિધ નિજ ચિત્ત ડારી રે, મહિચંદ્ર આતમ તારી રે ॥ આઠ ॥ પા

॥ અથ સમય સુંદરજીવિત માયાનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ માયા કારમી રે, માયા મ કરો ચતુર મુજળ ॥ માઠ ॥
એ આંકણી ॥ માયાર્યે વાહા જગત વિહુદા, દુષ્ટીયા થાયે અ-
જળ ॥ માઠ ॥ ૧ ॥ ન્હાના મહોટા નરને માયા, નારીને અ-
ધિકેરી ॥ વળી વિશેર્યે અતિધણી વ્યાપે, ધરકાને ઝાઝેરી ॥ માઠ
॥ ૨ ॥ યોગી જંગમ યતી સંન્યાસી, નમથર્પ પરવર્ધા ॥ ઉધે
મસ્તક અમ્મિ ધર્મતી, માયાથી નવિ દરિયા ॥ માઠ ॥ ૩ ॥
માયા મેલી કરી બહુ ભેળી લોભે લક્ષણ જાય રે ॥ ચોર કરે ધર
તીમાં ઘાસે, હોપર વિસહર થાય ॥ માઠ ॥ ૪ ॥ માયા કારણ

મુનિદાનવિજયજી કૃત કર્મ ઉપર સજ્જાય. (૪૩)

દુરદેશાંતર, અરવી વનમાં જાય રે ॥ પ્રવહજા બેસી દ્વીપ દ્વી-
પાંતર, સાયરમાં, લંપાય ॥ આઠ ॥ ૫ ॥ શિવભૂતિ સરિખા
સત્યવાદી, સત્યગોષ કહાવે ॥ ॥ રનન રૂપી મન તેહનું ચળી-
ઉં, મરીને દુર્ગતિ જાવે ॥ આઠ ॥ ૬ ॥ લખ્મિદત્ત માયાર્યે ન-
હીયો, પડીયો સમુદ્ર મજાર રે ॥ મુખ માખણીડં થકને મરીયો,
પડીયો, નરક દુવાર ॥ આઠ ॥ ૭ ॥ હંદે તો સિંહાસનેથાપી,
સંભૂયે માયા રાખી ॥ નેમીસર તો માયા મેલી, મુગતીમાં થયા
સાખી ॥ આઠ ॥ ૮ ॥ મન વચન કાપાર્યે માયા, મહેલી વન-
માં જાય રે ॥ ધન્ય ધન્ય તેહ મુનિસર જેહના ત્રીન જીવન ગુ-
ભગાય ॥ આઠ ॥ ૯ ॥ એણું જાણીને જાવિપ્રાણી, માયા મૂકો
અગગી ॥ સમયમુદર કહે સાર છે જગમાં, ધર્મ રંગમું વગમી
॥ આઠ ॥ ૧૦ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શીલવિપે સજ્જાય ॥

॥ રખેકોઈ રમણી રાગમાં, પ્રાણી મુંજાઓ ॥ અધિર એ
બાળા ઊપરે, ઘિરશાને થાઓ ॥ ૧ ॥ એતો અનરધનું આ-
મ છે, કહેરાનો છે કરો ॥ વૈરોદ્ધી પૂર વધારવા, ચાવો પૂનમચંદો
॥ ૨૦ ॥ ૨ ॥ કુલિયા નારીને કારણે, કેઇ કુળવંતા ॥ આચરણ
હીણા આશરે, વાહાણામું વેકંતા ॥ ૨૦ ॥ ૩ ॥ દુઃખની દરી
એ મુદરી, દુરગતીની દાતા ॥ આગમથી દયો આગખી, ગુણ
એહના માતા ॥ ૨૦ ॥ ૪ ॥ ખાંડ ત્રીકી કરી લેખવે, મગતાં
મૂકપ્રાણી ॥ ઉદયવદે કહૂં પછે, જિનમતીયે જાણી ॥ ૨૦ ॥ ૫ ॥

॥ અથ મુનિદાનવિજયજી કૃત કર્મ ઉપર સજ્જાય ॥

॥ કપૂરહોયે અતિહીજળો રે ॥ એ દશી ॥ મુખદુઃખ સ-
રળ્યા પામીયે રે, આપદ સંપદ હોય ॥ લીલા રૂપી પરતણી
રે, રોષ મધરજે કોય રે ॥ પ્રાણી મન નાલો વિવવાદ ॥ એતો
કર્મતણા પરમાદ રે ॥ પ્રાઠ ॥ મઠ ॥ ૧ ॥ કળને આહારે, છ-
વીઆ રે, બાર વરસ વન રામ ॥ સીતા રાવણુ લઈગયો રે, કર્મ
તણાં એ કામ રે ॥ પ્રાઠ ॥ ૨ ॥ નીરપાર્યે વન એકલો રે, મ-

રજ પામ્યો મુકુટ ॥ નીચ તળે મર જગ વલ્લો રે, શીસપરી હ-
રિચંદ્ર રે ॥ પ્રાં ॥ ૩ ॥ નળે કમયંતિ પરિહરી રે, રાત્રિ સમય
વન બાજ ॥ નામ કામ કુળ ગોપત્રી રે, નળે નિરવાલો કાજ
રે ॥ પ્રાં ॥ ૪ ॥ રૂપ આધક જગ બળીરે રે, ચક્રી સનત કુ-
માર ॥ વસ્ત્ર સાતરો ભોગત્રી રે, વેદના સાત પ્રકાર રે ॥ પ્રાં
॥ ૫ ॥ રૂપે વળી મુર સરિખા રે, પાંડવ પાંચ વિચાર ॥ તે
વનવાસે રહવડ્યા રે, પામ્યા દુઃખ સંસાર રે ॥ પ્રાં ॥ ૬ ॥
મુરનર જસ સેવા કરે રે, ત્રીભુવનપતિ વિખ્યાત ॥ તે પજ
કર્મચિદંબીયા રે, તો માણસ કેઈ માત રે, ॥ પ્રાં ॥ ૭ ॥ દોષ
ન કીર્તે કેદને રે, કર્મચિદંબજ હાર ॥ જ્ઞાન મુનિ કહે જીવને રે,
ધર્મ સદા મુખકાર રે ॥ પ્રાં ॥ ૮ ॥ ઇતિ કર્મનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ અથ શ્રીજ્ઞાનવિમલસૂરિકૃત વળજારાનો સત્સાધ્ય ॥

॥ નરભવ નયર સોદામણો વળજારા રે, ન્યારે વળજ ક-
રેશ; અદો મારા નાયક રે ॥ ભાર ભરે શુભ વસ્ત્રુનો વગ ॥
અનિદિ અમૃતક લેય; અગ ॥ ૧ ॥ સાત પાંચ પાકિ ભરે
વગ ॥ મંબલ લેએ સાય; અગ ॥ વદોરત વારુ રાખજે વગ ॥
શંકમું મુદિા વ્યવહાર; અગ ॥ ૨ ॥ સદરો રહેજે સાયમાં,
વગ ॥ વગકરજે ચારે ચાર; અગ ॥ પાંચ પાટોસી પાટુઆ,
વગ ॥ આડે મરડો દોર; અગ ॥ ૩ ॥ વાઠ વિચમ ભય પાછળે,
વગ ॥ રાગ દુઃખ દા બીજ; અગ ॥ ચાકમ ચાકી તે કરે, વગ ॥
પામીશ અવિચગ કીજ; અગ ॥ ૪ ॥ કાષા કર્મિની કંઠ કહે
વગ ॥ મુજ નું આતમનામ; અગ ॥ જ્ઞાન વિમળ નરભવ પકી
વગ ॥ પામીશ અવિચગ કામ; ॥ અગ ॥ ૫ ॥

॥ અથ મુખનિ વિલાપ સત્સાધ્ય પ્રારંભ ॥

॥ પડજે મુખનિમડના કાંમગ, મરજે મિદામરેશજી ॥ વા-
લે: મરડો નિમજે નાપીરે, એજ પરપર કીપાં પ્રવાજી ॥ વગ ॥
કંઠ કરે મુખની મુખજી ॥ વગ ॥ ૧ ॥ રંગાગુણી દુની નમજી,
પાટો:મુખના કાંઠે પ્રાજી ॥ વગ ॥ મરડો: જીવન બેગજીરે ॥ વગ ॥

શ્રી શાંતિનાથનો દશમો લવ મેધરથ રાજનો સજ્જાય. (૪૫)

નાખ્યો નરકની ખાણ ॥ વાં ॥ ૨ ॥ માયાર્યે મદ પાકરે, વા-
ર્યો પાતાને વાસ ॥ માહારોને વાસો એર્જે ઠાળીયો, કહે મુજ
દીધી નિરાસ ॥ વાં ॥ ૩ ॥ ગુણવતના ગુણ ગોપરી, નિયુષ્ઠા-
શું મોટે ગોઠ ॥ આપ સ્વરૂપ ન ઓળખે, એતો પાપની ચલવે
પોઠ ॥ વાં ॥ ૪ ॥ અપૂજ્ય સાર્યે ધરે આસડી, એતો પૂજ્ય-
ના પૂજે પાપ ॥ પરમ મહોદય પામશે જ્યારે આવશે આપણે
ઠાય ॥ વાં ॥ ૫ ॥ મીઠાદાપાસ પસાઉલે, મેતો કુમતીનો પા-
ડ્યો ડોર ॥ ધરે આણ્યો નિજ ધરધણી, મેતો ચોકની ચૂકરી
ચોર ॥ વાં ॥ ૬ ॥ હિંચરતન વાયકવરે, પૂજશે જે પ્રભુના
પાપ ॥ તે પરમપદે પધારશે, વળી સંપદ લેશે સવાય ॥ વાં ॥

॥ અથ શ્રી શાંતિનાથનો દશમો લવ મેધરથ

રાજનો સજ્જાય મારેભા ॥

॥ દશમે ભવે શ્રીશાંતિજી, મેધરથ લવડો રાય ॥ ૩૬ રા-
જ ॥ પોસદ શાકામાં એકલા, પોસદ સીયો મન ભાય ॥ ૩૬
રાજ ॥ ધન્ય ધન્ય મેધરથ રાય જી, જીવદયા ગુણ ખાણ ॥ ધર્મ
રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ દરિયાનાધિપ હંદજી, વ-
ખાણ્યો મેધરથ રાય ॥ ૩૬ રાજ ॥ ધર્મે ચળાવ્યો નવિ ચળે,
મહામુર દેવતા આય ॥ ૩૬ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૨ ॥ પારેવું સીં-
ચાણા મુખે અવતરી, પડીયું પારેવું ખોળા માંય ॥ ૩૬ રાજ ॥
રાખ રાખ મુજ રાજવી, મુજને સીંચાણો ખાય ॥ ૩૬ રાજ
॥ ધન્ય ॥ ૩ ॥ સીંચાણો કહે મુણે રાજ્યા. એ છે મહારો
આહાર ॥ ૩૬ રાજ ॥ મેધરથ કહે મુણ પંખીયા. હિંસાથી ન-
રક અવતાર ॥ ૩૬ પંખી ॥ ધન્ય ॥ ૪ ॥ કારણે આણું રે
પારેવડું. નહીં આણું નિરંધાર ॥ ૩૬ પંખી ॥ મારી મગાવી
વુજને દીડે. તેહનું તું કર આહાર ॥ ૩૬ પંખી ॥ ધન્ય ॥
॥ ૫ ॥ મારી ખપે મુજ અહની. કાં વળી તાહની દહ ॥ ૩૬
રાજ ॥ જીવદયા મેધરથ વસી. સન્ય ન મેલે ધર્મ તેહ ॥ ૩૬
રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૬ ॥ કાતી લેડે પિડ કાપીને. લે માંસે તુ સીં-
ચાણ ॥ ૩૬ પંખી ॥ વાણુયે તોળાવી મુજને દાંઘા. એ પા-
રેવા પ્રમાણ ॥ ૩૬ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૭ ॥ વાણુએ મગાવી

મેધરથ રાયછ, કાપી કાપી મુકે છે મસ ॥ ૩૬ રાજ ॥ દેવમા-
 યા ધારણ સમી, નાવે એકજી અંશ ॥ ૩૭ રાજ ॥ ધનં ॥ ૮ ॥
 ભાઈ મુત રાણી વલ્લવડે, હાથ ઝાડી કહે તેહ ॥ ઘેડા રાજ
 ॥ એક પારેવાને કારણે, શું કાપીછા દેહ ॥ ઘેડા રાજ ॥
 ધન્ય ॥ ૯ ॥ મહાજન લોક વારે સહુ, મ કરો એવડી વાત
 ॥ ૩૮ રાજ ॥ મેધરથ કહે ધર્મ ફળ લતાં, જીવદયા મુજધાન
 ॥ ૩૯ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૦ ॥ ત્રાજુર્યે બેઠા રાજવી, જે ભાવે
 તે ખાય ॥ ૪૦ પંખી ॥ જીવથી પારેવો અધિકો ગણ્યો, ધન્ય
 પિતા તુજ માય ॥ ૪૧ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૧ ॥ ચડતે પરિણામે
 રાજવી, મુર પ્રગટ્યો તિહાં આય ॥ ૪૨ રાજ ॥ ખમાવે
 બહુવિધે કરી, લગી લગી લાગે છે પાય ॥ ૪૩ રાજ ॥ ધન્ય ॥
 ૧૨ ॥ છંદે પ્રસંસા તાહારી કરી, તેહવો તું છે રાય ॥ ૪૪
 રાજ ॥ મેધરથ કાયા સાછ કરી, મુર પાહોતો નિજ ઠાય ॥ ૪૫
 રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૩ ॥ સંયમ લીચો મેધરથ રાયછ, લાખ પૂ-
 રવનું આય ॥ ૪૬ રાજ ॥ વીશસ્થાનક વિધે સેવિયાં, તીર્થ-
 કર ગોત્ર બંધાય ॥ ૪૭ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૪ ॥ હચારમે ભર્યે
 શ્રીશાંતિછ, પાહોતા સર્વાર્થસિદ્ધ ॥ ૪૮ રાજ ॥ તેત્રીસ સા-
 ગર આડેજી, મુખ વિલસે મુર રિદ્ધ ॥ ૪૯ રાજ ॥ ધન્ય ॥
 ૧૫ ॥ એક પારેવા દયાયડી, જે પદવી પામ્યા નરિદ્ધ ॥ ૫૦
 રાજ ॥ પાંચમા ચક્રવર્તિ જાણિયે, શોગમા શાંતિજિન્નદ ॥ ૫૧
 રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૬ ॥ બારમે ભર્યે શ્રીશાંતિછ, અચિરા કૂખે
 અવતાર ॥ ૫૨ રાજ ॥ દીક્ષાલેહને કેવળ વસ્તા, પહોતા મુગ-
 તિ મોઝાર ॥ ૫૩ રાજ ॥ ૧૭ ॥ ત્રીજેભર્યે શિવમુખ લલો, પા-
 મ્યા અનંતુ જ્ઞાન ॥ ૫૪ રાજ ॥ તીર્થકરપદવી લહી, લાખવર્ય
 આયુ જાણ ॥ ૫૫ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૮ ॥ દયાયડી નવનિધિ
 હોવે, દયા તે મુખની ખાણ ॥ ૫૬ રાજ ॥ જાવ અનંતની એ
 સગી, દયા તે માત્ર જાણ ॥ ૫૭ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૧૯ ॥
 ગજભર્યે શશીલો રાખિયો, મેધકુમાર ગુણ જાણ ॥ ૫૮ રાજ ॥
 મેલિકરાય મુત મુખ લલો, પાહોતા અનુત્તર વિમાન ॥ ૫૯
 રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૨૦ ॥ એમ જાણી દયા પાગલો, મનમાંદે
 કહ્યો આણ ॥ ૬૦ રાજ ॥ સમયમુંદરે એમ પીનવે, દયાથી
 મુખ નિરવાળ ॥ ૬૧ રાજ ॥ ધન્ય ॥ ૨૧ ॥ દત્તિ ॥

સંગ ન જામી ॥ આઠ ॥ ૧૫ ॥ યદ્ય હે જીવ સદા અવિનાશી,
 ખર ખર જાણ શરીરા જી ॥ ઈસકી ચિન્તા કયુ ન કરતી, હુઈ
 આપને ધર્મપીરા ॥ આઠ ॥ ૧૬ ॥ સહસ્ર લાખગુ જુદા જુગ
 બસ, લડતહે જગ અડેલે જી ॥ બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહામુર દાનવ,
 કાલ સબે સંકેસે ॥ આઠ ॥ ૧૭ ॥ વાડી યદ્ય સંસાર બન્યા હે,
 કાલ તિલાં હે ખાડી જી ॥ કાચે પાકે ચૂન લહે ફેલે, લાગે
 જ્યુ ઈશ્વર ગાડી ॥ આઠ ॥ ૧૮ ॥ તન ધન જોગનકા મનવા-
 સા, ગિજન કિમીકુ નાહી જી ॥ બાદશાહ છત્રપતિ જૂર્ણાત, મોત
 ગયે કિયાંહી ॥ આઠ ॥ ૧૯ ॥ નાતી મોતી સત્જન સંબંધી,
 સખ સ્વારથમે જુડે જી ॥ સ્વારથ વિજુ મુકે ઈશ્વર જ્યુ, રૂપ
 ધર્મેજુ ઉડે ॥ આઠ ॥ ૨૦ ॥ પવન સ્વરૂપી કાયા અંદર, હંમ
 લીયાહે વાગા જી ॥ પલ પલ આયુ ધરત હે જોસે, પાનીમાંહે
 પળામા ॥ આઠ ॥ ૨૧ ॥ મુરખ કરી કરી મેરી મેરી, પરમંગત
 દુઃખ પાવે જી ॥ મમતા છોડી મહેજ મુખ પાવે, જો સમતા
 ધર આવે ॥ આઠ ॥ ૨૨ ॥ તનપંજર બીચ જીવ ધર્મેજુ, કિડત
 કિડત આયાજી ॥ આવત આવત કીસી ન કનકી, બિજ કંદુ
 નવ પાયા ॥ આઠ ॥ ૨૩ ॥ કોલત બોલત તન અંદર વડી,
 ચેતન ચિન્દુ કિયાવે જી ॥ જ્યુ આજીવર કાક પુતરીયાં, નવ
 નવ જાત નચાવે ॥ આઠ ॥ ૨૪ ॥ કાયા પાલજુ ચેતન રાગ
 મનકોલવાલે બેઠાયા જી ॥ વિચ જાગુ બેઠા કંઈ કર, મમ પા-
 લજુ જુનિ પાયા ॥ આઠ ॥ ૨૫ ॥ તવા તવા તનજામા પાડેરી,
 નવ નવ ચાલ ચાલ હે જી ॥ તાલ કોડે હે તાલ અવન્યા, ચીચે
 કોડે કંઈ હે ॥ આઠ ॥ ૨૬ ॥ તવાઈ મા કયુ ન આવે, તુ આ-
 પખાના નાવ જી ॥ ચિતડવા તવા નડાખા ધોયે, તુ મુરખ ક-
 હા મેવે ॥ આઠ ॥ ૨૭ ॥ બવા જુગ તુજ કયુ કરનેકા, જો
 કયુ તુંદી કરના જી ॥ રથ આચ દેવતા મા મખલ, તેરેઈ મમ
 ચડેના ॥ આઠ ॥ ૨૮ ॥ ડેની જ્યુ અનુલ અનુલ, મકની આ-
 વ અવ જી ॥ ડેની તુલત અવ ન વડની, ના આવે ના આવે
 ॥ આઠ ॥ ૨૯ ॥ વદ જન, દુ વદ મે કીયા, વદ મે મદી ક-
 રના જી ॥ નડે અવ જન હે વડે, નવ નવિદુ જ્યુ મુના ॥ આઠ
 ॥ ૩૦ ॥ અવ જન અવ નામ દેવતા, કન્ય દે કોલ અબામ
 જી ॥ અવ જન જ્યુ અવજ નાહી, કંદુજી દે તમામા ॥ આઠ

॥ ૩૨ ॥ ઠસકાયા પાયાકા લાહા, મુદ્ધત કારજ કીજે ૭ ॥
રાજ કહે ઉપદેશ બરીસી, સદગુરુ શીવ મુણી જે ॥ આઠ ॥
॥ ૩૧ ॥ ઠતિ મી ઉપદેશ બરીસીના સજ્જાય સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ હીત શિક્ષોપદેશ સ્વાધ્યાય ॥

પ્રથમ પ્રભુમું સરસ્વતી પાવ, આછી વાણી ઘો મુજ માય ॥
વ્રમ પ્રસાદે સજ્જાય લક્ષ્મી, દેશતલ્લુ દુગ દિયડે ધરે ॥ ૧ ॥ ચતુર
ચોમામું લાદવ માસ, સદુ સંપકેરી પૂરે આશા ॥ વર્ષ દિવસ
દિન ત્રણસે સાક, તેમાંથી કાઢ્યા અરિહતે આક ॥ ૨ ॥ અનંત-
કોરિ હુવા કેવળી, તિલે પર્યુપલ કીધા વળી ॥ પર્વ વડો પર્યુપલ
તલે, દાન પુણ્ય હુએ અનિ ધરે ॥ ૩ ॥ બેલાં તેલાંને ઉપવાસ,
આઠકે કોઈ પચ્ચબે માસ ॥ પોશા પડીકમણાં ભાવે કરે, ભવ
ભવ પાતિક દૂરે હરે ॥ ૪ ॥ રહરે જઠને વોરો રવ, સાધુ તણી
નિત્ય કરએ સેવ ॥ ચૈત્યવંદન કરએ ચિત્ત લાય, તેથી પાપ ખેર
રે થાય ॥ ૫ ॥ સનરમેદી ભવિ પૂજા કરે, ધૂપ દીપ લેક આ-
ગળા ધરે ॥ કેસર ચંદન અગર કપૂર, પ્રતિમા પૂજે ઉગતે સૂર
॥ ૬ ॥ ભલો આત્ર મંગલ આરતી, કદમ સૂત્ર વાંચે તિહાં ય-
તી ॥ જગર તણે હુએ જમકાર, વાળ વાળે અનેક પ્રકાર ॥ ૭ ॥
કરે ગુરુ આગળ ગુંદણી, ગાવે નારી મન દિયડે ધરી ॥ સૂત્ર
તણા અમર સાંભળો, વેર વિરોધ સવિ દૂરે હરે ॥ ૮ ॥ ભલો ભજા-
મર ગણે નવકાર, અભિયસંતો ગણએ ત્રણ વાર ॥ ઠરિયા વહિયા
તસડીની, લોચસડીજોય ગરે ભલુએ ખરી ॥ ૯ ॥ પર્યુપલમાં
પાળે હરી, રોગ શોમ તસ જાયે ફરી ॥ પર્યુપલમાં પાળે શીલ,
તસ ધર હોવે બહુલી લીલ ॥ ૧૦ ॥ પર્યુપલમાં ફીએ દાન, તસધ-
ર હોવે નવે નિધાન ॥ માવક ધર્મ વડો સંસાર, એહવું અણી
કરએ નરનાર ॥ ૧૧ ॥ માવક ધર્મથી પુરુષ શેઠ, સ્વયંપદ પો-
હના મુજિ ઠેક ॥ એ ધર્મ કીધો વીર વર્ધમાન, તિલે પ્રભુ કીધા
વરસી દાન ॥ ૧૨ ॥ સજ્જાય ભલુનાં એ દુગ સોય, શેત્રુંજય
યાત્ર તણાં દુગ હોય ॥ આજુ અટ્ટપદ ગિરનાર, શેત્રુંજે જઠ
કરે બૂહાર ॥ ૧૩ ॥ નંદીસર સીમંધર સ્વામ, અડી દ્વિપમાં
ઉત્તમ દામ ॥ મુદ્દાન શેઠે કાઢિસન્ન કિયો, શૂળી ફીદી સિંહા-

લીને દુર્ગતિ, મું સાધે ગુણ પામે ॥ સો ૭ ॥ ૨૮ ॥ સંયમ વિ-
 ભ સંયતના થાપે, પાપ મમલુ તે ભાખ્યો ॥ ઉત્તરાધ્યયને સરસ
 રવમાને, શુદ્ધ પ્રરૂપક જાખ્યો રે ॥ સો ૭ ॥ ૨૯ ॥ ગુણિદિત
 ગમ્મ કિરિયાનો ધારી, શ્રીહરિભદ્ર કદાચ ॥ એહ ભાવ ધરનો
 ને કારણ, મુજ મન તે મુદાચ રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૦ ॥ શુદ્ધ દ્રવ્ય
 સંયત તે કળિપરે, ભાવ ચરણ પણ પાવે ॥ પ્રવચન વચન પ્ર
 ભાવક તેદનાં, મુરખનિ પણ ગુણ ગાવે રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૧ ॥
 શુદ્ધ કથક વચને જે ચાલે, મુક્ત ઉત્તર ગુણ ધારી ॥ વચન કામ
 રિક રંગે લીના, તે મુનિની બલિદારી રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૨ ॥
 પુજનીક ન્યાની નાણાધિક, સંયત ચરણ વિજાલે ॥ એક નદિ જે
 દને બિલ્લુ માંડી, કિમ જાણે તસ પાસે રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૩ ॥ જિ-
 મ જિમ પ્રવચન જ્ઞાને શીલે, તેમ સંયમ તરંગી ॥ એકે આપરથક
 વચન વિચારી, દેહમે જ્ઞાનના રંગી રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૪ ॥ જ્ઞા-
 નાધિકમાં જે ગુણ દેવે, કષ્ટ કરે અભિમાને ॥ પ્રાપે ઝડી લેને
 નવિ આખ્યા, તે મૃતા અજ્ઞાને રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૫ ॥ તેદની કષ્ટ
 ક્રિયા અનુભવે, ઉન્માર્ગ ધિર થાય ॥ તેદથી દુર્ગતિનાં દુર્ગમ
 સિદ્ધિયે, ધ્યાસાક કલિવાચ રે ॥ સો ૭ ॥ ૩૬ ॥ કૃપા ગણ સંયત-
 થી તે સજ્જા આપજીદ ને લાગે ॥ પાપ બીરૂ મુક આજ્ઞાકારી,
 જિન મારન અચ્છુઆળ ૨ ॥ સો ૭ ॥ ૩૭ ॥ જ્ઞાનાધિકની કીરત
 લેને, કરે તમ વધાનું રંગી ॥ ઓગતી પાદશોકે આખી, દોહી
 નૃપ નિદિ અનખી ૨ ॥ સો ૭ ॥ ૩૮ ॥ જ્ઞાનાધિકના વિનય વિ-
 રાગી આ જિન ૧૦ દુદવાચ ॥ વિનય એક નમરંગ ને કિકર, જ્ઞા-
 નવચનય વાચ ૨ ॥ સો ૭ ॥ ૩૯ ॥ ન માત્ર જ્ઞાનાધિક વધે,
 હિરિ ક્રિયા જે રંગે ॥ અપ્યતમ સન્નિવિ ૧૦ પાંડે. તે ભગુ મા-
 વર નરેય રે ॥ સો ૭ ॥ ૪૦ ॥ સત્યજ્યોતિષજ્ય ૧૦ રાખી, શી-
 બ ભરેને માચી ॥ ૧૦ સન્નિવનને તદુત્તમ મન. જેદની મનિ
 તાવે કુચી રે ॥ સો ૭ ॥ ૪૧ ॥ હિરિ ગિ નામખનના મજજાય ॥

॥ अथ श्री लक्ष्मी-नमोदय अभङ्गः ॥

અનંતજીવિનું મંત્ર, શિવ ॥

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

શ્રી લક્ષ્મીરત્નસૂરિકૃત અભક્ષ્ય અનંતકાયનો સજ્જાય. (૫૩)

રે નવે તત્ત્વ નિરતા કરે ॥ મિથ્યા મતિ રે કપટ કદામહ પરિ-
હરે, સહી પાળે રે તે નર સમક્ષિત મન ખરે ॥ તુરક ॥ મન
ખરે સમક્ષિત શુદ્ધ પાળે, ટાળે દોષ દયા પરે ॥ પુર પંથ અભુ-
ગ્રત ત્રણ ગુણ ગ્રત, વ્યાર શિક્ષા ગ્રત ધરે ॥ હમ દેશવિરતિ
કિયાનિરતિ, કરે ભવિષ્ય મન રૂળી ॥ દાખની નિયગુણ પરંહ
કેરા, દોષ મમ કાઢો વળી ॥ ૧ ॥ ઢાળ ॥ મમ કાઢો રે લોભી
નર કૂડો કરે, જાણી સાવધ રે અભક્ષ્ય બાવીસે પરિહરે ॥ વડ
પીપલરે પીપરીને કુંભરે ॥ ઉંબર ફળ રે રખે તુમે ભક્ષણ કરે
॥ તુરક ॥ રખે ભક્ષણ કરે માખણ, મધ મધુ અમિય તહું ॥
વિષ દિમ કરહા છાંડી પરંહ, દોષ મૂળ માઠી થહું ॥ પરિહરે
સજ્જન રચણિભોજન, પ્રથમ દુરગતિ ખારહું ॥ મમ કરે બ્યાશુ અ-
તિ અમુકું, રવિ ઉદયવિણ પારહું ॥ ૨ ॥ ઢાળ ॥ અથાહું રે અ-
નંતકાય સવિ નિમીયે, કાચું ગોરસ રે માંહે કોળ નવિ જિમીયે
॥ વળી વેંગળ રે તુચ્છફળ સવિ છંડીયે, આપણધુ રે ગ્રત લીધું
નવિ ખંડીયે ॥ તુરક ॥ નવિ ખંડીયે સવિ નીમ લેહ, દેહ ફળ ગ્રત
ભંગનું ॥ અજ્ઞાતફળ બહુબીજ ભક્ષણ, ચલિત રસ હુયે વેહનું
॥ સંવર આણી અભક્ષ્ય જાણી, તબે એ બાવીસ એ ॥ ગુરુવ-
યણ વિગતે વસિય પ્રીછો, અનંતકાય જત્રીસ એ ॥ ૩ ॥ ઢાળ ॥
અનંતી રે કંદજાતિ જાણો સહુ, જસ ભક્ષણ રે પાતિક બોલ્યા
છે બહુ ॥ કચૂરે રે હજાર નીલી આદુ વળી, વજ્રસૂરણ રે કંદ
બેદુ કુમળી ફૂલી ॥ તુરક ॥ લે ફૂલીઅ કુમળી બીજ પાખે;
આખે ચતુર ન આંબલી, ॥ આજુ પિઠાજુ પેમ થુહર, રાતાવરી
લસણફળી ॥ ગાજર મૂળા ગળો ગિરણી, વિરહાણી ઢંકવન્દુલો,
પણક સૂરણ બોલ બીજા. મોઘનીલી સાંભળો ॥ ઢાળ ॥ વેરા
કરેલાં રે કુપળ કુઅણ તરતણા. અંકરારે લોહા તે જળ પોયણા
॥ કુઆરી રે ભમર વૃક્ષની છાલડી, લે હાલિયે રે લોકે અમૃત વે-
લડી ॥ તુરક ॥ વેલડી કેરા તંતુ તામ્ર, ખિલોડાને ખરમૂઆ, ભૂ
ઈંદ્રાડી છત્રાકાર જાણો. નીલફૂલ તે સવિ જાણા ॥ જત્રીસ લોક
પ્રસિદ્ધ બોલ્યા. લક્ષ્મીરત્નસૂરી હમ કહે ॥ પરિહરે લે બહુ દો-
ષ જાણી, પ્રાણી તે શિવ મુખ લહે ॥ ૪ ॥ હતિ અભક્ષ્ય અનંત ॥

॥ અથ શ્રી ન્યાય શિવસહી કૃત અસંજ્ઞાઘ

વારકનો સંજ્ઞાચ માર્ગ ॥

॥ ઠાળ ચોપાદની ॥ પવયજુ દેખી સમરી માત, કહિયું મધુરી
 સાસનવાત ॥ ધર્મ આસાતન વર્ણ કરે, પુણ્ય ખઝનો પોતે ભરે
 ॥ ૧ ॥ આસાતન કહિયે મિથ્યાત, તસ વરજન સમકિત અવદાત
 ॥ આસાતન કરવા મન કરે, દીર્ઘભવ દૂખ પોતે વરે ॥ ૨ ॥
 અપવિત્રતા આસાતન મૂલ, તેહનું ધર ઋતુવંતી પ્રતિકૂલ ॥ ૩ ॥
 વતિ રાખો દૂર, જો તુમે પાંછો મુખ ભરપૂર ॥ ૩ ॥ કરાન પૂ-
 જા અનુક્રમે ધરે, ચારે સાતે જિવસે મરે ॥ પરસાસન પણ ઈમે
 સદહે, ચારે મુદ્ધ હોયે તે કહે ॥ ૪ ॥ પહેલે દિન ચંડાલજી ક-
 હી, બીજે દિન બ્રહ્મપાતિની સહી ॥ ત્રીજે દિન ધોળજી સમજાણ,
 ચોથે મુદ્ધહોયે જુણખાણ ॥ ૫ ॥ ૩૮૦૦૦૦ કરે ધરનું કામ, ખાંડજી
 પીસજી રાંધજી કામ ॥ તે અંગે પ્રતિજ્ઞાબ્યા યુની, સદગતિ
 સધળી પોતે હણી ॥ ૬ ॥ તેહજ અન્ન ભક્તિદિક જિમે, તેજે પાપે
 ધન દૂરે ગમે ॥ અન્નસ્વાદ ન હોયે લવલેશ, મુલકરણી જાયે પર-
 દેશ ॥ ૭ ॥ પાપડ વડી કેરાદિક સ્વાદ, ૩૮૦૦૦૦ સંગતિથી લાદ ॥
 લૂણ જૂણને સાપણિ, પરભવે તે થાયે પાપણિ ॥ ૮ ॥ ૩૮-
 વતિ ધરે પાણી ભરે, તે પાણી દેહરાસરે ચડે ॥ બોધબીજ નવિ
 પામે કિમે, આસાતનથી બહુભવ ભમે ॥ ૯ ॥ અસંજ્ઞાઘમાં જિ-
 મવા ધરે, વિચે બેસીને મનમાં હસે ॥ પોતસવે અભગાવી
 જિમે, તેજે પાપે દુર્ગતિ દુઃખ ખમે ॥ ૧૦ ॥ સામાયક પડિકમહું
 ધ્યાન, અસંજ્ઞાઘે નવિ સુષ્ટે દાન ॥ અસંજ્ઞાઘે જો પુરૂષ આભ-
 ડે, તિજે કરસે રોગાદિક નડે ॥ ૧૧ ॥ ૩૮૦૦૦૦ એક જિનવર
 નમી, તેજે કરમે તે બહુભવભમી ॥ ચંડાલજી થઈ તે વળી,
 જિન આસાતન તેહને ફળી ॥ ૧૨ ॥ એમજાણી ચોખાઈ ભજે,
 અવધિ આસાતન દૂરે તજે ॥ જિનસાસન કિરિયા અનુસરે,
 જેમ ભવસાધર હેલાં તરે ॥ ૧૩ ॥ શ્રદ્ધાજી સેવા વિધિસાર,
 અનુષ્ઠાન નિજ શક્તિ અપાર ॥ દ્રવ્યાદિક દુષ્ણ પરિહરે, પક્ષ-
 પાન પણ તેહને કરે ॥ ૧૪ ॥ ૧૪૦૦૦૦ પુરૂષને હોયે વિધિ બેગ, વિધિ-
 યજ્ઞારાધક સૂચિ બેગ ॥ વિધિ બહુમાની ધન્ય જે નર, તિમ વિ-
 ધિ પક્ષ અદુસ્તમ ખરા ॥ ૧૫ ॥ આસજીસિદ્ધિ તે હોયે અવ,

શ્રી મુમતીહંસકૃત કરમપચ્ચીસીનો સંજ્ઞાય. (૫૫)

વિધિપરિહારી હોયે તસપીવ ॥ અવિધિ આસાતન લે પરિહરે,
ન્યાયે શિવસંઘી તસ વરે ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી મુમતીહંસકૃત કરમપચ્ચીસીનો

સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ૬૫ ॥ પેખ કરમગતિ પ્રાણિયા, સાયર લેમ અધાહો
રે ॥ અસખ અચોચર એ સહી, ઇમ ભાયે જિજ્ઞ નાહો રે ॥
પેં ॥ ૧ ॥ બ્રહ્માવિષ્ણુ મહેસરા, કરતા ભાયે લેહો રે ॥ મા-
રમ ચૂડીયા ધીર તે, ઉગડે પડ્યા તેહો રે ॥ પેં ॥ ૨ ॥ એહ
કરમ કરતા સહી, મત બીજે મન જાણે રે ॥ કરમ પસાર્યે
ભોગવે, રાંક અને વળી રાણે રે ॥ પેં ॥ ૩ ॥ પાપપણ સ-
હિ પરિહરે, સાચો જિનધર્મ સંચો રે ॥ પોપી પોટો મ કરમને,
છવ ભણી મન વંચો રે ॥ પેં ॥ ૪ ॥ કરમવસે મુખ દુખ
હુવે, લીલાસખમી લાહો રે ॥ લલાભલા ભૂપતી પડ્યા, ર-
ખહુતા જિમ રાહો રે ॥ પેં ॥ ૫ ॥ કરકંડૂને સાધવી, પરકંઠીયો
સમસાણે રે ॥ બેહુ દેશનો રાજયો, હુકર કરમ પ્રમાણે રે ॥
પેં ॥ ૬ ॥ સોજ રાજગાર બનાવના, ભરતેસર મુવિચારો રે ॥
તપ જપવિષ્ણુ તે પામીયા, કેવળ મહલ મચારો રે ॥ પેં ॥ ૭ ॥
રાણારાવણનો કિયો, લખમણ વીરે સંહારો રે ॥ લંકવિલિયણ
ભોગવે કરમવડો સંસારો રે ॥ પેં ॥ ૮ ॥ અરીસેના અર્જુન
જયું, કૃષ્ણમસી ભુજપાણે રે ॥ દાહ દેખી નિજપુર તણે, મર-
ણ લહે એકાણે રે ॥ પેં ॥ ૯ ॥ દકમહારી પાપી વડો, હાત્યા
કીધી ચારો રે ॥ કેવલપામી નિલેભવે, પાહોતો મોક્ષ મચારો રે ॥
પેં ॥ ૧૦ ॥ શેકમુતા શિરપરિહરી, દંડાચી પુત્ર રસાણો રે ॥
ઉપસમ રસ ભર પૂરિયો, મુક્તિગયો તતકાણો રે ॥ પેં ॥ ૧૧
॥ નંદનમીએણિક તણે, નંદીવેણ રીધી રાયો રે ॥ ચારિત્ર ગુ-
ચિત ચૂકવિ, મહીલાગુ મન લાયો રે ॥ પેં ॥ ૧૨ ॥ આપા-
દભૂતિ મહામુની, મોદકમું લલચાણે રે ॥ સદગુરુ વચનને
આલંગી, નદવિરુ સંઘણે રે ॥ પેં ॥ ૧૩ ॥ દાસીમોહું મોહિયો,
મૂજ વડો રાજનો રે ॥ ધરધર ભીખ લમાડીયો, મન કોઈ કરો

ગુમાનો રે ॥ પેઠ ॥ ૧૪ ॥ ધણા ડિવસ લોલે વહે, બલિભદ્ર
કાંધે વીરો રે ॥ હરીચંદ્રરાજ્યે આળીયો, નીચતણે ધરે નીરો
રે ॥ ૧૫ ॥ સાડસહસ મુન સામદા, સગરરાયના સારો રે ॥
નાગકુમારે બાળીયા, કરમતણે પરિચારો રે ॥ ૧૬ ॥ તીર્થ-
કર ચકવર્તિ હરી, જે મુખભોગને દેખે રે ॥ સાળિભદ્ર મુખ
ભોગવે, તે સહુ કરમ વિશેષે રે ॥ પેઠ ॥ ૧૭ ॥ સૌંહયુક્ત
વાસી મુની, દોડ્યો કોસ્યા બોલે રે ॥ રતનકંબલ કારણ ગયો,
ચોમાસે નેપાળે રે ॥ પેઠ ॥ ૧૮ ॥ સાધુ ચર્ચ ચંદ્રોશીયો,
પામી વીરસંધોગ રે ॥ અણસળ લહી સૂર્યે મને, વિલસે મુરના
ભોગ રે ॥ પેઠ ॥ ૧૯ ॥ અબળા સબળો જાળીને, સૂતીકંત
વિમાસી રે ॥ રાતિ માંહિ મૂકી કરી, નજરાજ ગયો નાસી રે ॥
પેઠ ॥ ૨૦ ॥ સતીય શિંગેમળી દ્રોપદી, નામથકી નિસ્તારો
રે ॥ કરમ વશે તેણે સહી, પંચ વર્યા ભરતારો રે ॥ પેઠ ॥
૨૧ ॥ સહસ પચીસ મેવા કરે, મુર લખમી વિજુ પારો રે ॥
મુખમયકીસ નરકે ગયો, અભદ્રા અ અધિકારો રે ॥ પેઠ ॥
૨૨ ॥ ધન્યધન્ય ધનો ધાંત જે, પગપગરિદિ વિશેષો રે ॥ ક-
રમ પસાય થકી જાહે, ક્યવત્રો વગી દેશે ॥ રે ॥ પેઠ ॥ ૨૩ ॥
વસ્તુપાળ તેજપાળ જે, જન અતે વગી ભાજે રે ॥ વિક્રમ
વિક્રમ પુનિરો, જનનાના એ ભાજે રે ॥ પેઠ ॥ ૨૪ ॥ સંવત
મનરે તેજાવે, જાનમનીદન દેવજાય રે ॥ કંઠપચીસો એ
ભણા, ભણા આનંદ આવન ॥ પેઠ ॥ ૨૫ ॥ રતિ ॥

॥ અથ શ્રી રૂપવિજયજી કૃત મનચિરકરણો

સત્યજ્ઞાન પ્રારંભ: ॥

॥ મન ધિર કન્ઠે કે સમકિતવાસીને, અપજ મ કરી
રે કુનુરે ઉપાસીને ॥ એ આંખી ॥ મમજળ કરિને ચિત્તમાં
રાખે. સંજા કંખા વાગી ॥ વિગિગિજાને કળના સંસય. પરદરસણ
સનજાને ॥ દીપક સરિને કે જ્ઞાન અબ્યાસીને, ॥ મઠ ॥ ૧
॥ ધનુષ તીર વદી ચક્ર ધરે જે, વપરી મારજી કાજ ॥ અરધંગે
જે રમણી રાખે. તેહને નહી કાંડ જાજ ॥ દેવ ન કહિયે રે
નારી ઉપાસીને, પંચ નવિ પડિયે કે કોથ નિવાસીને ॥ ત્રણપય

નમનાં દે પામસો હાંસીને ॥ મઠ ॥ ૨ ॥ ધનકણ કુંચન કા-
મની રાના, પાપતણા ભેદાર ॥ મારગ લોખી કોપીન પેહેરી,
કિમ લહસે ભવપાર ॥ પરિમહસંગી દે રહ્યા ધરમાંડીને, વિષય પ્ર-
સંગી દે લજ્જા છાંડીને ॥ મત ગુરુ કરજો દે ભોગવિલાસીને ॥
મઠ ॥ ૩ ॥ ગોમહીધી અછ અધી પય માખણ, ખરી કરલી
મુની દૂધ, રોષ્ટી અરક યુઅર ખુરસાણી, પય માખણ નહી મુદ્દ
॥ દુરગતિ પડનાં દે રહેજો સાધને, ધરમતે કહીયે દે નિશ્ચય
લાઠને ॥ નામે મ ભૂલો દે ભૂલો તપાસીને ॥ મઠ ॥ ૪ ॥ ચોરી
ઝરિ દૂર નિચારો, મતકરો લોભ અપાર ॥ કામા દયા મનમાં
નિત ધારો, કિમ નિસ્તરીયે સંસાર ॥ પાપ મ કરજો દે હવ
વિનાસીને, જુક ન કેહેયો દે હલ મનવાસીને, મુખ જસ લહિયે
દે ધરમ ઉપાસિને ॥ મઠ ॥ ૫ ॥ પંચસમિતિ ત્રણ ગુપતિના
ધોરી, ધરમ ધ્યાન ધરનારા ॥ શુકલધ્યાનમાં જસ મન વરતે,
તે ગુરુ તારણહારા ॥ તસપદ પૂજે દે સરધા ધારીને, સેવના
કરજો દે કૃમતિ નિવારીને, ॥ સેવો ધ્યાવો દે ધરમ નિરાશિને
॥ મઠ ॥ ૬ ॥ જિન ઉત્તમપદ પદમની સેવા, કરજો સાચે
ચિત્ત ॥ રૂપવિજય કહે અનુભવ લીલા, ઘટમાં પ્રગટે નિત્ય ॥
તિમ નિત્ય કરજો દે જ્ઞાન અવ્યાસીને, સમ દમ ધરજો દે,
ધ્યાન ઉપાસીને ॥ શિવમુખ વરજો દે ચિદધન રાસીદે ॥ મઠ
॥ ૭ ॥ ઇતિ મનસ્થિરકરણો સત્તઝાય ॥

॥ અથ શ્રી નેમરાજ્જનો પત્ર પ્રારંભઃ ॥ રાગ સામેરી ॥

॥ સ્વસ્તિશ્રી દેવયગિરિવરા. વાહાલા નેમજી જીવનપ્રાણ ॥
લેખ લખું હોસે કરી, રાણી રાજ્જનો ચતુર મુખાણ ॥ ૧ ॥ વેહે-
લા ધરે આવજો ॥ મહારાજીવન યાદવરાય. વાર મ લાવજો ॥
મેં તો લિખ્યો હોસે લેખ, મનમાં ભાવજો ॥ વળી જે હોય
વેધક ભણ, તાસ સંભળાવજો ॥ ૨ ॥ મહારાજ જીવન યાદવરા-
ય ॥ વેઠ ॥ એ આંકણી ॥ ક્ષેમ કૃષ્ણ વરતે દહાં, વાહાલા
જપતાં પ્રણામ નામ ॥ સાહિબ મુખ શાતા તણે, મુજ લિ-
ખજો લેખતામ ॥ વેલાઠ ॥ ૩ ॥ સાવ સોવન કાગળ કહું,
વાહાલા અક્ષર રચણ રચન ॥ મણિ માણક મોતી લેખણ જડું.

હુતો પીયુ ગુણ પ્રેમે લખત ॥ વેહેલાં ॥ ૪ ॥ જે તોરજીથી
 પાછા વળ્યા, તેહને કાગળ લખું કઇ રીત ॥ પણ ન રહે મન
 માહફ, મુને સાસે પૂરવ પ્રીત ॥ વેહેલાં ॥ ૫ ॥ દિવસ જેમ
 તેમ કરિ નિગમું, મુને રવજી વરવ હજાર ॥ જે હોય મન મ-
 ના તબું, તો વેહેલાં કરજો સાર ॥ વેહેલાં ॥ ૬ ॥ નવયૌવને
 પીડે ધર નહિ, વસવું તે દુરિજન વાસ ॥ બોલે બોલે કાખવે,
 વાહાલા ઉંડા મર્મ વિભાસ ॥ વેહેલાં ॥ ૭ ॥ સાહુકો રમે
 નિજ માગીયે, વાહાલા કામિની કંથ સેહેજ ॥ ધર ધર મુજે
 માહારી રહડી, મહારી મુની રખીને સેજ ॥ વેહેલાં ॥ ૮ ॥
 ચીની હશે તે જાણશે, વાહાલા વિરહની વેદના પૂર ॥ ચતુરા
 ચિત્તમાં સમજશે, શું લહે મૂરખ ભર ॥ વેહેલાં ॥ ૯ ॥ પ-
 નંગ રંગ દિસે ભણે, વાહાલા ન ખમ તાવડ રીડ ॥ ફાટે પણ
 ફીટે નહીં, હું તો વારી ધ્યાન મજાડ ॥ વેહેલાં ॥ ૧૦ ॥
 ઉત્તમ સત્જન પ્રીતડી, જેમ જગમાં નેલ નિરધાર ॥ છાંયડી ત્રી-
 ન પહોરની, તેતો વડ જેવી વિસ્તાર ॥ વેહેલાં ॥ ૧૧ ॥ દૂર
 થકી ગુણ સાંભળ્યા, વાહાલા મન મજવાને ધાય ॥ વાહાલેસરે
 મુજ વીનતી, તેતો જિહાં નિહાં કહી ન જાય ॥ વેં ॥ ૧૨ ॥
 એકે મેહલી બીજે મળે, વાહાલા મનમાં નહી તસ નેહ ॥ લીધા
 મૂકી જે કરે, તેતો આખર આપે હેહ ॥ વેં ॥ ૧૩ ॥ જે
 મન તે તેહ મિલિ રહ્યા, વાહાલા ઉત્તમ ઉપમ તાસ ॥ જોજો
 તિલ રૂંડની પ્રીતડો, તેહની જનમાં નહી મુત્તસ ॥ વેં ॥ ૧૪ ॥
 ખાવા પીવા પહિરવા, વાહાલા મન નમતા સખવાર ॥ ભર
 યૌવન પીડે ધર નહીં, તેહનો એળે ગયો અવતાર ॥ વેં ॥ ૧૫ ॥
 બાળપણે વિધા ભણે, ભર્યાવન ભાવે ભાગ ॥ જુદપણે તપ
 આદરે, તેતો અવિચળ પાળે યોગ ॥ વેં ॥ ૧૬ ॥ કાગળ જગ
 ભલે સરજ્યો, વાહાલા સાચા તે મિત્ર કહાય ॥ મનનું દુઃખ
 માંડી લખું, તેતો આંસુડે ગળિ મળિ જાય ॥ વેં ॥ ૧૭ ॥
 લેખ લાખેજો રાજુલ લખ્યો, વાહાલા નેમજી ગુણ અભિરામ
 અક્ષરે અક્ષર વાંચજો, માહારી કોડા કોડ સલામ ॥ વેં ॥
 ૧૮ ॥ નેમ રાજુલ શિવપુરિ મળ્યાં, પુગી તે મનકેરી આસ ॥
 શ્રી વિનયવિજય ઉવજાયતો, શિષ્યરૂપ સદા સુખવાસ ॥
 વેહેલાં ૦ ॥ ૧૯ ॥ દતિ ॥

॥ અથ આત્મહિતશિક્ષાનો સ્વાધ્યાય પ્રારંભઃ ॥

ખારી તે પિયુને હમ પ્રીછવે, પેખી નહક પ્રયાજ રે ॥ પં-
થીઃ, વડાડઃ ॥ આજનો વારો રે તુંતો હઠાં વસ્યો, કાલનાં
કિહાં હોશે મેલાજ રે ॥ ૧ ॥ પંધીયડા, બડાડઃ ॥ ચારદિશે
રે ફરે ચારડા, જીવન મૂનો જાગ રે ॥ પંઠ ॥ ચરતે આદિત્ર
ધર્મ રાયને, લાગી શકે તો લાગ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૨ ॥ રાંધજ
આરે મહા રોગ જે, લાગ્યા છે તાહરી લાર રે ॥ પંઠ બઠ ॥
તે આવે છે તેડું તેડા ઉપરે, બહુકાળનું તાહરે બાર રે ॥ પંઠ
બઠ ॥ ૩ ॥ પરદેશી આંખાં પાછાં નહી ફરે, સાસર વાસો
સખ્ય રે ॥ પંઠ બઠ ॥ સાથ ચલેતે ભગવંતને, ભજી શકે તો
ભખ્ય રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૪ ॥ માથે નગારાં વાજે મરણનાં,
હાથે તે આવે સાથ રે પંઠ બઠ ॥ ખારી કુટુંબ ખુંખારા કરી,
બાકી તાહરી આથ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૫ ॥ મદનો છાક્યો રે
ન લહે તું મને, ડગ ડગ દૈવની ડાંગ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ જો તું
વાળે રે તો જાણું ખરે, ખોદ્યા ભવના ખાંગરે ॥ પંઠ બઠ ॥
॥ ૬ ॥ મુખ તું માણે છે ધણી સેજમાં, ધણ તે મૂતારી છે
ધીક રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ગરથ ખાઈને ગણિકાની પરે, આખર હો-
યે અલીક રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૭ ॥ મમતા વાદ્યો રે તું થઈ મોટકો,
પરશું માંડે છે પ્રીત રે ॥ પંઠ બઠ ॥ આપસ્વરૂપ નવિ આજ-
ખે; અનેક ચલાવે અનીત રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૮ ॥ ભુત ભુતમાંહે
જાશે ભગી, દાવો રહેશે કામ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ બાદ્ય કુટુંબ મ-
ળ્યું છે બહુ, પણ કોઈ નાવે કામ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૯ ॥ ચેતન
નિજ પિયુને ચેતના, બાળા બૂજવે અમ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ અ-
ચેતનસાથે એહવી આશકી, કહોને કીજે કેમ રે ॥ પંઠ બઠ ॥
૧૦ ॥ હિંદય વડે જે અરિહંતના, આશક હોશે અનીવ રે ॥
॥ પંઠ બઠ ॥ પડશે નહી જે મોહના પાસમાં, મુગર્તે જાશે તે
જીવ રે ॥ પંઠ બઠ ॥ ૧૧ ॥ હતિ આત્મશિક્ષા ॥

॥ અથ શ્રી સીતાસતીનો સ્વાધ્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ગાથા ॥ સરસ્વતી ભગવતી ભારતી, પ્રાણમી તેહના—

પાયરે ॥ સીતાના ગુણ ગાય શું, જિમ મુજ આજુંઠ ધાય રે ॥ ૧ ॥
 ॥ ઉથસો ॥ આજુંઠ ધાયે ગુણજ ગાતાં, જનકરાય મુતાસહી ॥ અ-
 થોધ્યા પતિ દશરથ નંદન, વરી રામે ગહુગહી ॥ ૨ ॥ અતિરૂપ
 સીતા વિજગ વરીતા, તસ ઉપમ નહી રતી ॥ કર્મવસે વનવાસ
 પામ્યાં, રામ સીતા દૂપતી ॥ ૩ ॥

॥ ગાથા ॥ લકા ગડનો જે રાવજુ ધણી, તેહને દશ શીશ
 સોહાય રે ॥ સતીરે સીતા તેણે અપહરી, જગ સખણે તેહ ક-
 ઉંવાય રે ॥ ૪ ॥

॥ ઉથસો ॥ કહેવાય સીતા હરિય રાવજુ, લંપટ પજુ લા-
 વ્યો સહી ॥ શ્રી રામે યુદ્ધ કરીય હજિયો, પાછો લાવ્યા ગહુગહી
 ॥ ૫ ॥ અથોધ્યા આવે બહુ મુખ ધાયે, હર્ષ વિવાદ અતિ ધણી ॥

લોક અપવાદ મુણ્યો અવળે, સહી રામે સીતા તણે ॥ ૬ ॥
 ગાથા ॥ સહુ મન માંહે ચિતવે, લોકતણી મુખ બોકછ ॥ તિ-
 જે પયને મન દુઃખ ધરે, ચિતા અને અતી શોકછ ॥ જાડીગ
 શોક ધરે રાજરામ લક્ષ્મણ, ચિતવે તેહ ઉપાય ॥ અમ બો-
 લજે નિકલક ધાયે, તો સહી આજુંઠ ધાય ॥ ૮ ॥ તિજ સમે
 સીતા હાય જોડી, રામ ચરણે શીશ નામે વળી ॥ રઘુનાથ નં-
 દન ધીજ કરાવો, જિમ પોદોચે મનની રળી ॥ ૯ ॥

॥ ઢાળ ॥ રામસીતાને ધીજ કરાવે રે, મુરનર બહુ જોવાને
 આવે ॥ આવે ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી જોડી રે, અમરી કૂમરી બહુ કોડી
 ॥ ૧૦ ॥ મળિયા તિદાં રાણે રાજુ રે, નરનારી ચતુર મુજબ ॥

મદાધીજ સીતા તિદાં મટે રે, દેખી શૂર મુબલ સત છંટે
 ॥ ૧૧ ॥ કાવર નરકેતા નાસે રે, જઈ રહ્યા ગુફાવન વાસે ॥
 ત્રણસે હાયતી ખાઈ ખજાવે રે, લેઈ અગર ચંદને બરાવે

॥ ૧૨ ॥ માંહે વિસ્વાનર પરખળે રે, ઉપર નામે ધૂતની ધારે ॥
 બજાગા તે દશા દિશે અય રે, સહુ આકુળબ્યાકુળ ધાય ॥ ૧૩ ॥

તિદાં અગ્નિ દીશે વિકરાળ રે, જાણે ઊગતો સૂરજ બાળ ॥
 બાળનો તરવરતી તે ઢાળ રે, જાણે કોપે ચંદ્યો વિકરાળ
 ॥ ૧૪ ॥ નેજે સમે સીતા હમ બોલે રે, રૂડાં વયજુ અમીરસ
 તોલે ॥ રામ વિના અવર મુજ બાઈ રે, તિદાં કીધી અગ્નિ

મખાઈ ॥ ૧૫ ॥ હમ સહુકોને સંભળાવે રે, સીતા અગ્નિ
 ફડમાં ઝીંપાવે ॥ મુખ નરકાર ગળની ગણે રે, સીતા શીતળ

જગમાં ખેલે ॥ ૧૬ ॥ જગના નિદાં ગાલે કલોત રે, જલચર
 હવ કરે ડગરોગ ॥ ચક્રાક સારથ નિદાં બોલે રે, હંસ હંસ
 તણી ગતિ બોલે ॥ ૧૭ ॥ નિદાં કનક કમળ દગ શોભે રે,
 ઉપર બેસી સીતા મન મોહે ॥ અમિ કંઠ ધયો પુષ્કરણી રે,
 જૂવો શીલ તણી એ કરણી ॥ ૧૮ ॥ જગદીશ કરી તરે આવે
 રે, મુર નર નારી ગુણ ગાવે ॥ પાંચ પુષ્પ વૃષ્ટી શિર કીધી
 રે, સીતા ત્રિભુવન હુઈ પ્રસિદ્ધિ ॥ ૧૯ ॥ મુરનર નારી નિદાં
 નાચે રે, રખી સીતાના ગુણ સાચે ॥ દેવ દાનવ વાનર
 વાવે રે, દંડાદિક અધિક ઉમાહે ॥ ૨૦ ॥ ધર ધરનાં વધામણાં
 આવે રે, માણક મોનિયે યાગ બરાવે ॥ સતી સીતાને સર્વ
 વધાવે રે, સોહાસણ મંગળ ગાવે ॥ ૨૧ ॥ ભામંડળ શત્રુપન
 હોઈ રે, બાંધવ સીતાના રોડ ॥ રૂપે અલીંગ કરે ગુણ મામ
 રે, તું ઉ અમરૂગ તિલક સમાન ॥ ૨૨ ॥ શશિ વરસે કિમ
 વિચધારા રે, યગાજગ ન હોયે ખારા ॥ સાયર કેમ ઉત્તયાય
 રે, મેરૂ ગ્રાસ્ત્રવે કેમ તોળાય ॥ ૨૩ ॥ ચિન્તામણિ ન હોયે
 દાવે રે, કિમ પાંગળો નારક નાચે ॥ કામધેનુ કાલી કિમ
 કહિયે રે, આકાશ માનકિમ લહિયે ॥ ૨૪ ॥ દંદને ઘેર દારીદ્ર
 નાવે રે, પુણ્ય હોણા તે કિમ મુખ પાવે ॥ મહીય ઐરાવલુ
 કિમ છપે રે, વંશ પુત્ર વિના નવ દીપે ॥ ૨૫ ॥ માન સરો-
 વર તેડુ ન મૂકે રે, સાયર મર્યાદા નવિ મૂકે ॥ ૨૬ ॥ મુનો તારો
 કદી નવિ ચાલે રે, મંદિર ગિરિ કમહી ન હોયે ॥ ૨૭ ॥ જલ્યો
 હારો કહો કિમ ચૂરે રે, આકાશ ખાડ કોણ પૂરે ॥ હરિભદ્ર
 વાચા નવિ લોપે રે, કહો મુનિ ગાગ દિયે નવિ કોપે ॥ ૨૮ ॥
 પાંચ નારી જલે કિમ બેસા રે, સૂમને કહો કોણ કહે મોટા ॥
 સિદ્ધને કુલ કહે શીયાગ રે, નર નંદ ન હોય દયાળી ॥ ૨૯ ॥
 સૂર્ય ઉચો પશ્ચિમ કિમ પેખો રે, અભા ધર્મ વિના નવિ લેખો
 ॥ શેયનામ ધરણી કેમ મૂકે રે, તો સીતા શીયાગ ન ચૂકે ॥
 ૩૦ ॥ રઘુપતિ કહે રથ બેસીએ રે, અયોધ્યા પવિત્ર કરીએ ॥
 સીતા કહે નીમ લગાર રે, શિરલોચ કિયો નગકાગ ॥ ૩૧ ॥
 પાળી સંયમ ખંડા ધાર રે, કરી અણસણ વિહલ ઉદાર ॥
 બારમે દવસોકે ધયા સ્વામી રે, સીતા દંદની પદવી પામી ॥
 ૩૨ ॥ શીલે દુખ દારીદ્ર જાય રે, શીલે સદુ લાગે પાય ॥

શીર્ષે સો પરિયા તારે રે, તેતો ત્રિભુવનને સળગારે ॥ ૩૨ ॥
 તપગચ્છ વિજયસેન સૂરિ રાયા રે, બોલે વિમળ હુર્મ ઉવજાયા
 ॥ મુનિ ત્રેભવિજય મન ભાવે રે, સતી સીતાના ગુણ ગાવે ॥
 ૩૩ ॥ ઇતિ સીતાનો સ્વાધ્યાય સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ આત્મ શિક્ષાનો સ્વાધ્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ સમય સંભાળો રે આખર ચાલતું, સંબલ લેજે સાથ
 હોરે ॥ હોરે મુખ પંથીડા ॥ સાથી તાહારા રે પિંડે પરવસ્યા, તાળી
 લેઇ લેઇ હાથ હોરે ॥ હોરે ॥ મુઠ ॥ ૧ ॥ વાહાણાં વોળાવીરે
 વળશે તાહરાં, વચમાં વિયમી છે વાટ હોરે ॥ હોરે ॥ વિજ
 વિસામે રે પંથ ઉલ્લસ્યો, ઉતર્યો નર્કનો ધાટ હોરે ॥ હોરે મુઠ
 રે ॥ આજનો વાસો રે ઇન્દ્ર મંદિર વસ્યો, વિપવનો માંડ્યો
 વ્યાપાર હોરે ॥ હોરે ॥ કાળના ઉતારા રે ॥ કહોને કિહાં હોસે,
 નહી તેહનો નિરધાર હોરે ॥ હોરે ॥ ૩ ॥ જિહાં તિહાં લાગે
 રે જમનો જીજિયો, બેસે બહુ બેસરાણ હોરે ॥ હોરે ॥ ધરનાં
 ભાડાં રે વળિ ભરવાં પડે, નિત્ય નવલાં રહકાણ હોરે ॥ હોરે
 ૪ ॥ ડગલે ડગલે રે દાણ ચુકાવતું, નિત્ય નવલાં મેહલાણ હોરે
 હોરે ॥ પરવસ પછે રે પંથે ચાલતું, નહિ કોઇ આગે બહાણ
 હોરે ॥ હોરે ॥ ૫ ॥ યૌવન સસલો રે જરા કૂતરી, કાળ આ-
 હેડી કપ્પાણ હોરે ॥ હોરે ॥ બાણ પૂરીને રે પંથે બેસી રહ્યો,
 નહિ મેહલે નિવારણ હોરે ॥ હોરે ॥ ૬ ॥ તું નથી કેહનો રે
 કોઇ નથી તાહરું, લોભ લગે એહ છે લોક હોરે ॥ હોરે ॥
 પરદેશીશું રે કોણ કરે પ્રીતડી, કાં પડ્યા ફંદમાં ફાંક હોરે ॥
 હોરે ॥ ૭ ॥ વીરા વટાઉરે મુખ એક વીનતી, ચાલ તું મુક્તિને
 પંથ હોરે ॥ હોરે ॥ સદગુરુ તુજને રે સંબલ આપશે, ભાગશે
 ભવની સહુ જ્ઞાંતિ હોરે ॥ હોરે ॥ ૮ ॥ કસીદી કરતાં રે કા-
 ળ બહુ ગયો, તોહે નાવ્યો પંથનો પાર હોરે ॥ હોરે ॥ ઉદય
 કહે અરિહંતને બળે સહી, તો તરસો સંસાર હોરે ॥ હોરે ॥
 ૯ ॥ ઇતિ સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ આત્મા ઉપર સંજઞાય પ્રારંભઃ ॥ રસિયાની દેશી ॥

॥ મુમતિસદા મુકૂલિણી વીનવે, મુખિ ચેનન મદારાય મુ-
ગુણનર ॥ કુમતિ કુનારી દૂરે પરિહરે, જિમ લહો મુખ સમુ-
દાય મોભાગી ॥ મુમત ॥ ૧ ॥ આવો રે દગવિવેક ધરે પ્રભુ,
કરિયે કેલિઅભંગ પતોનાત ॥ જ્ઞાન પતંગ બિછાર્યો અનિ ભલો,
બેરીજે તસ સંગ દગીલા ॥ મુત ॥ ૨ ॥ નિદ્રા રૂચિ બિદુ
ચામર ધારિકા, વીંઢે પુણ્ય મુવાય સદાય ॥ ઉપસમ રસ ખુસ-
બોઈ મહમદ, કિમ નવિ આવે તે દાય ॥ છત્રીલા ॥ મુત ॥
૩ ॥ દૃઢ્ય ઝરખે બેસી હોંસરુ, મુજરો લીજે રે સાર સજ્જા ॥
કાયાપુર પારખનો તું ધણી, કીજે નિજપુર સાર સનેહી ॥ મુત ॥
૪ ॥ જો તેં ચાકી કરવા નયરની, ધાખ્યા પાંચ મુલક મહાજલ ॥
તેનો કુમતિ કુનારી શું મળ્યા, તેણે લોપી કુજ વટ કરે છગ ॥
મુત ॥ ૫ ॥ પચ પ્રમાદની મદિરા છાકધો, ન કરે નયર સંભાજ
મદારાય ॥ મન મંત્રીસર જે તેં ધાપિયું, ગુપે તેહ જંજળ અ-
હોનિરિ ॥ મુત ॥ ૬ ॥ ચાવરે ચાર કરે નિત ચારદા, મસે
અતિ ધણું પુણ્ય તણું ધન ॥ વાહાર બૃજ ખમર નદિ તેહની,
ગજપરે મમ કરે નિંદ મહા મન ॥ મુત ॥ ૭ ॥ કપડી કાજ
અઈ બહુ રૂપિયો, હેર પરે ફિરે નયર સમીપે ॥ જોર જરા
ચાવન ધન અપહરે, સાહરીનીપરે નિત્ય ન છીપે ॥ મુત ॥ ૮ ॥
વયલ મુકોમજ મુમતિ તણા મુખી, જાગ્યો ચેનન રાય રસીલો ॥
તેગ સંવેગ મહી નિજ હાથમાં, તેડ્યો શુદ્ધ સમવાય વસીલો
મુત ॥ ૯ ॥ મન મંત્રીસર કબજ કિયો મણું. તખ વરા આગ્યા
રે પચ મહાજલ ॥ ચારે ચાર ચિહુ દિશી નારિયા, દાજ્યો મોહ
પ્રપચ મહાજલ ॥ મુત ॥ ૧૦ ॥ મુમતિ મુનારી સાર્યે પ્રીતડી,
જોર જડી જેમ ખીર અને જગ ॥ દગ વિલાસ કરે નિત નવ-
નવાં, બેગી દિયડાતું હીર દિલિમિલ ॥ મુત ॥ ૧૧ ॥ છત્રીપરે
ચતુર સનેહી આનમા, ઝીલે સમરસપૂર સદાઈ ॥ અનોપમ અ-
વિચગ આનમ મુખ લહો, દિન દિન અધિકસનૂર ભલાઈ ॥
મુત ॥ ૧૨ ॥ પડિત વિનયવિમગં કવિ રાગિયો, સંવેગી શિર-
તાજ જ્યેકર ॥ ધીર વિમગ પડિત પદ પંકજે, સેવક નયભલે
આજ મુહકર ॥ મુત ॥ ૧૩ ॥ પાડાંતર ગાધા ॥ પડિત વિનય
વિમગ કવિ રાયનો, ધીર વિમગ કવિરાય જ્યેકર ॥ સેવક વિનયી

નયવિમલ કહે, મુમતી શિવમુખ થાય મુહૂર્તરૂ ॥ મુઠ ॥ ૧૪ ॥
 ॥ ઠનિ આત્મહિત સજ્જાય સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ આશાતનાનો સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ચોપાદ્ય ॥ શ્રીગિનવરને કરી પ્રણામ, બોલું ચારાશી
 આશાના નામ ॥ શ્રીગિન મંદિરે જનાં સહી, આશાનનામે
 ઠાળી નહી ॥ ૧ ॥ ખેડ ચુકરામન કલગતા, કીધું લેખુ શીખી
 કળા ॥ મૈથુન મજ્જન મર્દન કરે, ગિન ભુવને કોઇ હેડે ધરે
 ॥ ૨ ॥ છાણ કાપડ પાપડ ને વડી, નવ ઉગવિયે દેહરે ચડી ॥
 શિર કરે અંગ પખાળે પાય, વિચળું કરી વિચાવે વાય ॥ ૩ ॥
 નાખ્યા નખ નિમાળા પળી, ચામર છત્ર ડગાવે વળી ॥ માથે
 મુગટ પતે ખાસડાં, ધવરાબ્યાં દેહરે વાછડાં ॥ ૪ ॥ ઢોર ભરે
 ધોરે ચાખડી, નાખી મડ મુમડ ખાલડી ॥ બેસે પગડીપર
 પગકડી, રાંધ્યું અન્ન અનોડી કરી ॥ ૫ ॥ રંગતપિત નાખ્યા
 ઓઘડા, ન કરે નિઘા ભુંડા ભડા ॥ ન કરે વખિજ ન રમે જીવડે,
 ન સિયે વસ્તુ આલડ પાલડે ॥ ૬ ॥ ખાય નંબાળ ભખી મુ-
 ખડી, કરે નિત્ય તે લાડુડી વડી ॥ પન ચંપાવે કલંકા કરે, દિયે
 સરપ કે દોડાજી ધરે ॥ ૭ ॥ નામે પનજી મુયે નિશંક, ભંડ-
 કળા ને માને ફંક ॥ ન જન આગન નાદિ ઝીલન, વેળુસમારે
 પારિખ પાતુ ॥ ૮ ॥ પડ નવ ન ન દાવવાન. ચાની રૂં ને દે
 છોકા ॥ નવિન ન નામે ન દિય નાળા ન જન આગક શ્રીની
 આળા ॥ દા ન જ રેડું ન રૂં દોડા, ગિન દીડે ન રૂં કરે મેડ
 ॥ આડપડો ન કન્યા મુખકોવ. વિનુ કેતનનંન લાને દોષ ॥
 ॥ ૧૦ ॥ પડેડે ધાની માન વિનુ રેદ, બેડા પન પમાડી બેડ
 ॥ ન કરે કનાને હાનું વળી, રાંત નુ ખાનંડે લેડ શળી ॥ ૧૧ ॥
 ન કરે ફાનલું વિકંથા વાન. ન કરે દોષ વળી ઉંખાન ॥ લીધા
 શાક નીલા મન રળી. શ્રી નંચાં બેડા મળી ॥ ૧૨ ॥ દીધા
 દીવા દેદુડા ચડી, વસ્તુ વાવની રે દેવડી ॥ નખમાં નવિ રાખે
 દીવેડા. દીવે નવિ પુનીરે નેડ ॥ ૧૩ ॥ આગમ ખાટે દીડે
 બડુ. આગાનના એ અંબુ મડુ ॥ આશાનનાના બડુલા પાપ,
 ને કરે તે લેદુડા નંચાપ ॥ ૧૪ ॥ શ્રીવિજયસેન તથા અધિ-

કાર, જિન એવાથી લહે ભવપાર ॥ પંડિત રાજ વિજય ઇમ
ભલે, શ્રીજિનવરને ભડે ભામજે ॥ ૧૫ ॥ ઇતિ આશાતના-
વજ્જન સજ્જાય સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ સંસારસ્વરૂપનો સજ્જાય ॥ મધુબિહુની દાળ ॥

॥ સંસારે રે છવ અનન ભર્યે કરી, કરે બહુલા રે સંબંધ
ચિહ્નગતિ દુરિ દુરિ ॥ નવિ રાખે રે કોહને તવ નિજ કર ધરી,
સગાઈ રે કહે કિમ્બિપરે કહિયે ખરી ॥ ૧ ॥ તુલક ॥ કહે
ખરી કિમ્બિ પરી એહ સગાઈ, કારમે સંબંધ એ ॥ સવિ મૃપા
માના પિના બહિની, બંધુ તેહ પ્રબંધ એ ॥ ધરિ તરુ ધરણી
રંગે પરણી, ત્રાણ કારણ તે નહી ॥ મણિ કમળ મુનિઅ ધન
ધાન્ય કલ્પ, સંપદા સખ સંમહી ॥ ૨ ॥ કાળ ॥ એહ ધાયર
રે લંગમ પાતિક કોઈ કહ્યા, જેહ કરતાં રે ચડિગઈ દુખ છર્યે
સદ્યા ॥ તેહ ટાળો રે પાતિક દુરે ભવિઅણ, જિમ પામો રે
દહ પરભવ ગુખ અતિ ધણાં ॥ ૩ ॥ તુલક ॥ અતિ ધણાં
ગુખ તે લહે ભવિઅણ, લૈન ધર્મ કરી ખરો ॥ પરદાર પર-
ધન પરિહરી નિલે, લૈન ધર્મ સમાચરો ॥ જે મદે માથે રૂપ
રાથે, ધર્મ સાથે નવિ રમે ॥ અંજલી લગ પરિ લનમ બતો,
મુક તે દુગ વિભુગમે ॥ ૪ ॥ કાલ ॥ અધ્યયને રે છર્યે શ્રી
જિનવર કહે, ગુલ દ્રષ્ટિ રે તેહ ભણી પરે સદહે ॥ તે સદહી
રે તપ નિયમાદિક આદરે, આદરતો રે કેવળ લન્હી પણ વરે
॥ ૫ ॥ તુલક ॥ લન્હીવરે જિનધર્મ કરતો, હલુઅકર્મ જે દુરે
॥ પાંચમે ગણધરસ્વામી લંબ પૂછિયો કિમ્બિપરે કહે ॥ શ્રીવિજ-
યદેવસૂરિ પદધર, વિજયસિદ્ધ મુણીસર ॥ તસ શિષ્ય વાચક
ઉદય કિમ્બિપરે, ઉપદેશે ભવહિન કરે ॥ ૬ ॥

॥ અથ પ્રમાદવજ્જન સ્વાધ્યાય ॥ મુનિજન

મારગ ચાલતાં ॥ એ દેશી ॥

॥ અજરામર જગકો નહી, પરમાદ તે છાંડો રે ॥ મિથ્યા
મતિ મૂઠી કરી, ગુલ આદર તે મોડો રે ॥ ૧ ॥ મુલ ધરમનો

અપ કરો, રાણી વિષય વિકારો રે ॥ સાથે અધ્યયન કહું, શ્રી-
વીર એહ વિચારો રે ॥ શુભ ॥ ૨ ॥ એ આંકળી ॥ પાપકરમ
કરી મેળવે, ધનના લખ જોહ રે ॥ મૂરખ ધન છાંડી કરી, ન-
રકે ભમે તેહ રે ॥ શુભ ॥ ૩ ॥ બંધવ જનને પોષવા, કરે તે
મરણ પડે પાપરે ॥ તેહનાં દુગ દાહિલાં, સહે એકલો આપ
રે ॥ શુભ ॥ ૪ ॥ ખાત્ર તણે મુખે જિમ અહો, એવો ચાર
અજણ રે ॥ નિજ કરમે દુખ દેખતાં, તેહનો કુળ જળ રે ॥
શુભ ॥ ૫ ॥ ઇમ જાણી પુણ્ય કીજિયે, તેહથી મુખ થાય રે ॥
દિનદિન સંપદ અનુભવી, વળી મુજસ ગવાય રે ॥ શુભ ॥ ૬
॥ વિશ્વ દેવ ગુરૂ પાઠવી, ચિત્રસિંહ મુણિદો રે ॥ શિષ્ય ઉદય
કહે પુણ્યથી, હુએ પરમ આભદો રે ॥ શુભ ॥ ૭ ॥ ઇતિ પ્ર-
માદવર્જન સજ્જાય સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ સંગ્રામ સોનીનો સજ્જાય ॥

॥ દાહા ॥ શ્રીરાંખેચર પાયનમી, શારદ માત પસાય ॥
સોની શ્રી સંગ્રામના, ગુણગાય નવનિધિ થાય ॥ ૧ ॥ માંડવ
ગઢનો રાજિયો, આસુદીન પતશાહ ॥ એકદિન બહાર ખેલવા,
આહ્યો ધરી ઉમાહ ॥ ૨ ॥ સાથે સીતેર ખાન છે, બોહોતેર
ઉમરાવ જાણ ॥ સોની પણ સંગ્રામ છે, તેહનાં કડૈ વખાણ ॥ ૩ ॥

॥ ઢાળ પહેલી, રાગ વેળાવળ ॥

॥ મારગ માથે કલપ વૃક્ષ, ઊંચો અતિસાર ॥ તે દેખી
કોઈ દુષ્ટ જીવ, બોહ્યો તેણિવાર ॥ એ આંકળી ॥ ૧ ॥ એ આં-
બાહૈ બાંઝિયા, મુળે સાહિબ મેરા ॥ ભૂપ કહે તુમ દૂર કરો,
રાખો મત નેડા ॥ મારગ ॥ ૨ ॥ વળતો સોની ઉચરે, હું
કડૈ અરદારા ॥ આંબો મુજને સાન કરે, કહોતો જાઉં પાસ ॥
માઠ ॥ ૩ ॥ હુકમ લેઝને ત્યાં ગયો, દિયે આંબાશુંકાન ॥ માં-
ડી વાત છાની કહી, આંબો તે બુદ્ધિનિધાન ॥ માઠ ॥ ૪ ॥
મુળે મુસતાન આંબે કહી, મુજને એક વાત ॥ આવતે વર્ષ જો
નવિ દુનું, તો કરજો મુજ પાત ॥ માઠ ॥ ૫ ॥ આસુદીન
જાનૂ કહે, જાડે હો સંગ્રામ ॥ મો શું ન બોલે રૂખડા, યહ બ-

હાલકે કામ ॥ ખાંડ ॥ ૧ ॥ વગનુ મોની ઉચરે, ન રૂને એ
એદ ॥ એને કુત્રા ને તમે, મુજને કરુણો તેદ ॥ ખાંડ ॥ ૭
॥ નિજનિજ રથાનક મહુવજુ. સોની કરે ઉપાધ ॥ દેવ ગુરની
પૂજા કરે, આંખા પાસે બેધ ॥ ખાંડ ॥ ૮ ॥ પ્રિય મદિત નુ-
હલી કરે, સમરે ગુરુ દેવ ॥ એ મુજ ધર્મની આમત, કુજમે
નીન મિષ ॥ ૯ ॥ પૂરે વહિન સબ રૂને ॥ એ આંખી ॥ અ-
નુકમે આંખો મારિયો, ખાતો આપો વધાવે ॥ સર્વ આંખા પ-
હેયો કુત્રો, સોની ત્યાં આવે ॥ પુઠ ॥ ૧૦ ॥ પુત્ર બેસારી
હાથિયે, કરે સોવન ધાત્ર ॥ આંખ બરી પગલાદને, આપા રે
રસાગ ॥ પુઠ ॥ ૧૧ ॥ રમાત પાટા દરિ પૂજિયે, તુમે આં-
ખકે તાંડ ॥ ॥ ગાજતે વાજતે દરખશું, ક્યા કરી બાહ ॥
પુઠ ॥ ૧૨ ॥ વગનો સોની ઉચરે, વાંચિયા સદકાર ॥ તેમું મે
પેકે કસી કરી, આજી હર્મ અપાર ॥ પુઠ ॥ ૧૩ ॥ આમુદીન
દોરે ચી, સાધે સબ પદેવાર ॥ એ આંખા કુલ્યા કુલ્યા, દેખી
હર્મ અપાર ॥ પુઠ ॥ ૧૪ ॥ આમુદીન બનુ કહે, ન કુલ્યાએ
આમ ॥ તેરા એ મૂધા કુલ્યા, એ ધર્મકે કામ ॥ પુઠ ॥ ૧૫ ॥
સોનેરી વાયા સબે, પહેરાવ્યા સદુ સાધ ॥ ધન ધન તેરી માત-
કુ, ધન્ય તેરી બાત ॥ પુઠ ॥ ૧૬ ॥ કેનાદિન વોલ્યા પછે, બ-
વની મૂત્ર ॥ ચેર કને જલ સાંભળે, કરે જનમ પવિત્ર ॥
પુઠ ॥ ૧૭ ॥ પ્રેમ સોનેરો દિન પ્રેમ, જમ ઉત્તમ નામ ॥ ઇ-
ત્રીસ સદસ્સ સંખ્યા હુમે, કીધાં ધર્મનાં કામ ॥ પુઠ ॥ ૧૮ ॥
સકળ વાયક શિરોમણિ, બાનુચદ હદાવે ॥ તાસ શિખ બાજુ-
ચંદ બહે, મુલુ દોડન પાવે ॥ પુઠ ॥ ૧૯ ॥ હતિ સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ ચેતણાનો સંજગાય ॥

॥ વીર વેરી ધરે આવનાં હ, ચેતણા દીડારેનિમંધ ॥ વ-
નમંદિ રાને કાડેસમા રઘોહ, સાધતો મુજિનો પંથ ॥ ૧ ॥
વીર વખાણી સખી ચેતણાહ, સનીવ શિરોમણિ બજુ ॥ એ
આંખી ॥ ચેતણી સાતે મુતાહ, મેજિક શિયલ પરિમાજુ ॥
વીઠ ॥ ૨ ॥ શીત કાર સબનો પડે હ, ચેતણા પ્રીતમ સાથ
॥ ચારિત્રિયો ચિત્તમાં વરયો હ, સોડ બાહિર રસો હાથ ॥

૧૦ ॥ ૩ ॥ ઝમકી ઝમકી કહે ચેલણા છ, કેમ કરનો દરો તેડ
 ॥ કામતીને મન કોણ વરયો છ, એણિક પડ્યો રે સંદેહ ॥
 ૧૦ ॥ ૪ ॥ અંતે ઉર પરમગજે છ, એણિક ફીયો રે આરેશ
 ॥ ભગવેને સંશય ભાંજિયો છ, ચમકિયો ચિત્ત નરેશ ॥ ૧૦
 ॥ ૫ ॥ વીર વાંદી વળતાં થકાં છ, પેસતાં નગરમઝાર ॥ મુ-
 વાંચ નિદાં રેખી કહે છ, જ જ બુંડા અભયકુમાર ॥ ૧૦
 ॥ ૬ ॥ તાતનું પચન તે પાળવાછ, મત - લીયો અભયકુમાર
 ॥ મમયનુંકર કહે ચેલણા છ, પામશે ભવતણા પ્રાર ॥ ૧૦
 ॥ ૭ ॥ હનિ સમાગઃ ॥

॥ અથ શ્રીજયસોમશ્ચ કૃત શીખામાયુનો સજ્જાય ॥

॥ કામતી કહે નિજકથને, મુજો પ્રીતમ પ્યારા ॥ નાદ
 કુનાદ ન દિહાકે, મેરે નયનગી ન્યારા ॥ અમદીં અચાનક કયા
 દુઆ, પીવુ આતનુદારા ॥ રહેા રહેા ફગરેને કરી, મન મોહ-
 નનાન ॥ ૧ ॥ મુજ માંડે દેા અરદામ દમારી ॥ મેંતો
 તેની દેા દુ બિજમનવાની તુનો ચાલે દેા છાડી નિરપારી,
 મેં તો નો નુ દેા કાંતી એક વારી ॥ મુઠ ॥ ૨ ॥ અદુત
 કાલકી પ્રીતકાં નુ તરત ન ચાડેા ॥ કાંતવાનીના મુજ અંબુ,
 વુરે નિદા એડેા ॥ મેંતો મો ન અગી મુખી, કુ મુદ મય-
 કોડેા ॥ કંવુત ન્યાન મુજ ન અકુ મુજુ નુ વનાડેા ॥ મુઠ
 ॥ ૩ ॥ દખનાં નુ અદુત દુ, નુ તુદર તાડેા ॥ દોમ
 દેવાડેા જુન કયા, ગુન આતમ સાદા ॥ રિન વાનુ મરે નદી,
 મન દેા મનકાંતે ॥ નામતે તાર મન નદી વલે, દેાવે કોણ
 દુરાડેા ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ આતમ અત તન કિયા કમની નુ ક-
 આડ ॥ અગરે જુ તન ક. વા. નદા કુજ ખાડે ॥ પડેલે એક
 પડના નદી, નદી નામતે ન તાર ॥ આતમી તેડે કાંતે, કદી
 નર મિતેા ॥ મુઠ ॥ ૫ ॥ અત નુ મેંતે મુગી, દુગેરી તે પા-
 ન ॥ મેંતે એ કદી રિવના નદી, નદા આતમ મિતેા, ॥ પાડી રહેા
 રે કોતમને અકુ નામતે જતાર ॥ મનુ મદેડીકે અપેમે, મેંતે
 કાંતે કાંતે ॥ મુઠ ॥ ૬ ॥ અડા અભી એવની, મેંતે નદી
 રેવેા ॥ તને કુમનન અકુત દે, મેંતે એડે એડીતે ॥ વાંડે રિવમ

પાયરે ॥ સીતાના ગુણ ગાય શું, જિમ મુજ આજુંદ થાયરે ॥ ૧ ॥
 ॥ ઉથલો ॥ આજુંદ થાયે ગુણજ ગાંતાં, જનકરાય મુતાસહી ॥ અ-
 થોધ્યા પતિ દશરથ નંદન, વરી રામે ગહગહી ॥ ૨ ॥ અતિરૂપ
 સીતા ત્રિજગ વહીતા, તસ ઉથમ નહી રતી ॥ કર્મવસે વનવાસ
 પામ્યાં, રામ સીતા રૂપની ॥ ૩ ॥

॥ ગાથા ॥ લોક ગમ્નો જે રાવજ પળી, તેહને દશ રીશ
 સોહાય રે ॥ સતીરે સીતા તેજે અપહરી, જગ સધજે તેહ ક-
 ઉવાય રે ॥ ૪ ॥

॥ ઉથલો ॥ કહેવાય સીતા હરિય રાવજ, લંપટ પજુ લા-
 વ્યો સહી ॥ શ્રી રામે યુદ્ધ કરીય હજિયો, પાછો લાવ્યા ગહગહી
 ॥ ૫ ॥ અથોધ્યા આવે બહુ મુખ થાયે, હર્ષ વિપાદ અતિ ધજો ॥

લોક અપવાદ મુજો અવજો, સહી રામે સીતા તજો ॥ ૬ ॥
 ગાથા ॥ સહુ મન માંડે ચિતવે, લોકતણી મુખ બોકજી ॥ તિ-
 જે વચને મન દુઃખ ધરે, ચિતા અને અતી શોકજી ॥ જાડીગા
 શોક ધરે રામરામ લક્ષ્મણ. ચિતવે તેહ ઉપાય ॥ અમ બો-
 લજો નિકલંક થાયે, તો સહી આજુંદ થાય ॥ ૮ ॥ તિજુ સમે
 સીતા હાથ જોડી, રામ ચરણ રીશ નામે વળી ॥ રઘુનાથ નં-
 દન ધીજ કરાવે. જિમ પોહોચે મનની રળી ॥ ૯ ॥

॥ કાગ ॥ રામસીતાને ધીજ કરાવે રે, મુરનર બહુ જોવાને
 આવે ॥ આવે હંદ્ર હંદ્રાળી જોડી રે, અમરી કુમરી બહુ કોડી
 ॥ ૧૦ ॥ મળિયા તિહાં રાજો રાજુ રે, નરનારી ચનુર મુળજી ॥

મહાધીજ સીતા તિહાં મંડે રે, રેખી શૂર મુભટ સત છંડે
 ॥ ૧૧ ॥ કાયર નરકેતા નારો રે, જઈ રહ્યા ગુફાવન વાસે ॥
 ત્રણસે હાથની ખાક ખજાવે રે, લેઈ અગર ચંદને ભરાવે
 ॥ ૧૨ ॥ માંડે વિસ્વાનર પરમજે રે, ઉપર નામે ધૂનની ધારે ॥
 જવાળા તે દશો દિશે જાય રે, સહુ આકુળબ્યાકુળ થાય ॥ ૧૩ ॥
 તિહાં અમિ દીશે વિકરાજ રે, જાણે હિંગતો સુરજ બાજ ॥

૧૪ ॥ રામ વિના ભાઈ રે, તિહાં કીધી અમિ
 ૧૫ ॥ સંભળા અમિ
 ૧૬ ॥ કીધાવે ॥ મુની સીતજ

જનમાં ખેલે ॥ ૧૬ ॥ જગના નિદાં ગાયે કહોલે રે, જલગર
 હવ કંદે કમરોગ ॥ ચક્રાક સામ્ય નિદાં બોલે રે, દંડ દંડ
 નહી ગાને બોલે ॥ ૧૭ ॥ નિદાં કનક કમન દગ ચોલે રે,
 ઉપર બેઠી સીતા મન બોલે ॥ અમિ કુંઠ ધરો પુષ્કરની રે,
 જુવો શીલ નહી એ કંઈ ॥ ૧૮ ॥ જગની ॥ કરી તરે આવે
 રે, મુર નર નારી ગુણ ગાયે ॥ પાંચ પુષ્પ વૃટ્ટી સિર દીધી
 રે, સીતા ત્રિભુવન દુર્ગ પ્રમિદિ ॥ ૧૯ ॥ મુરનર નારી નિદાં
 નાયે રે, રખી સીતાના ગુણ સાચે ॥ રેવ દાનવ વાજિર
 વાયે રે, કંઠાકિત્ત અધિક ઉભાલે ॥ ૨૦ ॥ ધર ધરનાં વધામણાં
 આવે રે, માણક પ્રાનિર્વે યાગ બરાવે ॥ સગી સીતાને સર્વ
 વધાવે રે, ભોદાસલ મંગળ ગાયે ॥ ૨૧ ॥ બામંડળ શત્રુપન
 હોઈ રે, બાંધવ સીતાના દોડ ॥ રૂપે અહીં કંઈ ગુણ આમ
 રે, તું ઇ અમરુત નિલક સમાન ॥ ૨૨ ॥ શશિ વરલે કિમ
 વિવધાર રે, મનઃજન ન હોયે ખાલ ॥ માયર કેમ ઉત્કલ્ય
 રે, મેર વાજુવે કેમ ભોળપ ॥ ૨૩ ॥ વિનામનિ ન હોયે
 કાચે રે, કિમ પાંચો નાલક નાયે ॥ કામવેનુ કાલી કિમ
 કહિયે રે, આકાર માનકિમ કહિયે ॥ ૨૪ ॥ ઉડને પેર દારીક
 નાયે રે, પુણ્ય હોણ તે કિમ મુખ પાયે ॥ મદીવ મેનવલ
 કિમ છપે રે, વશ પુત્ર વિના નવ દીપે ॥ ૨૫ ॥ આન સ્વે-
 વર તેડ ન મોકે રે, સાયર મયાદા નવિ મોકે ॥ ૨૬ ॥ વ્રતે તારો
 કહી નવિ ચાલે રે, મંદિર નિરિ કમદી ન દાલે ॥ ૨૭ ॥ બચે
 હીરો કહો કિમ મુરે રે, આકાર ખાલ કોણ પુરે ॥ હરિમદ્ર
 વાચા નવિ કોપે રે, કહો મુનિ ગાગ દિયે નવિ કોપે ॥ ૨૮ ॥
 વાંછ નારી જલે કિમ બેઠા રે, સમને કહો કોણ કહે ખોટા ॥
 સિદ્ધને કુલ કહે શીયાળ રે, નવ નંદ ન હોય કયાળ ॥ ૨૯ ॥
 સુરે ઉચે પશ્ચિમ કિમ પેખા રે, હબા પર્મ વિના નવિ કહે
 ॥ રેવનામ ધરની કેમ મોકે રે, તો સીતા શીયળ ન રહે ॥
 ૩૦ ॥ રુપાનિ કહે રથ બેશોર રે, અપોચા પાવિર કંઈ
 સીતા કહે નીમ લગાર રે, શિરસોચ કિયો તનક ॥ ૩૧ ॥
 પાળી સંયમ ખંડા ધાર રે, કરી અનુમત કિંકર ॥
 બારમે રેવકોકે યથા સ્વામી રે, સીતા દેવ ॥ ૩૨ ॥
 ૩૩ ॥ શીલે દુખ દારીદ્ર કથ રે, મંદે મુરુ દેવ

ખપ કરે, રાણી વિષય વિકારે રે ॥ ચોથે અધ્યયને કહું, શ્રી-
વીર એહ વિચારે રે ॥ શુઠ ॥ ૨ ॥ એ આંકળી ॥ પાપકરમ
કરી મેળવે, ધનના લખ જેહ રે ॥ મૂરખ ધન છાંડી કરી, ન-
રકે ભમે તેહ રે ॥ શુઠ ॥ ૩ ॥ બંધવ જનને પાપવા, કરે તે
મરણ પરે પાપરે ॥ તેહનાં ફળ દાહિલાં, સહે એકસો આપ
રે ॥ શુઠ ॥ ૪ ॥ ખાત્ર તણે મુખે જિમ મદ્યો, એવો ચોર
અઝણ રે ॥ નિજ કરમે દુખ કેખતાં, તેહનો કુણ જણ રે ॥
શુઠ ॥ ૫ ॥ ઇમ જળી પુણ્ય કીજિયે, તેહથી મુખ થાય રે ॥
દિનદિન સંપદ અનુભવી, વળી મુજસ ગવાય રે ॥ શુઠ ॥ ૬
॥ વિજય દેવ ગુરૂ પાઠવી, ચિત્રસિંહ મુખિદો રે ॥ શિષ્ય ઉદય
કહે પુણ્યથી, હુએ પરમ આજુરા રે ॥ શુઠ ॥ ૭ ॥ ઇતિ પ્ર-
માદવર્જન સજ્જાય સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ સંગ્રામ સોનીનો સજ્જાય ॥

॥ કોહા ॥ શ્રીશંખેશ્વર પાવનમી, શારદ માત પસાય ॥
સોની શ્રી સંમામના, ગુણગાય નવનિધિ થાય ॥ ૧ ॥ માંડવ
નકનો રાજિયો, આમુદીન પનશાહ ॥ એકદિન બહાર ખેલવા,
આડ્યો ધની ઉમાહ ॥ ૨ ॥ સાથે સીતેર ખાન છે, બોહોતેર
ઉમરાવ જાજ ॥ સોની પજ સમામ છે, તેહનાં કરૂં વખાજ ॥ ૩ ॥

॥ હાળ પહેલી, રાગ વેળાવળ ॥

॥ મારન માથે રૂલય વૃક્ષ, કીચો અતિમાર ॥ તે રખી
કોઈ દુષ્ટ જીવ, આડ્યો તેજિવાર ॥ એ આંકળી ॥ ૧ ॥ એ આં-
બાદ આંજિયા, મુખે માદિજ મેરા ॥ બપ કહે તુમ દૂર કરે,
રાખો મન નેરા ॥ મારનગ ॥ ૨ ॥ વળતો સોની ઉચરે, હું
કરૂં અરકારા ॥ આંખો મુજને સોન કરે, કહેતો જાઉં પાસ ॥
માગ ॥ ૩ ॥ દુકમ સેઝને ત્યાં ગયો, દિયે આંખાસું કાન ॥ માં-
ડી ચાત છાની કહી, આડ્યો તે જુદિનિધાન ॥ માગ ॥ ૪ ॥
મુખે મુજનાન આંખે કહી, મુજને એકવાન ॥ આવતે વર્ષ એ
નવિ ફળ, તો કરૂં મુજ થાન ॥ માગ ॥ ૫ ॥ આમુદીન
જાનૂ કહે, મુઠે દો સંમામ ॥ મો શું ન બોલે રખામ, વદ જ-

કાલકે કામ ॥ માં ॥ ૬ ॥ વળતુ સોની ઉચરે, ન ફળે એ
એહ ॥ એને કરતા તે તમે, મુજને કરજો તેહ ॥ માં ॥ ૭
॥ નિઘનિજ સ્થાનકે સહવળુ, સોની કરે ઉપાય ॥ દેવ ગુરની
પૂજા કરે, આંખા પાસે જોય ॥ માં ॥ ૮ ॥ પ્રેમ સહિત ગુ-
હણી કરે, સુખરે ગુરુ દેવ ॥ જો મુજ ધર્મની આસના, ફળજો
નીત મેવ ॥ ૯ ॥ પૂરે વહિત સખ ફળે ॥ એ આંકળી ॥ અ-
નુકર્મે આંખો મારિયો, માગી આવી વધાવે ॥ સર્વ આંખા પ-
હેણે ફળ્યો, સોની ત્યાં આવે ॥ પુઠ ॥ ૧૦ ॥ પુત્ર બેસારી
હાથિયે, કરે સોવન થાગ ॥ આંખ ભરી પતરાહુને, મુક્યા રે
રસાગ ॥ પુઠ ॥ ૧૧ ॥ રૂમાલ પાઠા કરિ પૂછિયો, તુમ આં-
ખકે તાંક ॥ ॥ ગાજતે વાજતે હરખગું, ક્યા કરી બગાડ ॥
પુઠ ॥ ૧૨ ॥ વળતો સોની ઉચરે, વાંઝિયા સહકાર ॥ તેણે મેં
પેકે કસી કરી, આજી હર્ષ અપાર ॥ પુઠ ॥ ૧૩ ॥ આમુદીન
ઘોટે ચડી, સાથે સખ પરિવાર ॥ એ આંખા ફૂલ્યા ફૂલ્યા, કેખી
હર્ષ અપાર ॥ પુઠ ॥ ૧૪ ॥ આમુદીન જાતુ કહે, ન ફૂલ્યાએ
આમ્ર ॥ તેરા એ મૂધા ફૂલ્યા, એ ધર્મકે કામ ॥ પુઠ ॥ ૧૫ ॥
સોનેરી વાધા સખે, પહેરાવ્યા સહુ સાથ ॥ ધન ધન તેરી માત-
કું, ધન્ય તેરી જાન ॥ પુઠ ॥ ૧૬ ॥ કેતાદિન વોલ્યા પછે, ભ-
વતી સૂત્ર ॥ ચાર કને જઈ સાંભળે, કરે જનમ પવિત્ર ॥
પુઠ ॥ ૧૭ ॥ મેલે સોનૈયો દિન પ્રતે, જમ ઉત્તમ નામ ॥ છ-
ત્રીસ સહસ્ત્ર સંખ્યા હુયે, કીધાં ધર્મનાં કામ ॥ પુઠ ॥ ૧૮ ॥
સકળ વાયક શિરોમણિ, જાનુચંદ કહાવે ॥ તાસ શિષ્ય જાણ-
ચંદ ભણે, મુલે દોલત પાવે ॥ પુઠ ॥ ૧૯ ॥ દતિ સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ ચેલણાનો સગજાય ॥

॥ વીર વરી ધરે આવતાં છ, ચેલણા દીડારે નિબંધ ॥ વ-
નમાંદિ રાતે કાઉસમ્ય રહોછ, સાધતો મુજિનો પંથ ॥ ૧ ॥
વીર વખાણી રાણી ચેલણાછ, સતીય શિરોમણિ જાણ ॥ એ
આંકળી ॥ ચેડાની સાતે મુતાછ, મેણિક શિયલ પરિમાણ ॥
વીં ॥ ૨ ॥ રીત કાર સખજો પડે છ, ચેલણા પ્રીતમ સાથ
॥ ચારિત્રિયો ચિત્તમાં વસ્યો છ, સોડ બાહિર રહો હાથ ॥

॥ અથ બાદશાહ પ્રતિબોધન વૈરાગ્ય સજ્જાય ॥

॥ રાગ કાફી હુસેની ॥ યા હુનિયા ફના કુરમાએ, આપ
 રહો હુસિયારી ॥ માલ મુલક સખ કિસકૂં દિખાવે, યમકી ભડ
 અસવારી ॥ ૧ ॥ સાંઝ્યાંકે બંદે બે, શિર મત દયો બુઝગારી
 ॥ મહેર કરોએ બેઠગી ખુદાકે, દીલ યાકે કયું પ્યારી ॥ સાંઝ
 ॥ ૨ ॥ એ આંકણી ॥ દોલત છોડ છોડ કેહ ગયે સાહેબ, કેહ
 કેહ ગયે બીખારી ॥ ધસતે હાથ ગયે બીન ખરચી, હાસ્યા
 જયું અઝગુઆરી ॥ સાંઝ ॥ ૩ ॥ રોજ નિમાજ ફિરાવે તસબી,
 સખ સખીયન કયું મારી ॥ સખ હીનનકૂં દોઢ છાપ હૈ, દરદ
 કીયે યુ ભારી ॥ સાંઝ ॥ ૪ ॥ કીલિકા બે ખૂન ખુદાકે, તિ-
 ખિત ન હૈ દરખારી ॥ સખ હિસાબ જબ વે પૂછેગા, તખ
 હોવેગી ખુવાની ॥ સાંઝ ॥ ૫ ॥ ખાનેકુ શિરકાદ બિરાનક,
 મદિરમાન પુકારે ॥ શુંબિ ક્યસ્ત હોવે સખદનકૂં, બૂડી ક્યસ્ત
 તુંદારી ॥ સાંઝ ॥ ૬ ॥ પાનમાદ ઓખાખા આદમ, મુન ચે-
 નન દમારી ॥ શોખ ભલો એ સકલચંદરી, હમકું પૂના તુંદારી
 ॥ સાંઝ ॥ ૭ ॥ નિ બાદશાહ પ્રતિબોધન સજ્જાય ॥

॥ અથ આનમોધનો સજ્જાય ॥

॥ દોઢ મુખ આનમા નવ પ. માદ રંજન માંદે ॥ માયા
 જાગી રે ॥ વન નાચ્ય જોમન કર નામા, નુત મુત પદખાર રે
 ॥ હુકુમ દોઢ દાયા રા. રાનિમા રાનિમા ॥ માયા જાગી
 રે ॥ દોઢ ॥ ૧ ॥ અનુલ ખગ દાનિ ચકી નમા, બુઝાઈત
 મદમન ॥ રૂઝ જમખગ નિરદ આન. નાનિત જાય મન ॥ માયા
 ॥ દોઢ ॥ ૨ ॥ કુદવીતિ જે કવ પં રૂ. મંડો રૂ દર રે ॥
 ને પખુ નયા દાયે ચમતા. મની મેવે અખડ ॥ માંઝ ॥ દોઢ
 ॥ ૩ ॥ જે તખત બેસો હુકુમ રૂના. પંદિને નવસા વેશ રે ॥
 પાવ નદેન ધન દેસા. મને નયા જમદરા ॥ માંઝ ॥ દોઢ ॥
 ॥ ૪ ॥ મુખ નંબોલ ને અવન નતા. રૂન નવ નવ બેલ રે ॥
 નેદ નવ બેલ ખુદય યાકે. રૂન પંચર દેલ ॥ માંઝ ॥ દોઢ ॥
 ૫ ॥ બજ મહા બનવંત ચેતન. એવ મુરૂપકપદ રે ॥ રૂપ
 રૂંદે રૂપ ચમેરૂંદી. પામે માયેન સમ ॥ માંઝ ॥ દોઢ ॥ ૬ ॥

॥ અથ બાદશાહ પ્રતિબોધન વૈરાગ્ય સજ્જાય ॥

॥ રાગ કાફી હુસેની ॥ યા હુનિયા ફના દુરમાએ, આપ
 રહો હુસિયારી ॥ માલ મુલક સખ કિસકુ દિખાવે, યમકી ભય
 અસધારી ॥ ૧ ॥ સાંઠ્યાંકે બંદે બે, શિર મન દયો બુઝગારી
 ॥ મહેર કરેગે બંદગી ખુદાકે, હીલ યાકે કયું પ્યારી ॥ સાંઠ
 ॥ ૨ ॥ એ આંકણી ॥ ઢોલત છોડ છોડ કેઇ ગયે સાહેબ, કેઇ
 કેઇ ગયે ભીખારી ॥ ધસતે હાથ ગયે બીન ખરચી, હાથ
 જયું અજુબારી ॥ સાંઠ ॥ ૩ ॥ રોજ નિમાજ ફિરાવે તસબી,
 સખ સખીયન કયું મારી ॥ સખ હીનનકું દોઈ છાપ હૈ, દરદ
 કીયે યુ ભારી ॥ સાંઠ ॥ ૪ ॥ કીટિકા બે ખૂન ખુદાકે, તિ-
 ખિત ન હૈ દરબારી ॥ સખ હિસાબ જબ વે પૂછેગા, તખ
 હોવેગી ખુવારી ॥ સાંઠ ॥ ૫ ॥ ખાનેકું શિરકાઢે બિરાના,
 મહિરમાન પુકારે ॥ યુખિ ક્યસ્ત હોવે સખદનકું, બૂટી ક્યસ્ત
 તુંહારી ॥ સાંઠ ॥ ૬ ॥ પાતમાહ શ્રીખાખા આદમ, મુન ચે-
 તન હમારી ॥ શીખ ભલી એ સકલચંદકી, હમકું પૂના તુંહારી
 ॥ સાંઠ ॥ ૭ ॥ હનિ બાદશાહ પ્રતિબોધન સજ્જાય ॥

॥ અથ આત્મબોધનો સજ્જાય ॥

॥ હો મુખ આતમા મન પદ માદપંજર માંહે ॥ માયા
 જાગે રે ॥ ધન ભગ્ય જીવન રૂપ નમા ॥ મુન મુના ધરબાર રે
 ॥ હુકુમ દિવા દારવી વાત ॥ ગાંભી પાનિવા ॥ માયા જાગે
 રે ॥ હો ॥ ૧ ॥ અનુલ જાગે હનિ નકી નમા ॥ બુજેદિત
 મદમન ॥ જન જનમજી નિહર આત ॥ ગાંભી જાગે મન ॥ માયા
 ॥ હો ॥ ૨ ॥ પુદનીન જે કય પદ રે ॥ મંડેના રે ॥ ૩ ॥
 ને પખ નયા દાયે વનના ॥ મની નવે અખડ ॥ મા ॥ હો ॥
 ॥ ૩ ॥ જે નખત બેનો હુકુમ ફના ॥ પંદેની નવજા વેશ રે ॥
 પાવ મંદેન ધન દેશ ॥ મની નયા જમદશ ॥ મા ॥ હો ॥
 ॥ ૪ ॥ મુખ તખાલ ને અવન ના ॥ રૂન નવ નવ બેલ રે ॥
 નેદ નવ અલ પુણ્ય વાડે ॥ રૂન પનવર દેલ ॥ મા ॥ હો ॥
 ૫ ॥ ભજ નદા બનવંત ચેતન ॥ નેવ મુકપદપદ રે ॥ રૂપ
 રે ॥ રૂપ વેનરૂની ॥ પામે શાશ્વત સમ ॥ મા ॥ હો ॥ ૬ ॥

॥ અથ આત્મબોધનો સંજ્ઞાય ॥

॥ સાંભળ સયણ સાચી મુણાકું, પૂરવ પુણ્યે તું પામ્યો
 રે ભાઈ ॥ નરક નિગોદમાં ભમતાં નરભવ, તે નિરુદ્ધ કેમ વા-
 મ્યો રે ભાઈ ॥ સાં ॥ ૧ ॥ જૈનધર્મ લયજનો જગમાં, ધારી
 ધર્મ ન સાધ્યો રે ભાઈ ॥ એપણા સરિખા ગજ સારે, ગર્દભ
 ધરમાં બાંધ્યો રે ભાઈ ॥ સાં ॥ ૨ ॥ કદપવૃક્ષ કુદાડે કાપી,
 ધંતુરો ઘેર ધારે રે ભાઈ ॥ ચિતામણિ ચિતિત પૂરણ તે કાગ
 હિંગાણુ ઠારે રે ભાઈ ॥ સાં ॥ ૨ ॥ એમ જાણી જાણ નવિ
 દીર્ઘ, નર નારી નર ભવને રે ભાઈ ॥ ઓગખી શુદ્ધ ધર્મને
 સાધે, લે માન્યો મુનિ મનને રે ભાઈ ॥ સાં ॥ ૪ ॥ લેવિ-
 ભાવ પરભાવમાં ભજિયે, રમણ સ્વભાવમાં કરીયે રે ભાઈ ॥
 ઉત્તમપદપદને અવસંત્રી, લવિયણ ભવ જળ તરીયે રે ભાઈ
 ॥ સાં ॥ ૫ ॥ હનિ આત્મ દિત શિક્ષા સંજ્ઞાય ॥

॥ અથ શ્રી શિયળ વિષે સ્વાધ્યાય ॥

॥ સોમવિભગ ગુરુ પય નમીછ, નિજ ગુરુ ચરણ પંચેવિ ॥
 શીતલણ ગુણ ગાયશું છ, હિયડે હર્ય ધરેવિ રે ॥ છવડા ॥
 ધરીયે શીતલન સાર ॥ ૧ ॥ શીતલિણ મન સવિ ખડહડે છ,
 શીતલ ચિત્ત સુયમ સાર રે ॥ છવડા ॥ ધરિં ॥ એ આંકણી ॥
 તોરણથી રથ વાળિયોછ, જામ્યો નેમ કુમાર ॥ રાછમતી ચિનવે
 ધણું છ, ન ધરે મોહ લગાર રે ॥ છવડા ॥ ધરિં ॥ રા ॥ ધૃતિલક્ષ
 કોરયા ધર રહે છ, ચતુરપણે ચડિમાસ ॥ ખટરસ નિત સોજન
 કરે છ, ન પડ્યો કોરયા પાસ રે ॥ છવડા ॥ ધરિં ॥ ૩ ॥ ન-
 વાણું કંચન કોડી ધણી છ, કહીયે જંજુકુમાર ॥ આડે કન્યા પ-
 રહરી છ, લીધો સયમ ભાર રે ॥ છવડા ॥ ધવ ॥ ૪ ॥ ધન
 સચય પુત્રી ભણે છ, પરણું વયર કુમાર ॥ વયર સ્વામીમન
 નવિ ચળ્યો છ, જાણી આધિર સસાર રે ॥ છવડા ॥ ધવ ॥ ૫ ॥ પા
 શક મુદર્શનને દીયે છ, અભયા કપિલા રે આજ ॥ શૃંગી સિ-
 હાસન યશું છ, જાણે બાળ ગોપાળ રે ॥ છવડા ॥ ૬ ॥ વંકચૂલ
 ચોરી કરે છ, પેડો રાય ભંડાર ॥ રાણીયે ધણું ભોજવ્યો છ, ન
 ઘળ્યો ચિત્ત લગાર રે ॥ છવડા ॥ ધવ ॥ ૭ ॥ કલહ કરાવે અ-

તિથણે છે, મનમાં મેલો રે ભાવ ॥ નારદ જે સર્ગતિ લહે
 છે, તે તો શીલ પ્રભાવ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ૮ ॥ ચંદનખાળા મહા
 સતી છે, જગમાં હુમ્મ વિખ્યાત ॥ જસ હાર્યે વીર પારહું છે, હુમ્મ
 અસંભવ વાત રે ॥ ૭૦ ૬૦ ॥ ૯ ॥ સાકંસહસ વર્ષ આંખેલ
 કરી છે, ભરત શું છંડે રે પ્રેમ ॥ ઝવલ પુત્રી તે મુંદરી છે,
 મુક્તે પહોતી ખેમ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૦ ॥ શીલવતી ભરતા-
 રને છે, કમલિની આપે સંસાર ॥ ક્યારે કુર માથે નહી છે,
 શીલતણે અનુભાવ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૧ ॥ ચાગણીયે જગ
 કાઢીયું છે, સતી મુલદા નાર ॥ ચંપાબાર ઉધાડીયાં છે, લોક
 કરે જયકાર રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૨ ॥ સતીમાંહે સીતા ભડી છે
 જેહને મન શ્રીરામ ॥ અમિ ટળી પાણી થયું છે, રાખું જગમાં
 નામ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૩ ॥ શીલે હરીયું હરભૂતું છે, શીલે
 સંકટ જાય ॥ શીલે સાપ ન આભડે છે, પાવક પાણી થાય રે
 ૭૦ ॥ ૬૦ ૧૪ ॥ જે પ્રાણી સ્વકાય થકી છે, શીલ પાળે ગુણ-
 વંત ॥ અક્ષ લોક તે અવનરે છે, હમ ભાંખે ભગવંત રે ॥ ૭૦
 ૬૦ ॥ ૧૫ ॥ શીલ અખંડિત પાળશે છે, હણ જુગ જે નર નાર
 હસેસોમ ઉવજ્જાય ભણે છે. તેહને જયજયકાર રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦
 ૧૬ ॥ ૬તિ ॥

॥ અથ ધીનોસ્વાધ્યાય ॥

॥ ઢોડા ॥ ભવિષ્ય ભાવ ધણે ધરી, આણી ગુણની ઝેણિ,
 સુખડ મરખા થાય જો, ચાગણી પરે મદ જોણિ ॥ ૧ ॥ સાપ
 તણા ગુણ માણજો, નાય તણા ગુણ આણ ॥ જ્યેઆ ચાર નીરસ
 ચરી, આપે ધૂત અદિનાણ ॥ ૨ ॥ ધૂત તણા ગુણ ધર્મકું, સાં-
 ભજમે નર નાર ॥ વસ્તુ સધગી જોડ સહી, ધૂત સમે નહિ
 સંસાર ॥ ૩ ॥

॥ કાગ ચાપાકની ઢરીમાં ॥ ધૂને રૂપ વાધે જગ કાંતિ,
 ધૂને જોય થાયે ઉપશાંતિ ॥ જુખું ધાન્ય તે ઢોહિયું પથે, ધૂત
 સદિત સદુકોને પથે ॥ ૪ ॥ કૂકસ બાકસ જેહમાં ધૂત, તેહ
 ધાન્ય લાગે અમૃત ॥ વામ્નિયા બ્રાહ્મણ સર્વ મુજાણ, ધૂત પાળે
 તે મુજે પ્રાણ ॥ ૫ ॥ હાથ પગ ઉતર્યા સંધાય, દીલ તણા

તે ખોડા બચ ॥ મૃતની પદે વિગત કહેવાય, એ ઊપમા મૃતને
 દેવરાય ॥ ૬ ॥ બાગકને મૃત વાહાડું સહી, રોડને રોડી થી લેહી ॥
 વગી લહે એવાર તે રમે, મૃત યિને દેહી તમને ॥ ૭ ॥ મૃતથી
 નારાં જરાય, સુવારી તે થીજજ આવ ॥ બગદ પીયે તે માતો
 થાય, થી આવે નમગાં બચ ॥ ૮ ॥ ઉભા રહીને થી પીછ
 વે. તેજ સજન આંખે કીછે ॥ ગાવનું થી હરે સવિવાય, વ્યાધિ
 સર્વે થી થી બચ ॥ ૯ ॥ શાક પાક થાય જાણ થી થી, બીજું એહતું
 એસડ નથી ॥ થીનો રીતો મંગલિક કહે, થીયે જમાડં રીસાતો
 રોષો ॥ ૧૦ ॥ ન્દાના મદોરા કુવર કરે, થીકું હોય તો જમકો
 ભરે ॥ સૂચનું ગણમણ ઊતરે, સીદાંરી હોય તો માખણ હરે
 ॥ ૧૧ ॥ સામું જમાડં કરવા મેળ, કોર ઉપાડી કીધો ભેગ
 ॥ ખજાણ નામે જલિ કહેવાય, થી પીરસે તો પ્રીતજ થાય ॥
 ૧૨ ॥ વરે પૂછે થી કેતું વસ્તુ, થીય પખે તે લેખું ક્યું ॥ થી
 સંચારે વિચાર અછે, બીજી વસ્તુ લેખું પછે, ॥ ૧૩ ॥ મૃત દાને
 સમકિત આલિયે, ધણે સાર્થપતિ જગ જાલિયે ॥ ગ્રામજને
 થી વખાણીયા, નિત્ય જમે પુણ્યવંત વાલિયા ॥ ૧૪ ॥ પામર
 આવે પરવિચાર, કરપી આવે પરપર બચે ॥ ઉદર સાથ વૃક્ષ
 તે થાય, ધન ઉપર પરડી રહે પાય ॥ ૧૫ ॥ બુધવારે થી રીકું
 કરે, રૂગ રોગ ઉપદ્રવ હરે ॥ ધરદાને થી વાહાડું સહી, બૂના
 હાડ રહે થી થી લહી ॥ ૧૬ ॥ પાડી પીડે થી મૂકીયે, થાય
 વગી ગુંબઝ ત્રહ દીયે ॥ થી આવે તપ સોદિલો થાય, ધન
 બગ નયણે તેજ કહાય ॥ ૧૭ ॥ છતું થીય જે પીરસે નહી,
 નરણાં નામ તમ લીજે નહી ॥ સધગા ઊપર મૃત છે સાર,
 તે મન વારો વારોવાર ॥ ૧૮ ॥ થીના ગુણને દિતમનાં વચણ;
 એ છે સરખાં જાણે સવજ ॥ ગુણ વિજ્ય પંડિતથી લેણ,
 લાલચિજ્ય થીનો ગુણ કહો ॥ ૧૯ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ શ્રી રાજસમુદ્ર કૃત વૈરાગ્યનો સુજ્ઞાન પ્રારંભઃ ॥

॥ મુજ બેહેની પીપ્પડાં દરેસી, આજકે કાલ ચણેસી રે
 ॥ કહે કોણ માહરી સાર કરેસી, કજ કજ વિરહો દહેસી
 રે ॥ મુઃ ॥ ૧ ॥ પ્રેમવિગુદો ને મદમાતે, કાગન જાણે જાતો

તિથણી છ, મનમાં પ્રેસો રે ભાવ ॥ ૧૧ ॥ નારદ જે સદ્ગતિ લહે
 છ, તે તો શીલ પ્રભાવ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ૮ ॥ ચંદનઆળા મહ
 સતી છ, જગમાં હુધ વિખ્યાત ॥ જસ હાર્યે વીર પારલું છ, હુધ
 અસંભવ વાત રે ॥ ૭૦ ૬૦ ॥ ૯ ॥ સાઠ સદસ વર્ષ આંબિલ
 કરી છ, ભરત શું હંડે રે પ્રેમ ॥ ઋષભ પુત્રી તે મુંદરી છ,
 મુક્તે પહોતી ખેમ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૦ ॥ શીલવતી ભરતા-
 રને છ, કમલિની આપે .સાર ॥ ક્યારે ફર માથે નહી છ,
 શીલતણે અનુભાવ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૧ ॥ ચાળણીયે જળ
 કાઢીયું છ, સતી મુલદા નાર ॥ ચંપાબાર ઉઘાડીયાં છ, લોક
 ફરે જયકાર રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૨ ॥ સતીમાંહે સીતા ભલીછ
 જેહને મન શ્રીરામ ॥ અમિ દગી પાણી થયું છ, રાખ્યું જગમાં
 નામ રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦ ॥ ૧૩ ॥ શીલે દરીયું દરજીનું છ, શીલે
 સંકટ જાય ॥ શીલે સાપ ન આભડે છ, પાવક પાણી થાય રે
 ૭૦ ॥ ૬૦ ૧૪ ॥ જે પ્રાણી સ્વકાય થકી છ, શીલ પાળે ગુણ-
 વંત ॥ અક્ષ લોક તે અવતરે છ, ઇમ ભાંખે ભગવંત રે ॥ ૭૦
 ૬૦ ॥ ૧૫ ॥ શીલ અખંડિત પાળશે છ, હજુ જુગ જે નર નાર
 હંસસોમ ઉવજ્જાય ભણે છ, તેહને જયજયકાર રે ॥ ૭૦ ॥ ૬૦
 ૧૬ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ધીનોસ્વાધ્યાય ॥

॥ દોહા ॥ ભવિષ્ય ભાવ ધણો ધરી. જાણી ગુણની ઐભિ,
 મૂપક સરખા થાય જો, ચાળણી પરે મહ જેભિ ॥ ૧ ॥ સાપ
 તણા ગુણ માણજો, ગાયતણા ગુણ આણ ॥ જુઓ ચાર નીરસ
 ચરી, આપે પૂત અહિનાણ ॥ ૨ ॥ પૂતતણા ગુણ વર્ણયું, સાં-
 ભળજો નર નાર ॥ વસ્તુ સધળી જો સહી, પૂત સમે નહિ
 મંસાર ॥ ૩ ॥

॥ કાળ ચોપાદની દેરીમાં ॥ પૂર્વે રૂપ વાધે બળ કાંતિ,
 પૂર્વે કોષ થાયે ઉપશાંતિ ॥ હાથું ધાન્ય તે દોહિતું પચે, પૂત
 સદિત સદુકોને પચે ॥ ૪ ॥ રૂક્ષ બાકસ જેહમાં પૂત, તેહ
 ધાન્ય લાગે અમૃત ॥ વામ્નિયા બ્રાહ્મણ સર્વ મુગ્ધજ, પૂત પાખે
 તે મુચે પ્રાણ ॥ ૫ ॥ હાથ પગ ઉતર્યા સંધાય, દીલ તણા

તે ખોડા જાય ॥ મૃતની પરે વિગત કહેવરાય, એ ઊપમા મૃતને
 દેવરાય ॥ ૬ ॥ બાગકને મૃત વાહાણું સહી, રોડને રોડી ધી લેહી ॥
 વગી લહે એવારે તે રમે, મૃત જિતે રહી તગતમે ॥ ૭ ॥ મૃતચકી
 નારાં જુરાય, સુવાવડી તે ધીઅજ ખાય ॥ બજદ પીયે તે માતો
 થાય, ધી ખાપે નબજાઇ જાય ॥ ૮ ॥ ઉભા રહીને ધી પીછ
 યે, તેજ સખજ આંખે દીછ્યે ॥ ગાયનું ધી હરે સવિવાય, વ્યાધિ
 સર્વે ધીધી જાય ॥ ૯ ॥ શાક પાક થાય જલા ધીધી, બીલું એહવું
 એસક નથી ॥ ધીનો દીવો મંગલિક કહો, ધીયે જમાઇરીસાતો
 રહો ॥ ૧૦ ॥ ન્હાના મહોડા કુલર કરે, ધીલું હોય તો લખકો
 ભરે ॥ સૂવાળું ગલગલ ઊતરે, રીહારી હોય તો માખજુ હરે
 ॥ ૧૧ ॥ સામુ જમાઇ કરવા ગેજ, કોય ઉપાડી દીધો ભેજ
 ॥ ખલહજ નામે જલિ કહેવાય, ધી પીરસે તો પ્રીતજ થાય ॥
 ૧૨ ॥ વરે પૂછે ધી કેતું વસ્તું, ધીય પર્જે તે લેખું કસ્તું ॥ ધી
 સંધારે વિવાહ અછે, બીલ વસ્તુ લેશું પછે, ॥ ૧૩ ॥ મૃત દાને
 સમકિત આજિયે, મરો સાર્થપતિ જગ જાણિયે ॥ આદાજને
 ધી વખાણીયા, નિત્ય જમે પુણ્યવંત વાણિયા ॥ ૧૪ ॥ પામર
 ખાપે પરવિવાહે, કરપી ખાપે પરધર જાયે ॥ ઉંદર સાપ વૃક્ષ
 તે થાય, ધન ઉપર પરદી રહે પાય ॥ ૧૫ ॥ જુધવારે ધી રીલું
 કરે, રૂગ રોગ ઉપદ્રવ હરે ॥ ધરડાને ધી વાહાણું સહી, જૂના
 હાડ રહે ધીધી લહી ॥ ૧૬ ॥ પાડી પીડે ધી મૂકીયે, માય
 વગી ગુંબઝ ગ્રહ દીયે ॥ ધી ખાપે તપ સોદિસો થાય, પગ
 બજ નયજે તેજ દહાય ॥ ૧૭ ॥ છતું ધીય જે પીરસે નહી,
 નરજાં નામ તસ લીજે નહી ॥ સખજા ઊપર મૃત છે સાર,
 તે મત વારો વારોવાર ॥ ૧૮ ॥ ધીના ગુણને ઉત્તમનાં વધજ;
 એ છે સરખાં જાણો સખજ ॥ મુજ વિજ્ય પંદિતધી લહો,
 લાલવિજ્ય ધીનો ગુજ કહો ॥ ૧૯ ॥ દનિ ॥

॥ અથ શ્રી રાજસમુદ્રલ કૃત વૈરાગ્યનો સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ મુજ બેહેની પીપુડો દરેસી, આજકે કાલ ચણેસી રે
 ॥ દહે ઠોજ માદરી સાર કરેસી, કજ કજ વિરહો દહેસી
 રે ॥ મુગ ॥ ૧ ॥ ત્રેમવિગુદો ને ખામાતો, કાગળ જાણો જાતો

રે ॥ ઉચિત આર્હુ આવ્યું ત્યાં તો, રહી ન શક્યો રંગ રાતો
 રે ॥ સુઠ ॥ ૨ ॥ વાટ વિપત્ર કોષ સાથ ન આવે, પિયુઠો
 એકલો જાવે રે ॥ વિણ સાર્થે કહો કુણ પહુંચાવે, આપ કિયો
 ફળ પાવે રે ॥ સુઠ ॥ ૩ ॥ ભમશે પુર પુર માંહે એકીલો,
 જેમ ગાલયામાંહે ઘેલો રે ॥ નવિ જાહું કિત જાથ રહેલો, વિ-
 યુઠે મિલણો દાહિલો રે ॥ સુઠ ॥ ૪ ॥ પોતે સંબલ સાથ ન
 લીધો, બીજે કિણહી ન દીધો રે ॥ મૂલ્ય ગમાવે ચલ્યો સખ
 સીધો, એકો કામ ન કીધો રે ॥ સુઠ ॥ ૫ ॥ પ્રીતમ વિણ હું
 ભય રે બિરાની, કિણહી મન ન સુદાણી રે ॥ પીયરડી મેં
 પ્રીત પિછાણી, જલખલ છાર કહાણી રે ॥ સુઠ ॥ ૬ ॥ વૈરાગી
 અંતર વૈરાગી, પ્રીત મુજૂત નવિ જાગી રે ॥ રાજસમુદ્ર ભલે જ-
 ડભાગી, નારી વિણ સોભાગી રે ॥ સુઠ ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી સુમતિવિજયજકૃત આત્માને ઉપદેશનો સંજ્ઞાચ પ્રારંભઃ ॥

॥ જીવ વાઈ છે મોરા વાલમા, પરનારીથી પ્રિત મ જોડ
 ॥ પરનારીની સંગત નહિ ભલી, તારા કુળમાં લાગશે ખોડ ॥
 જી ॥ ૧ ॥ જીવ એ સંસાર છે કારમો, દીસે છે આજર્પપાળ
 ॥ જીવ એહકું જાગી ચેતજે, આગળ નાખી છે જાળ ॥ જી
 ॥ ૨ ॥ જીવ માતપિતા ભાઈ બહેનડી, સહુ કુટુંબ તણે પરિ-
 વાર ॥ જીવ વેતી વારે સહુ સગું, પછે જાંખા કીધા જુદાર ॥
 જી ॥ ૩ ॥ જીવ દેહલી લગે સગું આંગણું, શરી લગે સગી
 માય ॥ જીવ સીમ લગે સાજન ભલો, પછે હુંસ એકીલો જાથ
 ॥ જી ॥ ૪ ॥ જીવ જાતાં તો નવિ જાણીયા, નવિ જાણ્યો
 વાર કુવાર ॥ જીવ ગાડું ભરીયું ઈંધણે, ખોખરી હાંડલી સાથ
 ॥ જી ॥ ૫ ॥ જીવ આડમ પાખી ન ઓળખી, બહુજા કીધાં
 પાપ ॥ જીવ સુમતિવિજય મુનિ એમ ભલે, જીવ આવાગમન
 નિવાર ॥ જી ॥ ૬ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી વીરકૃત ઉપદેશનો સંજ્ઞાચ પ્રારંભઃ ॥

॥ રાત દિવસ કાયા મૂડ પાવે રે, પછે અનંત દુઃખી જીવ

મી જ્ઞાનવિમળછ કૃત તે મુખીયાની સજ્જાય. (૭૫)

હોરી રે ॥ જીવ જીવોને દૃષ્ટ વિચારી રે, આંખ ખીચી તે
 ઋદ્ધિ પીચારી રે ॥ ૧ ॥ એતો કાયા અમર ન હોઈ રે, વીર-
 વચન મુજો સદુ કોઈ રે ॥ એતો દૂધ દહી રેલ લાગે રે, એ
 તે પાણી બહુ પખાળે રે ॥ ૨ ॥ શબ્દગાર તણે રસ લાગે રે,
 જીવ નિર્લે જાડશ નાથે રે ॥ પાંચે ઉદ્ધિયનાં મુખ નવિ છાડે રે,
 ધર્મ સ્થાનક આગસ મોડે રે ॥ ૩ ॥ ખાચે ખેડે હસે મદ
 આણે રે, ભોળા ધર્મનું નામ ન જાણે રે ॥ પુત્રવંતી ધનને મોહે
 રે, મૃત કારણે તે જગ ડોહે રે ॥ ૪ ॥ જીવ ધનને સપજો ધ્યાયે
 રે, પણ પૂરવ રીધે પાવે રે ॥ અતિ લોભ દિહાં ન સમાવે રે,
 લાખ કોડ તમિ નવિ ચાવે રે ॥ ૫ ॥ એનાની ડુંગરી કીધી
 રે, નવ નેદે સાથે ન લીધી રે ॥ વ્યારે ચાર કાયાધરી ટાળે રે,
 સૂર્ય સમકિન શિયલગ્રન પાળે રે, ॥ ૬ ॥ તપ કરી કાયા અ-
 જીવાળે રે, રાગ દ્વેષ વૈરી કાય ટાળે રે ॥ એતો શીખ ચણે
 જે કોઈ રે, તેને અવિચળ પદવી હોઈ રે ॥ ગુરુ જ્ઞાનીને ઉપ-
 કારી રે, વીરવચન મુજો નર નારી રે ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી જ્ઞાનવિમળછ કૃત તે મુખીયાની સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ તે તરીયા ભાઈ તે તરીયા ॥ એ દેશી ॥ તે મુખિયા
 ભાઈ તે મુખિયા, જે પરદુઃખે દુઃખિયા છ ॥ પરમુખ દેખી
 જે સંતોષિયા, જિણે જિન ધર્મ આજખિયા છ ॥ તે ॥ ૧ ॥
 જ્ઞાનાદિક બહુ ગુણના દરિયા, ઉપશમરસ જગ ભરિયા છ ॥
 જે પાળે નિત સૂધી કિરિયા, ભયસાધર તે તરિયા છ ॥ તે ॥
 ૨ ॥ જ્ઞાનતણે રંગે જે રાતા, શીલગુણે કરી માતા રે ॥ સવિ
 જગજીવને દિયે જે શાતા, પર વનિતાતા જ્ઞાતા રે ॥ તે ॥
 ૩ ॥ જેણે છાંડ્યા ધરના ધંધા, જે પરધન લેવા અંધા રે ॥ જે
 નવિ બોલે બોલ નિબંધા, તપ તપવે જે બેધા રે ॥ તે ॥ ૪
 ॥ પરમેસર આગળ જે સાચા, જે પાળે સૂધી વાચા છ ॥ ધર્મ
 કામે કબહી નહિ પાછા, જિનગુણ ગાવે જાચા રે ॥ તે ॥
 ૫ ॥ પાપતણાં દુપણ સવિ ટાળે, નિજગ્રન નિત સંભાળે
 છ ॥ કામ કોષ વૈરીને ગાળે, તે આતમ કૃણ અજીવાળે છ

॥ તે ॥ ૧ ॥ નિશિદિન ઈર્ષ્યા મુખર્તે માણે, નારી અંગ ન
 બાળે ॥ ૨ ॥ શુદ્ધ ધ્યાનમાંદે જે માણે, તપહ તપી કર્મ ગાળે
 ॥ તે ॥ ૩ ॥ જે નવિ બોલે પરની નિંદા, છલ અમીરસ
 ઈંદા ॥ ૪ ॥ જેણે યોગ્યા ભવના ફૂંકા, તસ દેખત પરમ આનંદા
 ॥ તે ॥ ૫ ॥ જે પુણે બાવે જિનઈકા, સૌમ્ય ગુણે જિમ
 ચંદા ॥ ૬ ॥ ધર્મે ધીર ગુરૂ ચિરનંદા, નય કહે હું તસ બંદા ॥
 તે ॥ ૭ ॥ કવિ ॥

॥ અથશ્રી જ્ઞાનવિમલજી કૃત પૂર્વસેવાતત્ત્વ સત્સાધ ॥

॥ એક દિન શાસ્ત્રી રોડતી ॥ એ રશી ॥ રાગ કાઢીની
 રશી ॥ ભવ્યને કમેના યોગથી, ચરમ આરત અનુભવ રે ॥
 પૂર્વમેવા મુખ ઉપર, નેદને અંદા જમાવ રે ॥ ૧ ॥ મુમુક્ષુવાણી
 એમ સાંભળે ॥ અ આકળી ॥ પૂર્વ મેવા તબા યોગથી, સદા
 આરતો રંગ રે ॥ રેવગુન્યાદિક પૂજના, મુજિ અર્થે તપ સંગ રે
 મુઠ ॥ ૨ ॥ જનક જનની કલાચાર્યની, અંદની જે વગી જ્ઞા-
 નિ રે ॥ જુદ વગી ધર્મ ઉપદેશકા, અંદ ગુરૂવર્ગ કહેવાતી રે
 મુઠ ॥ ૩ ॥ નમન પૂજન વિમર્ચે કર, આનના પેજ જસ વાવ
 રે ॥ અપવગ તાન તાવ માભળ, નામ મુજી જાદ આશ્વાસ
 રે ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ નરેશ તન રૂઝ આવર, જન અનિદનો ન્યામ
 રે ॥ તન થત વિરલ જાડ તદો, મનને અનુ અનુભવિ સામ
 રે ॥ મુઠ ॥ ૫ ॥ ગુરૂજન ભવતા નવા રના, અવેના તામ ઉ-
 ચનનુ રે ॥ આર આન ત આ તદો, અંદ ગુરૂ જાનુ તનુ રે ॥
 મુઠ ॥ ૬ ॥ મેાચ અદાન ન્યામ રનુનુ, જન રેવગી ભાજિ રે ॥
 મુજિના વાનવા ર વનવા, કલેન આતમ માજા ર ॥ મુઠ ॥ ૭ ॥
 વર્ણપિ વનુ, તનુવતવા તદો, અન માત આર ર ॥ વિવકવા-
 ન જિન્યો જિલ્લ, તાદજ અવજાન ર ॥ મુઠ ॥ ૮ ॥ દેવે અ-
 વિર નુજ આરમા, તાદવે આરમા, તાદ ર ॥ નિર્ગુણ પદ જન
 દેખત, વડે ફૂલ તાવ રાગ ર ॥ મુઠ ॥ ૯ ॥ અધિકવા કાર અધિ
 કિનિયા, કીવ પાવ રાગ ર ॥ તનુજીન પજ દેવ ને, કીવે
 નરિ અવમાન રે ॥ મુઠ ॥ ૧૦ ॥ કૃપણ દીનાર કારકમી,
 કારકમાજીવા તાન રે ॥ આનુડે પથ રાગરે, પાથરને ર-

સમિધવિજયછ કૃત પંદર તિથિ તથા સાતવારના સમજાય. (૭૭)

યાવાસ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૧ ॥ લોક અપવાદે ભય મન ધરે, નવિ
કરે દાનનો ભગ રે ॥ મને લહે ભવતલું હેતુ છે, સદા દાન
આશવસંગ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૨ ॥ એ સદાચાર હોયે સદ્જનો, ગુ-
ણિજનગુ ધરે રાગ રે ॥ નિદા ગુણી તણી નવિ કરે, આપદે દેન્ય
નવિ ભાગ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૩ ॥ સંપદાયે ધરે નમ્રતા, પ્રતિજ્ઞા કરે
નિર્વાહ રે ॥ ત્રિકુલ વિરુદ્ધ નવિ આચરે, સત્ય મિત્રવચન પ્રવાહ
રે ॥ મુઠ ॥ ૧૪ ॥ ઉત્તમ કાર્ય ઈહા ધરે, વાવરે દ્રવ્ય ગુણ કામ
રે ॥ લોક અનુવૃત્તિ ઉચિત કરે, તપ કરે કરિ મન કામ રે ॥ મુઠ
૧૫ ॥ પાપસૂદન ને ચાંદ્રાવળાદિક, તપ વપ ને સંન્યાસ રે ॥
કૂટ મૃત્યુ પ્રમુખા બહુ, તપ તણા ભેદ વિજ્ઞાસ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૬ ॥
આદિથી ધર્મની ચોખ્ખા, ચિત્ર વપ મંત્ર અભ્યાસ રે ॥ કર્મ-
કાય તેને સવિ આદરે, એદિજ શોક્ષ આવાસ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૭ ॥
માન અજ્ઞાન મિથ્યાવિષે, નહિ જિહાં એહવા ભાવ રે ॥ તેદિજ
શોક્ષ ચિત્તમાં ધરે, વજ્ર મરણ ન સંતપ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૮ ॥
ચાર સંછવનીની પરે, હોયે કાર્યની સિદ્ધિ રે ॥ માર્ગ મુખયેશ
કૃણ ઉદયથી, રણે કપટની બુદ્ધિ રે ॥ મુઠ ॥ ૧૯ ॥ ભવમુખ
ઉત્કલ વાંછના, એહ સંસારનું મુગ રે ॥ આપ ઉત્કર્ષ માતે
રહે. તે પૂરે મેચા પ્રતિજ્ઞા રે ॥ મુઠ ॥ ૨૦ ॥ પૂર્વ સેવાથી
દુરે શોધજના. મલકપાશાદિ પરિભ્રામ રે ॥ ભાગ સંકલેશ તે
મગ કહ્યા. ચોખ્ખા ભવ પરિભ્રામ રે ॥ મુઠ ॥ ૨૧ ॥ એદથી
માર્ગ અનુસારિયા. ગુણકૃદિ હોયે એમ રે ॥ અપુનર્જયકતા કરે,
ધરે શુદ્ધ ગુણ પ્રેમ રે ॥ મુઠ ॥ ૨૨ ॥ જ્ઞાનવિનય ગુરુ સેવના,
તેદયકા એદવા રાગ ને ॥ સાબળી અંની લે આદે. હોયે તોહી
મુખ શાન રે ॥ વધે નિજગુણ નુજાન ને ॥ મુઠ ॥ ૨૩ ॥

॥ અથ શ્રી સમિધવિજયછ કૃત પંદર તિથિના પંદર

તથા ભાગ વારના ભાગ સમજાય પ્રાર્થના ॥

॥ રોહ ॥ શ્રીમદ્વાલી વગવળી. શાવઃ શિવનાત બેહ ॥ અગ્નિ-
ય વિષન રે હરે. રાણે દુરે અલેહ ॥ ૧ ॥ મુષાદિ હોયે
સદા. એદથી બેહની દાદ ॥ દેવન તણ મુનપતિ કર્યે, ગિર-
આ ગુણે આદે ॥ ૨ ॥ ભાવિષ્યક પત્ર સદા, દુ નિત્ય પ્ર-

જુમું તાસ ॥ સકળ મનોરથ પૂરવે, ત્રેવીશમે જિન પાસ ॥ ૩ ॥
 ભાર્યે પ્રજામું ભારતી, પૂરે પૂરજ આશ ॥ મૂરખને પંડિત કરે,
 આપે વચન વિલાસ ॥ ૪ ॥ (પાઠાંતરે) મૂરખને પંડિત કરે,
 એવી તુજ આખ્યાત ॥ વચન મુધારસ પોપવા, વર દે શારદા
 માત ॥ ૪ ॥ શક્તિ નહિ સિદ્ધાંતની, જુદિ નહી લવલેશ ॥ વ-
 ચન વિલાસ કરી કહું, તે પણ નહિ મુવિશેષ ॥ ૫ ॥ પણ મુજ
 એક આધાર છે, સગુરુ તલો પસાય ॥ તસ અનુભાવે ઉપજે,
 વચન સદા સુખદાય ॥ ૬ ॥ આગમના અનુસારથી, આખી
 મન પવિત્ર ॥ પેદર તિથિ સાત વારનાં, પલહું તેહ ચરિત્ર
 ॥ ૭ ॥ જિમ મૃગનાદ લીનો થકો, નિમુલે થક એક દંગ ॥
 તિમ મુણજે ભવિયજી તુમે, આખી ચિત્ત અલગ ॥ ૮ ॥

॥ અથ પ્રતિપદાનો સજ્જાત્રય પ્રારંભઃ ॥

॥ દાગ પહેલી ॥ કપર હોવે અનિ ઉજ્જો રે ॥ એ દેશી ॥
 પહેલી તિથિ એણીપરે વેદ રે. સાંભળો પ્રાણી સાર ॥ એક
 ધર્મ જગ આદરો રે, જાણી અધિર સંસાર રે પ્રાણી ॥ ધરજે
 ધર્મગુ રાગ, જિમ પામો ભવતાગો રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ એ આં-
 કણી ॥ ૧ ॥ દરા દુષ્ટાનેં મહિલા રે. માનવભવ અવતાર ॥ પામી
 ધર્મને સદહો રે, પામો જિમ જયજાગે રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ ૨ ॥
 ધર્મ વડો સંસારમાં રે, જાને શ્રીજિન્નાર ॥ મુરખખિસમ એ
 ધર્મ છે રે, અડવાડિયાં આવાગે રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ ૩ ॥ ધર્મધ-
 કી સંપદ મળે રે. ધર્મધકી નવનિધિ ॥ ધર્મધકી સંકટ દળે રે,
 ધર્મધકી જાદિ વૃદ્ધિ રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ ૪ ॥ જુઓ ધર્મ પ્રભા-
 વથી રે, ચકી ભરત નરેન્દ્ર ॥ અજરામર પદ શાશ્વતાં રે, પામ્યો
 પરમાર્જુન રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ ૫ ॥ જે નર જિનધર્મ પામીને
 રે, કરશે પ્રમાદ ભગાર ॥ તો પડવે કહે નીવડો રે, પડશે નરક
 મજારો રે ॥ પ્રાગ ॥ ૪૦ ॥ ૬ ॥ એમ જાણી ભવિ ભાવગું રે, કીજે
 અનુત્તર ધર્મ ॥ વિજય લખિ સદા લહો રે, છંડી મિથ્યા ભર-
 મો રે ॥ પ્રાગ ॥ ૭ ॥

॥ અથ દ્વિતીયાના સન્ન્યાય પ્રારંભ: ॥

॥ હાગ બીજી ॥ કેઠણે પવન ધુંધળો રે લો ॥ એ રશી ॥
બીજી કહે ભવ્ય ઇવંને રે લો, નિમુણે આખી રીઝ રે ॥
મુગુલનર ॥ મુદ્દતકરણી ખેનમે રે લો, વાવે સમકિત બીજ
રે ॥ મુઁ ॥ ધરજે ધર્મગુ પ્રીતડી રે લો, કરિ નિશ્ચય વ્યવહાર
રે ॥ મુઁ ॥ હઠ ભવે પરભવે ભવોભવે રે લો, હોવે જ્યુ જગ
વ્યકાર રે ॥ મુઁ ॥ ધર ૦ ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥ કિરિયા
તે ખાતર નાખિયે રે લો, સમિત દિગે ખેડ રે ॥ મુઁ ॥ ઉ-
પરામ નીરે સીંચીયે રે લો, હોવે જ્યુ સમકિત ઘોડ રે ॥ મુઁ
॥ ધર ॥ ૨ ॥ વાડ કરે સંતોષની રે લો, તસ પાંખણી ચિહુ
ઠાર રે ॥ મુઁ ॥ ત્રન પચ્ચખાણ ચોડી ઠવો રે લો, વારે ધું
કર્મના ચોર રે ॥ મુઁ ॥ ધર ॥ ૩ ॥ અનુભવ કેરે કુંડરે રે લો,
મહોરે સમકિત વૃક્ષ રે ॥ મુઁ ॥ મુતિચરિત્ર કૂજ હિતરે રે લો,
તે કૂજ ચાખો શિકરે ॥ મુઁ ॥ ધર ॥ ૪ ॥ જ્ઞાનામૃત રસ પી-
છવે રે લો, સ્વાદેશ્યો સામ્ય તાંબૂલ રે ॥ મુઁ ॥ હષ્ટ રસે સંતોષ
પામયો રે લો, સેહયો ભવનિધિ કૂજ રે ॥ મુઁ ॥ ધર ॥ ૫ ॥ હષ્ટ
વિધ બીજ તમે સદહો રે લો, છાંડી રાગ ને દ્રેવ રે ॥ મુઁ ॥
કેવળ ક્રમજા પામીવે રે લો, વરિયે મુક્તિવિવેક રે ॥ મુઁ ॥ ધર
॥ ૬ ॥ સમકિત બીજ તે સદહો રે લો, તે રાગે નરક નિવોદ
રે ॥ મુઁ ॥ વિશ્વ્ય લખિ સદા લહે રે લો, નિત નિત વિવિધ
વિનોદ રે ॥ મુઁ ॥ ધર ॥ ૭ ॥ હતિ ॥

॥ અથ તૃતીયાનો સન્ન્યાય પ્રારંભ: ॥

॥ હાગ ત્રીજી ॥ હર આંખા આંખણી રે ॥ એ રશી ॥
ત્રીજી કહે મુજ આગખી રે, આદરે દેવગુરુ ધર્મ ॥ જન્મ જરા
મૃત્યુથી પુરો રે, રાગો ભવભય ભર્મ ॥ ભવિકજન, ધરજે ધ-
ર્મગુ રાગ ॥ જિમ પાત્રો ભગનિધિ તાગ ॥ ભર ॥ ધર ॥ એ
આંકણી ॥ ૧ ॥ મોહિની ત્રણે પરિહરો રે, રાખો મન નિઃશ-
લ્ય ॥ ગારવ ત્રણે મન કરો રે, હંડો ત્રણે શલ્ય ॥ ભર ॥ ધર
॥ ૨ ॥ માનવ ભવમાં મોહકાં રે, કહિયાં તીને રવ ॥ જ્ઞા-
ના ચારિત્ર અઘે રે, તેહનું કરિયે યત્ર ॥ ભર ॥ ધર ॥

એ ત્રણે રત્નયોગથી રે, પામિયે ત્રીભુવન રાજ ॥ શ્રીભગવંત
શકારશે રે, સરશે વંછિત કાજ ॥ ભા ૦ ॥ ધ૦ ॥ ૪ ॥ ત્રિવર્ગ-
નાં મુખ મેળવે રે, આણી ત્રણે યોગ ॥ મન વચન કાયા યો-
ગથી રે, ટાળે કર્મના રોગ ॥ ભા ૦ ॥ ધ૦ ॥ ૫ ॥ ત્રણ ગુણિ
સૂધી ધરે રે, જે નર ત્રીજ આરાધિ ॥ વિજયસંખ્યિ તે પામશે
રે, દિન દિન મુખ સમાધિ ॥ ભા ૦ ॥ ધ૦ ॥ ૬ ॥ છતિ ॥

॥ અથ ચતુર્થોનો સજ્જાય પ્રારંભઃ

॥ ઢાળ ચોથી ॥ કપૂર હુવે અતિ ઉજળો રે ॥ એ રશી
ચોથી કહે ભવિ સાંભળો રે, માહરા ગુણ અભિરામ ॥ મા-
હરી શીખે ચાલશે રે, તે લેશે મુક્તિનું ઠામ રે ॥ પ્રાણી, જિ-
નવાણી ધરે ચિત્ત ॥ એતો આણી મન મુલ રીત રે ॥ પ્રા ૦ ॥
જિ ૦ ॥ એ આંકણી ॥ ૧ ॥ વિકથા ચારે પરિહરે રે, પરિહરે
ચાર કપાય ॥ દામા રૂપી ધન સેચિયે રે ભવોભવ પાતક જાય રે ॥
પ્રા ૦ ॥ જિ ૦ ૨ ॥ ત્રિગટે બેસી જિનવરે રે, ભાંખ્યો ચડવિહ ધર્મ ॥
દાન શિયત તપ ભાવના રે, એ ચારે મુખનાં હર્મ્ય રે ॥ પ્રા ૦
જિ ૦ ॥ ૩ ॥ દાર્ને તે દાસત પામીયે રે, શીલે જસ સૌભા-
ગ્ય ॥ તપ કરી કર્મ વિનાશિયે રે, ભાવે ભાવક ભાગ રે ॥ પ્રા ૦
જિ ૦ ॥ ૪ ॥ ભવનિધિ પાર ઉતારવા રે, એ ચારે નાવ સ-
માન ॥ સકળ પદારથ આપવા રે, એ ચારે પ્રગટ નિધાન રે ॥
પ્રા ૦ ॥ જિ ૦ ॥ ૫ ॥ હમ જાણી પુણ્ય કીલ્યે રે, સાંભળી
સદગુર વાણી ॥ ચિત્તું ગતિનાં દુઃખ ટાળીયે રે, હોવે કોડી ક-
લ્યાણ રે ॥ પ્રા ૦ ॥ જિ ૦ ॥ ૬ ॥ ચાચ તણા ગુણ અણિને રે,
જે ધરે ચડે ધર્મદાર ॥ વિજયસંખ્યિ સદા લહે રે, સાધિ પદા-
રથ ચાર રે ॥ પ્રા ૦ ॥ જિ ૦ ॥ ૭ ॥ છતિ ॥

॥ અથ પંચમીનો સજ્જાય પ્રારંભઃ

॥ ઢાલ પાંચમી ॥ જ્ય જગનાથક જગમુર રે ॥ એ ર-
શી ॥ પુનરપિ પાંચમ એમ વરે રે, સાંભળો પ્રાણી મુખજી ॥
શ્રીજિન અનુમને ચાલીયે રે, વિમ્ભ સહિયે મુખની ખાણ ॥
૧ ॥ ભવિક જન, ધરજો ધર્મશુ પ્રિતિ ॥ એ તો આણી મન

॥ અથ સપ્તમીનો સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥ જુદારણે જાયો દીકરો ॥ સોનારી હે
 ॥ એ દેશી ॥ સાતમ કહે સાત આતમા ॥ મુખકારી હે ॥
 પ્રાણી રાખીયે સ્થાય ॥ સદા મુખકારી હે ॥ મુખ આવે ગર્વ
 ન કીછ્યે ॥ મુઠ ॥ દુઃખ આવે દીન ન હોય ॥ સઠ ॥ ૧ ॥
 સાત ભય નિવારિયે ॥ મુઠ ॥ છંડિયે મિથ્યા શંસ ॥ સઠ ॥
 સાત અમીરસ કુડમાં ॥ મુઠ ॥ જીહ્વીયે થકને હસ ॥ સઠ ॥
 ૨ ॥ સાતમ દિન સાખે તમે ॥ મુઠ ॥ વાવીયે દ્રવ્ય વિશેષ ॥
 સઠ ॥ મુદૃતકર્પણ ઉગીને ॥ મુઠ ॥ ઉપજે ધાન્ય વિવેક ॥ સઠ
 ॥ ૩ ॥ વાડ કરો તુમે શીલની ॥ મુઠ ॥ તસ પાંખડી ચિહ્ન
 ઠોર ॥ સઠ ॥ ચોકી કવો સહી ધર્મની ॥ મુઠ ॥ અથ કોલ
 ન કરે ભેર ॥ સઠ ॥ ૪ ॥ મનરૂપી માલ જનાવિયે ॥ મુઠ ॥
 બેસીયે તિહાં સાવધાન ॥ સઠ ॥ વિરનિરૂપી ગોકુલે કરી ॥
 મુઠ ॥ નાખિયે ગોળા શાન ॥ સઠ ॥ ૫ ॥ દુષ્ટ પંખીઉડાડીયે
 મુઠ ॥ કરી નિશ્ચયવ્યવહાર ॥ સઠ ॥ પૌક આગેગિયે પુણ્યના
 ॥ મુઠ ભવિષ્ય થઈ હુશિયાર ॥ સઠ ॥ ૬ ॥ સાત નય જણી
 તુમે ॥ મુઠ ॥ તરૂંપી જળાં જનાવ ॥ સઠ ॥ કંજુરસ જળ
 આણીને ॥ મુઠ ॥ સાત નય જળાં પિવરાવ ॥ સઠ ॥ ૭ ॥
 શુવદયા સકટે ભરી ॥ મુઠ ॥ મુદૃત કર્પણ સાર ॥ સઠ ॥ સં-
 વર જગદને જોતરી ॥ મુઠ ॥ આનિયે જળા મજાર ॥ સઠ ॥
 ૮ ॥ ધ્યાનરૂપી થંભ રોપીને ॥ મુઠ ॥ જાનિયે ક્ષયક સયોગ
 ॥ સઠ ॥ જિનઆજ્ઞા સહી ભાવીયે ॥ મુઠ ॥ હાલરૂઆં અ-
 શોક ॥ સઠ ॥ ૯ ॥ દુઃખરૂપી ખરાં જાદકી ॥ મુઠ ॥ નાખિયે
 દૂર મુજાઝ ॥ સઠ ॥ આતમજળ ભંડારમે ॥ મુઠ ॥
 ભરજો મુદૃત ધ્યાન ॥ સઠ ॥ ૧૦ ॥ કહ ભવ પરભવ ભયો-
 ભર્યે ॥ મુઠ ॥ પાખિયે મુખ વિચિત્ર ॥ સંતોષ રાખી આ-
 તમા ॥ મુઠ ॥ કીજે પુણ્ય પવિત્ર ॥ સઠ ॥ ૧૧ ॥ લબ્ધિ
 કહે ભવિકણ વિધે ॥ મુઠ ॥ આદરે પ્રાણી બેહ ॥ સઠ ॥
 સાત રજ્જવાતમ ભેદીને ॥ મુઠ ॥ સવિ મુખ લેહેરો તેહ ॥
 સઠ ॥ ૧૨ ॥ ઠનિ ॥

વહે અંગ રે, ઉત્તરે જ્યું ગંગાંગ રે ॥ લાગ ॥ ૩ ॥ દશવિધ
પ્રાણ ત્રસ જીવને, ભાંખે જિનવર પીર રે ॥ તે દશ પ્રાણ હું
પામીને, ધરિયે. મન દયા ધીર રે ॥ લાગ ॥ દશવિધ મુખ શરીર
રે, હરિયે દશ વિધ પીર રે, તોડીયે દુઃખજંતર રે, પામીયે ભ-
વોદધિ તીર રે ॥ લાગ ॥ ૪ ॥ દશ પચ્ચખાણુ સિદ્ધાંતમે, પા-
ળ્યાં છે સહિ બોલ રે ॥ તેહમાં નિત્ય એક ભાવગુ, કરે પચ્ચ-
ખાણુ અમોલ રે ॥ લાગ ॥ બાણુ લાલ અતોલ રે, મુજિગું
કરિ બંધ કોલ રે, લખિષ ભણે દિલ ખોલ રે, વાગે જીતના
કોલ રે ॥ લાગ ॥ ૫ ॥

॥ અથ એકાદશીનો સન્ન્યાય પ્રારંભ ॥

॥ કોહા ॥ હમ દશનિધિ અધિકાર અથ, કિચિત્ કહ્યો
ચરિત્ર ॥ શાસ્ત્ર તણા અનુસારથી, વર્ણન કરી વિચિત્ર ॥ ૧ ॥
હવે એકાદશીતિથિ તણા. છે સુદિનન માહારાજ ॥ ત્રિકરણ
કરોને આનમા, નિમુણે થક મુગરાજ ॥ ૨ ॥ હાજ ॥ નથરો
નગીનો માહરો ॥ એ દેશી ॥ હવે એકાદશી હમ વહે, ભવિ-
વન હંડીયે વિષયાસત્ત હો ॥ વસન એકો નિવિકારનાં ॥ ભગ
લેહની છે સત્રજ પ્રતીત હો ॥ ૩ ॥ ગુણના રાગી ભગી, અવ-
ગુણ ત્યાગી સહી હોઈયે ॥ ભગ ॥ પામી મનુભવ સંત હો ॥
એ આંકણી ॥ ધ્યાન તણી અંગીકિત ॥ ભગ ॥ ભોજન તિમ
સંતોષ હો ॥ આસવ સમના પીવનાં ॥ ભગ ॥ કરએ કાયા
પાપ હો ॥ ગુણ ॥ અગ ॥ ૨ ॥ માયાનિશા રૂરે કીટયે ॥
ભગ ॥ શુદ્ધ સ્વભાવે કીજુ હો ॥ તૈલાખ્યગ તિમ ઉદાસીનતા
॥ ભગ ॥ મુન તંબોજ પ્રવીણ હો ॥ ગુ ॥ અગ ॥ ૩ ॥ ઉચા
મહેલ વિવેકના ॥ ભગ ॥ વાસ કરો તેહ માહે હો ॥ અચાર
બોલ તે ધારિયે ॥ ભગ ॥ રસપાપણુ છે લેહ હો ॥ ગુ ॥
॥ અગ ॥ ૪ ॥ અચાર અંગ રસ સાંભળી ॥ ભગ ॥ પ્રતિમા
વહો અચાર હો ॥ કર્મ કઠિન રૂરે કરી ॥ ભગ ॥ લલિયે શું
મુજિ દુવાર હો ॥ ગુ ॥ અગ ॥ ૫ ॥ એકાદશી તપ કીર્તિયે
॥ ભગ ॥ એમ એકાદશ વર્ષ હો ॥ અચાર અંગ વાચક હોવે
॥ ભગ ॥ પામિયે મુજસ હર્ષ હો ॥ ગુ ॥ અગ ॥ ૬ ॥ ૬-

બુધિ ભવિષ્ય આદરે ॥ ભા ॥ જાણે એકાદશી સાર હો ॥
 લખિ કહે ભવિ સાંભળો ॥ ભા ॥ હોવે જ્યુ ભવનિસ્તાર
 હો ॥ ગુ ॥ અ ॥ ૭ ॥ કતિ ॥

॥ અથ દ્વાદશીનો સજ્જાય પ્રારંભ: ॥

॥ રહો રહો વાલહા ॥ એ દેશી ॥ દ્વાદશી કહે ભવિભા-
 વશું, કીજે ધર્મની ગાઠ લાલ રે ॥ વિજુ દામે રસુલીશ્યે, જિ-
 મ સાકરની ભરી પોઠ લાલ રે ॥ ૧ ॥ ભાવે ભવિષ્ય સાંભ-
 ળો ॥ એ આંકણી ॥ બારસે બાર ઉપાંગના, નિમુણો, જે કદા બોલ
 લાલ રે ॥ સ્વાદ દ્યો અમૃત તેહના, ટાળી જડતા નિટોલ લા-
 લ રે ॥ ભા ॥ ૨ ॥ બારે ત્રત ભવિ ઉચ્ચરી, મેલીયે મુકુત
 ભાલ લાલ રે ॥ કર્મ મહાન દરે કરી, આવક કુળ અણુવાળ
 લાલ રે ॥ ભા ॥ ૩ ॥ બારે ભેદે તપ જે અછે, આદરે છંડી કોષ
 લાલ રે ॥ બારે ભાવના ભાવિયે મમતા વારિયે વિરોધ લાલ રે ॥
 ભા ॥ ૪ ॥ કુરસ વચન કહેતાં ધકાં, દિવસ તલું તપ જાય લાલ
 રે ॥ અધિક ખીજતાં માસનું, તપ તપું નિષ્કળ ધાય લાલ
 રે ॥ ભા ॥ ૫ ॥ શાપ દિવતાં વર્ષનું, તપ જાયે મુણા ધીર લાલ
 રે ॥ હજુતાં અમણપાણું દણે, એની પેઠે બોલે ચીર લાલ રે ॥
 ભા ॥ ૬ ॥ શ્રીજિનવેંદો વર્ણના, ભિજ્જપ્રતિમા બાર લાલ
 રે ॥ તે તુમે ભવિષ્ય પઠિવજ્ઞા, પાળીવે શુદ્ધ આચાર લાલ
 રે ॥ ભા ॥ ૭ ॥ હજુવિવ જે નર ડાંગના, આદરે શુભ પરિ-
 ભામ લાલ રે ॥ તે નર વહિત પામના, શાધતા સુખ અભિ-
 રામ લાલ રે ॥ ભા ॥ ૮ ॥ દ્વાદશી જેહ આરાધરો, ધરે
 જિનશુ રાગ લાલ રે ॥ લખિવિજય કહે તે નર, પામરો ભ-
 વનો ભાગ લાલ રે ॥ ભા ॥ ૯ ॥ કતિ ॥

॥ અથ ત્રયોદશીનો સજ્જાય પ્રારંભ: ॥

॥ રંગરો રે રસીયા રે કુલ ગુલાબરો ॥ એ દેશી ॥ રે
 રસ મોતા આગળે, ભાખે મન આદહાદ હે ॥ શ્રીજિનવાણું
 સાંભળી, તે રસ ચાખે સ્વાદ હે ॥ ૧ ॥ રસિયા રે સૂરિજન
 ભાવે હે સાંભળો ॥ શ્રીજિન બિબ ભરાવિયે, કીજે જિન પ્રા-

સાદ હે ॥ જ્ઞાનભક્તિ સવિ સાચવી, તે રસ ચાખો સ્વાદ હે
 ॥ ૨૦ ॥ ૨ ॥ કાઠીયા તેરે પરદરી, કીજે નવ પદ યાદ હે ॥
 સમકિન વાસ સદા લહી, તે રસ ચાખો સ્વાદ હે ॥ ૨૦ ॥ ૩ ॥
 શ્રીવિન અનુભતિ ચાલિયે, તજ્યે મિથ્યાવાદ હે ॥ અનુભવ
 રૂપી શેલરી, તે રસ ચાખો સ્વાદ હે ॥ ૨૦ ॥ ૪ ॥ તેરમે ગુ-
 ભકાણે સંચરી, શુભિધ્યાન પ્રસાદ હે ॥ કેવળ કમળા પામીને,
 તે રસ ચાખો સ્વાદ હે ॥ ૨૦ ॥ ૫ ॥ તે રસના ગુણ જાણીને,
 જે નર તજશે પ્રમાદ હે ॥ તે નરના ગુણ બોલશે, મુર નર અ-
 મૃત વાદ હે ॥ ૨૦ ॥ ૬ ॥ ગુણભાવે મુદૃતપણે, તેરશગુણ આ-
 રાધી હે ॥ લાખિવિજય કહે નેદરું, લહિયે મુખ સમાધિ હે
 ॥ ૨૦ ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ચતુર્દશીનો સન્ન્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ પ્યારી તે પીયુને વિનવે હો રાજ ॥ એ દેશી ॥ હવે
 ચરિદશતિથિ કમ વરે રે હાં, એતો સાંભળો ચતુર મુજણ ॥
 ભવિયાં ભાવગું ॥ યુન સિદ્ધાંતના બોલવે રે હાં, એતો તે કરો
 વચન પ્રમાણ ॥ ભગ ॥ ૧ ॥ વડના કુમુદ તણી પરે રે હાં,
 એતો દોહિડો મનુ અવતાર ॥ ભગ ॥ આર્યદેશ પજુ દોહિડો
 રે હાં, એતો દોહિડું આવક કૃષ્ણ સાર ॥ ભગ ॥ ૨ ॥ મદા
 તે પજુ દોહિડી રે હાં, એતો દોહિડો જ્ઞાનસંયોગ ॥ ભગ ॥
 દોહિડી જિનની સેવના રે હાં, એતો દોહિડો મનનો યોગ ॥
 ભગ ॥ ૩ ॥ એ અવિદુર્લભ પામવાં રે હાં, જિમ રચણતણે દ-
 ઠાંત ॥ ભગ ॥ તે ગુમ પુણ્યપ્રભાવધી રે હાં, એતો પામ્યો મ-
 નુભવ સંત ॥ ભગ ॥ ૪ ॥ પામી ચરિદશ તપ તણો રે હાં,
 એતો ખપ કરો મનને પ્રમાદ ॥ ભગ ॥ ચૌદ નિયમ સંભારવો
 રે હાં, એતો સંકેપજો જિમ ચૌદ ॥ ભગ ॥ ૫ ॥ ચૌદ પુરવના
 ભાવધી રે હાં, એતો ચૌદમે ચડે ગુણપણ ॥ ભગ ॥ અંતગડ
 કેવળી હોવે રે હાં, એતો અક્ષર પંચ પ્રમાણ ॥ ભગ ॥ ૬ ॥ ચૌદ
 ભુવન એ લોકનાં રે હાં, એતો રૂપી જાણે ભાવ ॥ ભગ ॥
 ચૌદ રજ્જવાત્મક બેરીને રે હાં, એતો શિર મુખ તે નિત્ય પાવ
 ॥ ભગ ॥ ૭ ॥ ચૌદ લાખ મનુ યોગિના રે હાં, એ તો છત્રી-

એ અઠ હરિની રામા રે ॥ મુઠ ॥ ૧૧ ॥ જ્યેષ્ઠા મુજ્યેષ્ઠા મુ-
ગાવતી, ચિલ્લણા પદ્મા પ્રભા રાણી રે ॥ ગહેની સાત થૂલિભ-
દ્રની, બુદ્ધિ મહાગુણ ખાણી રે ॥ મુઠ ॥ ૧૨ ॥ જક્ષા જક્ષ-
દિત્તા વળી, ભૂયા ને મુયદિત્તા રે ॥ સેણા વેણા રેણા કહી, એ
શકડાલની કન્ધા રે ॥ મુઠ ॥ ૧૩ ॥ કલ્યાદિક જે મહા સતી,
ત્રિભુવનમાંહિ વિરાજે રે ॥ આજ લગે પળ જોડનો, જસ પ-
હલ જગ ગાજે રે ॥ મુઠ ॥ ૧૪ ॥ શીલવતી મુરમુદરી, કૌશલ્યા
ને સુમિત્રા રે ॥ દેવદત્તાદિકે જાણીયે સવિ જિનજનની પવિત્રા
રે ॥ મુઠ ॥ ૧૫ ॥ દુરિતિ ઉપદ્રવ ઉપશમે, હોવે મંગળમાળા
રે ॥ જ્ઞાનવિમલગુણ સંપદા. પામીજે મુવિશાળા રે ॥ મુઠ ॥
૧૬ ॥ ઠતિ.

॥ અથ શ્રી જ્ઞાનવિમલજી કૃત રાત્રિભોજનનો સજ્જાય લિખ્યતે ॥

॥ શારદા બુધ દાયી ॥ એ દેશી ॥ ડાળ ॥ શ્રીગુરુપદ પ્ર-
ભુમી, આજી પ્રેમ અપાર ॥ છડું વ્રત જાણે, નિશિભોજન પ-
રિહાર ॥ આરાધી પામો, મુરમુખ શિવમુખ સાર ॥ હલ ભ-
વે વળી પરભવે, જેમ લહાવે જયકાર ॥ ૧ ॥ તુલક ॥ જય જ-
યકાર હોવે જનમાંહે, નિશિભોજન પરિદુન્યાં ॥ પાતક પોડાં
એહનાં ભારવ્યાં. રચણીભોજન ગુના ॥ અદુષિત હવ વિરા-
ધન હોતે, આદ્ય અભક્ત્ય ભખીજે ॥ પ્રત્યક્ષ દાપ કહ્યા આગમ-
માં, ભવિ તે દ્રવ્ય ધરીજે ॥ ૨ ॥ ડાળ ॥ મતિને દહે કીડી,
વમન કરાવે માખી ॥ લનાધી કોડા. જલોદની જુ ભાંખી ॥ ગ-
ળી વીધે કાંદો, વાળે હોય સ્વરભન ॥ સડે પેઠ ધિરોલે, વિછી-
યે તાણુ અંગ ॥ ૩ ॥ વ્રુઠ ॥ અગ ઉપાંગે હોય વળી હીણો, જો
આવી વિષ જાત ॥ દુષ્ટિદોષ હલ લોકે જાણો. પરભવે નરકે પા-
ત ॥ દોષ ધડી પરભાને સામે, ડાળી કરો આહાર ॥ નોકારસી
તજૂં કૃપા પામો, સંભાળો ચાવિહાર ॥ ૪ ॥ ડાળ ॥ દેવ પૂજા
આહુતી દાન, આદુસ્નાન નવિ સૂઝે ॥ રાત્રે આધાધી, નિઝે
નરકે મંજે ॥ ધાન્ય આયમન કરતાં, પવિત્ર હોય નવિ તેહ ॥
નિશિભોજન કરતાં, લહે અવતારજ એહ ॥ ૫ ॥ તુઠ ॥ એહ

અભક્ષ્ય સકળ પચ્ચખખાણુ ॥ ૭૦ ॥ ૧૬ ॥ ભદ્રક નિશિભો-
જન વિરમણ કરે, સહેજે આણી નેહ ॥ મિથ્યામતિ તે નવિ
પ્રતિબૂઝીયો, કંઠ કંઠામહુ ગેહ ॥ ૭૦ ॥ ૧૭ ॥ આવક ભદ્રક
સંગતિથી થયો, સકળ કુટુંબ ત્રવંત ॥ એકદિન રાજનિયોગ
તણે વરો, જામિ ન શક્યા ગુણવંત ॥ ૭૦ ॥ ૧૮ ॥ સંધ્યાસમયે
તે ઘર આવિયા, બેહુને કહે પરિવાર ॥ ભદ્રક નિશ્ચળ ભાવે
નવિ જમ્યો, આવકે કીધો આહાર ॥ ૭૦ ॥ ૧૯ ॥ યુક્તપાતે
જળોદર તસ થયું, ત્રતભગ ગુણપાત ॥ વ્યાધિ પીડ્યો મરીને
તે થયો, કુર માંજરની જાતિ ॥ ૭૦ ॥ ૨૦ ॥ ધાર્મે ખાધો પ્ર-
થમ નરકે ગયો, અહતો નરકે દુઃખ ॥ ભદ્રક નિયમ તણા પ્ર-
ભાવથી, સૌધર્મે મુગ્ધમુખ ॥ ૭૦ ॥ ૨૧ ॥ મિથ્યાત્વીનું પણ
નિશિ ભોજનથી, વિપમિત્રિત થયુ અત્ર ॥ અંગ સડી મરી
માંજર થીયો, પ્રથમ તરંગે ઉત્પત્ત ॥ ૭૦ ॥ ૨૨ ॥ આવક છત્ર
ચવીને અનુક્રમે, થયો નિહન દ્વિજ પુત્ર ॥ શ્રીપુજનાર્મે તસ
લઘુ બંધવો, મિથ્યાત્વી થયો તત્ર ॥ ૭૦ ॥ ૨૩ ॥ શ્રીધરનાર્મે
બેહુ મહોઠા થયા, આસે કુળ આચાર ॥ ભદ્રક મુર તત્ર જોવે
જ્ઞાનશું, પ્રતિભાધ્યા નિજિ વાન ॥ ૭૦ ॥ ૨૪ ॥ અતિસમરણ
પામ્યા બેહુ જાન, નિયમ પેરે ડડવિત ॥ રચણી ભોજન ન કરે
સર્વથા, કુટુંબ થરે અપ્રીત ॥ ૭૦ ॥ ૨૫ ॥ ઢાળે ॥ એણિક
મન અચગિજ થયુ ॥ એ ના ॥ ભોજન નાપે તેહને પિતા
માતા કરે ગેરો, જય જય જય નિચે, જોયો નિયમ
જગાડે ॥ ૭૦ ॥ ૨૬ ॥ એ- મત્ર નત્ર આન ॥ એ આંકણી ॥
જિમ હેાય મુગ્ધ જાણા ॥ ૭૦ ॥ ૨૭ ॥ જયમન દુષ્ટ દેરે દેરે, હોયે મં-
ગલ માળા ॥ ૭૦ ॥ ૨૮ ॥ ભદ્રક મુર સાત્રિધિ કરે, કરવા
પ્રગટ પ્રભાવે ॥ અરુનાત વૃષ પેદમાં, શક્ત્યથા ઉપજાવે
રે ॥ ૭૦ ॥ ૨૯ ॥ વિજ્ઞા થયા સવિ જ્યોતિષી, મંત્રી પ્રમુ-
ખને ચિતા રે ॥ હાહાનવ પુન્યા થયો, મત્રવાદી નાગ દમતા
રે ॥ ૭૦ ॥ ૩૦ ॥ મુગ્ધાણો નેહવે નમે, થયે ગમને ધનગાણ
રે ॥ નિશિભોજન ત્રવંતા વળા, શ્રીપુજ દ્વિજ દિનભોજ ॥ ૭૦ ॥
૩૧ ॥ ૩૨ ॥ તસ કરે દુરમથકી હોયે, ભૂપતિ નીરજ અંગે
રે ॥ પહલ વખતી તપરમાં, તેહવો ધરી રંગે ॥ ૭૦ ॥
૩૩ ॥ ભૂપતિ નીરોગી થયો, પંચ સય નામ તસ દીધાં રે ॥

॥ મુઠ ॥ ૨ ॥ પૂરવ પુર્યે હું તુજને મળી, ઉત્તમકુળની એ
 કાય રંગીલા ॥ અવસર મળિયા લાહો લીજ્યે, કાળ લાખીલો
 રે જાય છત્રીલા ॥ મુઠ ॥ ૩ ॥ કામિની કંતતલો સંબંધ કરી,
 પણ નવિ વિસરે હેજ હુળી મળી ॥ હું સોહાગણ સોહવિ
 તુજ છતે, એમ કેમ સરશે પ્રીત હેજ સાંભળ ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ કુમતિ
 કુચિતા પ્રમુખ કુરુપ ત્રિયા, તેનો સાથે વિલસે રે નેહ લગાય
 ॥ નિજ ધર છંડી પરધર અયતાં, કોય ન કહશે રે કંત લગાય
 ॥ મુઠ ॥ ૫ ॥ તેહ કુધરણી સંગમથી કદા, વિગય કપાયા રે
 અંગજ હોશે ॥ તખલ્લુ દુઃખદાયક અતિ વાંકડાં, મહેણાં રહેને
 સયણ વગોશે ॥ મુઠ ॥ ૬ ॥ વખજ કંવા શેઠે ધન દિયો, કુ-
 મતિ કુધરણી રે તે અવિ મને ॥ ચોખે લેખે કહો કિમ પોહોં-
 અશો, સ્વામી ધર્મ કહો કિમ રહેશે ॥ મુઠ ॥ ૭ ॥ પાળે
 પ્રીતિ સદા પરણી ત્રિયા, પણ પરતણી રે પ્રીતિ ન પાળે ॥
 ॥ હમણાં મદ વાહ્યા નધો જાણતા, નિરતિ પડશે રે મોહ સમ
 ગાળે ॥ મુઠ ॥ ૮ ॥ કુળવતી કામિની મુજ સમી, ફિર નવિ
 મળશે રે ચિત્ત અવધારે ॥ પડછાયા મુખ ત્યાં લગે સાંભળે,
 જળ લગે લાગે તાપ નિગળે ॥ મુઠ ॥ ૯ ॥ સયણ મહીને
 દુર્જન જળ મિલે, તર તે સામને અયણ મુગુણનર ॥ કપટ કુ-
 ધરણી કેરાં જાણે, તર ચિત્ત વગ્યા રે વયણ ચતુર નર ॥ મુઠ
 ॥ ૧૦ ॥ મુજ વડપણ વલે તુમ વેનાયા દોઝે, રયો રસ માણ-
 શો ત્યાંય રંગીલા ॥ એ કાળાના મળના લોડનો, કંદ બળક
 તણે ન્યાય ॥ મુઠ ॥ ૧૧ ॥ દમલા મનના જાડી ખિલું તણી,
 નવલેખન જમ ભાગે મજલા ॥ આનવજી રાતિ કંદે પ્રીતમ તુ-
 હોં, હોંશ હૈયા તણી રન મનેદા ॥ મુઠ ॥ ૧૨ ॥ પ્રસન્ન થઈને
 મુજગે વિલસતાં, હાને નુત નુતિવડ મજાણ ॥ વડપણ મુખ-
 દાયી તુમને દોઝે, ધન જલજુ નેક વિરૂણ ॥ મુઠ ॥ ૧૩ ॥
 નુપ્રતિષ્ઠ પ્રીતમને જે ભા મનુ, તદ અવદતુ રે મુકુલ વહુને ॥
 શાસ્ત્રવેધ હોયે અતિદિ આડના, તા નુ મની રે હોયે સહને
 ॥ મુઠ ॥ ૧૪ ॥ મુમતિ નાદની નાદની અવિ ભડી, તે પેણ
 પ્રીતમ ભાગ તુમારે ॥ સદજ નજાણ સાદિત સેવતાં, અવિચળ
 મુખસેયોગ વધારે ॥ મુઠ ॥ ૧૫ ॥ એમ ધરવટનું પ્રીતમ પ્રી-
 છવી, અતિદિ અનોપમ પ્રેમ લગાડ્યો ॥ મુકુત મુકામણ કરિને

ઢાપ ભણ્યાં ગુણ્યાં રે, પામ્યાં જોતન સાર ॥ માતા તાતે જોખને
પરણાવિયાં રે, વિલસે મુખ અપાર ॥ ભૃ ॥ ૧૨ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥ એકદિન બેઠા માળીયે રે લાલ, નરે
નારી મળી રંગ રે ॥

રંગીલા કંત ॥ આવોને પિયુડા આપણુ ખેલિયે રે ॥ કરે
હું ઘણી મનોહાર રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
હાસ્ય વિનોદ કરે ધણું રે લાલ, માને નિજ ધન્ય અવદાત રે
॥ રંગ ॥ સાર પાસે રમીયે સોગડે રે લાલ, આણી મનમાં ઉમંગ
રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૨ ॥ રમત રમે ખુશીમાં ધણું રે લાલ,
હાવ નાળે ભરવાર રે ॥ રંગ ॥ દીડી નામાંકિત મુદ્રિકા રે લાલ,
હિયડે ચિત્રાસે નાઠ રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૩ ॥ બેહુ રૂપે બેહુ
સારિખાં રે લાલ, સરખાં પીટીમા નામ રે ॥ રંગ ॥ નારી વિ-
ચારે ચિત્તમાં રે લાલ, એ એ કીધે અકામ રે ॥ રંગ ॥ અગાધા
રમત મેલી પીયરમાં ના રે લાલ, પૂછે માત્ર ને પાત રે ॥ રંગ ॥
માત્ર કહે હું જાણું નહી રે લાલ, જાણે તાહુડે તાત રે ॥ રંગ ॥
આઠ ॥ ૪ ॥ તાત કહે મુનુજે મુનુ રે લાલ, મંત્રેપે સધળી
પાત રે ॥ રંગ ॥ પેટીમાંડેશા વહેલીયાં રે લાલ, આગક ઢાપ
વિખ્યાત રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૫ ॥ કુમેરદત્તા મન ચિત્તવે રે લાલ,
એ કીધે અપનાવ રે ॥ રંગ ॥ જા, વંચો ને જાઠ બોગવો રે લાલ,
એ સવિ કર્મની રાત્ર રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૬ ॥ એમ ચિંત-
વોને સંયમ જીવે રે લાલ, પાળે સ્વાચાર રે ॥ રંગ ॥ સમિ-
તિ ગુપ્તિના તરંગ રે લાલ, જકાય જકાસાર રે ॥ રંગ ॥ આઠ
॥ ૭ ॥ કુમેરદત્તા મન ચિત્તવ રે લાલ, એ નગર માંહે ન રહે-
વાય રે ॥ રંગ ॥ મેન રંગન એન બોગવો રે લાલ, ધર ધર
એ કહેવાય રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૮ ॥ કુમેરદત્તા નિહાંથી ચા-
લિયો રે લાલ, આગવા મયુગ માય રે ॥ રંગ ॥ વેશ્યામંદિર
આવાયો રે લાલ, જ વંચાવું અન્યાય રે ॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૯ ॥
કુમેરદત્તા નિજ માગવું રે લાલ, મુખ વિલસે દિન રાત રે ॥ રંગ ॥
એમ કરતાં મુગ જનમીયા રે લાલ, એ સવિ કર્મની વાત રે
॥ રંગ ॥ આઠ ॥ ૧૦ ॥ ૧૧ ॥ ૧૨ ॥ ૧૩ ॥ ૧૪ ॥ સંયમ સાધનાં રે લાલ, પા-
ળનાં કિરિયા સાર રે ॥ રંગ ॥ જ્ઞાન અપાધિ નિહાં ઊપન્યુ રે

દાગ ત્રીલ.

સ, રિયે તિહાં જ્ઞાનવિચાર રે ॥ ૧૦ ॥ આગ ॥ ૧૨
 ખેજાને સાધવી રે લાલ, હીકા મધુરા મઝાર રે ॥ ૨૦ ॥
 જનની મુખ વિલસતો રે લાલ, પિક પિક તસ અ
 ૨૦ ॥ આગ ॥ ૧૩ ॥ ગુરૂની પૂછી કરી રે લાલ,
 પુરા જામ રે ॥ ૨૦ ॥ વેરવામંદિર જહ ઉતરી રે લાલ,
 રા ધર્મનું કામ રે ॥ ૨૦ ॥ આગ ॥ ૧૪ ॥

॥ દાગ ત્રીલ ॥ હજુ અવસર નાનો બાણુડો રે કાંઈ
 તિ પાલો એહ ॥ ગાઉ હાલરૂઆં ॥ હીસા હીસા
 રાત્રી રે કાંઈ, સાધવી ચતુર મુજબ ॥ આગ ॥ ૧
 ૭ ॥ તાહરે માહરે કાંઈ, સાંભળ સારી વાત ॥ મુજ
 ૩ ॥ કાકો જાત્રીએ પાનરો રે, કાંઈ હીકરો રેવર એ
 ૨ ॥ સગપણ છે તાહરે માહરે કાંઈ, ખર બીજાં
 ૧ મુગ ॥ બંધવ પિતા વાવો રે કાંઈ, સસરો મુત
 ૧ મુગ ॥ ૩ ॥ સગપણ છે તાહરે માહરે કાંઈ, ખર ત્રી
 ૧૬ ॥ મુજ તું માતાલ ॥ મુગ ॥ માગ્ય કરું સાસુ ક
 ૧, વળી કરું શ્યામ બોજાર્ક ॥ મુગ ॥ ૪ ॥ વડીઆ
 મુજ સગપણ બહુ રે કાંઈ, તુજ મુજ સગપણ એહ
 એહ સંબંધ સવિ સાંભળી રે કાંઈ, પરમાંથી બાધ્યાં
 મુજ તું મમળી ૭ ॥ ૫ ॥ અહતાં આગ ન રીછ્યે
 તુમ મારગ નહિ એહ ॥ મુગ ॥ મમળી કહે મુજો રો
 રે કાંઈ, ખેટું નહિય લગાર ॥ મુગ ॥ ૬ ॥ પેટીમાં
 કિયાં રે કાંઈ, જમુનાવે વહેતી જોય ॥ તુમે સાંભળએ
 રીપુર નગર તિહાં વળી રે કાંઈ, પેટી કાઢી સોય ॥ ૭
 હમ નિમુળી તે રાય જણે રે કાંઈ, સંવમ લીધા તેજી
 તુમેગ ॥ સંવમ લેઈ તપ આકરી રે કાંઈ, રેવસાઈ પહે
 વાર રે ॥ મન રંગીલા ॥ ૮ ॥ તપથી સવિમુખ સપજે
 પથી પામે જ્ઞાન રે ॥ મગ ॥ તપથી રેવગ ઊપજે રે
 મહાઈ વરદાન રે ॥ મગ ॥ ૯ ॥ તપમહાપતિ મુજ
 કાંઈ, જીદિ વૃદિ પર જાય ॥ મગ ॥ પંડિત રાનવિવ
 રે કાંઈ, દેવવિજય મુજ આજ ॥ મગ ॥ ૧૦ ॥ કતિ
 જાનો સજ્જાઈ સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ નેમરાજુલનો સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ જોયી તાહારા ફળડામાં જોય, કેઠસે દાહાડે હે હાંજે ખાર
આવશે છ ॥ એ દેશી ॥ ગોંખમે સખીયો સંધાત, રાજુલ નિરખે
હે પીયુને આવતાં વેગજો છ ॥ બેનિ મુલોને એક વાત, સરખીને
જોડી હે બાધ રે વર સામજો છ ॥ ૧ ॥ કાળા હો મિથ મહાર,
કાળા કૃષ્ણાગર હે અંગન શોહે આંખડી છ ॥ રંગે રમો મળી
સખી આજ, પરખીને કાલે હે સાસરીયે જાશે વહી છ ॥ ૨ ॥ મુજ
ફરકે દાહિજુ અંગ, લગનમાં વિધનજ હે બેની રે હોયો સહી
છ ॥ રાજુલ મુજ સસનેહ, વાંછિત ફળશે હે બાધ રે બોલો
એમ નહિ છ ॥ ૩ ॥ તોરજુ આવ્યા જમ નેમ, પગુઅ પેખી
ને હે પૂછે રે સારથિપ્રત્યે છ ॥ સારથિ કહે મુલો સ્વામિ, લ-
ગન પ્રસાને હે હજારે રે મોરવપ્રત્યે છ ॥ ૪ ॥ પ્રિય હોએ
એહ સંસાર, મુજને પગ્ગતાં હે હિમારે હોયો ધણી છ ॥ પગુ
હોડાવ્યાં પ્રભુ નેમ, ન્થડો વાળીને હે ચાહ્યા રે સ્વામી ધર-
ભણી છ ॥ ૫ ॥ પ્રભુ સવનરી દે- જાન, સદસ પુરુષગું હે
સંધમ લેક ગિગિવ- નયા છ ॥ ચોપન દિન મુનિ રાય, ધાતી
ખપાવીને હે કેવળમથ પ્રભુ છ ધયા છ ॥ ૬ ॥ જુવે તે રાજુલ
નાર, રથડો વાળતા હે જાંને વરખી ફળી છ ॥ જનકે સથે-
તન કીધ, પરખાતુ એકા હે નેમવા વ- બેસો વળી છ ॥ ૭ ॥
મુખી કરે ચંચ નિજ જાન. તાવછ માદ- હે અવર આંધવને
પિતા છ ॥ અટ ભવતા નામી પ્રાંત. નવમ હોડાને હે વહો
રે મુર કેમ જતા છ ॥ ૮ ॥ કેતમના નાદિ અં રીત, વિજુ
અવગુણે હે ઠાડી ન નામી જુમ નયા છ ॥ મુજ ત્યછ પીયુ
તમે નાર. બીછ વનને હે વાટને ભજતા ધયા છ ॥ ૯ ॥ એમ
કહેતી સખીયો સંધાત. માગન જતા હે વળુની સખીથી જુડી
ધઈ છ ॥ એડલી નજુલ નાન. નિન્તાન વડીને હે મુકાયાં ચીર
ગુફા જઈ છ ॥ ૧૦ ॥ ન્દનેની વન્તા પાન. રાજુલ પેખી હે
ચૂકા તે સંધમથકી છ ॥ ૧૧ ॥ કેમનનની કુમારી, નેમ વિના
અવર હે ભજતી રે નર્થા મનવકી છ ॥ ૧૨ ॥ ભાણી મ ધ-
રેશા અંદેશ, નેમને સ્થાનક હે વિલસો રે અમગું સહી છ ॥
એ યોવન ભરપૂર, જાહો લીજિયે હે ચાહો રે ભાણી ધરે જઈ

જંબુ ગુણધામ રે ॥ ૬૦ ॥ ૫ ॥ ભવિક જનના હિતભજી રે
લાલ, હીયે દેશના ગુણધાર રે ॥ ૬૦ ॥ ચારિત્ર ચિતામણિ સા-
રિખું રે લાલ, ભવદુઃખ વારજહાર રે ॥ ૬૦ ॥ ૬૦ ॥ ૬ ॥
દેશના સુખી જંબુ રીઝીયા રે લાલ, કહે ગુરુને કરબેડિ રે
॥ ૬૦ ॥ અનુભતિ લેહમાત તાતની રે લાલ, સંયમ સિયો
મન કોડ રે ॥ ભવિં ॥ ભાવં ॥ ૭ ॥ ૭ ॥ ૭ ॥

॥ કાળ બીજી ॥

॥ ઈંદર આંખા આંખલી રે ॥ એ દેશી ॥ ગુરુ વાંદી થર
આવીયા રે, પામી મન વૈરાગ ॥ માત પિતા પ્રત્યે વીનવે રે,
કરશું સંસારનો ત્યાગ ॥ ૧ ॥ માતાજી, અનુભતિ ઘો મુજ
આજ ॥ જેમ સીજે વંછિત કાજ ॥ માતાજી ॥ અનુભતિગા
એ આંકળી ॥ ચારિત્ર પંથ છે દોહિસો રે, પ્રત છે ખાંડાની
ધારે ॥ સખુ વય છે વતસ તુમ તણું રે, કેમ પળે પંચાચાર ॥ કુ-
મરજી, પ્રતની મ કરો વાત ॥ તુ મુજ એક અંગગત ॥ કુ ॥
॥ પ્રત ॥ ૨ ॥ એક ભવિહારે વિચરવું રે, રહેવું વન ઉદ્યાન ॥
ભુમિસંધરે પાકવું રે, ધનવું ધર્મનું ધ્યાન ॥ કુમં ॥ પ્રત ॥
॥ ૩ ॥ પાપ અણવાણે ચાલવું રે, ફરવું દેશ વિદેશ ॥ નિરસ
આહારે લેવો સદા રે, પરિમદ કેમ સહીશ ॥ કુમં ॥ પ્રત ॥
॥ ૪ ॥ કુમર કહે માતા પ્રત્યે રે, એ સમાર અસાર ॥ તન ધન
યૌવન કારિમુ રે, જાત ન જાને વાન ॥ માતા ॥ અનુ ॥ ૫ ॥
માતા કહે આદહાદથી રે, વતસ પંખા ગુલ નાર ॥ યૌવન વય
મુખ ભોગવી રે, પછા કંઈ સંયમ ભાર ॥ કુમં ॥ પ્રત ॥ ૬ ॥
માત પિતા આમદ કરી રે, પંખાવી આડે નાર ॥ જળથી કુ-
મળ જેમ ભિન્ન રહે રે, તેમ રહે જંબુકુમાર ॥ કુમં ॥ પ્રત ॥
॥ ૭ ॥ ૭ ॥ ૭ ॥

॥ કાળ ત્રીજી ॥

॥ સખીરી આંખો વસત, અદારડો અદારડો ॥ એ દેશી ॥
સનેહી પ્રીતમને કહે કામિની કામિની, મુખા સ્વામી અરદાસ
॥ મુગુનિજન સાંભળો ॥ સનેહી અમૃત સ્વાદ મૂકી કરી
॥ મૂં ॥ કહે કોજ પીવે છાસ ॥ મું ॥ ૧ ॥ સનેહી કામ-
કળા રસ કેળવો ॥ કેં ॥ મૂંકાજી પ્રતનો ધંધ ॥ મું ॥ સનેહી
પરબીને શું પરિહરો ॥ પરિં ॥ હાથ મેલ્યાનો સંબંધ ॥ મું ॥

॥ અથ શ્રી નેમરાજીલનો પ્યારભાસો પ્રારંભઃ ॥

॥ સરસતિ સામિજિ વિનવું, ગાયમ લાગું રે પાય ॥ રા-
જીલ નારી રે વીનવે, બે કર જોડી રે આય ॥ ૧ ॥ તેં મન મો-
હું રે નેમજી, બોલે રાજીલ નાર ॥ કંતા કાં રથ વાળીયો, આ-
વ્યો તોરજી પ્યાર ॥ તેં ॥ ૨ ॥ બેકર જોડી રે વીનવું, પ્રીતમ
લાગું રે પાય ॥ નારી નરલય કેરડી, કાં મુજ મેલોને જય
॥ તેં ॥ ૩ ॥ ગજ રથ ઘોડા રે છે ધણા, પાયક સંખ્યા ન
પાર ॥ જોતાં જન તુમારડી, હિયડે હર્ય અપાર ॥ તેં ॥ ૪ ॥
કુંડળ સોવન કેરડાં, હૈયડે નવસરો હાર ॥ ચઢીને ગયવર છી-
પરે, સોહો સબ શણગાર ॥ તેં ॥ ૫ ॥ મંડપ મહોદા રે માં-
ડિયા, નાથે નવસાં રે પાત્ર ॥ થાનક થાનક ઘોકડે, જોવા સ-
રખી છે જન ॥ તેં ॥ ૬ ॥ માને બગભદ્ર કાનજી, માને મ-
હોદા રે બુધ ॥ મુર નન મેવે રે મામદા, તાહડું અકળ સ્વરૂપ
॥ તેં ॥ ૭ ॥ સાવ મુન્ગું સોસડું, પીયર પનોતી માય ॥
કર્મે સખ્યું જે નિમ કરું, પીયનું વાવન જય ॥ તેં ॥ ૮ ॥
યાદવ કોડીયે રે પગિયણા, માથે દશે દમાન ॥ નેમજી ગયવર
ચઢીયા, આવ્યા તોનજી આન ॥ તેં ॥ ૯ ॥ સ્વામી પુછે રે
સાગથિ, એ રથા બરિયા ન રા ॥ તુમ પ્રભાતે રે પરગોડા,
દોરો પગુડાનો વાગ ॥ તેં ॥ ૧૦ ॥ દુર્ભી બોલે રે દરજીલા,
તેં કાં કીયો રે પાડાન ॥ નદ નદ જાતા ન જરુ, આવ્યો
નેમ કુમાન ॥ તેં ॥ ૧૧ ॥ નાવન આવ ન નાવની, સાંભળ
મુદરી વાગ ॥ જય જાનું ન આવજા, આવ્યો વિભુવન તાત
॥ તેં ॥ ૧૨ ॥ નાઠ બજ મુજ નાઠની, વાડિ વાડિ ઉચલ ન
થાય ॥ આવ્યો દર દવાગુઆ, દેવડે હરે ન માય ॥ તેં ॥
॥ ૧૩ ॥ કાળો વાડો રે કામડો, સામગીયો અસવાર ॥ નેમ-
જી વોડો રે વાળીયા, જગ ચડ્યા નક ગિરનાર ॥ તેં ॥
॥ ૧૪ ॥ સ્વામી પુછે મુજ નાગથિ, આ રથા બરિયા રે વાક ॥
સાવજ મુકયા રે મોકળા, વને વગો રથ વાગ ॥ તેં ॥ ૧૫ ॥
નિજ નિજ કામે રે તે નયા, બોલ મુદરી રે વાજ ॥ કોડી વ-
દસાં રે છવજે, રાજીલ પ્રીતિ નિવાજ ॥ તેં ॥ ૧૬ ॥ નેમ-
જીનેસર વીનવે, નહિં સસારનું કામ ॥ એક શ્રીને રે કાર્યે

॥ અભિમાને' દુઃખ ઉપજે એ, પડે નરક મઝાર તો ॥ ૬ ॥
 હિરણ્યકશિપુ ગર્વે' ગયો એ, સમરી રાત્રિ ન દીહ તો ॥ અહં-
 કારે' એતા ગયા એ, ગયો બીજે કેશરી સિંહ તો ॥ ૭ ॥ ચા-
 ડી ચોરી નવિ કીછ્યે એ, કેહને' ન દીજે' ગાળ તો ॥ વળતો
 કોઇ આપે નહીં એ, સાધુ તણે એ આચાર તો ॥ ૮ ॥ મેળ-
 વ્યો દૂધ ન દ્રોહિયે એ, કૂડા હોલ નિવાર તો ॥ વિલોચા પછી
 બાપડા એ, માખણ મ રાખ લગાર તો ॥ ૯ ॥ તે પજુ પાપ
 ખડે લગે એ, મુંઢર તેજે' કપાળ તો ॥ ચૂસે આગ સંપ્રકતાં એ,
 નીલાં છાંણાં મ બાળ તો ॥ ૧૦ ॥ માનવ ભવે' આવી કરી એ,
 હિંસા જેહ કરત તો ॥ પરત્રીયુ દર્ગે રમે એ, નરકે તેહ પાંત
 તો ॥ ૧૧ ॥ સિદ્ધાંતની સાખે' કદા અં. જ્ઞાની બોલ્યા જેહ તો
 ॥ કાગડો કૂતરો તે થઈ અં. કુકડા થાયે તેહ તો ॥ ૧૨ ॥ સા-
 વર તેતર ને અહિ અં, તોતળો થાયે તેહ તો ॥ પડીયો તરવે' ક-
 ળકળે એ, મોઢે માગે મેહ તો ॥ ૧૩ ॥ અંહતું જાણી બાપડા
 એ, પરનારી મ કરો સ્નેહ તો ॥ જે નરે' સીયલ પાળીયુ એ,
 સાંભળો તસ હોય જેહ તો ॥ ૧૪ ॥ પર્યંક ડોપર તે મૂએ
 એ, ચમરે વાયુ ડોળત તો ॥ પશિબી પન આજ્ઞાસતી એ, પા-
 વૈક કામ કરત તો ॥ ૧૫ ॥ વર થોડા દ્વાધી વજા અં, શિયલે
 સંપત્તિ સાર તો ॥ વેર નપા વાડતા અં, અગદ અનત અપાર
 તો ॥ ૧૬ ॥ પ્રત્યક્ષ અદિજ પાન નુ અં. માલગળે મહુ કોષ
 તો ॥ જે નારી પુનઃ દન કરે અં. જુની નદજ હોય તો ॥ ૧૭
 ॥ કુળ લજવે માનવતત્ત્વ અં, બીજા ભરે નાલી હોય તો ॥
 પાણી ભરે પીવાનડા અં, અંગે ઉપાડે ઝેવ તો ॥ ૧૮ ॥ પગ
 કાંઠા જાને ધજા અં, માથે તુટ બાર તો ॥ અંદવી વાગ છે સોહલી
 એ, સાંભળએ નર નાર તો ॥ ૧૯ ॥ થામે ચિત્તે જે ચાસરી
 એ, સાંભળએ તસ નેહ તો ॥ પંચરાત્રીમાં પહુરાત્રી થાયે એ,
 રાખ તેજું કરે સ્નેહ તો ॥ ૨૦ ॥ બીજી સ્ત્રી અિજ્ઞાન કરે અં,
 જે જે અંદ મદત તો ॥ વન ન દનોયે પીપારકું અં, ચાર ન
 કોઇ કહત તો ॥ ૨૧ ॥ ચાંગેનું એ બતુ દુવે એ, તો સાધુ
 ભૂખે મરત તો ॥ સોના પીગળ બાપડા એ, પિગળે તે સહિ લ-
 ભેત તો ॥ ૨૨ ॥ મીઠું બોલે ન બાપડા એ, મુઝે કોઇ ન અપ
 તો ॥ થામે ચિત્તે પુણ્ય કરો એ, રવલોડે તેહિજ થાય તો

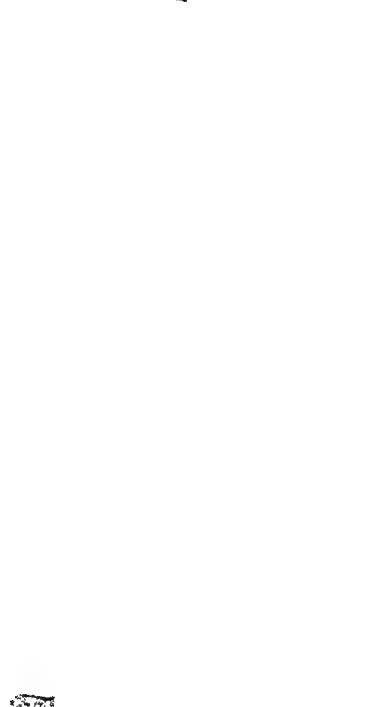

ભલે એ, શ્રીજિનવર અવધાર તો ॥ ૪૦ ॥ પાપ કર્મ જે મેં
 ફીયાં એ, તેહથી મૂકાવે નેઠ તો ॥ ૪૧ ॥ અવ અનેક વિરાધીયા એ,
 કોદાળા હળ હેઠ તો ॥ ૪૨ ॥ પરની નિદા મેં કરી એ, ભેડું
 ભૂંડી દૃષ્ટિ તો ॥ બુડતાંને બાંહે જાણીયે એ, તારક તુંહીજ ધટતો
 ॥ ૪૨ ॥ માનવ ભવ આવી કરી એ, અરિહુત તું આધાર તો
 ॥ જે સેવે કારજ સવિસરે એ, તેહવા સમસ્ત્યા ચાર તો ॥ ૪૩ ॥
 શંખેશ્વર સ્વામી ભલો એ, મહાવીર જિન જાણુ તો ॥ ૪૪ ॥ ગૌતમ
 સ્વામી ગુરુ ભલો એ, જીરાવલો જગભાણુ તો ॥ ૪૫ ॥ જે
 પ્રભુમે પાતક દળે એ, સકળ થાયે અવતાર તો ॥ વિનતડી પ-
 વ્યો ભલે એ, શ્રીજિનનામેં જયકાર તો ॥ ૪૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રીઉપશમસત્સંખ્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ભગવતિ ભારતિ મન ધરી છ, પ્રભુમી ગૌતમ પાય ॥
 સહયુર ચરણ પસાડિયે છ, કાઠું ઉપશમ સત્સંખ્યાય રે પ્રાણી ॥
 આણુને ઉપશમ સાર ॥ જે વિણુ તપ જપ ખપ કરી છ, ચા-
 રિત્ર હુવે છાર રે ॥ પ્રાણી ॥ આઠ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
 ઉપશમથી સંકટ દળે છ, ઉપશમ ગુણહુલંકાર ॥ ઉપશમથી
 શિવસુખ મળે છ, ઉપશમથી ભવપાર છે પ્રાણી ॥ આઠ ॥ ૨ ॥
 ઉપશમ સંયમ મૂળ છે છ, ઉપશમેં નપડોકોડ ॥ વૈરી વૈર વિના
 થઇ છ, આગળ મોડે ને ને ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૩ ॥ રીધ
 વશેં પરવશ થયો છ, દુરં એ વાંમાય ॥ ચાન્નિ પરવડોડીનો
 છ, ગણધરની એન નાય રે ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૪ ॥ કોષવૃક્ષ
 કડૂઆ તણા છ, વિષમ દૂલ દૂળ જાણુ ॥ દૂલધકી મન પરજસે
 છ, દૂળધકી હોય ધર્મદાણુ રે ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૫ ॥ વિરૂઓ
 વૈરી શું કરે છ, માંડે અંજાર વાર ॥ કોષ રૂપ રિપુ જીવને છ,
 દીયે અનંત સંસાર રે ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૬ ॥ એ કોષ વાર
 કોષ દીયે છ, આપણપાને ગાળ ॥ તે ઉપર ઉપશમ ધરી છ,
 વળતું વચન મ વાળ રે ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૭ ॥ મનમાંહે
 માત્સર ધરી છ, કીર્તે કિયાકલાપ ॥ તે રજ ઉપર લીપણુ છ,
 જિમ વળી રાને વિલાપ રે ॥ પ્રાઠ ॥ આઠ ॥ ૮ ॥ રાઈ સ-
 રાવ જેવડાં છ, પરનાં એવે રે હિદ ॥ બીલાં સરિખાં આપણાં

॥ અથ મર્મસિંહકૃત શ્રીરત્નગુરુની જોડ મારંભઃ ॥

॥ રત્નગુરુ ગુર્જે મીઠડા રે, મીઠડા મુખના બોલ ॥ સાં-
ભળતાં મુખ ઉપજે રે, આપે જેમ તેબોળ ॥ ૨૧૭ ॥ ૧ ॥ મ-
શાસાહનો નંદણ રે, મીઠાળી કુલચંદ ॥ નાગર રૂપિયે બૂઝાયો
રે, રત્નગુરુ ગુર્જચંદ ॥ ૨૧૮ ॥ ૨ ॥ સાસરે જઈ પ્રિયા બૂઝી
રે, મીઠાળ વર નાર ॥ પીયુનો સાથ ન મેલીયે રે, શબ્દુલ શ-
જકુમાર ॥ ૨૧૯ ॥ ૩ ॥ શીળે વરસે રત્નસી રે, કીર્તિ મન
ઉચ્ચાર ॥ દેવકન્યા સરખી નણ રે, મીઠાળ મુખકાર ॥ ૨૨૦ ॥
॥ ૪ ॥ મીઠાળ્યે બોલાવીયા રે, સામરે આવોને રથામ ॥ સા-
સરવાસો સર્જ કરી રે, સાથે મંત્રી અભિરામ ॥ ૨૨૧ ॥ ૫ ॥
વિનય કરી મામુ વર રે, તમે કેમ પધાર્યા આજ ॥ રત્ન કહે
તવ રંમણ રે, તુમ તનવારુ કાજ ॥ ૨૨૨ ॥ ૬ ॥ તેડા તુમારી
બાલિકા રે, મીઠાળ મુકુમાળ ॥ સામરવામો કહુ અમે રે, સં-
વત સદ્ગુણ વિચાર ॥ ૨૨૩ ॥ ૭ ॥ પાંચ સદીવર મહિ બે-
સરી રે, મીઠાળ પર્મદા ॥ માતા બાલાવ મદિરે રે, મુખી જા-
ત વિનોદ ॥ ૨૨૪ ॥ ૮ ॥ જાત કહે મુખા મુરતી રે, અમે
આકરશુ ચાંચર ॥ માતી માદલ મે તુજન રે, સે સાસરવામો
પવિત્ર ॥ ૨૨૫ ॥ ૯ ॥ આઠા કહે કંતન રે, નિકુર વચન
નિવાર ॥ બાળા બલ વનથી પાંદુર રે ચાપા ભાગ્ય અવહાર
॥ ૨૨૬ ॥ ૧૦ ॥ રત્ન અવગુણ તજ ॥ મતી રે કેમ તમે
નિરવાન ॥ કેતન કુળના કુ રત્ના રે તુજ માન બરે મસા-
ર ॥ ૨૨૭ ॥ ૧૧ ॥ કુ રત્ન તુમ માળતી રે મુજ રત્ન-
ભરી બળાન ॥ કુ મદાન મન બળતી રે તુમ ઉપર નિરવાર
॥ ૨૨૮ ॥ ૧૨ ॥ રત્ન કહે મુખા મુરતી રે બલ મમાર અમાર ॥
શાખ ચેનમો કેન રત્ન ॥ રત્ન બલ તી રત્ન ॥ ૨૨૯ ॥ ૧૩ ॥
જમવંજ બદુ અવજ ત વા રે ત વદી મલા મના ॥ ૧૪ ॥ વિ-
કુળા અવજ ત રત્ન ॥ રત્ન મના ॥ ૨૩૦ ॥ ૧૫ ॥ કહે
હટાને કિ રત્નિયો રે માન જા અવજ ॥ ૧૬ ॥ મામમી સરવે
સદી રે, રત્ન કહે રત્ન મના ॥ ૨૩૧ ॥ ૧૭ ॥ રીપુ સામુર
અગ્રિયે રે રત્નવાનુ રત્ન ॥ ૧૮ ॥ જરેન મંત્રી તું કાઢે
રે, સંભળે બહુમુખ ॥ ૨૩૨ ॥ ૧૯ ॥ મામમામો પાકરી

રે, મુઠ બંધવ કહિ બોલાવ ॥ ૨ આશીષ સોહામણી રે, મુઠ
 કુંકુમ ચોખે વધાવ ॥ ૨૧૦ ॥ ૧૭ ॥ ગુણવંત મુલો કંતલ રે,
 કેમ રહેશે નિરધાર ॥ એ વૈરાગ એવડો હતો રે, તો કાં પ્રથ-
 મ ન કીધો વિચાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૧૮ ॥ હવે મન સ્થિર કરો ના-
 થણ રે, પહોંચો તુમ આરાસ ॥ જગન વેળા ચોરી વચ્ચે રે,
 આજીવે મન હિંસા ॥ ૨૧૦ ॥ ૧૯ ॥ તુમ અમ તાત આરા
 મણી રે, સદ્ગુ કરો ગુણવંત ॥ એમ કેમ કીધા કીર્ણ્ય રે, કુંવા-
 રા મુલોને કંત ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૦ ॥ તમે અમે સગપણ લોડીશું રે,
 તે જાણો જગ વિખ્યાત ॥ એમ કામિની ઘાડીયા-રે, તુમ મું
 મોહી મોરી ધાવ ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૧ ॥ યૌવનવયે કીધા રોહિણી રે,
 રાહિયો સાધુ આચાર ॥ જીવેશો કોણ આદરે રે, હર સંવમ
 બાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૨ ॥ મુદર્શને મુદરી તણ રે, એમ મીઠુંજીભાર
 ॥ તેમ હું છાંડું છું તુજને રે, અનુમતિ યો મીઠાર ॥ ૨૧૦ ॥
 ॥ ૨૩ ॥ મીઠાક કહે જીવ્યે રે, પરણી આડે નાર ॥ ત્યાર
 પછી કીધા મહી રે, તેમ કરો રતન કુમાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૪ ॥
 તમે તો પરણ્યા વિના રે, આદરો સાધુ આચાર ॥ તેમ તમે
 મુજને જાણે રે, કહે મીઠાક મુખાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૫ ॥ વિ-
 વાદ શાલ તે મેં કીધો રે, તસ નહિ નારી જાંઝળ ॥ હું પાપ
 છામું પ્રભુ તુમ તણે રે, તે જાણે બાગી ગોપાળ ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૬ ॥
 રવડીનાંન સોહામણો રે, નામે ગજમુકમાન ॥ કુંવારી કન્યા
 તણ કરી રે, કીધો સંવમ સાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૭ ॥ તેનો જાણ્ય
 ઠેરી બાણિકા રે, એ છે વાડવ રાવ ॥ લેણવાડો સારિયો નહિ
 રે, તે ન મળે હદાં ન્યાય ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૮ ॥ પાણવ છામીને પર-
 હરી રે, એમ નેમે રાજુજ નાર ॥ તેમ હું છાંડું છું તુજને રે,
 મુજ ઉત્તર કિરયો વિચાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૨૯ ॥ હાથ લેડી તપ
 વિનવે રે, તમે લત્યા માદરા સ્વામિ ॥ બેઠની રચનામાં હું
 રડું રે, તે રેખાડો મુજ કામ ॥ ૨૧૦ ॥ ૩૦ ॥ મુજ જનક મર
 મોરી રે, રહેલો મુખે સંસાર ॥ મીઠાક કહે તુમ વિનારે, કોણ
 રેખાડે મરણાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૩૧ ॥ તો તમે પીવડે ઘાલ્યો રે,
 હું આપું દ્રવ્ય અપાર ॥ જાન પુણ્ય લખમી તણું રે, ક્યો છાણ
 સંસાર ॥ ૨૧૦ ॥ ૩૨ ॥ પીવર મીઠાં નિહાં જો રે, જ્યાં જો
 આજ્ઞાની વાર ॥ કોઈ મગાવે કોણ રે, પાડે મનમાં જાન ॥
 ૧૦

૨૧૭ ॥ ૩૩ ॥ હું તો કુંવારી કુમારિકા રે, રયો ધર રયો ભ-
 રનાર ॥ આદરજી મન માનીયો રે, જે જાણે તુમે દિનકાર ॥
 ૨૧૭ ॥ ૩૪ ॥ મુઃને કંઈ મુખા વાલમા રે, ભયોભય તુમજી
 નેહ ॥ હું તુમને જોડુ નહીં ર, નવો પાત્રું અવરગુ નેહ ॥ ૨૧૭
 ॥ ૩૫ ॥ આંઈ ભયગાયક તમે ર, મુજ રાખો સંગાર ॥ પી-
 મુકા તે પ્રેમ ન જાણીયા ર, સ્વારથાયા સસાર ॥ ૨૧૭ ॥ ૩૬ ॥
 માનમગેવર દુનસી ર, નગર ખાલે કોણ નાય ॥ દ્રાખ અખાડ
 મેવા તજી ર, લીંબાળી કોણ ખાય ॥ ૨૧૭ ॥ ૩૭ ॥ જો રહે-
 શી સંગારમાં રે, તો હું તમાની નાજ ॥ જે તુમે સંયમ આપે
 રે, તો મુજ માધવી આવ્યા ॥ ૨૧૭ ॥ ૩૮ ॥ નેમની રીત તમે
 કરો રે, મેં ફની ગરુવ નીત ॥ રનનન માખેં ફરી રે, ભયો-
 ભય તુમજી પ્રીત ॥ ૨૧૭ ॥ ૩૯ ॥ અમૃત વચન કીયાડનાં
 રે, નાભાળી જાત કુમાર ॥ કિતા નયમ આદર્યો રે, તે જાણે
 જન વિસ્માન ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૦ ॥ આંસી સદ માલ મદા રે, જિ-
 નમગમન શરુવાન ॥ નયમ ન્ન ઠાંતે મદા ર, નિર્મેજી રીપડ
 આવ્યા ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૧ ॥ મુનત તાર્યા આવ્યાયા ર, ઓનવા-
 નનન મઠાન ॥ નાત ન દુખા નાયા ર, ન મડી ર અવતાર
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૨ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૩ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૪ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૫ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૬ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૭ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૮ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૪૯ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ॥ ૨૧૭ ॥ ૫૦ ॥ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા

॥ અર્થ ॥ આ નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા

૨૧૭ ॥ ૩૩ ॥

૧. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૨. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૩. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૪. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૫. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૬. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૭. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૮. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૯. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા
 ૧૦. આ. ભર નેમની રીત તમે કરો રે, મુજ માધવી આવ્યા

ગુણના ધામરે ॥ દેવ ॥ ૨ ॥ જાદવ કુળજીમાં જનજી નેમ ન-
ગીનો, વમન કરીછે મુજને તેજરે ॥ દેવ ॥ બંધવ તેહના તમે
શિવા દેવી જાયા, ઐવડો પદંતર કારણ કેજ રે ॥ દેવ ॥ ૩
॥ પરદારા સેવી પ્રાણી તરકમાં જાય, દુર્લભ બોધી હોય પ્રાય-
રે ॥ દેવ ॥ સાધવી સાથે ચૂકી પાપ જે બાંધે, તેહનો છૂટકા-
રો કહીય ન થાયરે ॥ દેવ ॥ ૪ ॥ અશુચી કાચારે મગ મૂત્ર-
ની ક્યારી, તમને કેમ લાગી એવડી પ્યારીરે ॥ દેવ ॥ હુરે
સંયમી તમે મહાવ્રત ધારી, કામે મહાવ્રત જારો ॥ હારીરે ॥ દે-
વ ॥ ૫ ॥ ભોમ વખ્યારે મુનિ મનથી ન કહેછે, નામ અર્ગંધ-
ન કેસની જેમરે ॥ દેવ ॥ વિષ્ણુ કુળ નીચા થઈ નેહથી નિ-
હાળે, ન રહે સંયમ શોભા એમરે ॥ દેવ ॥ ૬ ॥ એવા રે-
સીસા રાગુલ વયજ મુખીને, મુઠયા વદનેમી પ્રભુજી પામરે ॥
દેવ ॥ પાપ આસોય કરી સંયમ જાણે, અનુક્રમે પામ્યા શિવ
આવાસરે ॥ દેવ ॥ ૭ ॥ ધન્યધન્ય જે નર નારી શિવજને
પાળે, સમુદ્ર તથા સમ વ્રત છે એહરે ॥ દેવ ॥ ૮ ॥ કહે તે
હના નામથી હોવે, અમ મન નિમેળ મુદન દેહરે ॥ દેવ
॥ ૯ ॥ કવિ ॥

॥ અથ શાળ મર્તીની મજાઝાપ પ્રાગ્ભ ॥

॥ ચોપા ॥ મનમતા માતા પ્રભુનું મુદા, ૩ તુડી આપે
સંપદા ॥ શાળ સતીના જાજે નામ, જેમ મન વાલેજ નીજે
કામ ॥ ૧ ॥ આવી મુદના મુલમા મતા, જે તો રાગત નહિ
રતી ॥ કારણકા કુળ મર્તીના, પ્રભાવતા નામ જવગન ॥ રો
ભગવતી શીલવતી બવ હન, મુનમતી રાગવતી જે ॥ કાર-
દી પાંડવ ધર્મી જેહ, શિવજ અમ, ૪ માન્ય તેહ ॥ ૩ ॥
ચૂલક કમવતી દુઃખ હરે ॥ શિવદરી નિય આર્તવ જે ॥
વંદનઝાળા ચડતી રંગા, રાગ રાવ દેવા માતૃગા ॥ ૪ ॥ નજ-
મનિ નરિય પરંપરા નેમ, તેહ ના નવા અર્પદુઃખ જેમ ॥ માતા
તારું શીવજ જનમયો, અર્પિત રંગાન રાખી થયો ॥ ૫ ॥ ૫-
ન્ય ધન્ય મતી મુબદા પીન, ગમે તાવલે ચાગળી નીન ॥ ૬ ॥ ૬-
પાપાળ ઉપાડી વંદા, જુગાવતી પ્રભુનું મનરંગ ॥ ૭ ॥ ૭

ગુણના ધામરે ॥ દેવ ॥ ૨ ॥ જાદવ કુળજમાં જનજ નેમ ન-
ગીનો, વમન કરીછે મુજને તેજરે ॥ દેવ ॥ બંધવ તેહના તમે
શિયા દેવી જાયા, એવડો પદંતર કારણ કેલ રે ॥ દેવ ॥ ૩
॥ પરદારા સેવી પ્રાણી નરકમાં જાય, દુર્લભ બોધી હોય પ્રાય-
રે ॥ દેવ ॥ સાધવી સાથે ચૂકી પાપ જે બાંધે, તેહનો ઘટકા-
રો કદીય ન થાયરે ॥ દેવ ॥ ૪ ॥ અશુચી કાચારે મળ મૂત્ર-
ની ક્યારી, તમને કેમ લાગી એવડી પ્યારીરે ॥ દેવ ॥ હુરે
સંયમી તમે મહાવ્રત ધારી, કામે મહાવ્રત જારો હારીરે ॥ દે-
વ ॥ ૫ ॥ ભોમ વખ્યારે મુનિ મનથી ન ઈચ્છે, નાગ અગંધ-
ન કેડની જેમરે ॥ દેવ ॥ ધિક્ક કુળ નીચા થઈ નેહથી નિ-
હાળે, ન રહે સંયમ શોભા એમરે ॥ દેવ ॥ ૬ ॥ એવા ર-
સીસા રાજુડ વયણ મુણીને, જુઝયા રહનેમી પ્રભુજ પાસરે ॥
દેવ ॥ પાપ આસોય કરી સંયમ લીધું, અનુક્રમે પામ્યા શિવ
આવાસરે ॥ દેવ ॥ ૭ ॥ ધન્યધન્ય જે નર નારી શિયળને
પાળે, સમુદ્ર તથા સમ વ્રત છે એહરે ॥ દેવ ॥ ૩૫ કહે તે-
હના નામથી હોયે, અમ મન નિર્મળ મુંદર દેહરે ॥ દેવ
॥ ૮ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શોળ સતીની સજ્જાય પ્રારંભ ॥

॥ ચોપાઇ ॥ સરસતી માતા પ્રભુમું મુદા, હું વૂઠી આપે
સંપદા ॥ શોળ સતીનાં લીજે નામ, જેમ મન વાંછિત સીજે
કામ ॥ ૧ ॥ બ્રાહ્મી સુંદરી મુલસા સતી, જપતાં પાતક ન રહે
રતી ॥ કૌશલ્યા કુતા સતીસાર, પ્રજાવતી નામે જયકાર ॥ ૨ ॥
ભગવતી શીલવતી ભય હરે, મુખસંપતિ પદાવતી કરે ॥ દ્રૌપ-
દી પાંડવ ધરણી જેહ, શિયળ અખંડ વખાણુ તેહ ॥ ૩ ॥
ચૂલા કમરવતી દુઃખ હરે ॥ શિવાદેવી નિત્ય સાનિધ્ય કરે ॥
ચંદનબાળા ચડતી કળા, વીરપાત્ર દીધા બાકુળા ॥ ૪ ॥ રાજ-
મતિ નવિ પરશ્યા નેમ, તોહે રાખ્યો અવિહુડ પ્રેમ ॥ સીતા
તણું શીયળ જગજયો, અગ્નિ ટળીને પાણી થયો ॥ ૫ ॥ ધ-
ન્ય ધન્ય સતી મુલદ્રા ધીર, કાચે તાંતણે ચાળણી નીર ॥ ચં-
પાપોળ ઉધારી ચંગ, મૃગાવતી પ્રભુમું મનદંગ ॥ ૬ ॥ પ્રદ

જેમ માલતી ॥ જેના પિયુ રે ગયા પરદેશ, દુઃખે ફીન કાઢતી
 ॥ મધુ ॥ ૮ ॥ પિયુ આદામારે મન જાઓ રે, હિમાળો
 દાસરે ॥ રચળી એક વરમ સમાન, વિયોગી સાસરે ॥ સંકાપી
 સીના ખટ મારે, રામ પર લાવીયા, એવા વહી ગયા રાને મામ
 મીનમ પર નાવીયા ॥ મધુ ॥ ૯ ॥ હલકારે હસન વસન,
 આકાશથી ઉતરે ॥ માનું કાગળ ગુરનર રાય, મળીને નોતરે ॥
 દોળી ખેલે ગોપી ગોવિંદ, હનુ પર આવતી ॥ અનિ કેમુઆં
 જાણાત, વિયોગે માલતી ॥ મધુ ॥ ૧૦ ॥ સખી ચૈતરે ચિ-
 ત થકી, વિદાહી વાલમે ॥ આવા દુઃખના કદાક કેમ કય
 કને રવિ આથમે ॥ આંખ મીચાણે મળી જાય રે ઉપાટે વેગ-
 ળો ॥ મામળીયા મિદ્ધ મરૂપ, સપનમાં આગળો ॥ મધુ ॥
 ॥ ૧૧ ॥ રમે હુંમ ગુગલ મુક માર, ચકોર સરોવરે ॥ નિજ
 નાય ગદિયને માથ, ગુખી રમે વન ધરે ॥ મુખ મંજરી આં-
 આ ડાળે, કોયલ હલકતી ॥ મળી વાગમાં વીત્યો વસન, રૂમે
 નાટમનિ ॥ મધુ ॥ ૧૨ ॥ મળી વૈભામે વન મોડે, દી-
 શામે દીપિતા ॥ કદળી ધન ફૂલ ખિલાય, ખુશીથી નાયતા ॥
 મેગેવર જગ જમગે કેલ, કરતા રાજવી ॥ મુજ મરખી છબીડી
 નાન, લગન લેલ સાજવી ॥ મધુ ॥ ૧૩ ॥ જેકે મારે જુલમ-
 ના ત્યાં, તપતી જનમ ॥ આઠ મામતા નવ વિયોગ, જાગે તર
 ફૂગળી ॥ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦
 ૩૧ ૩૨ ૩૩ ૩૪ ૩૫ ૩૬ ૩૭ ૩૮ ૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦
 ૫૧ ૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦
 ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦
 ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

બાંજવારકનો સજ્જાય.
 બેઠાં થયાં ॥ મુખ પીર વિશ્વ મુખ લીલ મગન
 લોક નાગની નાટક રાગ, સમયમાં રૂપના ॥ મધુ
 ॥ દતિ વાર માસ ॥

॥ अथ भांज्यवारः सत्राय आरंभः ॥
 सोमा भोगीयः। रथे धाम्ना भांजना भोगी ॥
 ना भोगी ते जले जलुः के जले केड रेगी ॥ भोगी ॥
 भांजुषी ॥ अंगुरे ददा सहु भांजे, कारे न माने के
 जेडे ते बंध न जेसे, वैरी मेडे वगोड ॥ भोगी ॥
 लोचन लाडी लदे दे भांदि, कीर्ति धाये हागी ॥ भांज्य त
 मीनारे, गुण मेडे सहु भांजी ॥ भोगी ॥ २ ॥ भाग पिना
 नवि माने, साते व्यसने शरा ॥ चारे तेदना वैरी धाये,
 ने वगी पुन ॥ भोगी ॥ ३ ॥ वनवासी संन्यासी ज्ञाये,
 लीये जल ॥ दे व्यसनी ते जग विदाजे, लांकनी भांदि
 ॥ भोगी ॥ ४ ॥ सांकरे डाभनां सरंजन पीवक पीवक
 ला ॥ देद नपे न देद दाना, केड न देद भगवाता ॥
 ५ ॥ भांज गमाड भदिन पाठे भांजमना वगी भांज
 गली ते वाग न वां, वादा वागना जाळ ॥ भोगी ॥
 ६ ॥ जूरी रावे वदा, मां जेना जाने ॥ जलवना पन वा
 ७ ॥ जादे-जेनवा मां ॥ भोगी ॥ ८ ॥ ज्ञान-पे ते जि
 ९ ॥ जेन-ध-नया-पे ॥ ज्ञान-पे तेम जेनि, ज
 १० ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 ११ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १२ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १३ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १४ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १५ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १६ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १७ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १८ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 १९ ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥
 २० ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥ ज्ञान-पे ॥

મૂંઢા, તત્ત્વ ન પામે મૂળા ॥ ભોઁ ॥ ૧૩ ॥ મદિરા તણી ભાં-
 ય તે ભાગિની, જીઓ જનક ગતિ ગાંજે ॥ પૂર્ણ વ્યસનનાં
 અંગ એ પરખી, મુનિ વચને તે માંજે ॥ ભોઁ ॥ ૧૪ ॥ કૃત્ત-
 બોળુ નર કહીયે કેતા, કોઈકુળે અવતંસા ॥ બોળુ તે બીજને
 બોળે, પુણ્યે હોય પ્રશંસા ॥ ભોઁ ॥ ૧૫ ॥ પુકવી તેડવાડે વ-
 નરપતિ, ત્રસ પામે બહુ ત્રાસા ॥ વ્યસની નરનું કાંચ વિજાસે,
 વળી લહે દુર્ગતિ વાસા ॥ ભોઁ ॥ ૧૬ ॥ જિનવચણે નવલે
 જોડને, વ્યસન તે દૂર નિવારો ॥ ત્રત આરાધો સંયમ સાધી, તિ-
 જ આતમને તારો ॥ ભોઁ ॥ ૧૭ ॥ સત્તરશે પંચાલુઆ વરયે,
 ગુદિ બીજે એ બોળી ॥ ફાણુન માસે ભાંચ ફજેતી, જેહવી
 ગણિકા ગોળી ॥ ભોઁ ॥ ૧૮ ॥ ઉદયરતન વાચક ઉપદેશે, સ-
 મજ્યા જેહ મુળજ ॥ અપલક્ષજીથી અળગા રહેશે, લેહસે પરમ
 કલ્યાણ ॥ ભોઁ ॥ ૧૯ ॥ ઠનિ ॥

॥ અથ શ્રી હીરવિજયસૂરિ સગ્ગઝાય પ્રાર્ભઃ ॥

॥ બે કર જોડી વિનતું છ, શારદા લાગુ છ પાય ॥ વાણી
 આપો નિર્મળી છ, મારુ તપગચ્છરાય ॥ તેં મને મોઢું રે હી-
 રછ ॥ ૧ ॥ અ આંકણી ॥ અકબર કાગળ મોકલે, હીરછ
 વાંચે ને જોય ॥ તુજ મજા અલજલ ધણા, બિરબલ કરને છ
 જોય ॥ તેં ॥ ૨ ॥ અકબર કરે છ વિનતિ, રોડરમલ લામે
 છ પાય ॥ પૂજ્ય ચામામું હહાં કરે, હોરો ધર્મ સવાય ॥ તેં ॥
 ૩ ॥ તેછ ચોડાછ આ તે ધણા, પાયક સંજ્યા નહિ પાર ॥
 માહાજન આવે છ અતિ ધણા, ધાનસિદ્ધ રાહ ઉદાર ॥
 તેં ॥ ૪ ॥ પહેલું ચામામું છ આગરે, બીજું લાહોરમાંહિ ॥
 ત્રીજું ચામામું ફોપુરે, અકબર કરે રે ઉંસાહિ ॥ તેં ॥ ૫ ॥
 ડામર સરોવર છોડિયાં, છોડ્યાં બંદીનાં બાન ॥ છોડ્યાં પંખીને
 મૃગસાં, અકબર રે બહુમાન ॥ તેં ॥ ૬ ॥ તપગચ્છનાયક રા-
 છયો, શ્રીવિજયસેન સૂરીદ ॥ તાસ રિઅ્ય ભક્તિ ભલે, હોએ
 મુજ આનંદ ॥ તેં ॥ ૭ ॥ ઠનિ ॥

॥ અથ શ્રી ઋતુવંતી સંજ્ઞાય પ્રારબ્ધ્યતે ॥

॥ હો વાંસલડી વેરણ થઈ લાગી રે પ્રજની નારને ॥ એ
 ૧ ॥ મુળ સોભાગી મુખકારી જિનવાણી મનમાં આણી ॥
 વસાધક જિનવરની વાણી, કેક તરિયા તરશે ભવિ પ્રાણી,
 સ્નાત્રીશ આગમ મુલ જાણી ॥ મુઠ ॥ ૧ ॥ જે પવિત્ર થ-
 ને સાંભળીયે, અપવિત્રાઈ દૂરે કરિયે, સમવસરણમાં જિમ સં-
 રિયે ॥ મુઠ ॥ ૨ ॥ અપવિત્રાઈ અજગી કરજો, ઋતુવંતી સં-
 તિ પરહરજો, અસંજ્ઞાઈથી દૂરે સંચરજો ॥ મુઠ ॥ ૩ ॥ ફ-
 ન રહરે કરે શોષે દિવસે, પડિમહું પાસા પરિહરશે, સામા-
 નક ભણતું નવિ કરશે ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ બોધબીજ તે કીધે જાસે,
 પાનાવરણીય કર્મ બંધાશે, સમકિત તેતું મૂલથી નાસે ॥ મુઠ ॥
 ૫ ॥ દિન સાતે જિનવર પૂજજો, નાત જાત વિષે જમવા
 જાવો, વગી હાથે દાન નહિ રીજો ॥ મુઠ ॥ ૬ ॥ રતુવંતી
 મેં અજગી રાખો, ધરકારજ કાંહી મત ભાંખો, અત્ર પાણી
 થયા દૂર રાખો ॥ મુઠ ॥ ૭ ॥ ઋતુવંતી સાધુને વહોરાવે,
 સ પાતકથી નરકે જાવે, પાંચે મહામત અજગાં થાવે ॥ મુઠ
 ૮ ॥ ઋતુવંતી જે વહાણમાં બેસે, તે પ્રવહણ સમુદ્રમાં પેસે,
 માન ધણેરાં તે લહેશે ॥ મુઠ ॥ ૯ ॥ મજક હિંગળો થાયે
 જો, એકદ્રિયજને દુઃખ ભાળો, તો પંચેદ્રિય વિશેષે રાળો ॥
 મુઠ ॥ ૧૦ ॥ સેવાદિક શાસ્ત્રે એમ વાણી, ઋતુવંતી રાખો દૂર
 જાણી, વગી અમુચરાણે હમ વાણી ॥ મુઠ ॥ ૧૧ ॥ પહેલે દિને
 સંજાણણી સરખી, બીજે દિન બ્રહ્મધાતણી નિરખી, ત્રીજે દિન
 વોખણી પરખી ॥ મુઠ ॥ ૧૨ ॥ ખાંડણ પીસણ રાંધણ પાણી,
 નસ દૂરસે દુઃખ લહે ખાણી. જ્ઞાનીને હોય જ્ઞાનની હાણી ॥
 મુઠ ॥ ૧૩ ॥ સુત્રસિદ્ધાંત મંત્રજ નાહિ ફળે, અસંજ્ઞાઈ આ-
 જાનના સબજો, પહોર ચોવીસ પછી ના એહવી મજો ॥ મુઠ
 ॥ ૧૪ ॥ આશાતના અસંજ્ઞાપની રાખી, જિનમુનિરત્રવિજ્ય
 મુરુ સાખી, એ ધર્મકરણી સાચી ભાંખી ॥ મુઠ ॥ ૧૫ ॥

॥ અથ વૈરાગ્ય સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ એક ધરે પોરા હાથિયા છ, પાયક સંખ્યા ન પાર ॥

મહેસાણં મંદિર માળિયાં છ, વિશ્વત્રય આધાર છે ॥ ૧ ॥ છ-
 વડા રીધાનાં કૃષ્ણ દેવ ॥ એ આંકખી ॥ વિજી રીધે કેમ પા-
 મિયેં છ, રિધાં રિમામી નંતર છે ॥ છ ॥ રી ॥ ૨ ॥ બ-
 રિયાને મળુ કા બન છ, ત્રણ વચ્ચે રે મંદ ॥ મુખિયાનાં સદુ
 કે મળ્યાં છ, દુર્ગિયાનાં નદિ નેદ ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૩ ॥
 એ નર માનં જનાંનિયા છ, અંતરે અંતર કાંચ ॥ એક માથે
 ભૂમી રાંધે છ, અકલનુ મર નજર છે ॥ છ ॥ રી ॥ ૪ ॥ એક
 મુખિયા રીમ મદા છ, દુર્ગિયા રીમ એક ॥ મુખદુર્ગ એક
 આતરું છ, પુણ્યનાં પ્રમાણ છે ॥ છ ॥ રી ॥ ૫ ॥ મેં
 મુખાળી આતરું છ, બોજન પુન કાંચ ॥ કુકસ આકસ કોકાળે
 છ, ને નદિ પેલડ પુન ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૬ ॥ આંતર આ-
 નગ મંત્રપત્રી છ, માંડા આંડા ૨ નાચ ॥ એક મંદે કાળી કાં-
 બળી છ, કા ન નક વચ્ચાર ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૭ ॥ એક
 મેં બેસ નુદરુ છ, નાજ વરનાં નુદર ॥ એક નર રીમે વાંટીયા
 છ, એક કૃષ્ણ બાજુ પુન છે ॥ છ ॥ રી ॥ ૮ ॥ એક મંદે
 પાંડે દાંનકે છ, આનગ એક કેભાચ ॥ એક નર પાંડે પાંડખી
 છ, એક આંખાને પાચ છે ॥ છ ॥ રી ॥ ૯ ॥ પાચ પેંડા-
 જાં આંખયા છ, પાંડેન્ન તાક રમાળ ॥ એક તનુ નદિ આ-
 દરુ છે, પાંડેન્ન ને નદિ પેાચ ॥ છ ॥ રી ॥ ૧૦ ॥ એક
 અદુર્ભાદિ આંખાવિયેં છ, આનાદ આનાચ ॥ એક નામ નર
 અંદરેં છે, એ અપા અનમાળ ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૧૧ ॥
 પાચ કાંચ આનગ છ, સુન્ના કોંચ રિયાન ॥ માળીઅડ મુ-
 ખ આંખે છે, પાચાનુ અનુમાન ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૧૨ ॥
 રુન રિતુ નર્તી ન રુદાં છે, નર પેંચ ૨ કાક ॥ એક રીડે
 રુન એક ૨ છે, અંતર પાંડે કાક ૨ ॥ છ ॥ રી ॥ ૧૩ ॥
 એક ન રીડે કાક ન રીડે, રાળી નર્તિ રીડે દાચ ॥ એ કંદે
 અન્ન કાંચ છે, ના રુન કાંચે માળે છે ॥ છ ॥ રી ॥
 ૧૪ ॥ એક ન નર્તે રિતુ નુડી છે, રુન કાંચ રિતુન ॥
 રુન કાંચ રુનન ૨ છે, રુન રુન પુણ્ય પ્રમાણ છે ॥ છ ॥

સમાહત્યાણુહ કૃત શ્રી યુક્તિભદ્ર દ્વિતીય સંજ્ઞાય. (૧૧૯)

॥ અથ રૂપવિજયહ કૃત શ્રીયુક્તિભદ્ર પ્રથમ
સંજ્ઞાય પ્રાર્ભઃ ॥

॥ આંખો માર્યો હે આંગણે, પરિમળ પુદુવી ન માય ॥
૧ ॥ સે કૃત્તી હે કેતકી, ભ્રમર રહ્યો હે હુભાય ॥ આંખો ॥ ૧ ॥
મે આંકણી ॥ આવો ધૃતીભદ્ર વાલદા, લાહસરેના હો નંદ ॥
મુમગુ મુજ મન મોહિયું, નિમ સાયર ને ચંદ ॥ આં ॥ ૨ ॥
મુગુણા સાર્યે હો પ્રીતરી, દિન દિન અધિકી હો ધાય ॥ બેરો
ન મહાનો, કદીયે ચરક ન જાય ॥ આં ॥ ૩ ॥ નેહ વિ-
દુણા કે માણસાં, લેહવાં આવળ કૃત ॥ દીસતાં રળીયામણાં,
પણ નવિ પામે હે મૂલ્ય ॥ ૪ ॥ કોયલરી રહુકા કરે, આંખે
કેકે રે લુખ ॥ ધૃતિભદ્ર મુરતર સરિખો, કોરયા કણ્ઠયર કંબ ॥
માં ॥ ૫ ॥ ધૃતિભદ્રે કોરયાને બૃજવી, દીધો સમકિત સાર ॥
પવિત્ર્ય કહે શીલધી, લલિયે મુખ અપાર ॥ આં ॥ ૬ ॥ ધનિ ॥

॥ શ્રી સમાહત્યાણુહ કૃત શ્રીયુક્તિભદ્ર દ્વિતીય
સંજ્ઞાય પ્રારભ્યને ॥

॥ તીરથ ને નનુ કે ॥ એ રશી ॥ મી મદાપીર વિનેસર
૧ ॥ ત્રિભુવન મુરહ ॥ નનુ આંખ પરધાન ॥ શ્રી ધૃતિભદ્ર નંદો ॥
૧ ॥ ૧ ॥ પાડલીપુત્ર મોહામનુ. મોદિનનન હ ॥ તિદાં પાયા
મવતાર ॥ આં ॥ ૨ ॥ નંદ નંદિત નનાંદકે. મુખ આનંદ હ
૧ ॥ મી સંકલ્પ મુપુત્ર ॥ આં ॥ ૩ ॥ લાડલે નંદ બસો,
ફિનિ મુખનિહા હ ॥ ના. નંદિત કૃત્તી ॥ આં ॥ ૪ ॥ મી
તંબુલિવિજય મુકે. પાન ૪૦ હ ॥ નંદ નંદા નનુ પાન ॥
મી ॥ ૫ ॥ મેળયા રમ્યા પ્રાનવચન ના. નંદ હ ॥ દુદ્ધ
દુદ્ધરશન ॥ આં ॥ ૬ ॥ ને ૧ ૧૦૪.૨૦. ૧૦૦. મુજ કેવલી
હ ॥ આં ॥ ૭ ॥ નંદ નંદા નનાંદકે. મુખ આનંદ હ
૧ ॥ ત્રિવિધે બસો હ ॥ જનમ પુન મવન ॥ આં ॥ ૮ ॥
માસ પચ વિન લહી. કિ ૧૦ ૧૦૦ હ ॥ જનન મરણ
મી ॥ ૯ ॥ નંદિત આનુભવ આનંદન. મુખરમણ હ ॥
તવન મહાન ॥ આં ॥ ૧૦ ॥ મુજનો આંખોરી કહે.

(૧૨૦)

સંજ્ઞાપ્રમાણા

મમનો છ ॥ રહેશે જેનું નામ ॥ શ્રીઃ ॥ ૧૧ ॥ વમુ યુગવમુ
નંદ ગમેરે (૧૮૨૮) પાડલીપુરે છ ॥ જમુ પદ પાપના કીપ
॥ શ્રીઃ ॥ ૧૨ ॥ ગમેક અમૃત મર્મનો, મુને મુભમનો છ ॥
શિખ કામાક્યાબ ॥ શ્રીઃ ॥ ૧૩ ॥ હનિ ॥

॥ અથ તપનો સંજ્ઞાપ્રમાણા

॥ હંડર આંખા આંખલી રે ॥ એ દેશી ॥ કીધાં કર્મ નિ
કર્યા રે, લેતા મુજિનું માત ॥ તપ્યા પાતક છુટ્યા રે, નહિ
કેઈ તપ મમાત ॥ ભવિકજન, તપ કરજે મન મુલ ॥ એ
આંખલી ॥ ૧ ॥ કંઠમ તાના યોગથી રે, મેવે મુર નર પાપ
॥ કામ્ય અકાસ્ય કોપજે રે, મનોવંદિત કૃપ પાપ ॥ ભગા
॥ ૧૦ ॥ ૨ ॥ તારિકર પદ પામિયે રે, નામે સપજા રોગ ॥
રૂપ સીતા મુખ માલિની રે, સદિયે તપ સંયોગ ॥ ભઠ ॥ ૧૦
॥ ૩ ॥ તે મુ કિ સંમાદમાં રે, તાપી ન હોયે જેનું ॥ જો જો
મનમાં કાનિયે રે મરુત કૃપે સદિ તેવું ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૪ ॥
અહ કમલ આપન રે, તર હાલે તતકાળ ॥ અકમર સદીને
તેવતા રે, મર કમલ કંઠનાળ ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૫ ॥ બાણ
અંજલિ રે કહ્યા ૦ તાના આન વગન ॥ હોએ તેવતી મા
લના રે હન વગા અનુભવ ૦ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૬ ॥ કંઠવ્ય
કહે તરતઃ ૦ હાલ મુજલ મન ૦ મનને દુઃખ મર આંખને
રે કંઠવ્ય ભવ ૦ ૦ ભવ ૦ ૧૦ ૦ ૭ ૦

॥ અથ ત્રિજાનવિમાળા ઓ મુદગીનો

સંજ્ઞાપ્રમાણા

૦ કૃષ્ણ મુખના રવણ ૦ ભવ રવણ ॥ કહે કહે રે શીત
ભાવના મુનું ૦ મુનું મુદગીન રવણ કહે. પદમળામલ
મળન કહે ૦ ભવ ભાગ્ય ૦ ભાગ ભદ્ર મલ દિવ્ય કીર્તિ
ભવ ભવ ભવ ભવ ॥ ભવ રવણ મિદા મિદા રવણ
મિદા મિદા ભવ ભવ ૦ કહે ૦ ૧ ॥ ભવ ભવ મહી મુદગી
૦ મુદગી મુદગી મુદગી ॥ ભવ રવણ મુદગી મુદગી રવણ રવણ

નિ ધમ ખીલ ॥ ૩૦ ॥ ૨ ॥ વૈષ્ણ પ્રમુખા સચિ તેડી કહે,
 રંધુ' ઊલું તાગ વશ ॥ ધર નેડીને તમે દાખો બેઠ્યે, તે હું
 રું સદંશ ॥ ૩૦ ॥ ૩ ॥ એ વદાલી મુંદરી કિમ કૃશાનુ, તેડ
 નેદાન કહીજે ॥ સાક દગર વરસ ધયાં એડને, આંબિલ
 તપ કીજે ॥ ૩૦ ॥ ૪ ॥ દીક્ષા લેનાં તુમહિ જિવારી, સ્ત્રી-
 ચણની હદા ॥ તસ નયધી દુર્લભ તપ કીધાં, ધન ધન એડના
 ઠીહા ॥ ૩૦ ॥ ૫ ॥ એમ નિમુણી કહે તાગ અપત્યમાં, તું-
 દેજ મુકૂટ સમાણી ॥ વિષયદશાધી એણિ પરે વિરમી, માગ
 મુનંદા બાળી ॥ ૩૦ ॥ ૭ ॥ અર્મે તો વિષયપ્રભાઈ નરિયાં,
 પરિયાં હું સંસાર ॥ નરપતિ હિસાવ સાર્યે તે પ્રભુ, હાપે લીચે
 વનભાર ॥ ૩૦ ॥ ૮ ॥ મુર્દે ચક્રી હારી મનાયિ, બાહુબળી
 લિયે દીખ ॥ વરસ સમે જ્ઞાલી મુંદરીપે, કહેવરાયે પ્રભુ શીખ
 ॥ ૩૦ ॥ ૯ ॥ બજ ચઢ્યાં કેવળ ન હોયે ધીરા, એમ મુણી
 માન ઉતારે ॥ પપ ઉપાડી કેવળ પામ્યા, મહોટા અલગાર ॥
 (પ્રભુ પાસે પાડે ધાર) ॥ ૩૦ ॥ ૧૦ ॥ અનુકર્મે કેવળ સાધી
 સાધવી, જ્ઞાલી મુંદરી બેઠિ ॥ જ્ઞાનવિમળ પ્રભુ ઋષલની બેડી,
 પ્રભુમું હું કર બેઠિ ॥ ૩૦ ॥ ૧૧ ॥ હતિ ॥

॥ અથ શ્રીજિનહર્પણકૃત રાજમનીનો

સંજ્ઞાપ પ્રારંભઃ ॥

॥ કેસર વરણો હો. કાક કમુંબો ॥ મારા લાલ ॥ એ
 દેશી ॥ કાંક સીસાખા હો. નેમ નગીના ॥ મારા લાલ ॥ તું
 પદવારી હો. બુદ્ધ લીના ॥ મારા લાલ ॥ વિગ્ધવિદ્યાહી હો,
 ઊભી છાડી ॥ માઠ ॥ પ્રીતિ પુગણી હો. કે તેં તો તોડી ॥
 માઠ ॥ ૧ ॥ મયજ સનેહી હો. કે કંઈ પણ નબો ॥ માઠ ॥
 હે મુખ લીખા હો. કે હેલ ન દાખો ॥ માઠ ॥ નેમ નહેબો
 હો, કે નિપટ નીરાની ॥ માઠ ॥ કયે અવગુણે હો. કે મુજને
 ત્યાગી ॥ માઠ ॥ ૨ ॥ સારુજયા હો. કે મદિર આવો ॥ માઠ
 ॥ વિરહ બુઝાવો હો. કે પ્રેમ બનાવો ॥ માઠ ॥ કાંક વનવાસી
 હો. કે કાંક ઉદાસી ॥ માઠ ॥ બેબન બસી હો. કે ફેર ન આસી
 ॥ માઠ ॥ ૩ ॥ બેબન લાલો હો. કે માલમ લીજે ॥ માઠ ॥

(૧૨૦)

સજ્જાયમાળા

ગમગો છ ॥ રહેશે જેનું નામ ॥ શ્રીઃ ॥ ૧૧ ॥ વમુ યુગવમુ
ચંદ્ર વસરે (૧૮૨૮) પાડણીપુરે છ ॥ જમુ પદ થાપના કીધ
॥ શ્રીઃ ॥ ૧૨ ॥ વાયક અમુત પમેના, પુણે મુભમનો છ ॥
શિખ્ય કામાકજાળ ॥ શ્રીઃ ॥ ૧૩ ॥ ૫૧ ॥

॥ અથ તપનો સજ્જાય મારંભઃ

॥ ઠંડર આંખા આંખણી રે ॥ એ રમી ॥ કીધાં કર્મ નિ-
કડવા રે, લેવા મુજિનું દાન ॥ દુન્યા પાતક છડવા રે, નહિ
કોઈ તપ સમાન ॥ ભવિજ્જન, તપ જગત મન મુદ્ધ ॥ એ
આંકણી ॥ ૧ ॥ કેલમ તપના વાનવા ૨. નવ મુર નર પાપ
॥ સિમ્ધિ અકાવાગ કો રજ ૨. મનાવાડત કળિ થાય ॥ ભગા
॥ ૧૦ ॥ ૨ ॥ તીર્થકર પદ પામિયે ૨. નામે સધળા રોગ ॥
૩૪ સીતા મુખ સાદિખી રે, લલિયે તપ મયોગ ॥ ભઠ ॥ ૧૦
॥ ૩ ॥ તે મું ઠી સસારમાં રે, તપથી ન હોય જેલ ॥ જે જે
મનમાં કામિયે રે સદૃશ ફળે મલિ નેલ ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૪ ॥
અથ કર્મના આપને રે, તપ દાસે તતકાળ ॥ અવમર સદીને
તેલનો રે, અપ કરમે ઉજમાળ ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૫ ॥ આશિ
અભ્યંતર જે કદા રે, તપના આર પ્રકાર ॥ દોળે તેલની મા-
લમાં રે, જેમ ધરો અનુનાર ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૬ ॥ ઉત્પલ
કોડે તપધરી રે, વધે મુજમ સનુર ॥ સ્વર્ગ દુલે પર આંગણે
રે, દુર્લભ ભરે દુર ॥ ભઠ ॥ ૧૦ ॥ ૭ ॥

॥ અથ શીજાનવિમળકૃત શ્રી મુંદરીને

સજ્જાય મારંભઃ ॥

॥ પુત્ર તમારો રેવડી ॥ એ રમી ॥ રૂંદે રૂંદે રે શીખ
સેનાનુ મુંદરી ॥ મુંદરી મુલિન વચન રૂંદે, પંકજમમ
નવન રૂંદે ॥ એ આંકણી ॥ માડ મદમ મમ વિજય કરીને,
ભગ્ન અપોધાવે આખા ॥ આર વરમ ગિદાં મલિપાને, અ
ભિરે ન્દવગથા ॥ રૂંદે ॥ ૧ ॥ એક વિન મહી મુંદરી રે
એ અનુમળીની ભરેન ॥ દિનકર નેજે અંકડા ગિમ્ય રૂંદે

કાંતિ થયું ખીજી ॥ ૩૩૦ ॥ ૨ ॥ વૈધ પ્રમુખા સવિતેરી કહેા,
કિરુયું ઊંડું તાત વેરા ॥ ધર તેરીને તમે દાખો લેકયે, તે હું
પરે સદેશ ॥ ૩૦ ॥ ૩ ॥ એ વદાલી મુંદરી કિમ પૂરાગતુ. તેદ
નિદાન કહીજે ॥ સાહ દખર વરગ થયાં એદને, આંખિલ-
નું તપ કીજે ॥ ૩૦ ॥ ૪ ॥ રીક્ષા લેતાં તુમદિ જિવારી, શ્રી-
રખળની દેહા ॥ તસ નયધી દુર્દર તપ કીધાં, ધન ધન એદના
દીદા ॥ ૩૦ ॥ ૫ ॥ એમ નિમુખી કહે તાત અપત્યમાં, તું-
દિજ મુકુર સમાખી ॥ વિવયદશાધી એજિ પરે વિરમી, માન
મુનદા બાળી ॥ ૩૦ ॥ ૭ ॥ અર્મે તો વિવયપ્રમાદે નરિયાં,
પરિયાં શ્રુ સંસાર ॥ નરપતિ ઉત્સવ સાર્યે તે પ્રભુ, હાથે લીયે
ત્રગભાર ॥ ૩૦ ॥ ૮ ॥ શુદ્ધ ચક્રી હારી મનાવિ, બાહુબળી
લિયે રીખ ॥ વરસ સમે જ્ઞાહી મુંદરીપે, કહેવરાવે પ્રભુ રીખ
॥ ૩૦ ॥ ૯ ॥ મજ ચડ્યાં કેવળ ન હોયે વીરા, એમ મુખી
માન ઉતારે ॥ પય ઉપાડી કેવળ પામ્યા, મહોદા અલગાર ॥
(પ્રભુ પાસે પાડે પાર) ॥ ૩૦ ॥ ૧૦ ॥ અનુકર્મે કેવળ સાધી
સાધરી. જ્ઞાહી મુંદરી લેકિ ॥ જ્ઞાનવિમળ પ્રભુ ઋપબની બેરી,
પ્રભુમું હું કરે લેકિ ॥ ૩૦ ॥ ૧૧ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ શ્રીજિનર્પણકૃત રાજમનીનો

સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ કેસર વરણા હો. કાઠ કમુંબો ॥ મારા લાલ ॥ એ
દેશી ॥ કાંઠ રીમાણા હો. નેમ નનીના ॥ મારા લાલ ॥ તું
પરવારી હો. બુદ્ધ લીના ॥ માન લાલ ॥ વિરહવિદોહી હો,
લિલી દાડી ॥ માઠ ॥ પ્રીતિ પુરાણી હો. કે ને તો તોડી ॥
માઠ ॥ ૧ ॥ સયલ સનેહી હો. કે કર્યું પમ દાખો ॥ માઠ ॥
લે મુખ લીજા હો. કે હેહ ન દાખો ॥ માઠ ॥ નેમ નહેજે
હો, કે નિપદ નીરાની ॥ માઠ ॥ કયે અવગુણે હો. કે મુજને
ત્યાગી ॥ માઠ ॥ ૨ ॥ સાસણયા હો. કે મદિર આવો ॥ માઠ
॥ વિરહ જુઠાવો હો. કે પ્રેમ બનાવો ॥ માઠ ॥ કાંઠ વનવાસી
હો, કે કાંઠ ઉદાસી ॥ માઠ ॥ લેખન ભમી હો. કે ફેર ન આસી
॥ માઠ ॥ ૩ ॥ લેખન લાહો હો, કે વાલમ લીજે ॥ માઠ ॥

(૧૨૦)

સજ્જાયમાળા.

ગમનો ॥ ૭ ॥ રહેશે જેનું નામ ॥ શ્રી ॥ ૧૨ ॥ વસુ યુગવસુ
ચંદ્ર વાસરે (૧૮૨૮) પાઠલીપુરે ॥ ૭ ॥ જમુ પદ થાપના કીધે
॥ શ્રી ॥ ૧૨ ॥ વાચક અમૃત ધર્મનો, યુલે શુભમનો ॥ ૭ ॥
શિષ્ય ક્ષમાકલ્યાણ ॥ શ્રી ॥ ૧૩ ॥ કવિ ॥

॥ અથ તપનો સજ્જાય પ્રારંભઃ

॥ હૃદર આંખા આંખલી રે ॥ એ દેશી ॥ કીધાં કર્મ નિ-
કંઠવા રે, લેવા મુજિનું દાન ॥ હુલ્યા પાતક છૂટવા રે, નહિ
કોઈ તપ સમાન ॥ ભવિકંજન, તપ કરજે મન શુદ્ધ ॥ એ
આંકણી ॥ ૧ ॥ ઉત્તમ તપના યોગદા રે, મેરે મુર નર પાય
॥ લખિ અઠાવીસ ડોપજે રે, મનોવંછિત ફળ થાય ॥ ભગ
॥ તગ ॥ ૨ ॥ તીર્થકર પદ પામિયે રે, નાસે સધળા રોગ ॥
રૂપ લીલા મુખ સાહિબી રે, લહિયે તપ સંયોગ ॥ ભગ ॥ તગ
॥ ૩ ॥ તે શું છે સંસારમાં રે, તપથી ન હોવે બેહ ॥ જે જે
મનમાં કામિયે રે સફળ ફળે સહિ તેહ ॥ ભગ ॥ તગ ॥ ૪ ॥
અષ્ટ કર્મના આપને રે, તપ દાસે તતકાળ ॥ અવસર લહીને
તેહનો રે, ખપ કરજે ઉજમાળ ॥ ભગ ॥ તગ ॥ ૫ ॥ બાહ્ય
અધ્યંતર જે કહ્યા રે, તપના બાર પ્રકાર ॥ હોજે તેહની ચા-
લમાં રે, જેમ ધત્તો અબુગાર ॥ ભગ ॥ તગ ॥ ૬ ॥ ઉદ્યત્ત
કહે તપથકી રે, વાધે મુજસ સનૂર ॥ સ્વર્ગ હુવે ધર આંગણે
રે, દુર્ગતિ જાયે દૂર ॥ ભગ ॥ તગ ॥ ૭ ॥

॥ અથ શ્રીજ્ઞાનવિમળકૃત શ્રી સુંદરીનો

સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ યુત્ત તુમારો દેવકી ॥ એ દેશી ॥ રૂંડે રૂંપે રે રીળ
સોહાગણ સુંદરી ॥ સુંદરી મુલસિત વયળ રૂંડે, પંકજદળસમ
નયન રૂંડે ॥ એ આંકણી ॥ સાડ સહસ સમ દિગ્ગજ કરીને,
ભરત અયોધ્યાયે આગ્યા ॥ બાર વરસ જિહાં ચક્રિપદને, અ-
ભિવેકે ન્હવરાધ્યા ॥ રૂંડે ॥ ૧ ॥ એક દિન ચકી સુંદરી રે-
ખે, બાહુબળીની બહેન ॥ દિનકર તેજે ચંદ્રકળા જિમ, રૂંપે

કાંતિ થઈ ખીલુ ॥ ૩૦ ॥ ૨ ॥ પંથ પ્રમુખા સવિ તેડી કહે,
કિસ્મું ઊલું તાત વેશ ॥ ૫૨ તેડીને તમે દાખા લોકે, તે હું
પૂરું સદંશ ॥ ૩૦ ॥ ૩ ॥ એ વદાહી મુંદરી કિમ ફૂરાનનુ, તેદુ
નિદાન કહીજે ॥ સાડ હજારે વરમ થયાં એદને, આંખિલ-
નું તપ કીજે ॥ ૩૦ ॥ ૪ ॥ રીક્ષા લેનાં તુમહિ નિવારી, સ્ત્રી-
રચનની દહા ॥ તસ નયથી દુર્લભ તપ કીયાં, ધન ધન એહના
દીદા ॥ ૩૦ ॥ ૫ ॥ એમ નિમુખી કહે તાત અપત્યમાં, તું-
દિજ મુકુટ સમાણી ॥ વિષયદશાથી એણિ પરે વિરમી, માન
મુનંદા જાણી ॥ ૩૦ ॥ ૭ ॥ અર્મે તો વિષયપ્રમાદે નડિયાં,
પરિયાં શ્રે સંસાર ॥ નરપતિ ઉત્સવ સાર્યે તે પ્રભુ, હાથે લીયે
ગ્રાભાર ॥ ૩૦ ॥ ૮ ॥ યુદ્ધે ચક્રી હારી મનાવિ, ખાદુબળી
સિયે દીખ ॥ વરસ સમે જાહી મુંદરીપે, કહેવરાવે પ્રભુ શીખ
॥ ૩૦ ॥ ૯ ॥ ગજ ચડ્યાં કેવળ ન હોયે કીરા, એમ મુલ્કી
માન કીારે ॥ પય કીપાડી કેવળ પામ્યા, મહોરા અલગાર ॥
(પ્રભુ પાસે પાડે પાર) ॥ ૩૦ ॥ ૧૦ ॥ અતુકમે કેવળ સાધી
સાધરી, જાહી મુંદરી જોડિ ॥ જ્ઞાનવિમળ પ્રભુ કપલની બેડી,
પ્રભુમું હું કર જોડિ ॥ ૩૦ ॥ ૧૧ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ શ્રીજિનહર્પણકૃત રાજમતીનો

સંજ્ઞાપ પ્રારંભઃ ॥

॥ કેસર વરજો હો, કાંઠ કમુંબો ॥ મારા લાલ ॥ એ
દેશી ॥ કાંઠ રીસાલા હો, નેમ નગીના ॥ મારા લાલ ॥ તું
પરવારી હો, બુદ્ધે લીના ॥ મારા લાલ ॥ વિરહવિદોહી હો,
હીલી છોડી ॥ માઠ ॥ પ્રીતિ પુરાણી હો, કે નેં તો તોડી ॥
માઠ ॥ ૧ ॥ સયલ સનેહી હો, કે કર્યું પણ રાખો ॥ માઠ ॥
લે મુખ લીલા હો, કે હેલ ન દાખો ॥ માઠ ॥ નેમ નહેલો
હો, કે નિપટ નીરાળી ॥ માઠ ॥ ક્યે અવગુણે હો, કે મુજને
ત્યાગી ॥ માઠ ॥ ૨ ॥ સાસુખયા હો, કે મંદિર આવો ॥ માઠ
॥ વિરહ બુઝાવો હો, કે પ્રેમ બનાવો ॥ માઠ ॥ કાંઠ વનવાસી
હો, કે કાંઠ ઉદાસી ॥ માઠ ॥ જોખન જાસી હો, કે ફેર ન આસી
॥ માઠ ॥ ૩ ॥ જોખન લાહો હો, કે વાલમ લીજે ॥ માઠ ॥

અંગ ઉભાલો હો, કે સફળ કરીજો ॥ માઠ ॥ હું તો ઢાગી હો,
 કે આડ લવાંરી ॥ માઠ ॥ નવમે ભવ પણ દો, કે કામજગારી
 ॥ માઠ ॥ ૪ ॥ રાજુલ દીક્ષા હો, કે સદિ દુઃખ વારે ॥ માઠ
 ॥ વિયર રહનેમી હો, કે તેહને તારે ॥ માઠ ॥ નેમ તે પહેલો
 હો, કે કેવળ પામી ॥ માઠ ॥ કહે જિનહરે હો કે, મુજિ
 ગામી ॥ માઠ ॥ ૫ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ શ્રીમોહનવિજયસ્તુ કૃત રૂકિમળીસ્તનો

સત્યઝાપ પ્રારંભઃ ॥

॥ આઠે લાલની ઘેરી ॥ કહે નીમંધર સ્વામિ, નારદપ્રત્યે
 નિજ કામ ॥ આઠે લાલ ॥ સાંભળજો તુજને કહું ॥ ૧ ॥ પૂ-
 રવમવ દરિનાર, આઠાળી ધર અવતાર ॥ આઠ ॥ રૂપકળા ગુ-
 ષ્ઠએસરી ॥ ૨ ॥ અમરીને અનુદાર, અભિનય રતિ અવતાર
 ॥ આઠ ॥ હતાં મુંદર મુંદરી ॥ ૩ ॥ ચાલે પતિ આઝાપ, શુ-
 દિલી તે કહેવાય ॥ આઠ ॥ પિયુ મન પ્રદિયું પાણિમાં ॥ ૪ ॥
 બોળી ટોળી સંગ, ગત વન પરિય ઉભંગ ॥ આઠ ॥ કોઈ કા-
 મિની ભક્તી મળી ॥ ૫ ॥ રમિ રામા કરિ હોડ, લેવે કુદરડી
 દોડ ॥ આઠ ॥ કેઈ પુમરી ધાલતી ॥ ૬ ॥ ગાયે મનુસં ગીત
 મુખનાં ઉપજે પ્રીત ॥ આઠ ॥ નાની નીકમિત નાયતી ॥ ૭ ॥
 ન ધરે કુલની બીક, પિયુ પણ નહીં નજીક ॥ આઠ ॥ મયવડ-
 જ્યું મઘ પીવડો ॥ ૮ ॥ થાડી સપળી નાર, આઠાળી પણ નિજ
 વાર ॥ આઠ ॥ જી બેડી તર દોડે ॥ ૯ ॥ મારડીયે નિજ કા-
 દ, મુજ્યાં ધરીને ઉભાદ ॥ આઠ ॥ ઈંડાં મુંદર તર દોડે ॥ ૧૦ ॥
 માણસ સજ મજ ભન, મુજ લાગી કાણ ॥ આઠ ॥ ભવ ધરી
 હિડી મોરડી ॥ ૧૧ ॥ કાનુક રખણ કાજ, આઠાળી મુજીને આજ
 ॥ આઠ ॥ ઈંડાં રીડાં જાને ॥ ૧૨ ॥ કુકરમ ખરડે દાગ, ઈંડાં
 લીધાં સાથ ॥ આઠ ॥ અરજ વરજ ઈંડાં થયાં ॥ ૧૩ ॥ મુજ્યાં
 નિજદિજ કાચ મનમે ધરી ઉભાદ ॥ આઠ ॥ ફની પાડી આવી
 પ્રદે ॥ ૧૪ ॥ મારડી ઈંડાં પાગ, આવી થઈ ઉદામ ॥ આઠ ॥
 અરજ નિરખી નવિ નંવડાં ॥ ૧૫ ॥ રેખિ કહેવ પિણ, નવર્ષ
 આંમુ ધાર ॥ આઠ ॥ દુઃખ ધરી વનમોરડી ॥ ૧૬ ॥ ગાગે

ધડા પર્વત, આકાંક્ષી હુકં અત્યંત ॥ આઠ ॥ પંખીનો શો આ-
શરો ॥ ૧૭ ॥ તિલ અવસર ધનધાર, ગાંઘે કંદી ગરેડાદ ॥
આઠ ॥ કાજળ સરસી કંકણ ॥ ૧૮ ॥ વરસે જળધર બેર, ભ-
રીયાં સરનદા દેર ॥ આઠ ॥ ઊંડે જાંઘકતી વીજળી ॥ ૧૯ ॥
જળ વહે કામો કામ, મોરડી હંડાં તામ ॥ આઠ ॥ જળધી ધો-
વાડ ઉચ્ચળ હુવાં ॥ ૨૦ ॥ ઉચ્ચળ રૂખીને તેહ, હિયડે હર્ષ સ-
નેત ॥ આઠ ॥ હંડાં પાછાં આદર્યાં ॥ ૨૧ ॥ બ્રાહ્મણ નારી
વેહ, હરિશ્ચંદ્રી હુકં તેહ ॥ આઠ ॥ પૂરવ કર્મવશોં કંદી ॥ ૨૨
॥ પામી પુત્ર વિહાદ, ઉપન્યો ચિત્ત અંદોહ ॥ આઠ ॥ શોળ
વરસ લગે એદને ॥ ૨૩ ॥ ધરી એક વરસ વિચાર, બાણી વિ-
રદની દાર ॥ આઠ ॥ વિરોગપણે દુઃખ હોયે ધર્મ ॥ ૨૪ ॥
બહી જિનની વાણી, સંયમ લેકં કેકં જાણી ॥ આઠ ॥ સમક્ષિ-
નધારી કેકં થયા ॥ ૨૫ ॥ નિમુણી નારદ તામ, જિનને કંદિય
પ્રભામ ॥ આઠ ॥ મોહન વચને સંધુલો ॥ ૨૬ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રીલક્ષ્મીસૂરિકૃત રોહિણીનું સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ભરતનૃપ ભાવગુ એ ॥ એ રશી ॥ શ્રી વામુપૂજ્ય
ચિત્તદના એ, મધવા મુત્ર મનોહાર ॥ જયો તપ રોહિણી એ ॥
રોહિણી નામે તસ મુત્ર એ, શ્રીદેવી માત્ર મતાર ॥ જૈ ॥ કરે
તસ ધન અવતાર ॥ જૈ ॥ ૧ ॥ પદ્ય પ્રભુતા વયલધી એ, દુ-
ર્ગધા રાજકુમાર ॥ જૈ ॥ રોહિણી તપ ધાને ભવે એ, મુજસ
મુર્ખેષ વિસ્તાર ॥ જૈ ॥ ૨ ॥ ૨ ॥ નરેવ મુરપદ ભોગથી
એ, તે ધયો અશોક નાંદ ॥ જૈ ॥ રોહિણી ગાળી તેહની એ,
રોયને તપ મુખ કંદ ॥ જૈ ॥ ૩ ॥ ૩ ॥ દુનભિનંધા કામિની
એ, મુરુઉપરેસ મુખંત ॥ જૈ ॥ રોહિણી તપ કંદિ દુ ખ દરી એ,
રોહિણી ભવ મુખવત ॥ જૈ ॥ ૪ ॥ ૪ ॥ પ્રથમ પાર્ણવિન
ક્ષપભનો એ, રોહિણી નક્ષત્ર વાન ॥ જૈ ॥ દુવિષે દરિ તપ
ઉચ્ચરો એ, સાગ વરસ માત્ર માન ॥ જૈ ॥ ૫ ॥ ૫ ॥ કરો
ઉચ્ચલ પૂરણ તપે એ, અશોક તડ તડ કાપ ॥ જૈ ॥ ત્રિત્ર
રથણ વામુપૂજ્ય એ, અશોક રોહિણી સમુદાય ॥ જૈ ॥ ૬ ॥
૬ ॥ એકે મો એકે મોરકે બહા એ, રૂપા નાણાં સનેત ॥
જૈ ॥ સાગ સત્યાવિરો કીર્તિયે એ, વેશ કંપ જાણી હેત ॥

જગ ॥ કગ ॥ ૭ ॥ આડ ગુર આરે મુતા એ, રોગ રોગ નવિ
 ફીડ ॥ જગ ॥ પ્રભુ દાથે સંયમ લણું એ, રૂપની કેવળ ફીડ ॥
 જગ ॥ કગ ॥ ૮ ॥ કાંતિ રોહિણીપતિ જિસી એ, રોહિણીમુત
 સમ રૂપ ॥ જગ ॥ એ તપ મુખ સંપદ દિયે એ, વિજયલક્ષ્મી
 રૂપ ॥ જગ ॥ કગ ॥ ૯ ॥ હતિ રોહિણી સમજાય ॥

॥ અથ શ્રીજ્ઞાનવિમલચક્રુત કૌશલ્યાચનો

સમજાવ પ્રારંભઃ ॥

॥ ભામિનીને ભરતાર મનાવે ॥ એ દેશી ॥ દશરથ નૃપ
 કૌશલ્યાને કહે, તું ભામિની કિમ દુહવાણી ॥ કે આ જોને કે
 ॥ તું ભાગ ॥ પ્રાણુષદી અધિકી છે વાહાણી, રામમાળા ગુણ
 ખાણી ॥ કે આગ ॥ રામગ ॥ કે નાજે કે નહિ જો કે, શાને કે
 શા મોઢે ॥ નારે વાહાણા નહિ બોલું તુમ્હ સાથે રે, તુમ્હ
 અભોક્ષી લીધા ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ગળાપાગે રમણીના
 ગળાથી, હોરવે આપણું દાથે ॥ કે આગ ॥ મામું જોડે દુઃખ
 કહે મુજને, એમ કહે પ્રહિ બાથે ॥ કે આગ ॥ કે ના જોગ ॥
 ॥ ૨ ॥ અકોતર વિધ સ્નાત્ર કરાવ્યાં, મંત્ર ન્દવમ્હનાં પાણી ॥
 કે આગ ॥ અમ્હ વિજુ તે સપ્તમે મોકલાવ્યાં, ત્યાગે પ્રીતિ તુ-
 ઘારી જાણી ॥ કે આગ ॥ કે નાગ ॥ કે ૩ ॥ પતિ મુનરની જે
 કુળવંતી તે મવિમરખે રાવે ॥ કે આગ ॥ શાક્યવેધ દોષ શુભી
 સમાના, તે કિમ ખમીયા જાવે ॥ કે આગ ॥ કે નાગ ॥ ૪ ॥
 કહે દશરથ નૃપ સ્નાત્ર તાજુ જગ, મોકલીવું છે પાંડલાં ॥ કે આગ
 ॥ કનકકમ્હને ચા આગીના, રવા બાણા છે વાહણાં ॥ કે આગ
 ॥ કે નાગ ॥ ૫ ॥ રમણલદ કમ્હાં એક આવી, જગ છે, રામી
 જરની ॥ કે આગ ॥ તુગ આનમન નવિ થવું જગથી, એમ
 અવસ્થા કમ્હારી ॥ કે આગ ॥ કે નાગ ॥ ૬ ॥ અનિમિત્તે ભવમ-
 વેન આપેલ, દેહ અધિગ્ધા અણી ॥ કે આગ ॥ રૂપની રોષ
 મજ્યાં નમરને, સિયે મયમ નૃપને નણી ॥ કે આગ ॥ ૭ ॥ કે
 દોષે જિહાં કે વાહણા દોષે બોલું તુમ્હ માથે કે ॥ એ આંક-
 ણી ॥ રમ મંજર છે પદચરિત્રે, ગમન નજની વેલી ॥ કે આગ
 જ્ઞાનવિમળ મુરશો ને સદેહ, કમ્હો અગ્નિને નેત્રી ॥ કે આગ ॥
 કે દોષેગ ॥ ૮ ॥ હતિ ॥

॥ અથ શ્રી ધન્નાહનો સજ્જાય ॥

॥ શીયાળામાં શીત ધબી રે ધન્ના, ઉનાળે લૂ ઝાળ ॥ ચો-
 માસે જળ વાદળાં રે ધન્ના, એ દુઃખ સહુ ન જાય ॥ હું તો
 વારી રે ધનછ આજ નહિ સો કાળ ॥ ૧ ॥ વનમેં તો રહેવું
 એકવું રે ધન્ના, કોણ કરે તારી સાર ॥ જુખ પરિસદ્દ દાહિસો
 રે ધન્ના, મન કર એસી વાત રે હો ધનછ ॥ મત લીયો સં-
 યમ ભાર ॥ ૨ ॥ વનમેં તો મૃગ એકસો રે માતા, કોણ કરે
 ઉનકી સાર ॥ કરણી તો બેસી આપકી રે માતા, કોણ બેટો
 કૃષ્ણ વાપ રે હો જનની ॥ હું લેહું સંયમ ભાર ॥ ૩ ॥ પંચ
 માહાત્મકો પાળવો રે ધન્ના, પાંચ મેરૂ સમાન ॥ બાવીસ પ-
 રિસદ્દ છત્રા રે ધન્ના, સંયમ ખાંટાકી ધાર રે હો ધનછ ॥
 મનઃ ॥ ૪ ॥ નીર વિનાની નદી કીસી રે ધન્ના, ચંદવિના કેસી
 રાત ॥ પિયુ વિના કેસી કામિની રે ધન્ના, વદન કમળ વિલ-
 ખાય રે હો ધનછ ॥ મતઃ ॥ ૫ ॥ દીપક વિના મંદિર કિસ્કાં
 રે ધન્ના, કાન વિના કેસો રાગ ॥ નવળ વિના કિસ્કું નિરખડું રે
 ધન્ના, પુત્ર વિના પરિવાર રે હો ધનછ ॥ મતઃ ॥ ૬ ॥ તું મુજ
 અંધાજાકડી રે ધન્ના, સો કોઠ ટેકો રે હોય ॥ બે કોઠ લાકડી
 તોડશે રે ધન્ના, અંધો હોશે ખુવાર રે હો ધનછ ॥ મઃ ॥ ૭
 ॥ રવ વડિતકો પિજરો રે માતા, તે સુરો જાણે બંધ ॥ કામ
 ભાગે સંસારના રે માતા, જ્ઞાનીને મન કુંદ રે જનની ॥ હું
 લેહું સંયમ ભાર ॥ ૮ ॥ આયુ તો કંચન ભર્યો રે ધન્ના, રાઠ
 પરબન જેમ સાર ॥ મગર પચ્વીશી અસતરી રે ધન્ના, નહિ
 સંયમકી વાત રે હો ધનછ ॥ મઃ ॥ ૯ ॥ નિત્ય ઉઠી થોડલે
 ફીરતો રે ધન્ના, નિત્ય ઉઠી બાગમેં જાય ॥ એસી ખુબી પર-
 માણે રે ધન્ના, ચમર ઢોળાયાં જાય રે હો ધનછ ॥ મઃ ॥
 ૧૦ ॥ ચોડી પાલખીયે પોડતો રે ધન્ના, નિત્ય નહ ખુબી માણ
 ॥ એ તો બત્રીશ કામિની રે ધન્ના, ઉણી કરે અરદાસ રે હો
 ધનછ ॥ મઃ ॥ ૧૧ ॥ નાસ્ત્ર સકારા હું ગયો રે માતા, કાને
 આપો રાગ ॥ મુનીચરની વાણી મુબ્બી રે માતા, આ સંસાર
 અસાર રે હો જનનિ ॥ હું લેહું ॥ ૧૨ ॥ હાથમેં લેનો પા-
 તરો રે ધન્ના, ઘેર ઘેર માગતી ભીખ ॥ કોઠ ગાગજ રેઈ કા-

દુશે રે ધત્તા, કોઇ દેવેગે શીખ રે હો ધનછ ॥ મતગ ॥ ૧૩ ॥
 તજ દિવાં મંદિર માળીયાં રે માતા, તજ દિવો સખ સંસાર ॥
 તજ દીની ધરડી નારીયો રે માતા, છોડ ચડ્યો પરિવાર રે હો
 જનનિ ॥ હું લેગ ॥ ૧૪ ॥ જૂઝાં તો મંદિરમાળીયાં રે માતા,
 જૂઝો તે સખ સંસાર ॥ જીવનાં ચૂંટે કાળજી રે માતા, મુવાં ન-
 રક લેઈ જાય રે હો જનનિ ॥ હું લેગ ॥ ૧૫ ॥ રાત્રિભોજન
 છોડે હો ધત્તા, પરનારી પચ્ચખખાણ ॥ પરધનગું દૂરા રહો રે
 ધત્તા, એહજ સંયમભાર રે હો ધનછ ॥ મતગ ॥ ૧૬ ॥ માત
 પિતા પરજો નહિ રે ધત્તા, મત કર એસી વાત ॥ એહ બત્રીશે
 કામિની રે ધત્તા, એસા દેગી શાપ રે હો ધનછ ॥ મગ ॥
 ૧૭ ॥ કર્મ તણાં દુઃખ મેં સહ્યાં રે માતા, કોઈ ન જાણે ભેદ
 ॥ રાગ દ્વેષકે પૂછે રે માતા, વા-વાં વેર વિરાધ રે હો જનનિ
 ॥ હું ॥ ૧૮ ॥ સાધુપણામેં મુખ ધણાં રે માતા, નહિ દુઃખ-
 રો લવલેશ ॥ મજશે સોઠ આવગું રે માતા, મેંતો સાધુ ઉદેશ
 રે હો જનનિ ॥ હું ॥ ૧૯ ॥ એકલો કોઈ જાયશે રે માતા,
 કોઈ ન રાખણહાર ॥ એક જીવકે જાળે રે માતા, જ્યું કરે એતો
 વિલાપ રે હો જનનિ ॥ હું ॥ ૨૦ ॥ ન કોઈ વત્રો મરે ગયો
 રે માતા, ન કોઈ નયો પન્દેશ ॥ કાવના, વાધમે રે માતા,
 દુહ્યા સો કરમાય રે હો જનનિ ॥ હું લેગ ॥ ૨૧ ॥ કાળ
 આચિતો માનશે રે માતા, કાળ કાવણ હાન ॥ કર્મ કાઠ
 મુકેં ગયા રે માતા, દેવલો નમાન ન હો જનનિ ॥ હું ॥
 ૨૨ ॥ જે જેસી જરૂરી કરે રે માતા, વિન તેના દજ લેાય ॥
 હયા ધરમ સંયમ વિના રે માતા, શિવનુખ પામે ન કોય રે
 હો જનનિ ॥ લેશું ॥ ૨૩ ॥ ગતિ ॥

॥ અથ શ્રીપર્યૂપણ પર્વનો સ્વાધ્યાય પ્રારંભઃ ॥

॥ પર્વ પશુસણ આવીયાં રે લાલ, કીર્તિ ધણાં ધર્મધ્યાન
 જાણિક જન ॥ આરંભ સકળ નિવારીયે રે લાલ, જીવેને
 અલયેદાન રે ॥ ભગ ॥ પર્વ ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥
 ૧ ॥ માસમાં શિરે રે લાલ, લાદવ માસ સુમાસ રે ॥ ભગ
 ૧ ॥ તણમાં અકલિન સુખ રે લાલ, કીર્તિ સુખ વિશ્વાસ રે ॥
 ૨ ॥ ૫૦ ॥ ૨ ॥ ખાંડણ પીસણ ગારનાં રે લાલ, નહાવણ

॥ ૪ ॥ નત્રા ન કરીશ નેહ, પરનારીનું પ્રીતડી ॥ મન ચિત્ત
 રાખી ઠામ, પરનિદા તું પરહરે ॥ ૫ ॥ ચચ્યા તું ચાર નિવાર,
 કોંઈ લોભ મદ મોહને ॥ ચાર દાવાનલ જાળ, કરી કમાઈ હા-
 રીયે ॥ ૬ ॥ છોડ તું સકળ સંસાર, એ સંસાર અસાર છે ॥ તું જાણે
 મન સાર, જગમાં કોઈ કહેતું નથી ॥ ૭ ॥ જન્મ્યો પાર અ-
 નંત, અનંતા ભવ તેં કર્યા ॥ છેદન બેદન અપાર, પાર ન પા-
 મ્યો તેહનો ॥ ૮ ॥ હૃયે સયલ સંસાર, જાગીને બોધે નહિ ॥
 ખુતો મોહની જાળ, જન્મ મરણ નવિ ઝાળખ્યો ॥ ૯ ॥ નિ-
 લવદ લખિયા લેખ, કોણે મઠાયા નહિ મટે ॥ જો જાઓ દેશ
 વિદેશ, હાણ વૃદ્ધિ સાથે ચલે ॥ ૧૦ ॥ ટાળ તું કુગુર કુદેવ, સ-
 દગુર સાચો જાણિને ॥ ૧૧ ॥ જે ધર્મ ઉપદેશ, તે મુક્તિ તણાં ક-
 ણ પામશે ॥ ૧૨ ॥ ઠાલે હાથ જે જાય, પામી ધન નવિ જે
 દિયે ॥ મરીને વિપથર થાય, ધન ઉપર પરડી રહે ॥ ૧૩ ॥
 ॥ ડંશ દિયે મન રાખ, ડંશથી દુર્ગતિ પામીયે ॥ ડંશ દાવાનલ
 જાળ, કરી કમાઈ હારિયે ॥ ૧૪ ॥ દૂંડત સયળ સંસાર, નિરપ-
 હી કોઈ નહિ મિડ્યો ॥ તિસડ વડૂં પાય, જેહ મગ્યો તે લા-
 લચી ॥ ૧૫ ॥ રણની વાટે જાય, પ્રાણી જાવું એકધું ॥ સંજલ
 લેજે સાથે, આગળ નથિ દ્વાર વાળીયો ॥ ૧૬ ॥ તજ તું રાગ
 ને દ્વેષ, રામતાનું મન લાવજે ॥ કર તું વ્રત પચ્ચખખાણ સામા-
 યિક પેાસા સાચવે ॥ ૧૭ ॥ થર થર કંપે કાય, મુખથી લાગ
 ચૂંચે ધની ॥ વંચે પરવગ થાય, ધર્મ ઉદય આવે નહિ ॥
 ૧૮ ॥ દેને મુપારે દાન, બજ ભનવંત વિસાર માં, છવદયા
 પ્રતિપાળ, રાત્રિભોજન પરિહરે ॥ ૧૯ ॥ ધન જે હોય તે ખા-
 ય, ધર્મનો બેદ જાણે નહિ ॥ દાય દાય કરે દિન રાત, સમતા
 ન આણે પ્રાણીયો ॥ ૨૦ ॥ નારી વિચ સમ જાળ, વિચની વેલ
 તું કાપજે ॥ શીયળ અમૃત વેલ, શિયળે સવિ સંકટ રળે ॥ ૨૧ ॥
 પરપીડા તું જાણ, છવ સયળાંતી રક્ષા કરે ॥ આપણા છવ સ-
 માન, પરના એવા જાણીયે ॥ ૨૨ ॥ ફરિયો અનંતી વાર, તીન
 લોકમાંદે વળી ॥ તોહિ ન પામ્યો પાર, સમય લેઈ જાઓ ન-
 હિ ॥ ૨૩ ॥ બજ્યા બે કરે બેઠ, સકળ સાધુને વંદિયે ॥ ન કરી-
 શ કોઈની વાત, નિદા કરજે આપણી ॥ ૨૪ ॥ ભવ્યો તે ચારે
 વેદ, આપ પ્રતીતિ આવે નહિ ॥ પરને કે છે શીખ, આપ ક-

[illegible]

જેણે દુલિપ સંધ લેઈને, મુકયો નગર મુકાળ રે ॥ શાસનશાસા
ઉત્તતિકારણુ, પુષ્કપદ્મ વિશાળ રે ॥ સાંઠ ॥ ૯ ॥ બોધરાયને
પણ પ્રતિબોધ્યો, કીધો શાસનરાગી રે ॥ શાસન શાસા જ્ય-
પતાકા, અંબર જઈને લાગી રે ॥ સાંઠ ॥ ૧૦ ॥ વિસર્યો મુ-
ઠગાંડિયો કાને, આવરયકવેળા જાણ્યો રે ॥ વિસરે નહિ પણ એ
વિસરિયો, આયુ અદ્ય પિછાન્યો રે ॥ સાંઠ ॥ ૧૧ ॥ લાખ
સોનકથે હાંડી ચડે જિભ, બીજે દિન મુગાળ રે ॥ એમ સંભ-
ળાવી વીરસેનને, જાણી અણસણ કાળ રે ॥ સાંઠ ॥ ૧૨ ॥ ર-
થાવર્તે ગિરિ જઈ અણસણ કીધું, સોહમ હરિ તિહાં આવે રે
॥ પ્રદક્ષિણા પર્યતને દેહને, મુનિવર વંદે ભાવે રે ॥ સાંઠ ॥ ૧૩ ॥
ધનસિદ્ધિગિરિ સૂરી ઉત્તમ, જેહના એ પદધારી રે ॥ પદ્મવિજય
કહે મુરપદ પંકજ, નિત્ય નભિયે નર નારી રે ॥ સાંઠ ॥ ૧૪ ॥ કતિ ॥

॥ અથ શ્રીરામવિજયજીકૃત મેતારજ મુનિનો

સત્ત્વજાય પ્રારંભ : ॥

॥ ધન ધન મેતાનજ મુનિ, જેણું સંયમ કીધો ॥ જીવદયાને
કારણે, તેણે કોપ ન કીધો ॥ ૧૦ ॥ ૧ ॥ માસ ખમણને પારખે,
બોધરીયે જાય ॥ મોવનજાન નવું રંગે, પદોના મુનિસય ॥ ૧૦
॥ ૨ ॥ સોવન જવ અનિનના, કહિ પામે મૂકી ॥ ધરભીંતરે
તે નર નયો, એક રાત ન મૂકી ॥ ૧૦ ॥ ૩ ॥ જવ સધળા
પાખી નંગે, મુનિવર ન કન ॥ નવ નાની વર આવિયો, જવ
તિહાં ન દેખે ॥ ૧૦ ॥ ૪ ॥ કંઠા મુનિવર જવ કિહાં ગયા,
કહોને કેણે કીધો ॥ મુનિ ઉત્તમ આપે નહિ, નવ અપેરા કીધો
॥ ૧૦ ॥ ૫ ॥ મુનિવર ઉપરામ રસ ભર્યો, પંખીનામ ન ભાસે
॥ કોપ ધરીને કમ કંદે, જવ છે તુમ પાસે ॥ ૧૦ ॥ ૬ ॥ જવ
ચારણા રાખ તણા, તુનો મોદોરો ચાર ॥ આગાં ચર્મ તણો
કરી, બાંધ્યો મસ્તકે દાર ॥ ૧૦ ॥ ૭ ॥ નેત્રયુગલ જાણી વેદના,
નિકળીયાં તતકાળ ॥ કેવળજ્ઞાન તે નિર્મળું, પામો કીધો કાળ
॥ ૧૦ ॥ ૮ ॥ સિવનગરી તે જઈ ચડ્યો, એદવો સાધુ મુખજ
॥ મુલવંતના મુલ જે જોયે, તસ ધર કલ્યાણ ॥ ૧૦ ॥ ૯ ॥
નવ કન્યા તેણે તણ, તણ કંચન કોઈ ॥ નવ પૂરવધર વીરના,

॥ ઢાળ બીજી ॥ વિદર્ભદેશ કુંદનપુર નયરી એ દેશી ॥

॥ સુરપતિ સેવતિ ત્રિભુવન ધણી, અજ્ઞાન તિમિર હર
દિનમણિ ॥ શીયલ રતનાં જતન તંતે, ભાંખી વાડ બીજી ભ-
ગવર્તે ॥ ૧ ॥ તુરક ॥ ભગવંત ભાષે સંધ સાખે, શીયલ મુરતર
રાખવા ॥ મુક્તિ મહાકલ હેતુ અદ્ભુત, આરિત્રનો રસ ચાખવા
॥ ૨ ॥ મીઠે વચને માનનીશું, કથા ન કરે કામની ॥ વાડ
વિધશું જેહ પાળે, બલિહારી તસ નામની ॥ ૩ ॥ વાત વ્રતને
વાતકારી, પવન જિમ તરૂપાતને ॥ વાત કરતાં વિષય જાળે,
તે મારે તજે એ વાતને ॥ ૪ ॥ લીંબુ દેખી દૂરથી જિમ, ખ-
દારો ઢાઢા ગળે ॥ ગગને ગર્જરવ મુખીને, હડકવા જિમ ઉઝળે
॥ ૫ ॥ તિમ અહ્યારીનાં ચિત્તવિજસે, વયજ સુંદરીનાં મુખી
॥ કથા તજે તિજે કારણે, હમ પ્રકાશે ત્રિભુવન ધણી ॥ ૬ ॥
॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ તટજમુનાનો રે અતિ રંગીયામણે રે, એ દેશી ॥

॥ ત્રીજીને વાડે રે ત્રિભુવન રાજ્યો રે ॥ એણી પરે દીધે
ઉપદેશ ॥ આસન છંડોરે સાધુજી નારીનો રે, મુદૂર્તલગે સુવિ-
શેષ ॥ હું બલિહારી રે જાડે તેહની રે ॥ ૧ ॥ ધન્ય ધન્ય તે-
હની હો માત ॥ શીલ મુરંગી રે રંગાણી રાગશું રે, જેહની
સાતે હો ધાત ॥ હું ॥ ૨ ॥ રાયનાસને રે પાટીને પાટલે રે,
જિહાં જિહાં બેસે હો નાર ॥ બેધડી લગે રે તિહાં બેસે નહીં
રે, શીલ વ્રત રાખજીહાર ॥ હું ॥ ૩ ॥ કોલેલા કેરી રે ગંધ
સંયોગથી રે, જેમ જાયે કબુકનો વાક ॥ તિમ અબજાનું રે આ-
સન સેવતાં રે, વિજસે રાયલ મુપાક ॥ હું ॥ ૪ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ હું વારી રંગદોલખા ॥ એ દેશી ॥

॥ ચોથીને વાડે ચંતજે હો રાજ, હમ ભાંખે શ્રીજિન બૂપ
રે ॥ સંવેગી મૂધા સાધુ જી ॥ નયજ હમજ વિકાસીને હો રાજ,
રખે નિરખો રમણીનું રુપ રે ॥ સં ॥ ૧ ॥ રૂપ બેતાં રહ
લાગશે હો રાજ, હેલા ઉઘસશે અનન રે ॥ સં ॥ મનમાંલે
જાગશે મોહની હો રાજ, ત્યારે હોય વ્રતનો ભંમ રે ॥ સં ॥
॥ ૨ ॥ દિનકર સામું રખતાં હો રાજ, નયજ ધરે જિમ તેજ
રે ॥ સં ॥ તિમ તરૂની તન પેખતાં હો રાજ, હીલું પાયે
શીયલમું હેજ રે ॥ સં ॥ ૩ ॥

રકું પાતાનું, ગાંડીયેં નચી છૂટે રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૬ ॥ ધર ધરણીને
ધાર ધડાબ્યા, પહેરણુ આછા વાધા ॥ દશ આંગુલી દશ વેદજ
પહેર્યા, નિર્વાણે જાવું છે નાગાં રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૭ ॥ વાંકો અ-
ક્ષર માથે મીંડું, નીલવટ આધે ચંદો ॥ મુનિ લાવણ્ય સમય
ધમ બોલે, જિભચિર કાલે નંદો રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૮ ॥ ઇતિ સજ્જાય ॥

॥ અથ અજ્ઞાન દોષ અંધેર નગરીનો સજ્જાય ॥

॥ અજ્ઞાન મહા અંધેર નગરે, જેહની નહીં આદિ રે ॥
મિથ્યાત્વ મંદિર મોહ મહાનિશિ, પલંગ જિહાં પ્રમાદ રે ॥ ૧ ॥
જીવ જગ તું ગઢ રાગડી, ભગવંત ડોચો ભાજુ રે ॥ ગતિ આર
તે દશ ઉપસાંને, કયાય પાઠ્યા ચાર રે ॥ જ્ઞાંતિ ભરે મુભર
ભરિયો, વાહજુ વેદ વિચાર રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૨ ॥ તૃષ્ણા તણાઈ
પાથરાંને, મોદડાં મહા નર્વ રે ॥ ગતિ ભંગ ગાલ મસૂરીયાં તે,
સજ્જા કુમતિ સર્વ રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૩ ॥ રૂશનાઈ બની તિહાં
રાગની ને, આડ મદ ઉલોચ રે, પડ્યો પામું ન પાડરે તે, ત-
જ્યા મહુ સંકોચ રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૪ ॥ સ્નેહ સાંકળે સાંકળ્યો ને,
મોહની મંદિરા પાન રે ॥ મૃતો પજુ નાચે મગ સજે, નહીં શુદ્ધિ
મુખતિને સાન રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૫ ॥ સખ આરાશી મુપન લાખાં,
ધરી દૂરી જાહુ ચાર ॥ ૬ ॥ કુમતિ ચાર્યો બંકે બહુવિધ, હજી ન
આબ્યો પાર રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૬ ॥ હર્ષને રહેલો શોક હેરી, સંયો-
ગને વિયોગ રે ॥ ભોગ ભવની બાસગાંને, રૂપ ત્યાં બહુ રોગ
રે ॥ ૯૫૦ ॥ ૭ ॥ કેવ ન્યા વમે આપદા ને, જામે ત્યાં વગી
જેખ રે ॥ કુદ્ધમ મજો કરમે જેમ, નગન વાદળ મોખ રે
॥ ૯૫૦ ॥ ૮ ॥ આખરે જાવું એકજાને, કોઈ ન આવે કેડ રે
॥ વાદાડાં વગાવી વળે પાછા, સહુ સ્નેહી નેહ નિમેડ રે ॥
૯૫૦ ॥ ૯ ॥ જિનવચ્ચે જે નર અગિયા તે, પામ્યા પરમ ક-
લ્યાજુ રે ॥ જંમૂ આદે જોડે સેજ, જગમાંદે જે દોષે જાજુ રે
॥ ૯૫૦ ॥ ૧૦ ॥ એમ ભવ્યને ઉપદેશ બાંખે, ઉદયસ્વ ઉવ-
જાય રે ॥ સાર મીઝિત વચજુ છે જગ, મુજિ જેહથી યાવરે
॥ ૯૫૦ ॥ ૧૧ ॥

જાતે હો ॥ આઠ ॥ સત ॥ ૧૩ ॥ સાર એવું છે અસાર સં-
સારે, મી જિનસેવા કરિયે ॥ વિષય કયાય કરીને આગા, જ્ઞા-
નવિમળ ગુણ પરિયે હો ॥ આઠ ॥ સત ॥ ૧૪ ॥ હનિ
મીનવકારકયાધ્યાયઃ સમાપ્તઃ ॥

॥ अथ श्री ज्ञानविमलशुद्ध अष्टावंगीना

સામગ્રીય પ્રારંભ: ૮

॥ सुगुह देव सुधर्मैतु, जेसु तन्व न भजे ॥ भुनि सा-
 यक प्रव नाइते आये पलु नाइते ॥ येवन ज्ञान इरा भजे,
 नये परनी निरा ॥ उराम आराधनुं भजे, निम जग अर-
 विहा ॥ येवनत ॥ १ ॥ अ व्याकृती ॥ नवि भजे नवि आ-
 इते, नवि प्रगि जना नइ ॥ मिप्याली सवि जन कृपा, प-
 दिष्टि जगे नइ ॥ येत ॥ २ ॥ नवि भजे नवि आइते, अंगी
 पूज पाये ॥ ३ ॥ जेवा शीतारिजे तागन तनु भाये ॥ येत ॥
 ४ ॥ नवि भजे ॥ ५ ॥ आइते भुनिजन नवि पाये ॥ पासन्धा-
 नि इलली ॥ ६ ॥ नव नइ ॥ ७ ॥ येत ॥ ८ ॥ नवि
 भजे ॥ ९ ॥ आ ॥ १० ॥ नव आ ॥ ११ ॥ अभव्य कुमेव कथके,
 नृमा जेहे नव नव ॥ १२ ॥ १३ ॥ भानु पलु नवि आइते,
 जेन नव नव ॥ १४ ॥ भानु वलु नव नव नव, शासन अ-
 नुन ॥ १५ ॥ १६ ॥ भानु नव नव आइते, शीतारिजे पाये
 ॥ १७ ॥ भानु नव नव ॥ १८ ॥ नव नइ ॥ १९ ॥ येत ॥ २० ॥ भजे
 जना आइते ॥ २१ ॥ नव नव ॥ २२ ॥ नानाध प्रयत्न जेहे, भ-
 नव भिडे विभाग ॥ २३ ॥ २४ ॥ भानु प्रगि आइते, निमभनना
 येती ॥ २५ ॥ भिडे नव ॥ २६ ॥ भानु नव ॥ २७ ॥ भनव विनोती ॥
 येत ॥ २८ ॥ पडन नइलेन ॥ २९ ॥ भानु नव ॥ ३० ॥ भिडे
 नइलेनी नव ॥ ३१ ॥ भानु नव ॥ ३२ ॥ येत ॥ ३३ ॥ भिडे
 इलेन ॥ ३४ ॥ भिडे नव ॥ ३५ ॥ भानु नव ॥ ३६ ॥ भानु नव ॥
 ३७ ॥ भानु पडन ॥ ३८ ॥ येत ॥ ३९ ॥ ॥

અવશ્ય પરિહરજો રે ॥ માઠ ॥ ૧૪ ॥ જ્ઞાનવિમળ ગુરુ સેવા
કરિયે, તો ભવસાગર તરીયે ॥ શિવગુરુને સહેજે પરિયે, મુક્ત-
મારગ અનુસરીયે રે ॥ માઠ ॥ ૧૫ ॥ કૃતિ ॥

॥ અથ જીવઉપદેશના સ્વાધ્યાય પ્રારંભ ॥

સાધુકો મુખજો રે કરમ સમો નહીં કોઈ એ દેરી ॥ ચેતન
ચેતજો રે, એ કાળ ન મેલે કોઈ ॥ સંમત સીમ સાર્યે લેજો,
કીનાશ વર્મે છે તેડો ॥ ચેત ॥ ૧ ॥ ઊપામિત કરી એ નિર્લેખ
છળ ગયેયે છાનો ॥ અવિન્યો આવી પકડી જશે, કંઈક ચણી
ખાનો ॥ ચેત ॥ ૨ ॥ નનુજા એ જીવ પડેડો, હઠધારાએ ર-
મ્મો ॥ જન કીનાશ એ મનગી પેડે, સડે જશે ભમ્મો ॥ ચેત ॥
૩ ॥ આગા અડા નળે દુગા, પાનન વચ તેડે જાયે ॥ કાચા
પાકા મનગા એના અદન દયા ન આવે ॥ ચેત ॥ ૪ ॥ તું
જાણ પન્થાની જાણ, જાણા મનગા પોત ॥ દા દો કરનાં લેઈ
જાશે, નાદુગા નદે જામ જા ॥ ચેત ॥ ૫ ॥ તું અમરપરે પિર
જા એડો, પાન્યા કાળ ન ॥ ૬ ॥ જાણ ન જાણે શેઠ મનપાદ,
તુજ આપણી જાણ ॥ ૭ ॥ ૮ ॥ આજ કાલ ને પાર પરે
પેમેં વિજયજા જાણ ॥ ૯ ॥ જાણ જાણા અડા પાકા અજાણીજાણ
જિમ ખન્યા ॥ ૧૦ ॥ ૧૧ ॥ જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ, બેડેડો
જાણે મોડો ॥ ૧૨ ॥ ૧૩ ॥ જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ, પેડેડો
॥ ચેત ॥ ૧૪ ॥ ૧૫ ॥ જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ, એક એ
દાણું ॥ ૧૬ ॥ જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ, જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ ॥ ચેત ॥
૧૭ ॥ ૧૮ ॥ નિર્લેખ નાલે મુજ નાણા જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ ॥ મા-
નવિન્યાદિક એના લેગા કંદુના ન આડે તાગે ॥ ચેત ॥ ૧૯ ॥
મનવ જયે ચે-યો નાદિ જાણા આવ આડે જદુ કુંડે ॥ જાણાં
વાડે કેરી જાણે જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ ૫૪ ॥ ચેત ॥ ૨૦ ॥
નનુજાન આડે એ પેડે જિજુ ન જાણે જાણીયો ॥ જાણાણી
તે જાણે ચે-યો તેડે એ જાણ જાણીયો ॥ ચેત ॥ પાણી પડેડો
પાણ એ જાણે તે જાણાંદિ જાણીયા ॥ ૫૨ ॥ સાંચે કુંડે જે જાણે,
તે જાણાંદિ જાણીયા ॥ ચેત ॥ ૨૩ ॥ જાણ ન જાણ ન જાણ ન જાણ

શ્રી વિગુહવિમળાદૃત જોતનઅંધિયરની સજ્જાય. (૧૪૫)

સસો આલેડી જમ જાણો ॥ વિહાં જારો નિહાં એ મારે, ચિ-
તમાં હાં નવિ આણો ચે ॥ ૧૭ ॥ એવું જાણી ધર્મ આરાધો
શું કરે તે જમ જાણીયો ॥ વીરવીમળ ગુર શિષ્યવિગુહ કરે જર્જ
શીવપુરમાં જાણીયો ॥ ચે ॥ ૧૫ ૬નિ ॥

॥ અથ શ્રી વિગુહવિમળાદૃત જોતનઅંધિયરની સજ્જાય પ્રાર્થના: ॥

॥ જોજો રે એ જોજનિયું એ, જાણું કેમ દિન રહેશે રે ॥
ખણા દિવસની પ્રીતડી હાંધું, જાણું મુજને કહેશે રે ॥ જો ॥ ૧ ॥
જોતનવધ જીવતી રે સરાતો, ધનકારણ બહુ, ખાતો રે ॥ પુ-
દ્ગતગું નિશિદિન રહ્યો રાતો, કાળ ન જાણ્યો જાનો રે ॥ જો ॥
॥ ૨ ॥ જાતે રે હજે જોજનીયું, વળી જરા રાક્ષસી મેલી રે ॥
સર્વે લોહી ચૂરી લીધે એ, તિલને જિમ કરે તેડીરે ॥ જો ॥ ૩ ॥
કાળા તે ધાળા થયા એ, તનનો જોરો ભાંગ્યો રે ॥ હમ્મણ અ-
પિર કરી બહુ વાધે, લોભ પિરાય તે લાગ્યો રે ॥ જો ॥ ૪ ॥
મરણે કાંદિ મુણે નહીં એ, આંખે પણ નવિ સૂઝે રે ॥ લાખો-
ગમે લાગ્યો ચૂવે, મૂરખ તેહિ ન જૂઝે રે ॥ જો ॥ ૫ ॥
સવિ મુખથી ગયા એ, હાથ પગ નવિ દાણે રે ॥ ચિત્તો કામ
એ નવિ થાવે, એ ધરડપણ બહુ સાણે રે ॥ જો ॥ ૬ ॥
જાળ વર્ગ સહુ એમ ભાંડે, જડ તે શું એ જાણે રે ॥ લવલવ
કરતો લાજ નહીં એ, કોણ ગણે તુણ તોણે રે ॥ જો ॥ ૭ ॥
વંડ વડુરો હજપરે બોણે, તાતપાડીયો તાણો રે ॥ લાડી લેધ લું-
ડીને હાકે, એ વૃદ્ધતણાં મુખ માણો રે ॥ જો ॥ ૮ ॥
વચન મુખી એમ મરણે, શિર ધૂણે બહુ ઝૂરે રે ॥ જરાયે જરણ
કર્યો એ, આંખે આંમુ ચૂવે રે ॥ જો ॥ ૯ ॥
આતી અડ્યા એ, કેહને જાને કહિયે રે ॥ અવસર તો ચેત્યો
નહિં પ્રાણી, સમતાયે હવે સહિયે રે ॥ જો ॥ ૧૦ ॥
હૈ હૈ જન્મ એળે ગયો એ, સ્વજન વિણ દંગશું માહિયો રે ॥ પાપ
કરી આજીને પાખ્યો, નરભવ એળે ખોયો રે ॥ જો ॥ ૧૧ ॥
જાણનાં પણ કેમ ભવ પ્રાણી, કરી જિમ ક્યરે ખૂણે રે ॥ માહ
મહાસાણે ગૂંધાણા, ખેણે મસક જિમ ગૂંચે રે ॥ જો ॥ ૧૨ ॥

એલડું જાણી ચિત્તમાંહિ આણી, પુણ્ય કરો ભવિ પ્રાણી રે ॥
જન્મ જરા કરવું નવિ હોયે, ધમ કહે કેવળ નાણી રે ॥ જો
॥ ૧૩ ॥ પંડિત ગીરવિમળ ગુરુ સેવક, વિશુદ્ધ કહે ચિત્ત મરમે
રે ॥ એ સસાર અસાર મન આણી, ધર્મ તે વહેસો કર્મ રે
॥ જો ॥ ૧૪ ॥ હતિ ॥

॥ અથ નોકરવાલી સત્સંગીય ॥

॥ કાળ ॥ એક નારી રે, ધર્મ તણે મુરિ જાણિયે ॥ તસ મ-
લિખા રે, મન રંગે વખાણિયે ॥ તેલુ નારી રે, આપણડે મન આ-
ણિયે ॥ પદાર્થોની રે, તે પણ સપળે માનીયે ॥ ૧ ॥ ગ્રહક ॥
માનિયે પણ નારી ઝડી, નવિ કૂડી તે વળી ॥ કરકમળ કીર્તે કાજ
સીક, પ્યાલ પરિયે મન રૂડી ॥ ત્રિભુવન મોટે રૂપ મોટે, રૂપ
સત્ત્વ કર વડી ॥ નોકરવાલી મુનુપત્તીને, આરિ પુર્યે આરિ
॥ ૨ ॥ કાળ ॥ જિનસાગર રે, નોકરવાલી સહુ કહે ॥ પરશાન
મની રે, જાગ્યાણી કહિ અવિ ગણે ॥ તુરકાણે રે, તમત્રી બાણે
મન રૂડી ॥ અશ્વમાળા રે નામ કવિયે, કામું વળી ॥ ૩ ॥
ગ્રહક ॥ નમ નામ કીર્તે કાજ સીકે, લોક જુએ અવિ ધણા ॥
॥ કનક રીકે દુઃખ નીકે, પાપ જાયે જાવ તણાં ॥ દરિ દરે
પૂરેદર મળે જાનવન, દાણે રૂડી રીમ એ ॥ નોકરવાલી દાણ
લેતાં, રૂપ સત્ત્વ તુલ એ ॥ કાળ ॥ એક શાહે રે, મુનિ મા-
દન રાહડી ॥ શાદાનની રે, મનુષ્યજાં તે મુનું અડી ॥ દોવથા-
વન રે, નાણે રૂડી અત્તનની ॥ પ્યાલ પરિયે રે, તરિયે જાવ સા-
વન વડી ॥ ૪ ॥ ગ્રહક ॥ નંદારતરિયે પ્યાલ પરિયે, તરિયે જા-
વનાવર વડી ॥ નોકરવાલી પ્યાલ મળતાં, મુનિ પામિ કેવળી ॥
અવિ આમ પુની કનું ભૂની, મહે જે મોટે મન રૂડી ॥ કહે
કવિઅજ મુનુડે હોડે, આરિયે એક મન વળી ॥ ૫ ॥ હતિ
નોકરવાલી સત્સંગીય ॥

॥ હિરેગદાગક સત્સંગીય, પદ પુરેહું ॥

॥ ૧૬ મન જનકો ॥ પાપ પ્રજા મનજન મન પાપે ॥
જાગ્યે એવું જાગ્યું ન જાગ્યું, નજરન ફેડે ન પાપે ॥ ૧૭ ॥

॥ ૧ ॥ સકળ અંશ દેખે જગ લેગી, લે ખીન સમતા
 મમતા અંધ ન દેખે થાકે, ચિત્ત ચતુરે ધ્યાવે ॥ પરમ
 સદૃશ રાજી ઔર ભક્તિ મુગુરકી લે ચિત્ત લેગ
 ગુણ પરજીવ દ્રવ્ય અપને, તો લય કોઉ લગાવે ॥ ૨ ॥
 ૩ ॥ પદત પુરાણ વેદ ઔર ગીતા, મૂરખ અર્થ નવિ
 દિન હત ફરત મુદત રસ નાંહી, જ્યુ પમુ ચરબીત ચાવે
 રમત ॥ ૪ ॥ પુદ્ગળનું ન્યારો પ્રભુ મેરો, પુદ્ગળ અ
 પાવે ॥ દિનસે અંતર નાંહી હમારો, અજ કહાં ભાગો
 પરમત ॥ ૫ ॥ અજ્ઞા અલખ અર અજર નિરંજન, ત
 તુંદી જાણે ॥ અગમ અરૂપી આગમ અનુસારે, સેવક
 ગાવે ॥ પરમત ॥ ૬ ॥

॥ ઉપદેશકારક સંજ્ઞાય, પદ બીજું. ॥

॥ રાગ ધન્યાશી ॥ પદ ॥ ચેતન લે તું જ્ઞાન અવ
 આપહી બાંધે આપહી છોડે, રાજી બુદ્ધિ વિભાસી ॥
 ૧ ॥ લે તું આપ સ્વભાવમે ખેલે, આશા છોડ દિદાર
 રનર કિર નાયક સંપત્તિ, સો તુજ પરકી દાસી ॥
 ૨ ॥ મોહ ચાર જન ગુણ ધન હુલે, રેત આશા ગણે
 આશા છોડ દિદાર રહેલે સો દિતમ સન્યાસી ॥ ચેત
 લેગ લડ પર આશા ધરત હે, થાહી ભુગમે હાંસી ॥ તું
 ગુનકું સંયુ, પલ ગુણ જાએ નારી ॥ ચેતન ॥ ૪ ॥ પુ
 આશા ધરત હે સો તો સબહી વિનાશી ॥ તુંતો બિ
 દિનને ચિદાનંદ અવિનાશી ॥ ચેતન ॥ ૫ ॥ ધન અ
 બલેગ ગુમાને, કરવન લેવે દારી ॥ તોબી દુખનો અંત
 લે આશા નહુ ધારી ॥ ચેતન ॥ ૬ ॥ મુખ જલ વિ
 તુષ્ણ, લોગ મૂઝ અતિપાસી ॥ વિજ્રમ ભૂમિ ભયી પર
 ને તો સદૃશ વિલાસી ॥ ચેતન ॥ ૭ ॥ થાકો પિ
 દુઃખ જ્ઞાન, દોષ વિવેચ રતિપાસી ॥ ભરમનભત્તા
 પ્રાની. મિથ્યા અતિદે વાસી ॥ ચેતન ॥ ૮ ॥ આશા
 હેલે જોની, સો દે રીવ વિલાસી ॥ દિનકું મુજરા વખા
 અંતર દિદિ પ્રકાશી ॥ ચેતન ॥ ૯ ॥

॥ ઉપદેશકારક સન્ન્યાસ, પદ ત્રીજું ॥

॥ પદ રાગ ધન્યામી ॥ જૈન કહો કયું હોવે, પરમગુરુ
જૈન કહો કયું હોવે ॥ ગુરુ ઉપદેશ વિના જન મૂઝા દરશન જૈન
વિગોવે ॥ પરમગુરુ ॥ એ આંકળી ॥ ૧ ॥ કહત કૃપાનિધિ રા-
મ જળ ઝીસે, કર્મ મેલ જો ધોવે ॥ બહીર પાપમલ અંગ ન ધારે,
શુદ્ધ રૂપ નિજ જોવે ॥ પરમ ॥ ૨ ॥ સ્વાદવાદ પુરત જો જાણે,
નય ગમિત જસ વાચા ॥ ગુણપર જાય દ્રવ્ય જો બુદ્ધે સોઈ જૈન
હે સાચા ॥ પરમ ॥ ૩ ॥ ક્રિયા મદમતિ જો અજ્ઞાની ચાલે
ચાલ અપૂરી ॥ જૈનદશા ઉન માંહી નોંહી, કહેસો સખહી જૂઠી
॥ પરમ ॥ ૪ ॥ પર પરજાતી અપની કરી માને, ક્રિયા ગર્વ
ધેસો ॥ ઉનકું જૈન કહો કયું કહીએ સો મૂરખમે પેહેસો ॥
પરમ ॥ ૫ ॥ જૈનજાપ જ્ઞાની સખ માંહી, શિવસાધન સદ્દિએ ॥
નામ જોખરું કામ ન સીજે, ભાવ ઉદાસે રહીએ ॥ પરમ ॥
॥ ૬ ॥ જ્ઞાન સકળ નય સાધન સાધો, ક્રિયા જ્ઞાનકી દાસી ॥
ક્રિયા કરતુ હે ધરત હે મમતા, આઈ ગણેમે ફાંસી ॥ પરમ ॥
૭ ॥ ક્રિયાવિના જ્ઞાન નહી કબલુ, ક્રિયા જ્ઞાન વિના યાહી ॥
જ્ઞાન ક્રિયા દોઈ મિલત રહન હે, જ્યુ જલરસ જલમાંહી ॥ પ-
રમ ॥ ૮ ॥ ક્રિયા મગનતા બાહિર દીસે, જ્ઞાન શક્તિજસ
ભાજે ॥ સદ્ગુરુ શીખ સુણે નહી કબલુ, સોજન જનતે ભાજે
॥ પરમ ॥ ૯ ॥ તત્ત્વચુદ્ધિ છનકી પરજાતીહે, સકળ સૂત્રકી દુચી
॥ જગ જસવાદ વરે ઉનહીકો, જૈન દશા જસ ઉચી ॥ પ-
રમ ॥ ૧૦ ॥

॥ ઉપદેશકારક સન્ન્યાસ, પદ ચોથું ॥

પદ, રાગ નાયકી કનરો ॥ ચેતન મમતા છાર પરીરી દૂર
પરીરી ॥ ચેતન ॥ પર રમણીયુ પ્રેમ ન કીજે, આદર સ-
મતા આપ વરીરી ॥ ચેતન ॥ ૧ ॥ મમતા મોહ અંજાળ કી-
બેરી, સમજ નૃપ કુમરીરી ॥ મમતા મુખ દુર્ગંધ અસતે, સમતા
સત્ય મુગંધ ભરીરી ॥ ચેતન ॥ ૨ ॥ મમતાસે ભરતે કીન
જાવે, સમતા નહી કોઈ સાધ ભરીરી ॥ મમતા હેતુ બોહોત હે
દુરમન, સમતા કોઈ ન હોય અરીરી ॥ ચેતન ॥ ૩ ॥ મમતાકી દુ-

મંતિ હે આહી, ઠાકુ જગત અનરથ કરીરી ॥ શુભતાકી શુભ
મતિ હે આહી, પર ઉપકાર શુભે સભરીરી ॥ ચેતન ॥ ૪ ॥
મમતા પૂત ભયે મૂલ અપણુ ચોક વિભેગ મહા મસ્તરીરી ॥ મુ-
મતા મુત હોવેગા કેવળ, રહે દિવ્ય નિશાન પુરીરી ॥ ચેતન ॥
૫ ॥ સમતા મગન રહેગા ચેતન, લે એ ધારે શીખ ખરીરી ॥
મુજરા વિલાસ લહેગા તેા તું ચીદાનંદ ધન પદવી પરીરી ॥
ચેતન ॥ ૬ ॥

॥ ઉપદેશકારક સંજ્ઞાય, પદ ૫ મું. ॥

પદ, રાગ મન્યામ્રી ॥ આવે નહી મન ઠામ જળસગ આવે
નહી મન ઠામ ॥ તળસગ કદ ક્રિયા સખ નિષ્ફલ, બધું ગગને
ચિત્રામ ॥ જળસગ ॥ ૧ ॥ કરણી વિનાતું કરે મોટાઈ, બ્રહ્મ-
વૃત્તિ તુજ નામ ॥ આખર ફલ ન લહેગા બધું જગ વેપારી પિતું
ઠામ ॥ જળ ॥ ૨ ॥ મુંડ મુંડાવ સખહી ગાડરીયાં, હરણ રોઝ
બન ધામ ॥ જળ ધરાવત ભરમ લગાવત, રાસ ભયે વસતુ
ગામ ॥ જળ ॥ ૩ ॥ એતેપર નહી ભેગકી રચના, લે નહી
મન વિસરામ ॥ ચિત્ત અંતર પરમાતમ કેસે, કહા જપત મુખ-
રામ ॥ જળ ॥ ૪ ॥ વચન કાપ ગોપે દહ ન ધરે, ચિત્ત તુરંગ લગામ
॥ તામે તું ન લહે શીવ સાધન, બધું કલ્પમુને ગામ ॥ જળ ॥
૫ ॥ ધ્યાન ધરે કરે સંજ્ઞમ ક્રિયા, ન ફીરવો મન ઠામ ॥
ચીદાનંદ ધન મુજસ વિલાસી પ્રગટે આતમ રામ ॥ જળસગ
આવે નહી મન ઠામ ॥ ૬ ॥

॥ ઉપદેશકારક સંજ્ઞાય, પદ છઠું ॥

રાગ કનરો ॥ અજ્ઞ ગતિ ચિદાનંદ ધનકી, ભવ બંધન
રાજી શુ હાવે ઉલટપુલટ છનકી ॥ અજ્ઞ ॥ ૧ ॥ ભેડી પર-
છતી સમકિત પાથો, કર્મ વજર ધનકી ॥ સહજ અર્પક ચડતા
યાકી, ખીમા વિમળ શુભકી ॥ અજ્ઞ ॥ ૨ ॥ પાપ વેડી સ-
ખ જ્ઞાન દહનમુ, જાડી ભવ વનકી ॥ શીતજતા પ્રગદી પદ
અંતર ઉત્તમ લજનકી ॥ અજ્ઞ ॥ ૩ ॥ કુરાધ જગજન તેં અ-
ધિકી, ચરન કરન ધનકી ॥ વૃદ્ધિ રિદ્ધિ પ્રગટે નીજ નામે ખ્યાતી

અકીચનકી ॥ અજ્ઞાપ્રમાણા ॥ અનુભવ વિના ગતિ કોઈ ન જાય,
અત્યંતનિરંજનકી ॥ જસ મુન ગાયત પ્રીતિ નિવાહો ઉનકે સ-
મરનકી ॥ અજ્ઞાપ્રમાણા ॥

॥ ઉપદેશકારક સંજ્ઞાપ્રમાણા ॥ પદ ૭ મું. ॥

॥ રાગ પંચામી ॥ ચેતન જ્ઞાનકી દૃષ્ટ નિહાળો ॥ મિહરદિ
કામ મેં બાહર, હોત મહા મનવાણો ॥ ચેતન ॥ ૧ ॥ મિહ
દિષ્ટિ અતિચામકરતરો, લાવ વન વાનર ચાળો ॥ યોગ વિયોગ
સાવાનજી લાગત, પાવન નાંહી વિચાળો ॥ ચેતન ॥ ૨ ॥ મિ-
હ દિષ્ટિ કાયર નર રસી, કરે આકારજી રાળો ॥ રજી મિત્રાન સરે
નહી અગીમુ, મુર સરે કવૃ પાળો ॥ ચેતન ॥ ૩ ॥ મિહ દિષ્ટિ
જન જનકે પંચમ, રીત અનાથ દુઃખાળો ॥ મામે બીજી કીરે
વન વનમો, કરે મુજકું કોઇ પાળો ॥ ચેતન ॥ ૪ ॥ મિહ દિષ્ટિ
મદ મદિરા માતી, તાકો હોત ઉઝાળો ॥ પર અવગુણ રાયે મો
અદનીમ, કાન અમુનિભૂ કાળો ॥ ચેતન ॥ ૫ ॥ જ્ઞાન દિષ્ટિ કોય
ન મેન, કંઈ જ્ઞાન અમુવાળો, ચીદાનંદ વન મુજરા પથનરમ
નજન કાય પાળાળો ॥ ચેતન ॥ ૬ ॥

॥ નેમનાયની લાવાળી ॥

માનં માહ નમે નમ નમે મીંગતાર રીસી ભવ કેહેના,
રીત ભવ કહેના ॥ વડે વગ્ગાખીના નરમે હમારે નેના ॥ મા-
ની માર્ગ અદવતી અન અનવર, અજ મહિ આહ ॥ સખ ॥ ૧ ॥
વનમે જિનાયો હેવ હૃદય જીકાર ॥ માની માર્ગ બીજકી મેહેવા
આદે નવા વન માર્ગ ॥ નવા ॥ મજી બેડે હમારે મનકું, અગી
મન આહ ॥ મેહ આહ અજ મેહુ કુનરે માર, પડે નહી રહેના
॥ પડે ॥ પડે ॥ ૧ ॥

માની માર્ગ મેહિ અવન રે અન માર્ગે મમન નજ મેની
॥ મમન ॥ મેહિ મમન મેહે કુંજ અનજ મેન મેની ॥ માની
માર્ગ અનજ મેહુ કુનરે મેહે કુંજ મેની ॥ કુંજ મેની મેની ॥
નરે કાંઈ મંજમકી કુંજ માર્ગે મેની ॥ માની માર્ગ મેહે, પાન
વન મેહે મેહે મેહે નહી મેન ॥ મેહે ॥ ૨ ॥

॥ ખુશીયા ॥ હંસા છોડ ચલા જળ દેહી, મિદિયાં જંગલકી
 ॥ ખખર ॥ ૭ ॥ દયા ધરમ સાહેબકો સમરન, એ બાતા સ-
 તકી ॥ એ ॥ ૨ ॥ રાગ દ્રેષ ઉપજે નહી છનકું બીનતી અખ-
 મલકી ॥ ખખર ॥ ૮ ॥

॥ ઉપદેશી સજ્જાય, પદ ૭ મું ॥

રાગ આસાવરી ॥ સાધુસાધ સો હે જૈનત્રા રાગી ॥ ભકી
 મુરતન મુલ કુન લાગી ॥ સાઝ ॥ ૧ ॥ સાધુ અદ્ધ કરમમું જ-
 ગડે, મુન બાંધે ધર્મશાળા ॥ સોહું સબકા ધાગાસાંધે જપે અ-
 જપા માળા ॥ સાઝ ॥ ૨ ॥ ગંગારે જુમતા મધ્ય સરસ્વતી,
 અધર વહે જળ ધારા ॥ કરી સ્નાન મગન હોઇ બેડે, તોડે કર્મ
 ફળ ભારા ॥ સાઝ ॥ ૩ ॥ આપ અભ્યંતર જોતિ બિસાજે બંક-
 નાળ મહે મૂળા ॥ પછિમ દીશકી ખડકી ખોસે તો બાજે અનહદ
 તુરા ॥ સાઝ ॥ ૪ ॥ પંથ બૂતકા બિસ્મ મિલાયા, છુટાંહી
 સમાયા ॥ વિનય પ્રભુશું જોત મિસે જામ, ફિર સંસાર ન આ-
 યા ॥ સાઝ ॥ ૫ ॥

॥ ઉપદેશી સજ્જાય, પદ ૮ મું ॥

રાગ ભૈરવ ॥ જાનો પ્યારે ભયો મુ વિદ્યાન ॥ કીર્તિચક્ર
 ઉદય બાજુ પાયે ભવિક મન કમળ વિકાસ ॥ ઉઝગયે અવગુણ
 ભખરે ઉદાસ ॥ જાનો ॥ ૧ ॥ નયન ઉઘાડી ચિસોકો કન, મો-
 હ નિમિર અબ આયો અંત ॥ પ્રગટી જ્ઞાન કળા એક જ્યોત,
 મુખિ પંથ ભયો ઉદ્યોત ॥ જાનો ॥ ૨ ॥ સ્વપ્ને મુઝા રહ્યો
 મેરે સાસ, એલી વિધ ગયા અનંતાકાળ ॥ અમ સ્વપ્નેકો છોટો-
 ખ્યાસ, આ સમ બૂડે મિથ્યા જાળ ॥ જાનો ॥ ૩ ॥ યા પવન
 માયાકા સેજ, પમર પિઉકાકતના હેજ ॥ મુકજ પ્યાન પખાળો અં-
 ગ, મું પ્રગટે તુમ નિર્મળ રંગ ॥ જાનો ॥ ૪ ॥ પિયુ નિરખે જિન
 રાઉદીનદ, રહે અતિ ન્યારી મીરે ઓર્નીદ ॥ આપ સંભા-
 લો ખોડી નેન, વિનય કરી ચિતવો પીયુ ચિત ॥ જાનો ॥ ૫ ॥

॥ અથ શ્રી ઉપદેશની લાવણી ॥

બીત ગયો નરભવકો અવસર, નહીં મૃતકો કાજ કર્યો ॥
 મનકો મેલ મિટ્યો નહીં મૂરખ, ઉપર સાધકો સ્વાંગ ધર્યો ॥
 અલ્પ ઉમર ઓળખ લે અપની, નિગોદમે કુંડ નીમ ધરે ॥
 દંડ નહીં થાકો છવ હમારો, પાપ કર્મ કર પિંડ ભરે ॥ દયા
 દાન તપ જપ સમરનકું, દિલસેતી સબ દૂર કરે ॥ કામ ક્રોધ કુ-
 મ્ભતિમે કાળો, પાપવિના પળભર ન સરે ॥ ધાળા આપ લગા
 અબ શિરપર દુર્ગતિકા દુઃખસે ન ડરે ॥ અથાગપુર સમુદરમે
 પડીયો, ભવજલસે કહો કેસે તરે ॥ છલ્યાકે પરવશમે પડીયો,
 સરસ પરાયો માલ ચર્યો ॥ મનકો મેલ મિટ્યો નહીં મૂરખ ઉ-
 પર સાધકો સ્વાંગ ધર્યો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ પેટ પાપતા
 દૂરે પિંડ માંહી, હાડ માંસ વધીયો સોહી ॥ માતપિતા સબ
 કુટુંબકબીસો, કામ નહીં આવે કોઈ ॥ મુખપર મીઠી મનમે
 ચીઠી, સ્વાસ્થકી દુનિયા ભેઈ ॥ પથપથ મરે કનોકે કારણ,
 માનવ જન્મ દીધો ખોઈ ॥ મેં મતિહિન બુદ્ધિકો વિજીકો, ધન-
 સેતી મનસા મોઈ ॥ સર્યો ન સીલ્યો કામ રતિભર, બેઠ રહ્યો
 મનમે રોઈ ॥ કુચરકો રંગ લાગ રહ્યો હે, જૈનધર્મ દીલમે ન
 જ્યો ॥ મનકો ॥ ૨ ॥ ભેખપર મનમાંહે મગન મેરે પડીયા
 પાખારે પાસા ॥ અનમતકો કોઈ વિરસો પરખે, કંચન નહી
 પીતળ ખાસા ॥ કનક કામિનીકી મનમાંહે, લગરહીહે અ-
 ધિકી આસા ॥ મુખ ઉપર લોકોકો કહે મેં મહાવ્રત માંહે ક્રિયા
 ખાસા ॥ મેં ક્રિયા પાળું મુનિવરકી, દોષ નહીં લાગે માસા ॥
 કીયો કપર એ પેર ભરાણે, રોટીકા લગ રહ્યા સાંસા ॥ એસો
 કપર મેં કર્યો આકરો, રતિનહી પરભવસે ડર્યો ॥ મનકો ॥ ૩ ॥
 અલ્પ વસ્ત્રકું આપ પેર કર, અપને તનકો પાખ કીયો ॥ પદસે
 બાંધ્યાં પાપ પ્રાણીયા, નહીં મુજરાકો લાભ લીયો ॥ ભક્તિ
 કરી નહીં સાત કોટકી, નહીં નિર્મલકું દાન દીધો ॥ નીંદા કીની
 જૈન ધર્મકી, સાત વિસનકો વેર પીયો ॥ સાધુ આશક સંવર કર
 કર, નિર્મળ કરના આપ હિયો ॥ છનદાસ આસ તખ્ત્વાકી લા-
 ગી, કોણ ગિનતમે મેરો છયો ॥ આજ નહીં માની અરિહંતકી
 મેં, આગમસેતી અલગ કર્યો ॥ મનકો ॥ ૪ ॥ ઈતિ ॥

॥ अथ उपदेशी लावणी ॥

गप्र सञ्ज तेरी शीज सभना, क्षीय रही नार गये भभना ॥
 ॥ ॐ आंछणी ॥ नदी सभनाकी करी करणी, कुमनि कुमलकुं
 कुपुं पछणी ॥ करी करनन जगत तरणी, सभज देव कुर्गनिकी
 करणी ॥ एत नन भनकुं नदी इभना ॥ गप्र ॥ १ ॥ करी सु-
 ष सोईजभाई जुझी, क्षाय जेडी आभजा छिछी ॥ होइते नार
 नगी झुझी, सत तररी जगतमें सभ इन्नी ॥ रति दुःख तनमें
 नदी जनना ॥ गप्र ॥ २ ॥ शीज सङ्गुरकी नदी क्षानी, वि-
 षय ननन अयम अनी ॥ अरु गुणमेंती गये आगी, दुःखी
 दुर्गति भनको ननी ॥ भानको आव नन गभना ॥ गप्र ॥ ३ ॥
 पडी जग अज गगी रागी गया उतनं कडी कुञ्जनागी ॥ करी
 एतान मान नानी ॥ ननुन साव जनक मन आगी ॥ एत
 एतनाज वना ननना ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥

॥ अथ श्री नर्मीश्वर भक्तानन्दी तावज्जी ॥

[illegible]

નરાજધર્મ મેં આપો ॥ ધર્મગ ॥ અગ્ર આઠ કર્મકે માંહિ,
મુગ્ધાનિ રૂણ પાપો ॥ તુમ સમુદ્ર વિજયકા તંત્ર, અરજ મુની
લીજે ॥ અરજ ॥ મેરી કંતનીસીએક ચાહ, દરસ પ્રાપ્તે રીજે ॥

॥ અથ કાયા ઉપર લાવણી ॥

બલ જાવોરે મુસાફર ધાર, પ્રીત સબ તેરી ॥ પ્રીતગ ॥
ઉઠ ચલ્યા પ્રાણ પરદેશ, આશ તજ મેરી ॥ એ આંખો ॥ થું
બોલે કરા બોલ, કામની કાયા, કામીનીગ ॥ મેં પીયા ન નિ-
ર્મલ નીર, સરસ નહીં ખાયા ॥ તેરે સંગતકે પરભાવ, નહીં-
મુખ પાયા ॥ નહીંગ ॥ પેરો નહીં મખમલ ચીર, લીર લાકાયા
॥ ગુજ બીના મેં બલ જલ દુહાઈ ગઈ રાખડી ઢેરી, રાખડીગ ॥
ઉઠ ચલાગ ॥ ૧ ॥ મેં દુર્ગતિકી કરતુત, પગે કર ઢેલી, પમેગ ॥
દુઝો કુમતિકે સિરસતુ, મુમતિકો બેલી ॥ તેં સમગા રીઝકી
બાત, દિયામેં મેલી ॥ દિયાગ ॥ મુરગતિકે મુખકી ખાત,
ખરી કર બેલી ॥ તેં કીયો ન હમમુ હેત, બપો બેરી ॥ બ-
પોગ ॥ હિંદાસા તેં બહોત લગાઈ લાઠ, કામ નહીં આઈ ॥ કામગ
॥ તેં હંત્યો હે મેરો સંગ, પ્રીત વીરલાઈ ॥ લે ચલ્યા મારાસી
માંહે, કરમ મુજ પેરી ॥ કરમગ ॥ મેં રૂલ્યો જગતકી બીચ.
કુઈ કીસ પેરી ॥ તેરી સંગતસેં મેં કીયા, પાપ અતિ ભારી ॥
પાપગ ॥ ઉઠગ ॥ ૩ ॥ મેરો દુવો ખરાબો બહોત, પ્રીત તેરી
જાણી ॥ પ્રીતગ ॥ જુમતા વિમતામેં અનેક, બહુત પછતાની ॥
સુકમઈ સોચકે માંહે, કાયા કુમલાણી ॥ કાયાગ ॥ માંહે પડી
વિપત કે બીચ. માંડર થાણી ॥ તેં રાખી નહીં મેરી લાજ,
મુમતા લેરી ॥ મુમતગ ॥ ઉઠગ ॥ ૪ ॥ મુખદાસી મુમતિકી મેજ,
સભાઈ બેરો ॥ સભાઈ ॥ કાયાને કીયો હેરાન. દુઝો મેં મેરો
॥ તજરો મિજલસાસી પ્રાજ માનફ મેરો ॥ માન ॥ બબે બાવ
બાજિ પ્રભુ નામ, દુસ્તિ સજ નેરો ॥ હનદાસ આજ હનદાજ,
ચરજપર ઢેરી ॥ ચરગ ॥ ઉઠગ ॥ ૫ ॥

॥ અથ પર્યુપણપર્વના નવ વ્યાખ્યાનનો અથવા

કલ્પસૂત્રનો સત્ત્વચર્યાયા ॥

॥ તત્ર પ્રથમ વ્યાખ્યાન પ્રથમ સત્ત્વચર્યાયા માર્ગ્યતે ॥

॥ કાળ પહેલી ॥ પર્વ પશુપત્ત આવીયાં, આનંદ અંગે ન
માય રે ॥ ધર ધર ઉત્સવ અતિ ધણા, ક્રી સંધ આવીને જાય
રે ॥ ૧ ॥ પર્વ પશુપત્ત આવીયાં ॥ એ આંકળી ॥ હવ અ-
મારી પગાવિયે, કીર્તિયે મત પચ્ચખાણ રે ॥ ભાવ ધરી ગુ-
રૂ વંકિયે, મુખિયે સત્ર વખાણ રે ॥ ૫૦ ॥ ૨ ॥ આઠ કિવસ
એમ પાળિયે, આદેશનો પરિહારો રે ॥ નાચણ ધાવણ ખંડણ,
સેવણ પીસણ વારો રે ॥ ૫૧ ॥ ૩ ॥ શક્તિ હોય તો પચ્ચ-
ખાણે, અગુણે અતિ સારો રે ॥ પરમ ભક્તિ પ્રીતિ ભાવિયે,
સાધુને ચાર આદારો રે ॥ ૫૨ ॥ ૪ ॥ ગાય સોહાગણ સવિ-
મળી, ધવળ મંગળ ગીત રે ॥ પડવાળે કરિ પાવિયે, પારણે સા-
હમિ મન પ્રીત રે ॥ ૫૩ ॥ ૫ ॥ સત્તરભેટિ પૂજા સ્ત્રી, પૂ-
જિયે ક્રી જિનરાય રે ॥ આગળ ભાવના ભાવિયે, પાતક મળ
ધાવાય રે ॥ ૫૪ ॥ ૬ ॥ સોય કરાવે રે સાધુ છ, બેસે બે-
સનાં માંડી રે ॥ રીર વિસેવન કીર્તિયે, આગસ અંગથી ઠરી
રે ॥ ૫૫ ॥ ૭ ॥ નજગતિ ચાલે ચાલતી, સોહાગણ નારી
ને આવે રે ॥ કુમ્ભ ચંદન નદંબલી, મેલિયે ચાક પૂરાવે રે ॥
૫૬ ॥ ૮ ॥ રૂપા માદરે પ્રભાવના, કરિયે તવ ગુણકારી રે
॥ મીઠાભાવિજય કવિરાયને, ગુપ્ત માણકવિજય જ્યકારી રે
॥ ૫૭ ॥ ૯ ॥

॥ અથ પ્રથમ વ્યાખ્યાન દ્વિતીય સત્ત્વચર્યાયા માર્ગ્યતે ॥

॥ કાળ બીજી ॥ એ કીર્તિ કિદાં રાખી ॥ એ રશી ॥
પરેકે દિન બદુ આદર આણી, કલ્પમત્ર ધર સાદો ॥ કુમ્ભ
વત્ર કેસરનું પુણ, રત્ન જને સિરે સાદોરે પ્રાણી ॥ ૧ ॥ કલ્પ-
મૂલ આગધિ, આગથી શિવ મુખ માધો રે ભવિજન ॥ કલ્પ-
મૂલ આગધિ ॥ એ આંકળી ॥ પ્રદ ઉડીને ઉપામણે આવી,
પુણ મુર નવ અંતે ॥ વાજિત્ર વાજનં મંમજ આવનાં, મદંથી

દિવે મન રંગે રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૨ ॥ મન વચ કાય એ ત્રિ-
 કરણ શુદ્ધે, શીબિનશાસનમાંહે ॥ મુવિદિત સાધુતલે મુખ મુ-
 જિયે, ઉત્તમ સત્ર ઉમાહી રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૩ ॥ ગિરિમાંહે
 જિમ મેર વડો ગિરિ, મંત્રમાંહે નવકાર ॥ વૃક્ષમાંહે કંદપવૃક્ષ
 અનુપમ, શાસ્ત્રમાંહે કંદપ સાર રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૪ ॥ ન-
 વમા પૂર્વનું દશા મુત, અધ્યયન આઠમું બેહ ॥ ચૌદ પૂર્વધર
 શીલદળાહ, ઉદ્ધર્યુ શી કંદપ એહ રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૫ ॥
 પહેલા મુનિ દશકંદપ વખાણે, ક્ષેત્રગુણ કહ્યા તેર ॥ તૃતીય
 રસાયન સરિખું એ સૂત્ર, પૂરવમાં નહિ ફેર રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦
 ॥ ૬ ॥ નવરો ત્રાણું વરસે વીરધી, સદાકંદપ વખાણ ॥ કુવસેન
 શાળ પુત્રની આરતી, આનંદપૂર મંડાણ રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥
 ॥ ૭ ॥ અકુમ તપ મહિમા ઉપર, નાગકેતુદૃષ્ટ ॥ એતો પી-
 ઠિકા હવે સૂત્રવાંચના, વીરચરિત્ર મુલો સંત રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦
 ॥ ૮ ॥ જંબૂદ્વીપમાં દક્ષિણ ભરતે, માહણ કુંડ મુદામ ॥ આપાક
 શુદ્ધિ છઠું ચવિયા, મુરલોકથી અભિરામ રે ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥
 ૯ ॥ ઋષભદત્ત ધરે દેવાનંદા, કુખે અવતરિયા દેવામિ ॥ ચૌદ
 મુપન દેખી મન હરખી, પિયુ આગળ કહિ તામ રે ॥ પ્રાં
 ॥ ૬૦ ॥ ૧૦ ॥ મુપન અર્થ કહ્યો મુત હોયે, એહવે ઇંદ્ર આલોચે
 ॥ આશ્રણ ધર અવતરિયા દેખી, બેઠો મુર લોક શોચે રે ॥
 પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૧૧ ॥ ઇંદ્રે સ્તવિ હિલટ આપી પૂરણ પ્રથમ વ-
 ખાણ ॥ ચેષકુમાર કધાથી સાંજે કહે બુધ માણક બાણી રે ॥
 ॥ પ્રાં ॥ ૬૦ ॥ ૧૨ ॥ કતિ ॥

॥ અથ દ્વિતીય વ્યાખ્યાન સન્નિધાય પ્રારંભઃ ॥

॥ કાળ ત્રીજી ॥ પ્રથમ ગોવાળાતલે ભરે જી ॥ એ દેશી
 ॥ ઇંદ્રિ વિચારે ચિત્તમાં જી, એ તો અચરીત વાત ॥ નીચ કુળે
 નાવ્યા કદા જી, ઉત્તમ પુરુષ અવદાત ॥ ૧ ॥ મુગુલ નર, ભુ-
 ઝો ભુઝો કર્મ પ્રધાન ॥ કર્મ સબજ બળવાન ॥ મુગ ॥ ભુગ
 ॥ એ આંકણી ॥ આવે તો જન્મે નહીં જી, જિન ચક્રી હરિ
 રામ ॥ ઉમ ભોગ રાજનકુળે જી, આવે ઉત્તમ કામ ॥ મુગ ॥
 ॥ ૨ ॥ કાળ અનંતે ઊપના જી, દશ અચ્છેરાં રે હોય ॥ નિલે

અચ્છેરું એ થયું છે, ગર્ભહરણ. દશમાંહે ॥ મુઠ ॥ ૩ ॥ અ-
થવા પ્રભુ સત્યાવીશમાં છે, ભવમાં ત્રીજે જન્મ ॥ મરીચિભ-
વકુળમદ કિયો છે, તેથી બાંધ્યું નીચ કર્મ ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ ગોત્ર
કર્મ ઉદયે કરી છે, માહુલકુળે ઉવવાય ॥ ઉત્તમકુળે જે અવતરે
છે, હંદ્રિછત તે થાય ॥ મુઠ ॥ ૫ ॥ હરિભગમેથી તેડીને છે,
હરિ કહે એહ વિચાર ॥ વિપ્રકુળથી લેજ પ્રભુછે, ક્ષત્રિય કુળે
અવતાર ॥ મુઠ ॥ ૬ ॥ રાય સિદ્ધારથ ધર ભણી છે, રાણી
ત્રિશક્તા દેવિ ॥ તાસ કુર્મે અવતારિયા છે, હરિસેવક તતખેવ
॥ મુઠ ॥ ૭ ॥ ગજ વૃષભાદિક મુંદર છે, ચૌદ મુપન તિભિ
વાર ॥ દેખી રાણી જેહવાં છે, વર્ણવ્યાં સૂરે સાર ॥ મુઠ ॥
૮ ॥ વર્ણન કરી મુપન તર્હ છે, મૂકી બીજું વખાણ ॥ શ્રી
ક્ષમાવિજય ગુરુ તણો છે, કહે માણક ગુણખાણ ॥ મુઠ ॥
૯ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ તૃતીય વ્યાખ્યાન સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ મહારી સહી રે સમાણી ॥ એ દેરી ॥
દેખી મુપન તવ જાગી રાણી. એતો દિવડે હેતજ આણી રે ॥
પ્રભુ અર્થ પ્રકાસે ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥ ઉડીને પિયુ પાસે તે
આવે, કોમળ વચને જગાવે રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૧ ॥ કર જોડીને મુપન
મુખાવે, ભૂપતિને મન ભાવે રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૨ ॥ કહે રાજા મુખ પ્રાણ
પિયારી, તુમ પુત્ર હોશે મુખકારી રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૩ ॥ જાઓ મુ-
ભગે મુખસજ્જાયે, શયન કરોને સજ્જાયે રે ॥ પ્ર૦ ॥ નિજ
ધર આવી રાત્રિ વિહાડ, ધર્મકથા કહે બાઈ રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૪ ॥
પ્રાતઃ સમય થયો સૂરજ ઉદયો, ઉડ્યો રાય ઉભાયો રે ॥ પ્ર૦ ॥
કૌટુંબિક નર વેગે બોલાવે, મુપનપાઠક તેડાવે રે ॥ પ્ર૦ ॥ ૫ ॥
આવ્યા પાઠક આદર પાવે, મુપન અર્થ સમજાવે રે ॥ દ્વિજ
અર્થ પ્રકાસે ॥ એ આંકણી ॥ જિનવર ચક્રી જનની ષેખે, ચૌદ
મુપન મુવિશેષે ॥ દ્વિ૦ ॥ ૧ ॥ વામુદેવની માતા સાત, ચાર
બલદેવની માતા રે ॥ દ્વિ૦ ॥ તેમારે એ જિન ચક્રી સારો, હોશે
પુત્ર તુમારો રે ॥ દ્વિ૦ ॥ ૨ ॥ મુપન વિચાર મુખી પાઠકને,
સંતોષે નૃપ બહુ દાને રે ॥ દ્વિ૦ ॥ મુપનપાઠક ધરે બોલાવી,

નૃપરાજી પાસે આવી રે ॥ ૬૦ ॥ ૭ ॥ મુપન કહ્યાં તે સંખેવે,
મુખ પામી પ્રિયા તનખેવે ॥ ૬૦ ॥ ગર્ભપાપજુ કરે. હૃદયે હૃદયે,
રાણી અંત આનેદ વરયે રે ॥ ૬૦ ॥ ૮ ॥ પંચ વિષય મુખ
દર્શે વિલસે, અત્ર પુણ્યમનોરથ ફળયે રે ॥ ૬૦ ॥ એટલે પૂરું
ત્રીજું વખાણુ, કરે માણક વિનમુજ્જુ જ્ઞાન રે ॥ ૬૦ ॥ ૯ ॥

॥ અથ ચનુર્ય વ્યાખ્યાન સત્ત્રયાય પ્રારંભઃ ॥

॥ રાજ પાંચમી ॥

॥ મન મોહનાં રે લાલ ॥ એ દેશી ॥ ધનદ તમે આદે-
શથી રે ॥ મન મોહનાં રે લાલ ॥ તિર્યગ્નૃસક દેવ રે ॥ જગ
મોહનાં રે લાલ ॥ રાષ સિદ્ધારથને ધરે રે ॥ મઠ ॥ વૃષ્ટિ કરે
નિત્યત્રેવ રે ॥ જઠ ॥ ૧ ॥ કનક રમણ મણિ દૌષ્યની રે ॥
મઠ ॥ ધણુ કણુ ભૂયણુ પાન રે ॥ જઠ ॥ વરસાવે ફળ ફૂલની
રે ॥ મઠ ॥ નનન વસ્ત્ર નિધાન રે ॥ જઠ ॥ ૨ ॥ વાપે દોલત
દિન પ્રાંતે રે ॥ મઠ ॥ તેણે વર્દમાન હેત રે ॥ જઠ ॥ રંગ
નામજ તેહનું રે ॥ મઠ ॥ માત પિતા સંકેત રે ॥ જઠ ॥ ૩ ॥
માતાની ભક્તિ કરી રે ॥ મઠ ॥ નિશ્ચય પ્રભુ રહ્યા તામ રે ॥
જઠ ॥ માતા આરતિ હીપની રે ॥ મઠ ॥ શુ ધણુ ગર્ભને આ-
મ રે ॥ જઠ ॥ ૪ ॥ ચિંતાનુર સહુ રખીને રે ॥ મઠ ॥ પ્રભુ
હાથા તેણિ વાર રે ॥ જઠ ॥ હૃદય ધણે સહુ લોકને રે ॥ મઠ
॥ આનેદમય અપાર રે ॥ જઠ ॥ ૫ ॥ ઉત્તમ રોહણ ઉપજે
રે ॥ મઠ ॥ દેવપૂજારિક ભાવ રે ॥ જઠ ॥ પૂરણ ધાયે તેસહુ
રે ॥ મઠ ॥ પૂરવ પુણ્ય પ્રભાવ રે ॥ જઠ ॥ ૬ ॥ નવ માસ
પૂરા હીપરે ॥ મઠ ॥ દિવસ સાહાડા સાત રે ॥ જઠ ॥ ઉચ્ચ
સ્થાને મહુ આવનાં રે ॥ મઠ ॥ વાયે અનુકુળ વાત રે ॥ જઠ
॥ ૭ ॥ પશંત ઋતુ વન મોરિયાં રે ॥ મઠ ॥ જન મન હૃદય ન
માય રે ॥ જઠ ॥ ચૈત્ર માસ શુદ્ધિ તેરેયે રે ॥ મઠ ॥ જિન
જન્મેયા આધી રાત રે ॥ જઠ ॥ ૮ ॥ અનુવાણું ત્રિહુ જગ
ધણું રે ॥ મઠ ॥ વરતો જ્ય જ્યકાર રે ॥ જઠ ॥ શોણું વ-
ખાણુ પૂરણુ ઠહાં રે ॥ મઠ ॥ ભુધ માણક વિનય દિતકાર રે
॥ જઠ ॥ ૯ ॥

॥ અથ પંચમ વ્યાખ્યાન સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ ઢાળ છૂટી ॥ મુલો મોરી સજ્જની રજ્જની ન જાવે રે
 ॥ એ દેશી ॥ જિનનો જન્મ મહોત્સવ પહેલો રે, છપ્પન દિશિ
 કુંભરી પહેલો રે ॥ ચોસઠ ઇંદ્ર મળી પછે ભાવે રે, જિનને મે-
 રુશિખર લઈ જાવે રે ॥ ૧ ॥ ક્ષીરસમુદ્રનાં નીર અભાવી રે,
 કનક રજ્જત મણિ કુંભ રચાવી રે ॥ એક કોટિ સાઠ લાખ ભ-
 રાવે રે, એહવે ઇંદ્રને સોદહ આવે રે ॥ ૨ ॥ જળધારા કેમ ખ-
 મશે બાળ રે, તવ પ્રભુ હરિનો સંશય ઢાળ રે ॥ અંગુઠે કરી
 મેરુ હલાવે રે, હરિ ખામીને જિન ન્હવરાવે રે ॥ ૩ ॥ આવ-
 નાર્યંદન અંગે લગાવે રે, પૂછ પ્રભુમી ધરે પધરાવે રે ॥ સજ્જ-
 વિધાની સિદ્ધારથ રાજ રે, દશ જિન ઉત્સવ કરિ તાજ રે
 ॥ ૪ ॥ કુંકુમ હાથા દિયે ધર્યારે રે, વાળં વાગે વિવિધ પ્રકારે
 રે ॥ ધવળ મંગળ મોરી ગાવે રે, સ્વજન કુટુંબ તે આનંદ પા-
 વે રે ॥ ૫ ॥ પકવાન્નશું પોષી નાત રે, નામ ધર્યું વર્ધમાન
 વિખ્યાત રે ॥ ચંદ્રકળા જિમ વાધે ચીર રે, આઠ વરસના થયા
 વડ વીર રે ॥ ૬ ॥ દેવ સભામાં ઇંદ્ર વખાણે રે, મિથ્યાદૃષ્ટિ
 મુર નવિ માને રે ॥ સાપનું રૂપ કરિ ચિકરાળ રે, આળ્યો દેવ
 ખિવરાવવા બાળ રે ॥ ૭ ॥ નાખ્યો વીરે હાથે સાહી રે, બા-
 ળક રૂપ કરી મુર ત્યાંહી રે ॥ વીરની સાથે આળ્યો રમવા રે,
 જાણી હાર્યો મુર તે જગમાં રે ॥ ૮ ॥ નિજ અંધોણે વીરને
 ચકાવે રે, સાત તાડ પ્રમાણ તે થાવે રે ॥ ચીરે માર્યો મુષ્ટિ
 પ્રહાર રે, બીનો મુર તે કર્યો પોકાર રે ॥ ૯ ॥ દેવ ખમાવી
 કહે મુજ વીર રે, જગમાં મહોટો તું મહાવીર રે ॥ માત પિતા
 હવે મુદૂરત વાર રે, મુતને મેહલે ભળવા સાર રે ॥ ૧૦ ॥ આ-
 વી ઇંદ્ર તે પૂછવા લાગ્યો રે, વીરે સંશય સખળો ભાંગ્યો રે ॥
 જૈન વ્યાકરણ તિહાં હોવે રે, પંડ્યો ઊભો આગળ આગળ
 જોવે રે ॥ ૧૧ ॥ મતિ મુન અવધિજ્ઞાને પૂરા રે, સંખેમાતપે
 શૂરા રે ॥ અતિ આમદુષી પરણ્યા નારી રે, મુખ ભોગવે તે-
 હર્યું સંસારી રે ॥ ૧૨ ॥ નદિવર્દન વડેરા ભાગ્ય રે, બહેની મુ-
 દસજા બહુ મુખદાથી રે ॥ મુરસોડે પહોળાં માથ ને તાય રે,
 પૂર્ણ અભિમદ વીરનો થાય રે ॥ ૧૩ ॥ દેવ લોકાંતિક સમય

જલાવે રે, દાન સંવત્સરી દેવા મંગાવે રે ॥ મારગાર વરિ ક-
શમી મન લીનો રે, તીવ્ર ભાવથી લોચ તવ કીનો રે ॥ ૧૪ ॥
દેશ વિદેશો કરે વિહાર રે, સહે ઉપસર્ગ બે સખગ ઉદાર રે ॥
પૂરૂં પાંચમું વખાણ તે આહી રે, પલલે માણક વિજુષ ઉમાદી
રે ॥ ૧૫ ॥ કવિ ॥

॥ અથ પ્રથમ વ્યાખ્યાનસમજાવ પ્રારભ્યતે ॥

॥ હાજ સાતમી ॥ ધાવની દેશી ॥ ચારિત્ર લેતાં ખર્ચે
મૂંઝું, દેવદુષ્ટ મુરનાયે ॥ અર્ધ તેહનું આપ્યું પ્રભુ ॥ બ્રા-
હ્મણને નિજ દાષે ॥ ૧ ॥ વિહાર કરતાં કાંટે વગમ્યું, બી-
લું અર્ધ તે ચેલ ॥ તેર માસ સચેલક રહિયા, પછે કહિયે
અચેલ ॥ ૨ ॥ પત્રર દિવસ રહી તાપસ આમર્ષે, સ્વામી
પ્રથમ ચોમતે ॥ અસ્થિમાર્ષે પહોતા જમગુરુ, શૂલપાણિની
પાસે ॥ ૩ ॥ કષ્ટ સ્વભાવ વ્યંતર તેણે કીધા, ઉપસર્ગ અ-
તિ ચાર ॥ સદી પરિસદ તે પ્રતિબોધી, મારી નિવારી બેર
॥ ૪ ॥ મોરાક ગામે કાઠિસ્સગ પ્રભુ ॥ તાપસ તિહાં કર
બેરી ॥ અહઃકંઠકનું માન ઉતામ્યું, ઇંદ્રે આંગુળી ઉદી ॥
॥ ૫ ॥ કનકબળે કોશિક વિવધર, પરમેશ્વરે પડિબોલો ॥
ધવગ રૂપિર દેખી જિન રહે, જાતિ સમરણ સોલો ॥ ૬ ॥
સિંહ દેવ હવે કિયો પરિસદ, ગંગા નદી ઉતારે ॥ નાવનેમ
જ્ઞાન કરતો દેખી, કંબળ સંબળ નિવારે ॥ ૭ ॥ ધર્મોચાર્ય
નામે મંખલી, પુત્રે પરિપક્વ વગાળા ॥ તેજેવેરયા મુકી પ્ર-
ભુને, તેહને હવિન દાન આલ્યાં ॥ ૮ ॥ વાસુદેવ ભવે પૂ-
તના રાણી, વ્યંતરી તાપસ રૂપે ॥ જરા ભરી જળ છોરે
પ્રભુને, તો પલ્લુ ધ્યાનસ્વરૂપે ॥ ૯ ॥ ઉદ્ધ પ્રસંસા અણમાનતે
સંગર્ભે મુરે બહુ દુઃખ કીધાં ॥ એક રાત્રિમાં ચીરા ઉપસર્ગ,
કોર નિહાર તેણે કીધા ॥ ૧૦ ॥ હમાસવાગ પૂરૂં પડિયો,
આહાર અસૂજતો કરતો ॥ નિશ્ચય ધ્યાન નિહાળી પ્રભુનું,
નાહો કર્મથી કરતો ॥ ૧૧ ॥ હજી કર્મ તે અપાર જાણી, મને
અભિમદ્ધ ધારે ॥ ચંદનત્રાણા અડને બાકુલે, પરમાત્મા તપ
પારે ॥ ૧૨ ॥ પૂરવ ભવ વૈરી ગોવાળે, કાને ખીલા ઠાક્યા

છ ॥ ખરક વૈધે ખેતી કાઢ્યા, હજુપેરે સહુ કર્મ રોક્યાં છ ॥
 ॥ ૧૩ ॥ બાર વર્ષ સહેતાં હમ પરિસહ, વૈશાખ શુદ્ધ દિન
 દશમી છ ॥ કેવળ જ્ઞાન ઊપન્ધુ પ્રભુને, વારી ચિદુગતિ વિવમી
 છ ॥ ૧૪ ॥ સમોસરજી તિહાં રેવે રચિયું, બેઠા ત્રિભુવન હરા
 છ ॥ શોભિતા અતિશય ચોત્રીરો, વાણી ગુણ પાંત્રીશ છ ॥
 ॥ ૧૫ ॥ ગૌતમ પ્રભુખ એકાદશ ગજધર, ચૌદ સહસ મુનિગય
 છ ॥ સાધવી છત્રીસ સહસ અનોપમ, દીઠે દુર્ગતિ જાય છ ॥ ૧૬ ॥
 એક લાખ ને સહસ આગળસાઠ, આવક સમકિતધારી છ ॥
 ત્રણ લાખ ને સહસ અઠારરો, આધિકા સોહે સારી છ ॥ ૧૭ ॥
 સ્વામી ચક્રવિહ સંધ અનુકર્મે, પાવાપુરી પાય ધારે છ ॥ કાર્ત્તિક
 વદિ અમાવાસ્યા દિવસે, પહોતા મુક્તિ મઝારે છ ॥ ૧૮ ॥
 પર્વ દીવાળી તિહાંથી પ્રગરપુ, કીધો દીપ ઉદ્યોત છ ॥ રાય
 મળીને તિલે પ્રભાતે, ગૌતમ કેવળ હોત છ ॥ ૧૯ ॥ તે શ્રી-
 ગૌતમ નામ જર્પતાં, હોવે મંગળમાળ છ ॥ વીરમુક્તે ગવાધી
 નવરો, એરી વરસે સિદ્ધાંત છ ॥ ૨૦ ॥ શ્રી ક્ષમાવિજય શિ-
 ખ્ય બુધ માણક કહે, સાંભળો મોતા મુખજી છ ॥ (કલ્પસૂત્ર-
 ની પુસ્તક રચના દેવાદિગર્જે કીધી છ) ચરમ જિજ્ઞેસર તવ
 એ ચરિત્રે, મુક્યું છડું વખાણ છ ॥ ૨૧ ॥

॥ અથ પદ વ્યાખ્યાન દ્વિતીય સજ્જાય મારંભઃ ॥

॥ હાજ આકમી ॥ દેરી ભમરાની ॥ કારી દેશ બનાર-
 સી ॥ મુખકારી રે ॥ અંધસેન રાગન ॥ પ્રભુ ઉપકારી રે ॥
 પટ્ટરાણી વામા સતી ॥ મુગ ॥ રૂપે રંભ સમાન ॥ પ્રગ ॥ ૧ ॥
 ચૌદ સ્વપન સૂચિત ભક્ત ॥ મુગ ॥ જન્મ્યા પાસ કુમાર ॥ પ્રગ
 ॥ પાંચ વદિ દશમી દિને ॥ મુગ ॥ મુર કરે ઉત્સવ સાર ॥
 પ્રગ ॥ ૨ ॥ દેહમાન નવ હાથનું ॥ મુગ ॥ નીલ વરણ મનો-
 હાર ॥ પ્રગ ॥ અનુકર્મે ભોજન પામિયા ॥ મુગ ॥ પરણી પ્ર-
 ભાવની નાર ॥ પ્રગ ॥ ૩ ॥ કમડ તણે મદ માળીયો ॥ મુગ
 કાઢ્યો જળતો નાગ ॥ પ્રગ ॥ નવકાર મુજાવી તે કિયો ॥ મુગ
 ધરજરાય મહાભાગ ॥ પ્રગ ॥ ૪ ॥ પાંચ વદિ એકાદશી ॥ મુગ
 પ્રગ લેધ વિચરે સ્વામ ॥ પ્રગ ॥ વડતળે કાઉસ્સરો રથા ॥

નન ॥ સત ॥ ૮ ॥ જિનવર પૂજા સ્થાવિયે એ, ભજિ મુજિ
મુખદાય ॥ મત ॥ સમાવિજ્ઞ પડિત તણે એ, બુધ માણ
મન ભાવ ॥ મત ॥ ૯ ॥ કનિ ॥

॥ અથ અષ્ટર્મીના સંગ્રહાય ॥ હો સુંદર ॥ એ દેશી ॥

॥ શ્રીમન્સ્વતી ચરણે નમી, આપો વચન વિહાસ ॥ ભ-
વિવજ ॥ અષ્ટર્મી બુધ હું વર્મુતું, કરિ સેવકને ઉદ્ધાસ ॥ ભત ॥
॥ ૧ ॥ અષ્ટર્મી તપ આપે કરે ॥ એ આંકળી ॥ આળી હૃદયે
ઉંમર ॥ ભત ॥ તા તુમે પામશે ભવ તણે, કરશે કર્મનો શ્રેષ્ઠ
॥ ભત ॥ ભત ॥ ૨ ॥ અત રાચન ત પાળીયે, રાળીયે મનનાં
કામ ॥ ભત ॥ અત રાગદાસે મન પની, જપિયે જિનનું નામ
॥ ભત ॥ ભત ॥ ૩ ॥ અદત તપ તુમે આદરે, મરે મનમાં
જિનપર્મ ॥ ભત ॥ તા તુમે કુલનો આપદા, રાગશે ચિહ્નુ મનિ
મર્મ ॥ ભત ॥ ભત ॥ ૪ ॥ જ્ઞાન આગવન એદપડી, સદિયે
શિવમુખ સાર ॥ ભત ॥ આરાગવન જન નવિ હુઆ, એ છે
જન આવાર ॥ ભત ॥ ભત ॥ ૫ ॥ તીર્થકર પડવી સહે, તપથી
નવે નિવાન ॥ ભત ॥ જુઆ નહીં કુલનો પર્વ, પામે તે બહુ
નુજ જ્ઞાન ॥ ભત ॥ ભત ॥ ૬ ॥ અ તપના છે મુખ મળા,
ભાવે શ્રીજિન રંગ ॥ ભત ॥ મારિજવન્ન મુર્તિના, વાયક
કેવ નરીશ ॥ ભત ॥ ભત ॥ ૭ ॥

॥ અથ શ્રી નેમજીના નાન મામ પ્રારંભ ॥

॥ સ્નેહી વીજી જગદગીરે ॥ એ રમી ॥ નિવ મામે તે
અનુરૂપિનેડે, નેમ જઈ વચ્ચા એકાનંતે. મનની કેમ ભાવે જાંવ
॥ હયાગુ નેમજી હીક વમીયોડ ॥ અંતે શીવગમજીને રમીયો
॥ હયાગુ ॥ ૧ ॥ એ આંકળી ॥ વિશાખે વનિયા વિશખેરે, હુખ
દેખીને મનદું કષ્ટખરે, પિતૃ મગવાને તનદું તજખે ॥ હયાગુ
॥ ૨ ॥ એડે ચોરને કુવનિ સાગે રે, તરડા સુડેના વાગેરે, પી
રહી હીક શીવ રાજે ॥ હયાગુ ॥ ૩ ॥ અમગ્ય એકેડી આ-

નેમલના સાત વાર.

વાહેરે, વેલડી વગગીછે વાહેરે, કર્યા ધંખી વ
 યાણુ ॥ ૪ ॥ માવજી મુંદર શોભાગીરે, વ
 ઝડ લાગીરે, પીઠમાર મકુર સ્વર રાગી ॥ ૬ ॥
 સામીનિ ભાદવ માસેરે, પીયુને મગવાની
 ગમે વિધાસે ॥ ૬ ॥ આસોએ તો
 તરૂનીની શોભા લોધેરે, રાણી રાણુલ રતીય
 ॥ ૭ ॥ કહે, કાતિક કામીનિ કાતીરે, પીયુ વિ
 દીસે ગુંબજી પેરે રાતી ॥ ૮ ॥ મ
 મદમાતીરે, કોઠીસમ કુંઠે ગાતીરે, દીપે કનક
 ॥ ૯ ॥ પાવે પ્રમ સવાયો કીજેરે, ॥ ૯ ॥
 ન લીજેરે, ઉપરામ રસ અમૃત પીજે ॥ ૧૦ ॥
 મદિને મનોહર નારીરે, ઉમસેન પુઆકની સારીરે
 જુઓ વિચારી ॥ ૧૧ ॥ ફાલગુણે કેશુ
 નેમલ રાણુલને મગીયારે, ભવ ભવનાં પાતક દગી
 ॥ ૧૨ ॥ વાર માસ ભક્તીપેરે ગાપારે, આજ અ
 પાવારે, રાજ રતન રમુલપુર કાપા ॥ ૧૩ ॥
 ॥ અથ નેમલના સાતવાર ॥ દેશી ઉપર
 રવિવારે તે હો રદીયાગા રે, આદિત્યની આકળી
 એમ રાહમતી કહેવાલા ॥ પ્રભુલ માનીયે અરદાસ રે
 ન મકો નિરાસ ॥ પ્રભુ ॥ ૧ ॥ એ આંકણો ॥ સે
 કળાએ છે પૂરેરે, રાશીચંદ નહી અધૂરેરે. તે મારે વિ
 ૧ પ્રભુ ॥ ૨ ॥ ભોમ મંગળ ભાગ્ય નિધાનરે, જેલે
 અભિમાનરે. નમીએ નેમલ ભગવાન ॥ પ્રભુ ॥ ૩ ॥
 પ્રભુ બોધ વધાર્યો રે. જેલે સંસારનો ભય વાર્યો રે ॥
 જવને પાર ઉતાર્યો ॥ પ્રભુ ॥ ૪ ॥ ગુરૂથી જુદસ્થનિ હ
 જેલે મોહ મત્સર મદ માર્યો રે ॥ જવને જન ભયથી હ
 ॥ પ્રભુ ॥ ૫ ॥ ભગુ શુક ધકી ભય ભાગારે. જેમ
 આરે ઊગારે ॥ નીજ ધાનક લેવા લાગા ॥ પ્રભુ ॥
 રાનિસર ચીક કહીજેરે. સ્થિર ધાનક વાર લહીજેરે ॥
 ગુણ અવગુણ પરખીજે ॥ પ્રભુ ॥ ૭ ॥ સાત વાર એ રા
 રાણીરે. કહે રાજ રતન એમ રાણીરે ॥ પ્રભુ ગુણ ગાયે ગુખ
 પ્રાણી ॥ પ્રભુ ॥ ૮ ॥

॥ અથ રાજુલની પંદર તિથિ પ્રારંભ ॥ દેશી ઉપરની ॥

પડવે પિયુ પ્રીતજ પાળો રે, ગ્રમવા શું અપોહા રાળો
રે, નેહ કરીને નજરે ભાળો ॥ મનોહર મળતું સુધારસ તોલે રે
॥ રાખી રાજુલ ઓળીપરે બોલે ॥ મનોહર ॥ ૧ ॥ એ આં-
કબી ॥ બીજે બીજે નેહ ન કીજે રે, છાગાળો છેહ ન કીજે રે
॥ ખોરી વાતનો અંત ન લીજે ॥ મનોહર ॥ ૨ ॥ ત્રીજે તે
તમને નમીએરે, પીયુ પરદેશે કેમ ભમીએરે ॥ નીજ સ્વામીની
સંગે રમીએ ॥ મનોહર ॥ ૩ ॥ ચાપે ચિત્ત ચાખું કીધું રે,
જેજે શન અસય જમ કીધું રે ॥ તેજે હવિતનું કુળ લીધું ॥
મનોહર ॥ ૪ ॥ પાંચમે પંચમ ગતિ જોઈરે, જાજે કેશરની ખુ-
શબોધ રે ॥ કીમ કાઢી ન ખાયે ધોઈ ॥ મનોહર ॥ ૫ ॥ છઠે
પડવિધ છવના વાત રે, હમ આઠે પ્રવચન માતારે ॥ એતો
માથા કરમ વિધાતા ॥ મનોહર ॥ ૬ ॥ ગયો શોક સાતમ તિ-
થિ સારી રે, નેમ નિરંજન અગ્રચારી રે ॥ તેના નામની ભડે
અત્રહારી ॥ મનોહર ॥ ૭ ॥ આવી આઠમ આનંદકારી રે,
દુનો આઠ બસાંતર નારી રે ॥ વાલમ મન મોકો વિસારી ॥ મ-
નોહર ॥ ૮ ॥ નવમે નવના બવ મારોરે, નેમ રાજુલનો આધાર
રે ॥ નેહ નિરોહા ॥ ને કાગ ॥ મનોહર ॥ ૯ ॥ દશમે
પ્રભુ દયા વસાઈ ન, અસંગાના આશિષ લીજે રે ॥ તે આઠે
દરિનજ કીજે ॥ મનોહર ॥ ૧૦ ॥ અનીઆનંદે એકલી નારી
રે, પીયુ મતઃ તના નિગ્યાની ॥ ન વાંતમ તમ પર ઉપકારી ॥
મનોહર ॥ ૧૧ ॥ માનસતા નાવ નભારે રે, આઠે આશિષ
વન્ધાળી ॥ નેહ નેહ જામ બનીઅ કેવાળી ॥ મનોહર ॥ ૧૨ ॥
તેરશે તોરખયા ફનીયા, વિગ્નાવ બખી નયનીયારે ॥ નેમ રા-
જુલનો નદી વગ્યા ॥ મનોહર ॥ ૧૩ ॥ ચૌદમથી ચિંત્ય
બાંનીરે, મુગ સમુદ્ર વિજય સવ જાના રે ॥ પ્રભુ થઈ એક
નિગ્ગની ॥ મનોહર ॥ ૧૪ ॥ પૂનમે તો પરમપદધારી રે, થયા
જનન મન્નુ બવ વાની રે ॥ પ્રભુએ નમ્રુદને વારી ॥ મનોહર
॥ ૧૫ ॥ પંદર તિથિ પુરી નાઈ રે, કહે રાજ મન મુખાઈ રે
॥ તેજ ખેડકપૂરનાં મગઈ ॥ મનોહર ॥ ૧૬ ॥ ૬ તિ ॥

રે ॥ મૂઠ ॥ ૬ ॥ હાથોની અંખાડીયે ચકતું, ઉપર છત્ર તે મ
 રતું રે ॥ આગળ પાળા દ્રોણ કરે પળ, તોએ આખર મરતું
 રે ॥ મૂઠ ॥ ૭ ॥ નોખત તે નિશાન ગડગડે; હાકમ થકને ર
 રતું રે ॥ આગળ હાથી બેસણ હાથી, તોયે આખર મરતું
 ॥ મૂઠ ॥ ૮ ॥ ગવે માતો દ્રવ્યે તાતો, માઈ માઈ કરતું રે ॥ રજ
 રણી ભંડારજ ભરીયા, તો પળ આખર મરતું રે ॥ મૂઠ ॥ ૯ ॥
 મંદિર માળિયાં ગોખ જાળિયાં, મેડી ઉપર ચકતું રે ॥ મુઠ
 મીઠું બોગ બોગવના, તોએ આખર મરતું રે ॥ ॥ મૂઠ ॥ ૧૦ ॥
 ॥ પરમાતમગું પ્રીતિ બતાવે, નીચ સંગ ન કરિયે રે ॥ મુ
 મનિમંદિરમાં વાએ વસિયે, તો બવમાવર તરીયે રે ॥ મૂઠ ૧
 ॥ ૧૧ ॥ નાના મોટા ગજા ગજા, સહુનો મારગ એક રે ॥ મુ
 રખ કહે પન માઈ માઈ, તજ મલી જાતું ઉકરે ॥ મૂઠ ॥ ૧૨ ॥
 ॥ શીવળ અનુલક અ ન્તર પરી, છતો મોડ મેવાસી રે ॥ મુઠનથ
 બે રૂં રહીયે તો થક્યે મુખ વાલી રે ॥ મૂઠ ॥ ૧૩ ॥ કેવળ
 ફૂળી માદેખ મેઘ, તામ બજનમાં રહિયે રે ॥ નિત્યકાલ કરે
 પ્રભુ ઝાડી પારન, તેદથી અનુભવ જાદિયે રે ॥ મૂઠ ॥ ૧૪ ॥

॥ અથ અંધ્યાન્મ ન્વાંધ્યાય ॥ રાગ કાફી ॥

॥ કિમકે થેલે કિનત મ પુત. આતમગમ એકિસે અવપુત
 ॥ છત્ર જાન લે ॥ આદા નર જાનાંગ પર મુત, વિલ માન લે
 ॥ ૧ ॥ આયા એકિસે જાવના નર. આર ન્વાંધ્યા મળિયા
 અનેક ॥ છત્ર ॥ નરિય તરીકડા મુઠ ગુમાન, આજકે કાલ નિન
 રેની જડાન ॥ છત્ર ॥ ૨ ॥ તુજા સરસરી પર ભેડ, બાજુ
 કાદેકું સીંચે માર ॥ છત્ર ॥ આને અંબીડી તાવેની માથ,
 નાથ એકે ખાલી દાથ ॥ છત્ર ॥ ૩ ॥ આગા જાગી પાતમે
 હેભ, વિષય મિહાવન તાવે પાત ॥ છત્ર ૪ મેડી કયા કમે
 ૬૦. વિનય વિગએ મુત બનુ ॥ છત્ર ॥ ૬ ॥ કનિ ॥

॥ અથ પંદિત શ્રી દેવચંદ્રચક્ર મમકિનનો સજ્જાય ॥

॥ મમકિન નરિય લશુ રે, એ નો કાચો મનુદેન માદે
 ॥ રજ ધવગડી કરેલા કીની. છત્ર ન એક વિગથો ॥ ૧ ॥

॥ અથ દ્વિતીય શ્રી આત્મોપદેશનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ હું તો પ્રજામું સદ્ગુરુ રાયા રે, માતા સરસતીના ધ
 પાયા રે, હુંતો ગાડી આતમ રાયા ॥ જીવનજી બારણે મ
 જાતે રે, તુમેં ઘેર બેઠા કમાવો ચેતનજી, બારણે મત જાતે
 ॥ ૧ ॥ તાહરે બાહિર દુર્મતિ રાણી રે, કે તામું કુમતિ કેહેવા
 મી રે, તુને ભોજની બાંધશે તાણી રે ॥ જી ॥ બા ॥ ૨ ॥
 તાહરા ધરમાં છે વ્રજ રવ રે, તેનું કરજે તું તો જવ રે ॥ એ
 અખૂટ ખજનો છે ધન રે ॥ જી ॥ બા ॥ ૩ ॥ તારા ધરમ
 પેઠા છે ધૂતારા રે, તેને કાઢોને પ્રીતમ પ્યારા રે, એથી રહેા ન
 તુમેં ન્યારા ॥ જી ॥ બા ॥ ૪ ॥ સત્તાવનને કાઢો ધરમાંથી
 રે, ત્રેવીશને કહેા જાઓ કાંધી રે, પછી અનુભવ જગશે માંહે
 થી ॥ જી ॥ બા ॥ ૫ ॥ શોળ કપાધને દીવો શોખ રે, અ
 કાર પાપસ્થાનકને મજાવો ભીખ રે, પછે આઠ કરમની શી બી
 ॥ જી ॥ બા ॥ ૬ ॥ ચાગને કોને ચક્રચૂર રે, પાંચમીગું
 થાઓ હજુર રે, પછે પાંચ આનંદ ભરપૂર ॥ જી ॥ બા ॥
 ॥ ૭ ॥ વિવેકદીવે કો અગ્રુવાળો રે, મિથ્યાત્વ અંધકારને દા
 ળો રે ॥ પછે અનુભવ સાથે માલો રે ॥ જી ॥ બા ॥ ૮ ॥
 મુમતિ સાહેલીનું બલો રે, દુર્મતિનો છંડો મેલો રે, પછે પાંચ
 મુક્તિ ગદ લેલો રે ॥ જી ॥ બા ॥ ૯ ॥ મમતાને કેમ ન
 મારો રે, જીતી બાજી કાં દાગ રે, કેમ પાંચો ભવનો પારો
 રે ॥ જી ॥ બા ॥ ૧૦ ॥ ગુરુ દવગુરુ મુપસાય રે, મારો
 જીવ આવે કાં કાય રે, પછે આનંદવનમય થાયો ॥ જી ॥
 ॥ બા ॥ ૧૧ ॥ અનિ ॥

॥ અથ શિયાળ વિષે શિખામણની સજ્જાય ॥

॥ કાળ પહેલી ॥ મુજ મુજ પ્રાણી શીખડી, લંપટનું લો
 બાલો રે ॥ લલિતાનું લાગી રહેા, વદન બેઠું વિકળાલો રે ॥
 ૧ ॥ નારીને નિરખી રખે, જાણે ચંપકળી એ ફૂલી રે ॥ સમજે
 વિપની વેલડી, મન રહે તિલ પર ઝૂલી રે ॥ ના ॥ ૨ ॥ ક
 જ રોવે કણમેં હસે, કણ વળી વિરહે પ્રમતે રે ॥ પ્રીત ધરે
 કણ પાપિણી, કણ વળી રોવ રેખાડે રે ॥ ના ॥ ૩ ॥ જવ

વચ્છ નિજ પુત્રને રે, હંસાવલિયે હેજ ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥ પ્રાર્થના
કરી લોકની રે, દેખી કરુણા તેજ ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥ ૬ ॥
કુમરી કહેણ માન્યું નહાં રે, કરિયો પ્રાર્થના ભંગ ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥
॥ આપી મુતને આપડા રે, બુઝે રમણીના સંગ ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥
૧૦ ॥ ૧૦ ॥ લીલાવતીયે પ્રાર્થિયો રે, વિક્રમ ચરિત્ર નિજ
જાન ॥ ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥ અંગ વલૂરી આપણું રે, દિધું દુઃખ
મુતની માત ॥ પ્રાગ ॥ ૧૦ ॥ ૧૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ જંબુ દ્વીપના ભરતમાં ॥ એ દેશી ॥

॥ વરવી તો વાધણ જેસી, વીછણ જેહવી રે ॥ સાપણી
શાકિણીથી બૂરી, નારી છે એહવી રે ॥ નારી ભૂડી ॥ ૧ ॥ જ-
ટકી રે મટકી છેહ રે, એહવી જાણી બૂલો રે ॥ વિકસિત વદન
તુમ દેખીને, મત જાણે મુખ ફેલો રે ॥ નારી ॥ ૨ ॥ ઇત્યાદિક
અવગુણ ધણા, જાણી ધરજો શીલો રે ॥ પ્રાણીયડા મુણ શિય-
થી, લહિયે અવિચળ લીલો રે ॥ નારી ॥ ૩ ॥ એક મૂરખ
ખાખી પરે, મધુયે જિમ વીંટાય રે ॥ જામર સરીખા જાણે તે,
રસ લેઈ દૂર થાયરે ॥ નારી ॥ ૪ ॥ શેઠ મુદરેન સારિખા,
જંબુ વચરે કુમારો રે ॥ નારીને વશ નવિ પડ્યા, તે મહોદા
મૂઝારો રે ॥ નારી ॥ ૫ ॥ બલિહારી હું તેહની, ચરણ શરણ
મુજ તેહનું રે ॥ પાતક સર્વ પખાળીયે, ધ્યાન ધરી વળી એહનું
રે ॥ નારી ॥ ૬ ॥ કામિની ફૂલ કિપાક શી, જ્ઞાન સાગર એમ
લહિયે રે ॥ તન મન ચપળ ત્રિયા તણાં, જાણી અગળા રહિયે
રે ॥ નારી ॥ ૭ ॥ કતિ શિયળવિયે શિખામણ સજ્જાય ॥

॥ અથ પદસાધુનો સજ્જાય ॥

॥ રાગ મોડી અથવા સમઘો ॥ મનડું તે મોઠું મુનિવર માહરું
રે, દેવડી કહે મુવિચાર રે ॥ ત્રીજી તે વાર આપ્યા તુમે રે,
મારો સજ્જ કર્યો અવતાર રે ॥ મનડું ॥ ૧ ॥ એ આંકળી
॥ સાધુ કહે મુજ દેવડી રે, અમે હું છએ જ્ઞાન રે ॥ ત્રેહિ
સંધાડિ ધર તાહરી રે, અમે લેવા આહારની દાન રે મઠ ॥ ૨ ॥
સરખી વય સરખી કળા રે, સરખા સંપ શરીર રે ॥ તનવાન
શામે સારિખા રે, જે દેખી બૂલી ધીર રે ॥ મઠ ॥ ૩ ॥ પૂર્વ
નેહ ધરિ દેવડી રે, પૂછી સાધુની વાતરે ॥ કોણ ગામ વસતા તમે

॥ शीष्णमलु केने आपवी ? ते विये स्वाभ्याय ॥

[illegible]

2. 何人 何 日 何 時 何 處 何 處 何 處 何 處

[illegible]

કીર્તે, અમાર માંહે સાર ॥ તેણે ત્રિજીવન તેદને માને, એવી દીન
દયાળ ॥ ૬ ॥ શનૈશ્વર વારે ધન સાંચીધને, કારજ પૂરાં થાય ॥
પ્રજાહની એ ધાબણ દોષ તો, વેદેલો મુર્ખે જાય ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ પ્રસન્નચંદ્રરાજપિનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ મારગમાં મુનિવર મળ્યો ॥ જયિ એ રૂંડો ॥ સાધનો
મુક્તિનો પંથ ॥ જગીશ્વર એ રૂંડો ॥ ઉત્કૃષ્ટી રૂપણી રહે ॥ જગ
સૂર્યો સાધુ નિર્મથ ॥ જગ ॥ ૧ ॥ એક પગે ઉભો રહ્યો ॥ જગ ॥
મૂરજ સામી દૃષ્ટિ ॥ જગ ॥ બોલાવ્યો બોલે નુર્દી ॥ જગ ॥
ધ્યાન મરે પરમહી ॥ જગ ॥ ૨ ॥ એણેક કહે સ્વામી મુલો
॥ જગ ॥ એ મરે તો જાયે કેથ ॥ જગ ॥ સ્વામી કહે જાયે
સાતમી ॥ જગ ॥ તીવ્ર વેદન છે તેથ ॥ જગ ॥ ૩ ॥ વાચ્યાં
દેવતાં દુદુભિ ॥ જગ ॥ ઉપન્યુ કેવળ જ્ઞાન ॥ જગ ॥ એણેને
સમજાવિયો ॥ જગ ॥ અશુભ અને શુભધ્યાન ॥ જગ ॥ ૪
॥ પ્રસન્ન ચંદ્ર સરખી મળે ॥ જગ ॥ તો હું તર્ક તત્કાળ ॥
જગ ॥ દુષમ કાળે કોહિલો ॥ જગ ॥ સમય મુદર મન પાળે
॥ જગ ॥ ૫ ॥ ઇતિ પ્રસન્નચંદ્રરાજપિનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ અથ હવોપદેશનો સ્વાધ્યાય ॥

॥ સેવો સહ ગુરુ ભવિષ્યતા. નામેં તવનિધિ ધાયો રે ॥
પંથ મહાવ્રત પાળતાં. સમતાશું ચિત્ત લાયો રે સેવ ॥ ૧ ॥
હિત ચિત્ત સવિ હવશું. પદકાપ દોષ વિચાર રે ॥ ત્રિવિધ ત્રિ-
વિધ કરિ વોસિરે, અમતા માહ નિવાર રે ॥ સેવ ॥ ૨ ॥ પૃથિવી
અપ તેડે વાયુનું, એનું સત્તજ નામો રે ॥ રૂપ્ય સવે ભૂત જાણીયેં.
ભૂત રહે તિલુ કામો રે ॥ સેવો ॥ ૩ ॥ બિ નિ ચક્રિન્દ્રિય
પ્રાણીયા, સાંખ્યા સિદ્ધિ અરિહંતો રે ॥ મુર નુર તિરિ વળી ના-
રકી, હવ નામ કહંતો રે ॥ સેવ ॥ ૪ ॥ પદકાપદ્ધિસાધકી
થલું, દ્વીન્દ્રિયતાં છે પાપો રે ॥ અનંત અસંખ્યાત જાણીયેં, બોલે
એ જિનવર આપો રે ॥ સેવ ॥ ૫ ॥ દ્વીન્દ્રિયને હજવાયકી, ચ-
ક્રિન્દ્રિય પાપ વિશેષો રે ॥ સહસ્ત્ર ગુણ અધિકું સહી, જિજ્ઞ-
વર એ ઉપદેશો રે ॥ સેવ ॥ ૬ ॥ ચક્રિન્દ્રિયથી જાણીને, પૂરવ

સંખ્યા સારી, રે ॥ શત વળી પંચેદ્રિય થઈ, ભાળે પર ઉપકારી
 રે ॥ સેઠ ॥ ૭ ॥ પીત વર્ણ પૃથ્વી ભળી, પાણી રાતેઈ હોય
 રે ॥ ધવળ વર્ણ વળી તેમનો, નીસો વાયરો જોય રે ॥ સેવો
 ॥ ૮ ॥ પંચવરણ રાજિકા રે, આગર્ભે કરિ એ જાણે રે ॥ પંચ
 થાવર જયણા કરે, તો તે ચતુર મુઝલો રે ॥ સેવો ॥ ૯ ॥
 પદ્મકાય દોષ લહી કરી, મતિમંતા તેહ નિવારે રે ॥ જપ તપ
 ક્રિયા સાચવી, જિનવચન નેમને ધારે રે ॥ સેઠ ॥ ૧૦ ॥ ઇમ-
 દંત મુનિવરની પરે, શમરસ મનમાં ભાવે રે ॥ કર્મ કઠોર ખ-
 પાવિને, શિવપદ નગર સિધારે ॥ સેઠ ॥ ૧૧ ॥ ગુણ ગિરવા
 ગુરુ સેવિયે, સહિયે પુણ્ય સંયોગ રે ॥ નવિચિતે જગ માહરો,
 ધિર ધિર ભવ તણો ભોગ રે ॥ સેઠ ॥ ૧૨ ॥ રાગની હાનિ
 ઉઘી રહી, જિનશું ચિત્ત લગાવે રે ॥ જતિ જરા ભયરાણીને,
 અજરામર પદ પાવે રે ॥ સેઠ ॥ ૧૩ ॥ સમિતિ ગુપ્તિ પર સા-
 કુલ, સેવી સુજસ સવાયો રે ॥ ગુણવંત ગુરના નામથી, શિવ
 મુખ સંપદ થાઓ રે ॥ સેઠ ॥ ૧૪ ॥ તપગચ્છનાયક ગુણનિ-
 લો, શ્રી વિજય સરિદો રે ॥ તસ પદસૂરિ શિરોમણિ, શ્રી વિ-
 જયપ્રભ મુણિદો રે ॥ સેઠ ॥ ૧૫ ॥ તસગચ્છ પંડિત સોહતો,
 પુણ્યરૂચિ પંડિત શિષ્યો રે ॥ જીવરૂચિ એ ગુણ ગાયતાં, મં-
 ગળ હોય નિશદીસો રે ॥ સેઠ ॥ ૧૬ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ તેર કાઠિયાનો સ્વાધ્યાય લિખ્યતે ॥

કાંઠરિયા મુનિવર, મન્ય મન્ય તુમ અવતાર ॥ એ દેશી ॥
 સોભાગી ભાઈ, કાઠીયા તેર નિવાર ॥ ઉત્તમ પદવી તો લહો
 ॥ જય જય જંપે રે સંસાર ॥ સોઠ ॥ કાઠ ॥ એ આંકળી
 ॥ ૧ ॥ સાધુસમીપે આવતાં ॥ આજસ આણે એગ ॥ ધર્મ
 કથા નવિ સાંભળે ॥ મોડે અંગ બહુ ભંગ ॥ સોઠ ॥ કાઠ ॥ ૩ ॥
 ॥ ૨ ॥ બીજે મોહ મહાભળી ॥ પુત્ર કલત્રશું લીન ॥ પ્રા-
 બી ધર્મ ન આચરે ॥ પર ધનને આધીન ॥ સોઠ ॥ કાઠ ॥
 ત્રીજે અવજ્ઞા કાઠિયો ॥ શું જાણે ગુરુ એહ ॥ વ્યાપારે મુખ
 સંપજે ॥ કીજે હરે તેહ ॥ સોઠ ॥ કાઠ ॥ ૪ ॥ ચોથે માન
 ધરે ધણું ॥ મુજ સમ અપર ન કોઈ ॥ કેમ વેદ જણ જણ

શ્રી મળિચંદ્ર કૃત વૈરાગ્યકારક સમજાય. (૧૮૬)

પ્રત્યેં હ. એમ પ્રદોષી મામ મન દોષી ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥ ૫ ॥
 પાંચમી કોપવશી હતી હ. છોડે પર્મનાં કથાન ॥ પર્મજાળ મુ-
 જને નવિ રીયો હ. નવિ રીયો મુરુ મનમાન ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥
 ॥ ૬ ॥ છો હવ પ્રમાણથી હ. કરે પરિમારિકે મેષ ॥ મુરુ જા-
 બી નવિ મરદો હ. નવિ માને ગિલરેવ ॥ સોઠ ૧૦ ॥ ૭ ॥
 સાતમી કૃપણપણ થકી હ. નાવે માપુ મમીપ ॥ પર્મકથા નવિ
 માંબળે હ. મેઠામે પન રીપ ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥ ૮ ॥ આઠમી
 મુરુજાળ ઉપચો હ. કરેયો નરકનાં ગુણ ॥ ૯ કરેયો કેમ
 નાવિયા હ. પામયો કરો કેમ પ્રાણ ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥ ૯ ॥
 નવમી રેદરે આપનાં હ. રાખવે યાક વિરેય ॥ મરનાં કારણ
 મરિ કરે હ. પર્મનાં કાજ ઉચેન ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥ ૧૦ ॥
 અજ્ઞાન દશમે કાઠિયે હ. રેવતન્ય મુરુતન્ય ॥ પર્મતન્ય મુરુ
 મરદો હ. એમ આપે મિધ્યાત્વ ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥
 ॥ ૧૧ ॥ અધ્યાત્મિક અમારમે હ. જરૂરપણે રિન રાગ ॥
 ॥ પ્રાણીપર્મ ન આજમે હ. સમજાવે જલુ બાન ॥ સોઠ ॥
 ॥ ૧૦ ॥ ૧૨ ॥ બારમી પર્મકથા તલ હ. કાનૂક એવા બાપ ॥
 રાગ રિવસ ઉભો રહે હ. નવબેનિંદ ન બરાય ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥
 ॥ ૧૩ ॥ વિષય તેરમે કાઠિયો હ. વિષયમું રાગા સોક ॥ વિ-
 પય સાકર લેખવે હ. અવર સવે હ ફોક ॥ સોઠ ૧૦ ॥ ૧૪ ॥
 સિદ્ધહાર જાતાં થકાં હ. કાઠિયા એ અંતરાય ॥ દ્રવ્ય બાવથી
 રાજીવે હ. તો મનોવંચિત થાય ॥ સોઠ ॥ ૧૦ ॥ ૧૫ ॥ તેર કા-
 ઠિયા ગિને કથા હ. સમજવો એહ ॥ કુશળમાગર વાયક
 તથો હ. ઉત્તમ કરે મુજમેહ ॥ સોઠ ॥ ૧૬ ॥ રૂનિ ॥

॥ અથ શ્રીમળિચંદ્ર કૃત વૈરાગ્યકારક સમજાય ॥

॥ ચાપાઈ ॥ મવજુ કીર્તન રોવન પ્રવ્યસાર પચન વેદન
 પ્યાન મન પાર ॥ લપુતા એકતા સમતા સહી, નવપા ક્રિયા તે
 હમ સદહી ॥ ૧ ॥ મુજુ અનંત હવદ્રવ્યનાં કથાં, જ્ઞાન દર્શન
 મુખ પીયે મદ્યાં ॥ તેહ તખું સાંભળ્યું કરે, પ્રથમ ક્રિયા પાતક
 પરિહરે ॥ ૨ ॥ કીર્તન કપનો કરે અતિપણી, જે દ્રવ્યમુજુપચા-
 વે ભણી ॥ વચનપોગી પાતક પરિહરે, બીજી ક્રિયા રજ થઈ

આદરે ॥ ૩ ॥ સેવન કરતો દૃઢ્યમચાર, ગુણ સંભારે વારોવાર
 ॥ દુર્ગતિ કાપે નિર્ઘે સહી, ત્રીજા બોલયકી એ લહી ॥ ૪ ॥
 વેદન કરતો ભાવથી વળી, ચેતન દ્રવ્યના ગુણ કેવળી ॥ ધણે
 વીર્ય ઉદ્ધારે જોહ, ચોથી ક્રિયાનો મ ધર સંદેહ ॥ ૫ ॥ નિદા
 કરે વિભાવજ તણી, રાગાદિક દુઃખ દેતા ભણી ॥ લપુકર્મો
 તિણે નિર્ઘે થાય, પંચમ ક્રિયાયે ગુણ બોલાય ॥ ૬ ॥ ધ્યાન ધ-
 રતો તેહનો ધણી, ધિર કરી થાપે બહુગુણ ભણી ॥ ધાતિકર્મનો
 છેદક તેહ, છઠી ક્રિયા ધર સંદેહ ॥ ૭ ॥ ઇમ લપુતાર્યે ચિતે ધણું,
 ધણા મોક્ષ ગયા હું ભણું ॥ તો હું હીજ પણાથી બહુ, ગુણ
 સાતમે તે ઇમ સદહુ ॥ ૮ ॥ એકલો મરે એકલો જન્મીજે, સ-
 ખાયકિણે નવી નીપજે ॥ મુખદુઃખ તેતો એકલો એહ, સર્વથી
 અળગો આઠમે તેહ ॥ ૯ ॥ રમ મમતા તે નવમો જણી, સર્વ
 ભૂત નિજ ભન સમાણા ॥ સરખા સ્વભાવ ચતુર્ગુણના કહ્યા,
 નવમે બોલે શિવપદ લહ્યા ॥ ૧૦ ॥ એવા ભવ જે ધરે મુણિદ,
 કથની કથો એ ગણિ મુણિચંદ ॥ વિનય કરીને ભણશે જોહ,
 અવિચળ પદવી લેહશે તેહ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક ત્રિતીય સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ જે દેખુ તે તુજ નહી, નવિ દેખું તે તૂહી ॥ ઇજલાવે
 વરને સદા, સવળે તૂહિજ તૂહ ॥ ૧ ॥ જેણે તુજકું પિછાણીયો,
 નવિ જુવે પારકી સાર ॥ આપ નભાવમે તે રહ્યો, નવિ લીયે
 મનકી સાર ॥ ૨ ॥ દોહા ॥ મને જે આણી મેં લીયો, આતમગુ-
 ણને સાર ॥ મનકું દો મકીને, શન્ય ન કરે વ્યાપાર ॥ ૩ ॥
 તાળી લાગી આપકું, પરકું દેખત નાંહિ ॥ આપ સભાવમે
 સીલતો, જાણે સખ વસ્તુ યાહી ॥ ૪ ॥ એણીપરે જ્યોતિ જ-
 ગાયકે, ઉદ્યોત ભયે સખ ઠોર ॥ અંતરંગ પ્રગટી કળા, હુવે આ-
 રકી આર ॥ ૫ ॥ ઢાળ ॥ જાણે જાણે રે મોટો મોહરાજ કે,
 દીડો દીડો રે લોકાલોક આજ કે ॥ જાણ્યા જાણ્યા રે સ્થૂળ સૂક્ષ્મ
 કાજ કે, પામ્યા પામ્યા રે આતમ ગુણરાજ કે ॥ ૬ ॥ નામગોત્ર
 ઉદ્યથી પૂજે મુરરાજ કે, વેદની આઉથી વિચરે મહારાજ કે ॥
 શૈલેશીકરણે શિવરાજકે, ભણે મણિચંદ્ર સિદ્ધતાં હવે કાજ કે
 ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

કરતાં મુજતાં મીઠી રે ॥ જાણે જિનની આજી આરાધું, બી
વાન અનિદી રે ॥ અં ॥ ૨ ॥ બીજે ખમે પ્રવર્તે યોગી, જિ
નઆણા માંહે માગી રે ॥ યમ પાળવાને તત્પર યોગી, પ્રમા
દશાતસ જાગી રે ॥ અં ॥ ૩ ॥ ત્રીજે યમમેં યમી નિરૂતિય
રી, અપ્રમત્ત જીભ રૂપે રે ॥ પરિસદ્ધ પરનાં વૈરી તેહ પારે
હોવે તે શાંતરસરૂપે રે ॥ અં ॥ ૪ ॥ સિદ્ધયમ તે ચોથો કહિં
પરાર્થક સાધક શુદ્ધ રે ॥ જાણે મહિચંદ્ર યોગદષ્ટિ તર્કે, વચ
ઓહરિ જુદ્ધ રે ॥ અં ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક પદ્ય સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ રાગ કેદારે ॥ કોયે કિનહીં કૂકાજ ન આવે, મૂઠ મો
વેળા ગમાવે રે ॥ શબ્દ રૂપ રસ ગંધ ફરસાવે, શુભાશુભ મુખ
દુઃખ પાવે રે ॥ કોઠ ॥ ૧ ॥ જડસભાવમેં ચૈતન મૂંઝયો, યથા
સ્થિતભાવ તે બૂઝયો રે ॥ તેરી કરત અલુખ્યો, શાંતરસભા
ન સૂઝયો રે ॥ કોઠ ॥ ૨ ॥ જડકી સંગતે જડતા વ્યાપે, જ્ઞા
માર્ગ રહ્યો કાંકી રે ॥ યોગ કરે તે આપે એ જાણે, હું કરત
કાંઠે યાકી રે ॥ કોઠ ॥ ૩ ॥ અગાની મિથ્યાત્વી યોગે, પ્રકૃતિ
પ્રદેશ હાગ બાંધે રે ॥ કયાપરમસ્થિતિ ન આકરિતાં, સંસારસ્થિતિ
બાધુ બાંધે રે ॥ કોઠ ॥ ૪ ॥ નવે પદાર્થથી હું અજાણો, એ
આજ્ઞાગરકી બાજી રે ॥ કેવલાનનિ બાવે એ નિપજા સંસારવર્તન
હું કો સાજી રે ॥ કોઠ ॥ ૫ ॥ અતઃ આતમ તે નરે કહિયે
ત્યાગભોગ નવિ કંઈ રે ॥ જાણે મહિચંદ્ર યથાસ્થિત ભાવે
મુખદુખાદિકને પ્રીછે રે ॥ કોઠ ॥ ૬ ॥ ઇતિ ॥

અથ વૈરાગ્યકારક સપ્તમ સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

॥ રાગ આશાવરી ॥ ચૈતના ચૈત તોડું સંભળાવે, અનાદિ
સરૂપ જાણાવે રે ॥ મુખનિકુમનિદોષ નારી તાદરે, કુમતિ કહે
નિમ આલે રે ॥ ચૈં ॥ ૧ ॥ કુમતિ તણા પરિકર છે બહુસો,
સ્થિતિ દિવસ કરે દુઝગો રે ॥ વિષયકયાયમાં બીનો રદવે, નવિ
જાણે તે બેહુસો રે ॥ ચૈં ॥ ૨ ॥ મુખતિનેં મિત્રવા નવિ દિપે,
તુજને મોહની છાડયો રે ॥ ભક્ષ્યાભક્ષ્યગુજને કરાવે, અનન કા-

॥ ૩ ॥ મેરો મેરો કરે જે ઘેલો, સગ સ્વારથકો મેલો રે ॥ ઉ
ચલેગો હસ એકેલો, વિઝયાં મિલેલો રોહિલો રે ॥ જગ ॥ ૪ ॥
કો દુખ વાંદી ન લહે કોઇ, દુખ ભોગવો તુમહો ભાઇ રે ॥ મ
સાજનાં પહોંચાડે લોગા, તૂટી જાણ સગાઇ રે ॥ જગ ॥ ૫ ॥
સગ મિલિ આપણો સ્વારથ રેવે, પરાક્રમિ કુળ જોવે રે ॥
ઓર્ધ્વ અધિકુ કહ્યું કર્યું હોવે, પૂર્વે કહીય વગોવે રે ॥ જગ ॥ ૬ ॥
પુણ્યપાપ સાર્યે સખાઈ, તેણે એહવી ગતિ પાઇ રે ॥ તિહાં છ
ભૂખ્યો ભખે પટકાય, પણ ધર્મવાત ન ગુહાધી રે ॥ જગ ॥ ૭ ॥
ધન રામાને કારણે ધ્યાતો, આર્થ્યે કરી હોય માતો રે ॥ જગ
ગમાવ્યો ન જાણે જાતો, ફરે કર્મે કરી તાતો રે ॥ જગ ॥ ૮ ॥
પંચ કારણ જો એકના પાવે, કર્મ રાશિ તુટી જાવે રે ॥ મુજિ
ચોચ તે ચેતન થાવે, મહિચંદ ગુણ આવે રે ॥ જગ ॥ ૯ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક દશમ સજ્જાત્ર પ્રારંભઃ ॥

॥ સમાક્રિતી તેહ યથાસ્થિતિ ભાવે, તેહ મનપ્રજ્ઞાય હોય
સભાવે ॥ તેહ પજ્ઞાવ જગ દેખે જાણે, ઉદયવેળા તે આર્ય
લાણે ॥ સગ ॥ ૧ ॥ જાઝ નિનિત વખી રીતે ભાસે, પણ ત
યાવધ કારણ છે પામે ॥ તેહ દેખી ઉદાસી ન રહેવે, કોઇને
દોષ તેહને નવિ દેવે ॥ સગ ॥ ૨ ॥ હુકરના માની કર્મ બંધાવે
તેહ કર્મ સત્તાર્યે થાવે ॥ ઉદય માફક બંધ ઉદયે આવે, તેહ
ચિના કોઇ ઉદીરણ પાવે ॥ સગ ॥ ૩ ॥ નિકાચના વિજ બંધ
ખરી જાવે, નિકાચના વિજ કોઇ ઉદયે આવે ॥ બંધવેળાર્યે જે
હવે રસ દોષે, ઉદય વેળા તેહવે તિહાં સોષે ॥ સગ ॥ ૪ ॥
દ્રવ્ય દેવ કાળે ભવ મિલિ આવે, તમ વિપાક તે પૂરો થાવે ॥
તિજ કારણે સમના આણે, ભણે મહિચંદ યથાસ્થિત જાણે ॥
સગ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક એકાદશ સજ્જાત્ર પ્રારંભઃ ॥

॥ રાગ રામગ્રી ॥ આત્મારામેં રે મુનિ રમે, ચિત્ત વિચારીને
જોય રે ॥ તાદૃઈ દીસે નવિ કોય રે, મનુ સ્વારથ મનુ જોય
રે, જન્મ મરણ કરે લોય રે, પૂર્વે અવ મિલિ દોય રે ॥ આગ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક ત્રયોદશ સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

રાગ ભૈરવ ॥ અણ્વિમાસ્ય કદે કાં મૃદા, લોભ લાગે થજા છે ભૂંડા ॥ માયા કરે તુજ સહુ કહે દુઃખ, માને વિગ્રવ તુજ નામે દુઃખ ॥ અઠ ॥ ૧ ॥ કોથે કરીને તપા કાં ભાઈ, અચકારિ પરદાથે વિકાંઠ ॥ હાસ્ય રતિ ભય શોક નિવારો, દેવદુર્ગજા તુમે ચિત્તમાંથી ઠારો ॥ અઠ ॥ ૨ ॥ મિથ્યામતિ તુજ બહુત કમાઈ, એ મહામોહ સજ્જાદિ દુખકાથી ॥ ચારચરિત્ર કરી ચરિતિ પાવ, ન્યાયેરતિ મણુ દેવ ગતિ થાય ॥ અઠ ॥ ૩ ॥ મોહમિચ્છત અણુઅંધ ખપાવે, સ્થાસ્થિતિ ભાવે સમદૃષ્ટિ આવે ॥ તે જ્ઞાનો જગમે મુખ પાવે, ભવતણાં દુખ સર્વ ગમાવે ॥ અઠ ॥ ૪ ॥ અપ્રત્યાખ્યાન ચરિકીડી જળ આવે, તવ સર્વસંયમ ચિત્તે આવે ॥ સંજલ ચરિકનો કપાય જળ આવે, તવ વીતરાગ સંયમ તે કહાવે ॥ અઠ ॥ ૫ ॥ ખીજી વીતરાગ નર હોય જે કોઈ, દુખ દોહમ તસ નારાજ હોઈ ॥ નાણુ ફસણુ ચરણવિચન ખપાવે, કેવળનાણુ ફસણુ તખ પાવે ॥ અઠ ॥ ૬ ॥ તથાભવ્યાત્વ સામમી આવે શુદ્ધસ્વરૂપ ઉપરરૂચિ કહાવે ॥ ઉપાત્ત કરી કર્મ ખપાવે રે ભાઈ, ભણુ મણિચંદ પામે કુરુઈ ॥ અઠ ॥ ૭ ॥ દત્તિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક ચતુર્દશ સજ્જાય પ્રારંભઃ ॥

રાગ આસાવરી ॥ ચંદન જળ તુમહિ ભાવે ન્યાસ ॥ વચ્ચનુ ઉપાં જ્યા જો પ્યાન ॥ જિભે કરી બેપણુ દોહ ભાઈ, દાનં મૃકી આપણી કુરુઈ ॥ ચંદ ॥ ૧ ॥ માયા કરિ પારામાં તુમ પાડ્યા, મુખ મોંડાં દેઈ ભમાડ્યા ॥ છાંડી નિદ્રા જલ નાદુ કેરી, તવ માણુ માવે દુર્ગતિ દેની ॥ ચંદ ॥ ૨ ॥ આગમ પદી આગમી નામ કીના, માનં ચડી ઉપદેશ બહુ ફીના ॥ બપોપશમ ચિહ્ન કિયા મદ્દુ જિન્દો, તાંકા દુગ મુરપદવાં ફીની ॥ ચંદ ॥ ૩ ॥ જળનાં પ્રમાદદશ નાવિ આવે, તખ તાંક તુમ મંસાર ભમાવે ॥ મોહ પિરાચતુષ્ઠ દુખ દેખાવે, અપ્રમત જળકે સૂઝ હાથે આવે ॥ ચંદ ॥ ૪ ॥ ઉદયાગન વસ્તુ સ્થાસ્થિતિ ભાવે, અંધ નીકાચનો નદિ કોઈ ઠાવે ॥ ભણુ મણિચંદ કર્મ કર્મ ખપાઈ, જિમ પામે આપણી કુરુઈ ॥ ચંદ ॥ ૫ ॥ દત્તિ ॥

અથ વૈરાગ્યકારક પંચદશ સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ દોહા ॥ જો ચેતે તો ચેતજે, જો જુએ તો જુઝ ॥ આ-
સહુ આડ જશે, માથે પાશે તુજ ॥ ૧ ॥ આપ સવારથ
મિદ્યું, ન કરે તુજ કોય સાર ॥ પરમારથ જાણ્યો નહીં.
તુંહિ ગમાર ॥ ૨ ॥ પરમારથ જાણ જાણીયો, ચિદુગતિ
પાસ ॥ પજાવ સવિ દૂર લેખવે, આપહી રહે ઉદાસ ॥ ૩
રાશપજે ચિંતવે સદા, આપહિ મમતા દોષ ॥ મુદુર્ત એક
મન મમતા, શાંતિરસ પાવે સોય ॥ ૪ ॥ કાયાવચન મન
કરી, આપહી જ્યોતિ જગાય ॥ માતી કર્મકું કાય કરી.
લચ્છીપાય ॥ ૫ ॥ અનંત અતિશય તસ હુપા, લોકલોક
॥ ૬ ॥ સવ્યજીવ તિમ જુઝવે, પૂરે શિવપુર વાસ ॥ ૬ ॥ કનિ ॥

અથ વૈરાગ્યકારક ષોડશ સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ રાગ કેદારો ગોડી ॥ શિવપુર વાસતાં મુખ મુલે પ્રા-
કહેતાં પાર ન આવે નાણી ॥ કોયક રાય વનમાંહે ગયો
તપાકાંત પડિયો એકીસો ॥ ૧ ॥ તવ એક છીક આ-
રાય પાસે, પાથું નીર આણી ઉલ્હાસે ॥ રાય પશ્ચીપતિને
ધર આવે, તસ હચ્છાર્થે મુખ ભોગવાવે ॥ ૨ ॥ કેતો કાગ
તુંહો રહિયો, નિજયાનક જાવા મહગદિયો ॥ પૂછે કુંઠળ તુ-
મુખ અવદાત, તેહ ઉપમ દેખાડો તાત ॥ ૩ ॥ તેહ વનચર
ઉપમ કહાવે, તિમ સિદ્ધમુખ નાણી કીમું દેખાવે ॥ મ-
પદ કહે નિરાશ ધાવે, શાંતિરસ પાર કિમે ન આવે ॥ ૪ ॥

અથ વૈરાગ્યકારક સપ્તદશ સાતવારનો

સંજ્ઞાય પ્રારંભઃ ॥

॥ આદિ તું જોજે રે આપણી, અનપદિ નિગોદહમાંહિ ॥
મન ચતુષ્પ નિહો હુંતા, હવડાં છતાં છે આંહિ ॥ ૧ ॥ સા-
ણી પેરે શિયળે, શાંતિરસ કરી જાણ ॥ તેલે ઉડા ગુણ હરે,
યે કેવળ નાણ ॥ ૨ ॥ મંગલે માંગણિક કરે, નિજસિદ્ધ સા-
ધર્મ ॥ પાપતિમિરે દૂરે જશે, પામીશ તું શિવ શર્મ ॥ ૩ ॥

બુદ્ધિ બુધ ભક્તી કરે, છાંડે જે પાપ ॥ જ્ઞાન દરિયાન ચારિત્ર
લહે, ઠાળીશ સંતાપ ॥ ૪ ॥ ગુરુતણી સંગતિ કરે, પામીશ તેણે
નાણુ ॥ કર્મ ખપાવી આપણું, પહોંચીશ તું નિર્વાણુ ॥ ૫ ॥
શુક રાખે નિજ મસ્તકે, બગ વીર્ય તિણે હોયે ॥ સંયમ સાધિશ
આપણો, કર્મ ક્ષય તેણે હોયે ॥ ૬ ॥ રાનેઃ રાનેઃ અભ્યાસથી,
ક્રોધાદિકનો ત્યાગ ॥ કેવળ નાણુ મળે સહી, હોશે શિવમાગ
॥ ૭ ॥ કલંક રાહુને છાંડજે, માર્ગશુદ્ધ એ જાણી ॥ દુષ્ટમદ ન-
વમો જશે, મણિચંદ્ર શુદ્ધવાણી ॥ ૮ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યકારક અષ્ટાદશ પત્રર તિથિનો

સજ્જાત્રય મારંભઃ ॥

॥ શુક્રપક્ષ પડવેથી નિશ્ચળ, ધર્મકળા તસ વાધે ૭ ॥
વિવિધ વિધન બીજે દુષિધ ધર્મ, યતિ આવકનો સાધે ૭ ॥ ૧ ॥
ત્રીજે ત્રણ તત્ત્વ આરાધો, ચારિત્ર દર્શન જ્ઞાન ૭ ॥ ચોથે ચીર
ભાવના ભાવો, મૈત્રાદિક શુભધ્યાવો ૭ ॥ ૨ ॥ પંચમીયે નાણુ
પંચ પામે, પંચમગતિ પહુંચાવે ૭ ॥ છઠિયે છડી લેશ્યા આણે,
છક્રાય રખાવે ૭ ॥ ૩ ॥ સપ્તમીયે સપ્ત ભવ નિવારી, સાર્તે સુખ
ઉપજાવે ૭ ॥ અષ્ટમીયે અષ્ટ કર્મ નિવારી, સિદ્ધના આઠ ગુણ
પાવે ૭ ॥ ૪ ॥ નવમીયે નવ તત્ત્વ વિચારી, નવવાડ અગ્રગ્રન
રાખે ૭ ॥ દશમીયે દશવિધ સંયમ પાળી, દશરુચિ સમકિત
રાખે ૭ ॥ ૫ ॥ એકાદશી એકાદશ અંગા, આવક એકાદશ પ-
ડિમા ૭ ॥ દ્વાદશમું દ્વાદશમીયે, સાધુની દ્વાદશ પડિમા ૭ ॥
૬ ॥ તેરશીયે તેર કાઠિયા વારે, તેર ક્રિયા નિવારે ૭ ॥
ચત્વરશીયે ચત્વર પૂર્વ આરાધો, ચત્વર રાજ પાર ઉતારે ૭ ॥
૭ ॥ પત્રરશીયે યોગ પત્રર નિવારી, સંજ્ઞા પત્રર છાંડે ૭ ॥
કૃષ્ણપક્ષ પડવેથી એકાદી કળા, અમાવાસ્યાતાંઈ જાણો ૭ ॥ ૮ ॥
શુક્રપક્ષથી ચકતી કળા, સહી ધર્મતણી વખાણી ૭ ॥ કૃષ્ણપ-
ક્ષની પડતી કળા કહી, મણિચંદ્ર એહ લખાણી ૭ ॥ ૯ ॥ ઇતિ ॥

અથ વૈરાગ્યકારક એકોનવિંશતિ સજ્જાત્રય મારંભઃ ॥

॥ રાગ કેદારો ગોડી ॥ મિત્થત્વ કહીજે કૃતત્ત્વ વાચાનો,

॥ અથ એકવિંશ સજ્જાય મારંભઃ ॥

॥ રાગ કેદારે ગોડી ॥ સાધે તે યથાર્થિતિ ભાવ, અપ્ર-
ત્યાખ્યાનીતો એહ સ્વભાવ ॥ જાણે સર્વપ્રજાવ છોડાવે, પળપોગે
પ્રવ્યજખાણુ ન થાવે ॥ ૧ ॥ કાંચે છાંડું કાંચે રાખું યોગ, એટલા
વિણ નવિ ચાલે ભોગ ॥ તેતો રેશથી પ્રવ્યજખાણુ થાવે, પ્રત્યા-
ખ્યાનીયો ઉદ્દેશ પ્રતી પાવે ॥ ૨ ॥ સંજલ સર્વ સાવધ યોગ
છાંડે, કર્મસંતો તે ઉદય વળી મંડે ॥ ચારિત્રયોગે કરી મન પાણી
કેસાડે. હું કરના નહીં ધમ તે સંભારે ॥ ૩ ॥ દ્રવ્યચારિત્રિયાનો
એહ સ્વભાવ, તેને જાણે જ્ઞાની વિભાવ ॥ સમકિતસહિત ચા-
રિત્ર ગુરુચંક, હેય ઉપાદેય છંડે ન વિવેક ॥ ૪ ॥ જાણે આપ
મંચે હું થાવે, શુભાશુભ છંડી મુખ પાવે ॥ આતમ સ્વભાવમાં
મન લય લાયો, સર્વ મુકી મને શના યાચ્યા ॥ ૫ ॥ જો એહકે
ચિત્ત ચિતે ધિરના પાવે, તિણે અપ્રમત્ત દશા જીવ થાવે ॥ ૬ ॥ ધમ
કરનાં કંચે લય લાયે, તો ધાતીયાં વળી કર્મ ખપાવે ॥ ૭ ॥ કા-
પક એજી આવી જો લાથ, ખમાવીને હુઓ સનાથ ॥ યથા-
ખ્યાન સંયમ તવ પાવે, તેથી સાવધ યોગજ પાવે, કેવળી સંજલજ
થાવે ॥ ૮ ॥ જળ રોડેરોકરે આયે, યોગહું તાતે સર્વ રુપાયે
॥ જાણે મણિચંદ્ર મમ એજી સિદ્ધ પાવે, તેથી અનંતમુખ જીવ
થાવે ॥ ૯ ॥ કનિ ॥

॥ અથ વેરાગ્યોપદેશી પદ ॥

રાગ પંચતર્કી ॥ ખતન દુઃ કરના કર કરના ॥ એક ધ્યાન
આદેશકા ધરના ॥ ખતરાત ॥ ૧ ॥ જગજગ આતમ નિર્મળ
કરના, તમજગ જિન અનુમરના ॥ ખતરાત ॥ ૨ ॥ ધન કેળ
કંચન હું ક્યા કરના, આખડ એકદિન મરના ॥ ખતરાત ॥ ૩
॥ મોહ મિથ્યાન મદામદ દરના, મુખનિ ગુપતિ ચિત્ત ધરના
॥ ખતરાત ॥ ૪ ॥ સંવર ભાવ મદા મન ધરના, આતમ દુર્ગતિ
ધરના ॥ ખતરાત ॥ ૫ ॥ જ્ઞાન ઉપોગ પ્રભુ પાવે પરના, શિવ
મુખજ અનુસરના ॥ ખતરાત ॥ ૬ ॥ કનિ ॥

॥ અથ શત્રુજય ગિરિ પદ ॥

મેં ભેટ્યા નાભિકુમાર, અખીયાં સદૃશ ભડ ॥ મેં બે-
 ॥ નેના સદૃશ ભડ ॥ મેં ભેટ્યા ॥ એ આંકણી ॥
 જગમાં છે ધણાં રે, તેહમાં એ છે સાર ॥ શત્રુજય સમ
 નહીરે, તુરન તરન ભવપાર ॥ અખીયાં ॥ ૧ ॥ જી-
 ધર્મ નિવારીયારે, તીન જીવન તું સાર ॥ સોયન વરણી રેહ
 વૃષભસાંછન મનોહાર ॥ અખીયાં ॥ ૨ ॥ સોરક મંડળું તું
 , સદૃશ કરમ કરે દૂર ॥ કેવળ લક્ષ્મી પામવા રે, વંછિત
 પૂર ॥ અખીયાં ॥ ૩ ॥ ગિરિવર દુરસ્થો ભાવગુ રે, સદૃશ
 અવતાર ॥ શ્રી જનહરજ પસાયથી રે, સંધ સદા મુખ-
 ॥ અખીયાં ॥ ૪ ॥ ધણા દિવસની ચાહ હતી રે, કેખન
 દિવાર ॥ રત્ન મુંદર પાકક કહેરે, અવિચળ લીસ અપાર
 અખીયાં ॥ ૫ ॥ દનિ ॥

॥ અથ ઉપદેશી પદ ॥

મેં હું મુસાફર આપા હો પ્યાર, નહી કોઈ મેરા ॥ નહીં ॥
 મ દુવા તબ અપના કહાવે, નહી રેહેલેકા ડેરા હો પ્યાર
 હી ॥ ૧ ॥ સજન કુટુંબ સખ અપના કહાવે, જ્યું
 યકા મેલા હો પ્યાર ॥ નહી ॥ ૨ ॥ ધન કંચન કષુ સ્થિર
 રેહેણાં, જ્યું બાદલકા ઘેરા હો પ્યાર ॥ નહી ॥ ૩ ॥
 દંડ કહે પ્રેમકી બાતાં, જ્યું ધાનીકા ફેરા હો પ્યાર ॥ ન-
 ॥ ૪ ॥ દતિ ॥

॥ અથ ઉપદેશી પ્રભાતી સ્તવન ॥

જાગ જાગ રચણ ગઠ ભોર ભયો પ્યારે ॥ પંચકું પ્રપંચ કર,
 કર યારે ॥ જાગ જાગ રચણ ગઠ ભોર ભયો પ્યારે ॥ ૧ ॥
 આંકણી ॥ તુષા નામે મીન મરે, ભોગમે મતંગા ॥ અવ-
 કુંડ મરે, નયનમે પતંગા ॥ જાગ ॥ ૨ ॥ વાસનામે ભ-
 મરે નાસા રસ લેનાં ॥ એક એક ઇંદ્રોસંમ, મરે જીવ કેતા
 જાગ ॥ ૩ ॥ પંચકે પડ્યો તું ફેર, કયું કર વરા આવે ॥
 તું મન ધમ્મા જૂઝ, જ્યું નિરંજન પાવે ॥ જાગ ॥ ૪ ॥

॥ અથ પ્રભાતી રાગમાં સ્તવન ॥

મેં પરદેશી દુરકા, પ્રભુ દરિસનકું આયા ॥ લાખ ચોરાશી
દેશ કિયા, તેરા દરિસન પાયા ॥ મેં ॥ ૧ ॥ સૂક્ષ્મ બાદલ નિ-
બોદમેં, વનસ્પતિ બસાયા ॥ અપ તેજ વાયુકાયમેં કાલ અનંત
ગમાયા ॥ મેં ॥ ૨ ॥ સ્વર્ગ નર્ક તિર્યંચમેં, કેતા જન્મ ગમાયા
॥ મનુષ્ય અનાર્યમેં ભમ્યા, તિહાં નહી દરિસન પાયા ॥ મેં
૩ ॥ તેરો મેરો દરિસન અજ ભયો, પુરન પુન્ય પસાયા ॥ રૂપ-
ચંદ કહે ભાગ્ય ખુલે, નિર્દગ્ન ગુણ ગાયા ॥ મેં ॥ ૪ ॥ હતિ ॥

॥ અથ મનહિત શિક્ષાનું પદ ॥

રાગ કથ્યાળ ॥ રે મન લોભી તેરો કોળ પતિયારો ॥ રે મન-
દા આંક ગાંડકો સાંકો મીડો, ગાંડ ગાંડ રસ ન્યારો ॥ રે મન ૭
૧ ॥ છિનમેં આરે પલકમેં ફૂલે, ધડી ધડી દિલસેં ન્યારો ॥
રે મન ૭ ૨ ॥ ચંચલ મન વરજ્યો નહી માને, પ્રભુભવપાર ઉ-
તારો ॥ રે મન લોભી. ॥ ૩ ॥ હતિ ॥

॥ અથ વર્ધમાન છન સ્તવન ॥

રાગ વેળાવળ ॥ રે મન ક્યું છન નામ વિસાંયો ॥ ક્યું ૭ ॥
રે મન ૭ ॥ વિપવ વિકાર મદામદ પાવો, જનમ જુઆ જ્યું દુઝો
॥ રે મન ૭ ૧ ॥ છને તોકુ નરદેહી હીની, નર્મકી આંચ ઉ-
દાવો ॥ તા પ્રભુછકું તે રાડ મુજબ, એક ધડી ન સંભાંયો ॥ રે
મન ૭ ૨ ॥ નહી કજુ ફાન શિવળ તપ પૂજા, નહી છન નામ
ઉચ્ચાંયો ॥ જૈન ધર્મ ચિનામણી સરીખા, કાય જાજકર ડાંયો
રે મન ૭ ૩ ॥ કર સે મુદ્રન દયા ઉદરસે, જો ભવ ચાદન
૪ ॥ હરખચંદ વર્ધમાન છનેસર અવસર માંદે ન સંભાંયો
રે મન ૭ ૪ ॥ હતિ ॥

॥ અથ પાર્શ્વજિન સ્તવન ॥

૥ રાગ કુમરી ॥ સદમરજારે મેઝ સાદિયા, તેરી સામરી
દુરજાર વારી અડરે ॥ તેરી માધૂરી મૂરતપર વારી અડરે ॥

॥ ૧ ॥ એ બાંકણી ॥ તન મન લગન લગી એક તોરું
 દેવ અવર નહીં પ્યારું રે ॥ સહસ્ર ॥ ૨ ॥ સદૃશ ભડ આજ
 હમેરી, મેંતો દેખી દરસ મુખ પાટિ રે ॥ સહસ્ર ॥ ૩ ॥
 કમળ ઇબિ દેખત મુંદર, મેંતો રોમ રોમ હુલસાડિ રે
 હસ ॥ ૪ ॥ તુમ મુખકો કમુ પાર ન આવે, ઉપમા કયા
 તાડિ રે ॥ સહસ્ર ॥ ૫ ॥ કીર્તિસાગર કહે ભવ ભવ તોરી,
 અહિર નિત પાડિ રે ॥ સહસ્ર ॥ ૬ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ છૂટક સંજ્ઞાયા ॥

પદ, રાગ કલ્યાણ ॥ ઝોરને મું રંગ ન્યારાં ન્યારાં, તુમ શું
 કરારી હે ॥ તું મન મોહન નાથ હમારા, અમતો પ્રીતિ તુ-
 હે ॥ ઝોરન ॥ યોગી હોયકે કાન ફડાયે, મોટી મુદ્રા
 હે ॥ ગોરખ કહે તુખ્ત્રા નહીં મારી, પરધર ભમત લી-
 હે ॥ ઝોર ॥ ૨ ॥ જંગમ આવે માદ બગવે, આછે
 મિત્રાવે હે ॥ સબકા રામ સરીખા નહીં બુઝયા, કાહેકું
 લગવે હે ॥ ઝોર ॥ ૩ ॥ જતિ હુઆ ઇંદ્રી નહીં જતી,
 ભૂત નહીં લીના હે ॥ જીવ અજીવકું બુઝયા નાંહી, ભેખ
 કે હીના હે ॥ ઝોર ॥ ૪ ॥ વેદ પદ્યો બ્રાહ્મણ કહુલાવે,
 દશા નહીં પાયા હે ॥ આત્મ તત્વકો અર્થ ન જાન્યો, દે-
 જન્મ ગુમાયા હે ॥ ઝોર ॥ ૫ ॥ જંગલ જાયે ભરમ
 યે, જ્યા વધારી દેશાહે ॥ પરભવકી બારા નહીં મારી,
 રે જૈસાકા તૈસા હે ॥ ઝોર ॥ ૬ ॥ કાલ કિતાબ ખોલકર
 કયા કિતાબમેં રખ્યા હે ॥ બકરીકે ગણે ધૂરી ચલાવે,
 દેવેગા લેખા હે ॥ ઝોર ॥ ૭ ॥ જિને કંચનકા મેહેલ
 નાયા, ઉતકું પીતલ કેસાહે ॥ કાંવા ગણેમેં હાર હીરકા, સગ
 ગ કાય સરીસા હે ॥ ઝોર ॥ ૮ ॥ રૂપચંદ્ર રંગ મગન ભયા
 નાથ નિર્દજન ખારા હે ॥ જનમ મરણકા કર નહીં પારકું,
 રણ શરણ તિહારા હે ॥ ઝોરન મું ॥ ૯ ॥

॥ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૧ હું ॥

રાગ જંગમ કાફી ॥ જગમેં નહીં તેરા કોઈ, નર દેખહું

નિહચે જોય ॥ જગત ॥ એ આંકણી ॥ મુત માત તાન અ
નારી, સહુ સ્વારથકે હીતકારી ॥ બિન સ્વારથ શત્રુ સો
॥ જગત ॥ ૧ ॥ તું ફીરત મહા મદમાતા, વિષયન સંગ મૂર
ખ રાતા ॥ નિજ સંગડી મુઘ જુદા ખોઈ ॥ જગત ॥ ૨ ॥ યા
જ્ઞાનકળા નવિ જાડું, પરનિજ માનત સૂન તાડું ॥ આખર પ
છતાપા હોઈ ॥ જગત ॥ ૩ ॥ નવિ અનુપમ નરભવ હારો
નિજ શુદ્ધ સ્વરૂપ નિહારો ॥ અંતર મમતા મળ ધોઈ ॥ જગ
॥ ૪ ॥ પ્રભુ ચિદાનંદકી વાણી, ધાર તું નિચે જગ પ્રાણી ॥
જિમ સફળ હોત ભવ દોઈ ॥ જગત ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૨ જી ॥

જૂડી જૂડી જગતકી માયા, જિન જાણી ભેદ તિન પાયા
॥ જૂગ ॥ એ આંકણી ॥ તન ધન જોબન મુખ જેતા, સહુ જ
જહુ અસ્થિર મુખ તેતા ॥ નર જિમ બાદલકી છાયા ॥ જૂ
ડી ॥ ૧ ॥ જિમ અનિત્ય ભાવ ચિત્ત આયા ॥ લખ ગણિત
વૃષભકી કાયા ॥ જૂઝે કર કંકુરાયા ॥ જૂડી ॥ ૨ ॥ ઈમ ચિદા
નંદ મનમાંહી, કંકુ કરીએ મમતા નાંહી ॥ સદ્ગુરુએ ભેદ લખાયા
॥ જૂડી ॥ ૩ ॥

॥ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ત્રીજી ॥

રાગ પ્રભાતી ॥ માન કહા અબ મેરા મધુકર ॥ માનગ ॥
એ આંકણી ॥ નાભિનંદકે ચરણ સરોજમે, ડીજે અચલ જસે-
રા રે ॥ પરિમલ તાસ લહત મન સેહેજે, ત્રિવિધ પાપ ઉતેરા રે
॥ માનગ ॥ ૧ ॥ ઉદિત નિર્મલ જ્ઞાન જ્ઞાન જિહાં, તિહાં ન
મિથ્યાત અંધેરા રે ॥ સંપુટ હોત નહી તાતે કહા, સાંજ કહા
સવેરા રે ॥ માનગ ॥ ૨ ॥ નહિતર પછતાવોગે આખર બીન
ગયા યો વેરા રે ॥ ચિદાનંદ પ્રભુ પદકંજ સેવત, બહુરિ ન
હોય ભવ ફેરા રે ॥ માનગ ॥ ૩ ॥ ઇતિ ॥

॥ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ચોથું ॥

રાગ ધનાશ્રી ॥ જૂલ્યો ભમત કહા બે અગન ॥ જૂ-

૧ ॥ એ આંકણી ॥ આસ પંપાસ સકલ તજ મૂરખ, કર
ભવ રસ પાન ॥ જાગ ॥ ૧ ॥ આપ કૃતાંત ગહેગો ઈકે દિન,
મૃગ જેમ અચાન ॥ હોયયો તન ધનથી તું ન્યારો, જેમ પાકો
પાન ॥ ભૂદયો ॥ ૨ ॥ માત તાત તરણી મુત સૈની, ગ-
ન સરન નિદાન ॥ ચિદાનંદ એ વચન હમારો, ધર રાખો
દાન ॥ ભૂદયો ॥ ૩ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૫ મું ॥

રાગ ભૈરવ ॥ જાગરે બરાઉ અખ, બહ ભોર વેરા ॥ જા-
ગ ॥ એ આંકણી ॥ ભયા રવિકા પ્રકાશ, કુમુદલુ ધયે વિકા-
શ ॥ ગયા નાશ પ્યારે મિથ્યા, રેનકા અંધેરા ॥ જાગ ॥ ૧ ॥
જેમ આવે ધાર , ચાલવો જરૂર વાર ॥ કોઈ નાંહિ ચિત્ત
કામે ભયું તેરા ॥ જાગ ॥ ૨ ॥ અવસર બીજ જાય, પિછે
જાવો ધાય ॥ ચિદાનંદ નિહચે, એ માન કહા ગેરા ॥ જા-
ગ ॥ બરાઉ અખ ભહ ભોર વેરા ॥ ૩ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૬ મું ॥

રાગ આશાવરી ॥ એા ઘટ વિલસત વાર ન લાગે ॥ એા
ગ ॥ એ આંકણી ॥ યાકે સંગ કહા અખ મૂરખ, ઇન ઇન
ધિકો પામે ॥ એાગ ॥ ૧ ॥ કાયા ઘડા કાયકી રીશી, લા-
કા લૂકા લાગે ॥ એા ઘટગ ॥ ૨ ॥ આધિ વ્યાધિ વ્યથા દુઃખ
ભવ, નરકાદિક કુનિ આગે ॥ હગલુ ન ચલન સંગવિષ્ણુ પો-
ત, મારગદુર્મે ત્યાગે ॥ એાગ ॥ ૩ ॥ મદદક છાક ગહેસ
વીરલા, ગુરુ કિરપા કોઈ જાગે ॥ તનધન નેહ નિવારી ચિ-
દાનંદ, ચક્ષીયે તાકે સાગે ॥ એાગ ॥ ૪ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૭ મું ॥

રાગ ખિસાસ ॥ જૂડી જગ માયા નરકેરી કાયા, જિમ બા-
કી છાયા માકરી ॥ એ આંકણી ॥ જ્ઞાનચન કર ખોલ નયણ
મ, સદગુરુ ઠલે વિગ પ્રગટ લખાઈરી ॥ જૂડીગ ॥ ૧ ॥ મૂલ
ગત વિવેક પ્રગરીડક, પત્ર રહિત જિજીવનમે છાઈરી ॥ તાસ

પત્ર ચુલ્લ ખાત મિરગવા, મુખગીન અચરિત્ર કેમ હું આઈરી
 ॥ જૂડી ॥ ૨ ॥ પુરૂષ એક નારી નિપજાઈ, તેતો નપુંસક ધ-
 રમે સમાઈરી ॥ પુત્ર લુગલ જાયે તિણ બાણા, તે જગમાહે અ-
 ધિક દુઃખ દાઈરી ॥ જૂડી ॥ ૩ ॥ કારણ બિન કારજકી સિ-
 દ્ધિ, કેમ ભાઈ મુખ કહી નવિ જાઈરી ॥ ચિદાનંદ એમ અકળ
 કળાકી, ગતિ મતિ કોઈ વિરલે જન પાઈરી ॥ જૂડી ॥ જાણતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૮ મું ॥

રાગ ભૈરવ ॥ વિરથા જનમ ગમાયો ॥ મૂરખ વિરો ॥
 એ આંકળી ॥ રંચક સુખરસ વશ હોય ચેતન, અપનો મૂલ
 નસાયો ॥ પાંચ મિથ્યાત કાર તું અજાણું, સાચ ભેદ ન-
 વિ પાચો ॥ મૂરખ ॥ ૧ ॥ કનક કામિની અરૂ એહથી નેદ
 નિરંતર લાયો ॥ તાહુથી તું ફિરત સોરાંનો, કનક બીજ માંતું
 ખાયો ॥ મૂરખ ॥ ૨ ॥ જનમ જરા મરણાદિક દુઃખમે કાલ
 અનંત ગમાયો ॥ અરહત ધરિકા જિમ કહો યાકો, એત અજાણું
 નવિ આયો ॥ મૂરખ ॥ ૩ ॥ લખ ચારાશી પહેયા ચોલના,
 નવ નવ રૂપ જનાયો ॥ બિન સમકિત સુધારસ રાખ્યા, ગિણતી
 કોઈ ન ગિનાયો ॥ મૂરખ ॥ ૪ ॥ એનીપર નવિ માનત મૂરખ,
 એ અચરિત્ર ચિત્ત આયો ॥ ચિદાનંદ તે ધન્ય જગતમે, જિણે
 મજુશું મન લાયો ॥ મૂરખ ॥ ૫ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૯ મું ॥

રાગ ભૈરવ ॥ જગ મુખનેકી ખાયારે ॥ નર જગત ॥ એ
 આંકળી ॥ મુખને રાજ પાય કોઈ રંક જ્યું, કરતા કાજ મન
 ભાયા ॥ ઉપરત નયન હાય લખ ખપ્પર, મનદુ મન પછતા-
 યારે ॥ નર જગત ॥ ૧ ॥ ચપલા ચમતકાર જિમ ચંચલ, નર-
 ભવ સૂત્ર બતાયા ॥ અંજલિ જલસમ જગપતિ જિનવર, આ-
 મુ અસ્થિર દરસાયા રે ॥ નર જગત ॥ ૨ ॥ યૌવન સંધ્યા રા-
 ગરૂપ કુનિ, મલ મલિન અનિ કાયા ॥ વિલસત જસ વિસંગ
 ન રંચક, જિમ તરવરકી છાયા રે ॥ નર જગત ॥ ૩ ॥ સરિતા
 વેગ સમાન લુ સંપતિ, સ્વારથ મુગ બિન જાયા ॥ આભિષુ-

વૈરાગ્યોપદેશી તથા જ્ઞાનોપદેશી પદ ૬-૧૦. (૧૬૭)

મીન જિમ તિન સંઝ, મોહબલ બંધાયારે ॥ નર જગત
૬ ॥ એ સંસાર અસાર સાર પલ, ધાર્મ્યે ઈતના પાયા ॥ ચિદાનંદ
મુખરનસેતી, ધરીયે નેહ સવાયારે ॥ નર જગત ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૬ મું ॥

રાગ આશાવરી ॥ અવધૂ ખોડી નયન અબ બેવો ॥
મુદિત કહા સોવો ॥ અવધૂ ॥ એ આંકણી ॥ મોહ નિદ
વતનું ખોયા, સરવસ માલ અપાળા ॥ પાંચ ચોર અજહું
ર હંદત, તાસ મરમ નહીં જાણ્યા ॥ અવધૂ ॥ ૧ ॥ મિડી
ર ચંડાલ ચોડી, મંત્રી નામ ધરાયા ॥ પાઈ કેફે પિયાસા તો-
સકલ મુલક ઠગ ખાયા ॥ અવધૂ ॥ ૨ ॥ રાત્રુસય મહા-
લ જોડ્યા, નિજ નિજ સેન સજયે ॥ ગુણાણેમે બાંધ માર-
યે, પેલા તુમપુર આવે ॥ અવધૂ ॥ ૩ ॥ પરમાદી તુ હોય પિ-
રે, પરવશા દુઃખ પાવે ॥ ગયા રાજપુર સારથસેતી, ફિર
છા ધર આવે ॥ અવધૂ ॥ ૪ ॥ સાંભળી વચન વિવેક મિતકા,
નમે નિજ દલ જોડ્યા ॥ ચિદાનંદ એસી રામત રમતાં, શ્રમ
કામદ તોડ્યા ॥ અવધૂ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ જ્ઞાનોપદેશી પદ ૧૦ મું ॥

॥ સાખી ॥ કબુદિ કુખળ કુદિત ગાતિ, સખુદિ રાધકા
રી ॥ ચોપર ખેડે રાધકા. જીતે કુખળ હારી ॥ ૧ ॥ રાગ
મઝી ॥ ખેડે ચતુર્ગતિ ચોપર ॥ પ્રાની મંગેત ॥ એ આંક-
ણી ॥ નરદ ગંજડા જોન નીનતહે, માને ન કેમે બુદ્ધિવર ॥
૧૦ ॥ ૧ ॥ રાગ દેવ મોહકે પાસે. આપ બનાયે હિતકર ॥
જસા દાવ પરે પામેલા. સ્નાન ચલાવે ખીલેન ॥ પ્રાં ॥ ૨ ॥
દાવ તલે હું દુઆ ભાડે. બેન તલે હું એના ॥ સખ મિલ હોત
દરાબર લેખા. થડ વિવેક નિતવેન ॥ પ્રાં ॥ ૩ ॥ ચરેરાસી
ધાયે ફિરે નીસી સ્વાદુન તોન બેરી ॥ જાલ જનક નિરુ આવે
પરમે. કબહુકે જોરો વિહારી ॥ પ્રાં ॥ ૪ ॥ ભાવ વિવેક કે
પાઈ ન આપત. તબલન મર્ચી બાલ ॥ આનંદધન પ્રભુ પાડે
આવત, તો જીતે જીવ નાજ ॥ પ્રાં ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ જ્ઞાનોપદેશી પદ ૧૧ મું ॥

॥ રાગ સારંગ ॥ મેરે ધટ બ્યાન બાનુ ભયો સોર ॥ મેરેગ ॥
 ચેતન ચકવા ચેતન ચકવી, ભાગો વિહરકો સોર ॥ મેરેગ ॥ ૧ ॥
 ફેલી ચિહુ દીરા ચતુરા ભાવ રચિ, મિટયો ભરમ તમ જોર ॥
 આપકી ચોરી આપહી જાનત, ઔરે કહત ન ચોર ॥ મેરેગાર ॥
 અમલ કમલ વિકચ ભયે ભૂતલ, મંદ વિષય શરી કોર ॥
 આનંદ ધન એક વદલ ભાગત, ઔર ન લાખ કિરોર ॥
 મેરેગ ॥ ૩ ॥ ઇતિ પદ ॥

॥ અથ વૈરાગ્યોપદેશી પદ ૧૨ મું ॥

॥ રાગ કલ્યાણ ॥ યા પુદ્ગલમ ક્યા વિસવાસા, હૈ મુખતેક
 વાસારે ॥ યાગ ॥ એ આંકણી ॥ ચમતકાર બિજુલી દે જૈસા,
 પાની જીવ્ય પતાસા ॥ યા દેહીકા ગર્વ ન કરના, જંગલ હોવા
 વાસા ॥ યાગ ॥ ૨ ॥ જૂડે તન ધન જૂડે જોખન, જૂડે હૈ ધર
 વાસા ॥ આનંદ ધન કહે સબહી જૂડે, સાચા શિવપુર વાસા ॥
 યાગ ॥ ૨ ॥ ઇતિગા

॥ અથ અધ્યાત્મ પદ ૧૩ મું ॥

॥ રાગ આશાવારી ॥ અવધૂ સો જોગી ગુર મેરા ॥ ઈન
 પદકા કરેરે નિવેરા ॥ અવધૂ ॥ એ આંકણી ॥ તરવર એક
 મૂલ બિન છાયા ॥ બિન ફૂલે ફલ લાગા ॥ રાખા પત્ર નહી
 કપુ ઉનકુ, અમૃત ગગને લાગા ॥ અવધૂ ॥ ૧ ॥ તરવર એક
 પેછી ઢાઉ બેડે, એક ગુર એક ચેતા ॥ ચેલેને જુગ ચૂન ચૂન
 ખાયા, ગુર નિરંતર ખેલા ॥ અવધૂ ॥ ૨ ॥ ગગન મંડલકે
 અધમીય ફૂવા, ઉઘાં હૈ અમીકા વાસા ॥ મુગુરા હોવે સો ભર
 ભર પીયે, મુગુરા ભવે પ્યાસા ॥ અવધૂ ॥ ૩ ॥ ગગન મંડલમે
 ગઉઆં બિહાની, ધરતી દૂધ જમાયા ॥ માખન થા સો વિરલ
 પાયા, છોસે જગત ભરમાયા ॥ અવધૂ ॥ ૪ ॥ થડ બિનુ પત્ર
 પત્ર બિનુ તુંબા, બિન છબ્યા ગુન ગાયા ॥ ગાવન વાલેકા રૂપ
 ન રેખા, મુગુર સોહી બતાયા ॥ અવધૂ ॥ ૫ ॥ આતમ અ-
 નુભવ બિન નહી જાને અંતરબોધાતિ જગાવે ॥ ધટ અંતર પરમે
 સોહી મૂરતિ, આનંદધન પદ પાવે ॥ અવધૂ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ સ્તુતિરૂપ પદ ૧૪ મું ॥

॥ શમ મારૂ ॥ મજ નાથસે મુનાથ વિજ હાપોહાથ બિ-
 ॥ બિચકોં કોઉ જન કૃપાસ, સરન નજર આયો ॥ મજગા
 જનની કહું જનક કહું, મુત મુતા કહાયો ॥ ભાઈ કહું
 ની કહું, મિત્ર શત્રુ ભાયો ॥ મજ ॥ ૨ ॥ રમણી કહું રમણ
 રાઉ રજ ઉતાયો ॥ સેવકપતિ ઈદ ચંદ, કીટ બ્રંગ ગાયો
 ૧૦ ॥ ૩ ॥ કામી કહું નામી કહું, રોગ ભોગ માયો ॥ નિ-
 તિપર દેહ ગેહ, ધરી વિવિધ વિધ ધરાયો ॥ મજ ॥ ૪ ॥
 નિવેધ નાટક ધરી, બેખ આડે છાયો ॥ ભાપા પદ વેદ
 સાંગમુદ પઠાયો ॥ મજ ॥ ૫ ॥ તુમસે મજરાજ પાય,
 મ ચરી ધાયો ॥ પાયસ મુમહુકો વિસારી, ભીખ નાજ ખા-
 ॥ મજ ॥ ૬ ॥ લીલા બુંદ દુક નચાય કહો જ્યું દાસ આયો
 રામ રામ ખુસમિહું, પરમ લાલ પાયો ॥ મજ ॥ ૭ ॥ પરિ-
 નકે ઉધારન તુમ, કહિસો પીવન માઝી, મોમું તુમ કબ ઉ-
 ॥ કૂર કુટિલ કામી ॥ મજ ॥ ૮ ॥ ઐર પતિત કેઈ ઉધારે,
 ત્રી બિનુ કરતા ॥ એક કાહી નાઉં સેઈ, જૂડે બિરૂદ ધરતા
 મજગ ॥ ૯ ॥ કરની કરી પાર ભયે, બહોત નિગમ સાખી
 ચોલા દઈ તુમકું નાથ, અપની પત રાખી ॥ મજ ॥ ૧૦ ॥
 પર અજ્ઞાની પાપકારી, દાસ હું અપરાધી ॥ જનુ લે મુધા-
 ॥ અબ નાથ લાજ સાધી ॥ મજ ॥ ૧૧ ॥ ઐરકો ઉપાસક
 કેસે કોઈ ઉધારૂ ॥ દુવિધા યહ રાખો મન, યા વરી વિચારૂ
 મજ ॥ ૧૨ ॥ ગઈ સો તો ગઈ નાથ, ફીર નહિ કીચે ॥ દ્વારે
 દીગદાસ, અપનો કરી લીચે ॥ મજગ ॥ ૧૩ ॥ દાસ કો
 ધારી લેહું, બહુત કહા કહિયે ॥ આનંદધન પરમ રીત, નાઉ,
 નિવાહીયે ॥ મજગ ॥ ૧૪ ॥ કતિ ॥

॥ અથ ઉપદેશી પદ ૧૫ મું ॥

॥ શમ આશાવરી ॥ સમ કહો રહિમાન કહો કોઉ, કા-
 કહો મહાદેવરી ॥ પારસનાથ કહો કોઉ બ્રહ્મા, સકલ બ્રહ્મ
 વયમેવરી ॥ રામગ ॥ ૧ ॥ ભાજન ભેદ કહાવત નાના, એક
 તિકા રૂપરી ॥ તૈલ ખંડ કલ્પના રોપિત, આપ અખંડ સરૂ-

પરી ॥ રામઠ ॥ ૨ ॥ નિજપદ રમે રામ સો કહીયે, મહાદેવ
નિર્ધારી ॥ રામઠ ॥ ૩ ॥ પરસે રૂપ પારસ સો કહીયે, બ્રહ્મ
ચિન્તે સો બ્રહ્મરી ॥ હૃદ વિષ સાધો આપ આનંદધન, ચેતન
મય નિઃકર્મરી ॥ રામઠ ॥ ૪ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ઉપદેશી પદ ૧૬ મું ॥

રાગ આશાવરી ॥ સાધુ સંગતિ બિનુ કૈસે પૈવે, પરમ મ-
હારસ ધારી ॥ એ આંકળી ॥ કોદિ ઉપાય કરે જો બારે, અ-
તુલ્ય કથા વિશામરી ॥ સાધુઠ ॥ ૧ ॥ શીતલ અદ્વૈત સંઘ
સુરપાદપ, સેવે સદા મુખાંતરી ॥ વંછિત ફૂલે દસે અનવંછિત,
ભવસંગપ બુઝાઈરી ॥ સાધુઠ ॥ ૨ ॥ ચતુર વિદ્યો વિદ્યન
ચાલે, ચરણ કમલ મકરંદરી ॥ કો હરિ ભરમ વિહાર કિખાવે,
શુદ્ધ નિરંજન ચંદરી ॥ સાધુઠ ॥ ૩ ॥ કેવ અમુર છંદ પદ ચા-
લુન, રાજ ન કાજ સમાજરી ॥ સંગતિ સાધુ નિરંતર પાવું,
આનંદધન મહારાજરી ॥ સાધુઠ ॥ ૪ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ જ્ઞાનોપદેશી પદ ૧૭ મું ॥

બેર બેર નહી આવે અવસર બેર બેર નહી આવે ॥ જર્ણ
જાણે ત્યુ કરસે બહાઈ, જનમ જનમ મુખ પાવે ॥ અવસરઠ ॥
॥ ૧ ॥ તન ધન જોજન સખદી જૂડો, પ્રાણ પતકમેં જાવે ॥ અ-
વસરઠ ॥ ૨ ॥ તન છૂટે ધન કૈન કામકો, કાપડુ કૂષળ કહાવે
॥ અવસરઠ ॥ ૩ ॥ જાકે દિલમેં સાચ જસનહે તારું જાડ ન
જાવે ॥ અવસરઠ ॥ ૪ ॥ આનંદધન પ્રભુ ચલન પંથમેં, સ-
મરી જમરી ગુણ જાવે ॥ અવસરઠ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ વૈરાગ્ય ઉપર પદ ૧૮ મું ॥

અવધૂ વૈરાગ્ય બેદા બધા, વાને જોજ કુટુંબ સખ ખાવા ॥
અવધૂના બેલે મમતા માયા ખાઈ, મુખ દુઃખ દોનો બાઈ ॥ કામ
કોષ દોનોડું ખાઈ, ખાઈ તુષ્ટાગ્રાહ ॥ અવઠ ॥ ૧ ॥ કુર્મનિ
દાદી મત્સર દાદા, મુખ કેમનદી મુઆ ॥ મંગલરૂપી બધઈ

૨૨૨૨૨૨૨ ॥ નેમઝ ॥ ૧ ॥ ચંદ્રબદની મૃગસોચનીરે, પ્રેમનો
 માયો મુને તીર તીર ખરરરરરર ॥ નેમઝ ॥ ૨ ॥ આંમુઝ જર-
 તી ધરણી કળીરે, અણે અપારો નીર નીર જરરરરરર ॥ નેમઝ
 ॥ ૩ ॥ શીવરાજ કહે નેમ રાજ્યેરે, કર્મ રૂપીઆં કાડ્યાં ચી-
 ર ચીર ચરરરરરર ॥ નેમઝ ॥ છતિ ॥

॥ અથ કુમતિ વિષે ॥

॥ રાગ હોરી ॥ જરે જાતું કુમતિ કુલખજી નારી, તારા
 અવગુણ બહુલા રેખી, લાગે મુજને પ્યારી ॥ હવે હું તુજને
 કહીએ ન તેડું, તુંતો છે કૃપારી ॥ જાઝ ॥ ૧ ॥ તે મુજ મોહ
 મહામહા પાયો, વણી ગઈ ને વારી ॥ હવે જો તું પાસે આવે
 તો કાકું લાને મારો ॥ જાઝ ॥ ૨ ॥ સોજાગીજી મુકુડીજી
 સારી, સમગા મુંદર નારી ॥ તેતો છે મન મોહનગારી, લાગે
 મુજને પ્યારી ॥ જાઝ ॥ ૩ ॥ હવે તો મેં તે સાથે બાંધી, પૂર-
 જી રીતિએ વારી ॥ તે માથે મન માન્યું માહરું, મૂકી તુજ વિ-
 સારી ॥ જાઝ ॥ ૪ ॥ તિણે મુજને પારસ છનછ, દીધો પ્રભુ
 નંસારી ॥ વાચક વિમળનો નમ કહે તે તો, કરશે હીરણ તા-
 રી ॥ જાઝ ॥ ૫ ॥ અંતિ ॥

॥ અથ પ્રભુજીના સ્તવનની હોરી ॥

લાલ તેરે નવનંદો નાનિ ન્યારી ॥ એતો ઉપરામ રસકી
 છારી ॥ લાલઝ ॥ એ આંકજી ॥ ગમ કોવાદેક દોષ રદિતમે,
 નયન ભરે અપિકારી ॥ નિદ્રા મુગન રંગા નદી વાઝે, કરોનાવ-
 રણ નિવારી ॥ લાલઝ ॥ ૧ ॥ આર નવનંદે કામ કોપદે, બ-
 હુન જરી દે ખુમારી ॥ પરવન રેખ હરનકી હમ્મી, વાઝે દે
 દુશિયારી ॥ લાલઝ ॥ ૨ ॥ એસાલમ્હનદે નવનોમે કયું પાવે
 ભવ પારી ॥ આદી મિચાર કરો દિલ અપને, હોન કમસે
 બારી ॥ લાલઝ ॥ ૩ ॥ ધર્મે મિના કોઈ સરના નદી દે, એસો
 નિચે ધારી ॥ વિનય કહે પ્રભુ બજાન કરો નિત્ય, આદી તા-
 રનવારી ॥ લાલઝ ॥ ૪ ॥ અંતિ ॥

॥ અથ પંચતીર્થો ચૈત્યવંદન ॥

॥ આજ દેવ અરિહંત નમું, સમરૂં તારૂં નામ ॥ જ્યાં
પ્રતિમા જિન તબી, ત્યાં ત્યાં કહી પ્રણામ ॥ ૧ ॥ રાત્રુંજય
આદિ દેવ, નેમ નમુ ગિરનાર ॥ તારૂંએ શ્રી અજિત નાથ,
મુ રિખલ બુદ્ધાર ॥ ૨ ॥ અષ્ટાપદ ગિરિ ઉપરે, જિન ચા-
ની લેય ॥ અભિમય મુરતિ માનશું, ભરને ભરાવી સોય ॥
૩ ॥ મહેનશિખરે તીર વડુ, જ્યાં વીથે જિન પાય ॥ વૈ-
કુંઠ ગિરિ ઉપરે, શ્રી વીર જિનેશ્વર રાય ॥ ૪ ॥ માંડવગઢ-
રાણેયે, નામે દેવ મુખાસ ॥ રિખલ કહે જિન સમરૂંતાં,
સૌએ મનની આરા ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ બીજનું ચૈત્યવંદન ॥

॥ દુવિધ દર્મ જિએ ઉપદિશયો; ચોથા અલીનેદન બીજે
આ તે પ્રભુ, ભરહુખ નિકંદન ॥ ૧ ॥ દુવિધ ધ્યાન તુમેહું
હરો, આરો રોય ધ્યાન ॥ એમ પ્રકાર રું મુમતિજિને,
યવિયા બીજ દીન ॥ ૨ ॥ રોય બંધન રાગ દ્વેષ, તેહને ભવિ-
ર્યે ॥ મુખપરે શીતલ જિન કહે, બીજ દીન શિવ ભરિયે
૩ ॥ છવા છવ પદાર્થનું, કરો નાણ મુજણ ॥ બીજ દિને
તુપુખ્ય પરે, સહો કેવલ નાણ ॥ ૪ ॥ નિશ્ચય નય વ્યવહાર
એકાંત અદિયે ॥ અરજિત બીજ દિને ચરી, એમ જિ-
આગલ કહીયે ॥ ૫ ॥ વર્નમાન ચોવીશીયે, એમ જિન ક-
ણ ॥ બીજ દિને કેહ પામીયા, પ્રભુ નાણ નિર્વાણ ॥ ૬ ॥
મ અનેન ચોવીશીયે એ, હુઆં બહુ કલ્યાણ ॥ જિન ઉત્તમ
પદને, નમનાં હોય મુખ ખાણ ॥ ૭ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ જ્ઞાનપંચમીનું ચૈત્યવંદન ॥

॥ ત્રિમડે બેઠા વીરજિન, ભૌએ ભવિજન આગે ॥ ત્રિ-
મુશું ત્રિહું લોક જન, નિમુલો મન રાગે ॥ ૧ ॥ આરાહો
સી સાતસે, પાંચમ અશ્રુવાળી ॥ જ્ઞાન આરાધન કારણે, એ-
જ નિધિ નિદાગી ॥ ૨ ॥ જ્ઞાન વિના પશુ સારીખા, બલે

ઈ સંસાર ॥ જ્ઞાન અરાધનથી લેઈ, શિવપદ મુખ મીઠાર
 ॥ જ્ઞાન રહિત ક્રિયા કહી, કાસ કુમુખ ઉપમાન ॥ લોકાલોક
 ૧૨ કરે, જ્ઞાન એક પ્રમાણ ॥ ૪ ॥ જ્ઞાની સારો સાંસમે, કરે
 નો ખેલ ॥ પુરે કોડી વરસાં લએ, અજ્ઞાને કરે તેલ ॥ ૫ ॥ દેશ
 ૧૨૫૬ ક્રિયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન ॥ જ્ઞાન તમે મહિ-
 , પળે, અંત પાંચમે ભગવાન ॥ ૬ ॥ પંચ માસ લગુ પંચ-
 , અવજગુ ઉત્કૃષ્ટી ॥ પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરે
 મ દિષ્ટિ ॥ ૭ ॥ એકાવનલિ પંચમે એ, કાઉસ્સગ લોગસ્સ
 રો ॥ ઉજમલું કરે ભાવગું, રાજી ભવદેરો ॥ ૮ ॥ એજીપેરે
 ચમી આરાધીયેએ, આજી ભાવ અપાર ॥ વરવત મુજમજ
 ૧ પેરે, રંગવિજય સારો સાર ॥ ૯ ॥ ચૈત્યવંદન ॥

॥ અથ અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન ॥

૧ માલ મુદિ આઠમને દિને, રિજયા મુત કાયો ॥ તેમ
 હામલુ મુદિ આઠમે, તબાવ ચવી આવો ॥ ૧ ॥ ચક્રતર વાની
 આઠમે, જન્મ્યા સુવલ જિજ્ઞાસ ॥ રીશા પજ એ દીન લાહી,
 દુઆ પ્રથમ મુનીયદ ॥ ૨ ॥ માધવ મુદિ આઠમ દિને, આઠ
 કર્મ કર્યા દુર ॥ અમીનંદન ચાયા પ્રભુ, પામ્યા મુખ ભરપુર
 ॥ ૩ ॥ એદિજ આઠમ ઉત્તાર જન્મ્યા મુમતી જિજ્ઞાસ ॥ આઠ
 જાનિ કલમે કરી, ન્દવનવ મુન હરે ॥ ૪ ॥ જન્મ્યા જેક વરી
 આઠમે, મુનિ મુત્રવ જ્વાની ॥ નમ આવાઠ મુદિ આઠમે, અ-
 જમો મતી પામી ॥ ૫ ॥ આવજ વાની આઠમે, નમિ જન્મ્યા
 જમ ભાજ ॥ નિમ આવજ મુદી આઠમે, પામજનું નિર્ભાજ ॥
 ॥ ૬ ॥ ભાદરા વદિ આઠમ દિને, અવિવા સ્વામી મુદામ ॥
 જિન ઉત્તમ પદ પદને, મેધ્યાથી શિવપદ ॥ ૭ ॥ ૬તિ ॥

॥ અથ એકાદશીનું ચૈત્યવંદન ॥

૧ મુકેન નાવક વીરજ, પ્રભુ કેવલ પાયો ॥ મિત મનુ-
 એવે અવાજ, અદમેન વન આવો ॥ ૧ ॥ માધવમીન એક-
 દશી, દેખતે દિજ વજ ॥ ૬૬ જુની આઈ મજા, આદારવિજ ॥

॥ ૨ ॥ એકાદશીએ ચરિતુજી, તેહનો પરિવાર ॥ વેદ અર્થ આ-
વશે કરે, મન અભિમાન અપાર ॥ ૩ ॥ હવાદિક સંશય
હરીએ, એકાદશી ગણધાર ॥ વીરે ધાપ્યા વરીયે, જિનશાસન
જયધાર ॥ ૪ ॥ મહી જન્મ અર મહી પાસ, વરચળ વિકાસી
॥ કૃપા અછન મુખતિ નમી, મહી ધનપાતિ વિનાશી ॥ ૫ ॥
પદ્મ પ્રભ શિવવાસ પાસ, બવભવતા તોડી ॥ એકાદશી દિન આ-
પણી. જુદિ સખસી લોડી ॥ ૬ ॥ દશ ખેત્રે ત્રિદુ કાલના ક-
લ્યાણ ॥ વરસ અચાર એકાદશી આરોપી વરનાળ ॥ ૭ ॥ અગી-
યાર અંગ લખાવિયે, એકાદશી પાઠાં ॥ પુનઃપ્રી કવણી વિદણી મસી
કાગલ કાઠી ॥ ૮ ॥ અગીયાર અવનજાંડવાંએ, વહે પડિમા અ-
ગીયાર ॥ ખિખાવિજય હનશાશને, સદૃશ કરે અવતાર ॥ ૯ ॥

॥ અથ બીજી તિથિની સ્તુતિ ॥

॥ દીન સકલ મનોહર, બીજી દીવસ શુવિચેષ ॥ શય રાજા
પ્રજાએ, ચંદ્રવણિ જ્યાં રેખ ॥ તિહાં ચંદ્ર વીમાને, શારવણ હનવર
લેહ ॥ હું બીજ તલે દીન, પ્રજામુ આણી નેહ ॥ ૧ ॥ અભીન-
દન ચંદન સીતલ, સીતલનાથ અરનાથ મુખતિ છન, વામુપુજ્ય
સીવસાથ ॥ હત્વારીક હનવર, જન્મજ્ઞાન નીરવાળ ॥ ૨ ॥ બી-
જ તલે દીન, પ્રજામુ તે મુવિહાળ ॥ ૩ ॥ પ્રકારથો બીજે, કુવી-
ધ ધરમ ભગવંત ॥ જેમ વીમલા કમલા, વિડેલ નયન વિકસં-
ત ॥ આયમ અતિ અનુપમ, જિહાં નિશ્ચય વ્યવહાર ॥ બીજે
મવિ કીજે, પાતકનો પરીહાર ॥ ૪ ॥ ગજગમાંની કામીની, ક-
મલ મુકોમલ ચીર ॥ ચક્રેશરી કેસરિ, સરસ મુગંધ શરીર ॥
કરજોડી બીજે, હું પ્રજામું તસ પાપ ॥ અમ લખીવિજય કહે,
પુરો મનોરથ માપ ॥ ૫ ॥ હતિ ॥

॥ અથ પંચમીની સ્તુતિ ॥

॥ માવજુ શુદ્ધી દીન પંચમીએ, જન્મ્યા નેમ હજુંદ તો ॥
સ્વામવરજુ તન શોભતુ, એ મુખ શારદકો ચંદતો ॥ સહસ વરસ
પ્રજા આઉંખુંએ, બ્રહ્મચારી ભગવંત તો ॥ અષ્ટ કર મહેસે હણી-
એ, પોહોતા મુખિ મહંતતો ॥ ૧ ॥ અષ્ટપદ આદિ છનએ,

પદોના મુજિ મોઝાર તો ॥ વામુપુજ્ય ચંપાપુરિએ, નેમ મુ-
જિ ગીરનાર તો ॥ પાવાપુરી નગરીમાં વસી એ, મી વીરંત-
ર્ણ નીવાળ તો ॥ શમતરીખર ધીરા સીદ્ધાદુઆ એ, શીર વડુ
તેદની આજુતોરા નેમનાથ જ્ઞાની હુવાએ, સાંમે સાર વચન
તો ॥ છપપા ગુણ વેલડી એ, કીજે તાસ જતનતો ॥ મૃગા ન
મોલો માનવી એ, શારી ચીત નીવારતો ॥ અનંત તીર્થકર એ-
મ કહે એ, પરદુરીયે પરનારતો ॥ ૩ ॥ ગોમેઢ નામે જગ ભ
લો એ, દેવી શ્રી અંબીકા નામ તો ॥ શાશન સાન્નિધ્ય જે કરે
એ, કરે વસી ધર્મનાં કામનો ॥ તપગચ્છ નાથક ગુણનિલો એ,
મી વિજય સૈન્યમુરીરાયતો ॥ રીખભઠાર પાવ સેવતા એ, સ-
દત કરે અવતાર તો ॥ ૪ ॥ કૃતિ ॥

॥ અથ અષ્ટમીની સ્તુતી ॥

॥ મેગલ આઠ કરી જસ આગલ, ભાવધરિ મુરગજલ ॥
આઠ અનીના કલ્પક કીને, ન્દુવસવે છનરાજલ ॥ વીર જિનેધર
જન્મ મદોન્સક કન્યાં શીર મુજ સાધેલ ॥ આઠમનું તપ કરતાં
અમ ધર, મંવલ કમલો વાવેલ ॥ ૧ ॥ અષ્ટકરમ વધરી ગજ-
નગજન, અષ્ટપદપદે બસીવાલ ॥ આઠમે આઠ મુરૂપ વિચારી ॥ મ-
દ આઠે તમ ગડીવાલ ॥ અષ્ટનો નવી પરે પદોના છનવર,
ફરમ આઠ નર્તી અનલ ॥ આઠમનું તપ કરતાં અમ ધર,
નિત્ય નિત્ય વાંધે રનલ ॥ ૨ ॥ પ્રાતિદાન્જ આઠ બીજાએ, સ-
મવસન્ન ાજન ગરજલ ॥ આઠઃ આઠમા આનમ ભાખી, ભ-
વો મન મંગલ બાંધેલ ॥ આઠે જ પ્રવચનની માતા, પાસે ની-
રતીચાનેલ ॥ આઠમને દીન અષ્ટપ્રકારે, છપ દયા ચીતધારો
લ ॥ ૩ ॥ અષ્ટ પ્રકારી પૂજા કીને માનવ ભવદુલ સીજેલ ॥
સીદ્ધાદ દેવી જિનવર મેરી, અષ્ટ મદર્મિદો રીજેલ ॥ આઠમનું
તપ કરતાં સીજે, નિર્બંધ કેવલ જ્ઞાનલ ॥ ધોર વમલ કવિ એ
વઃનવ કહે, તપથી કોઠ કલ્પાલ ॥ ૪ ॥

॥ અથ એકાદશીની સ્તુતી ॥

॥ એકાદશી અની રૂઝા, ધોરીંક પૂજે નેમ ॥ કેલ ૩

રૂઢ એ પરવ મહોદ્, કહો મુઝયું તેમ ॥ જિનવર કહ્યાણક.
અગી ધણાં, એકસોને પંચાસ ॥ તેણે કારણ એ પર્વ મોહોદ્, ક-
રો માન દિપવાસ ॥ ૧ ॥ અગીયાર આવકતણી પ્રતીમા, કહે
તે હનવર દેવ ॥ એકાદશી એમ અધીક સેવો, વનગમ્મ હમ
દેવ ॥ ચોવીશ હનવર સયલ મુખાર, વૈસા મુરતર ચંગ ॥ બે-
મ ગંગ નીર્મળ નિર લેહવું, કરો હનયું રંગ ॥ અગીઆર અંગ
લખાવીયે, અગીઆર પાઠાં સાર ॥ અગીઆર કવણી વીરણાં,
કવણી પુંજણી સાર ॥ ચાબખી ચંગી વોવીધરંગી, શાગ્ર તસ
અનુસાર ॥ એકાદશી એમ ઉજવો, લેમ પાખીયે ભવપાર ॥ ૩ ॥
વર કમલનયણી કમલવણી, કમલ મુકોમલ કાય ॥ ભુજ દંડ
ચંડ અખંડ લેહને, સમરતાં મુખ થાય ॥ એકાદશી એમ મન
વશી, ગણી હરવ પંડીત શીખ્ય ॥ સારાન દેવી વિધન નીવારો,
સંપત્તાં નીશ દીસ ॥ ૪ ॥ દતિ ॥

॥ અથ શ્રી તીર્થમાલા સ્તવન ॥

॥ શત્રુજય જ્ઞપ્ત સત્રોસર્યા, ભલા ગુણ ભર્યારે ॥ સીદ્ધા
સાધુ અનન, તરથ તે નમુરે ॥ ત્રીન કહ્યાણક તીદ્ધાં ધયાં, મુ-
ગ્ગે ગયારે ॥ નેમીસર ગીરનાર ॥ તીઠ ॥ ૧ ॥ અષ્ટાપદ એક
દેહરો, ગોરી સેહેરો રે ॥ ભરને ભરવ્યાં બીબ ॥ તીઠ ॥ આ-
ભુ ચો મુખ અતી ભયો. ત્રીભુવન તીધારે ॥ વીમલ વસે વસ્તુ-
પાસ ॥ તીઠ ॥ ૨ ॥ સમેતશીખર સોદામણે, રજીયામણે ॥
સીદ્ધા નિરધંકર વીરા ॥ તીઠ ॥ નયણી ચંપા નીરખીયે, દેવે
દરેકો ॥ વાચના ચારજ સમય મુંદર, સંકુળે ત્રિભુવન તિધા ॥ ૩ ॥

॥ અથ શંખેશ્વર સ્તવન ॥

ઓલે પડવે સસરો મુતો, પહેલે પડવે માલ ॥ એ દેશી ॥
રહેને રહેને રહેને અગ્ની રહેને. હાંલ કાંઠ ક્રમતિ પડી છે કેરે ॥
અગ્નીઠ ॥ હાંલ ॥ કાંઠ તુજ દુનિને કાણ તેરે ॥ અઠ ॥ હાં-
લ તું મુજને શાને ઠેરે ॥ અઠ ॥ તે મુજ મોહ મહા મા પા-
ચો, તેણે દુ ધયો મગવાયો ॥ તખ્ખા તરણી આણી મેલી. વચ-

માં કરીય ફાલો ॥ અં ॥ ૧ ॥ કામ નરાવો તું તેડી આવી,
તેજે પજ માંડી બાલ ॥ મિથ્યા ગીત તણે લજકારે, મુજને
કીધો રાલ ॥ અં ॥ ૨ ॥ નરક નિગોદ તણા મંદિરમે, પાતક
પણગ બિછાયો ॥ મુજને ભોલવિ ત્યાં બેસાડ્યો, પજ મુખતિ-
ર્યે સમજાવ્યો ॥ અં ॥ ૩ ॥ તવ મેં મંદિર છાક નીવારી, સ-
મકેત મુખડી ચાખી ॥ ઉપસમ રસ મુધાગસ પીધો, ચિતે ચે-
તનતા રાખી ॥ અં ॥ ૪ ॥ શ્રી શંખેશ્વર ચરણ સરોરહ, લા-
ગી ધ્યાનની તાલી ॥ રૂપ વિબુધનો મોહન પસણે, જનગુણ
સુત લલકાળી ॥ અં ॥ ૫ ॥ ઇતિ શંખેશ્વર સ્તવન ॥

॥ અથ લલિયવિજયલકૃત લલલડીની સજ્જાય ॥

બાપલડીરે લલલડી તું કાં નવિ બોલે મીઠું ॥ વિરૂપાં વ-
ચન તણાં ફળ વિરૂપાં, તેરું તું નવિ દીઠું રે ॥ બાપલડી ॥ ૧ ॥
અમ ઉદક અજગમતાં તુજને, જે નવિ રૂચે અનીડાં ॥ અણબો-
લાવ્યે તું રા માટે, બોલે કુવચન ધીડાં રે ॥ બાપલડી ॥ ૨ ॥
અગ્નિ દાઝ્યો તે પજ પાળે, કુવચન દુર્ગતિ ધર પાલે ॥ અગ્નિ
ધડી અધિકું તે કુવચન, તેતો ખીજ ખીજ સાલે રે ॥ બાપલડી
॥ ૩ ॥ તે નર માન મોટપ નવિ પામે, જે નર હોય મુખરોગી
॥ તેહને તો કોઈ નવિ બોલાવે, તેતો પ્રત્યક્ષ સોગીરે ॥ બાપલડી
॥ ૪ ॥ કોઈ ભયો તે કડવું બોલે, અભિમાને અજગમતે ॥ બાપ
તણે અવગુણ નવિ રૂચે, તે કિમ જાસિ મુગતેરે ॥ બાપલડી ॥ ૫ ॥
જનમ જનમની પ્રીતિ વિજાસે, એકજ કડવું બોલે ॥ મીડાં વ-
ચનધડી વિજ ગરથે, લેવો સજ જગ મોલેરે ॥ બાપલડી ॥ ૬ ॥
આગમને અનુસારે હિતમતિ, જે નર રૂંડે ભાષે ॥ પ્રગટ થઈ
પરમેશ્વર જેની, લજા જગમાંદિ રાખે રે ॥ બાપલડી ॥ ૭ ॥ મુ-
વચન કુવચનનાં ફળ જાણી, ગુણ અવગુણ મન આણી ॥ વા-
ળી બોલો અમીય સમાણી, લલિય કહે મુજ પ્રાણીરે ॥ બાપ-
લડી ॥ ૮ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી ઉદયરત્નલકૃત અંધેરી નગરીની સજ્જાય ॥

અજ્ઞાન મહા અંધેર નગરે, જોહની નહી આદિરે ॥ મિથ્યાત

મંદિર શ્રાદ્ધ મદાનિશી, પર્વત તિહાં પ્રમાદે ॥ ૧ ॥ છ
 જમનું ગર્ભરાગસી, જમવન હોયો બાજુરે ॥ એ આંખી ॥ મ-
 તિયાર તે હસ ઉપસાં, કપાલ પાઈ અધ્યારે ॥ જાંનિ ભરી
 સભર ભરીયે, વાદાબુવેલ વિચારે ॥ છવ ॥ ૨ ॥ તુખા
 નગાઈ પાથરીને, મોહમાં મહા મરેરે ॥ મતિભ્રમ માલમયુરીઆં,
 ને સંખ્યા કુમતે મર્વેરે ॥ છવ ॥ ૩ ॥ રોસનાઈ બની રામ-
 નીને, અલખદ હોયોય રે ॥ પડ્યો ન પામું પાસી, સદુ તબ્યા
 ને સંકોચ રે ॥ છવ ॥ ૪ ॥ મારાસી સખ મુપન સાખાં, ફ-
 રી ફરી બહુવાર રે ॥ કુમતિ વારયો બકે બદુ વિધ, હલુ ન
 આખ્યો પાર રે ॥ છવ ॥ ૫ ॥ રનેદ સાંકળે સાંકળે, શ્રા-
 દ્ધિની મંદિરા પાન રે ॥ સુતો પજુ નવિ સળવળે, નહી મુદ્ધિ
 મુમતિ ને સાન રે ॥ છવ ॥ ૬ ॥ ઉચ તિહાં વસી આપદાને,
 જામિ તિહાં વસી બેવરે ॥ કુટુંબ મેળા કરીયો છમ યમન વા-
 રણ મોષ રે ॥ છવ ॥ ૭ ॥ હર્ષને રહ્યો થાક હેરી, સંપાગને
 વિધાન રે ॥ બોગ બવની બાસ હીની, રૂપ તિહાં બદુ રોગ રે
 ॥ છવ ॥ ૮ ॥ આખરી બધું એકલાને કોઈ ન આવે કેદિરે ॥
 વાદાસાં વગાવી વળીયાં પાછાં, નહી નેદ ને નિમેડી રે ॥ છ-
 વ ॥ ૯ ॥ જિન વધલે નર જામિયા તે, પામ્યા પરમ કસ્યાબુ
 રે ॥ જંજુ આદિ જોઈ લેખ્યે, જગમાં જેલુ રે જાલુ રે ॥ છવ
 ॥ ૧૦ ॥ જાખ્યને ઉપદેશ બાખી, હૃદય રતન ઉવજ્ઞાય રે ॥
 સારશી જિન વચને ઉજ્જિ, મુમતિ બેદથી થાયરે ॥ છવગા ૧૧ ॥

॥ અથ શ્રી તેજપાળકૃત ગુરુપરીક્ષાની સંજ્ઞાય ॥

॥ કુદા ॥ શ્રી જિનવર પ્રજામુંસા, સહી સદ્ગુરુ આધાર
 ॥ ગુરુ તજાં લક્ષણ કદુ, મૂળજો સદુ નર નાર ॥ ૧ ॥ શો-
 પાક ॥ જન ગુદે મૂળજો નરનારિ; રીસ મ પરલે દ્વંદ્વ મઝા-
 રિ ॥ પંચ પ્રમાદ જે નવિ છાંડસી; તે ગુરુ કિમ તરસી તારસી
 ॥ ૨ ॥ કંઠ સર્ગે નિત્ય કોમળ કરે; જે પરલોક થકી નવિ હરે
 ॥ સમી સાંજથી સંધારસી ॥ તે ગુરુ કિમ તરસી તારસી ॥ ૩ ॥
 દિન ઉચા વિજુ કાતજુ કરે; જનમે મુખપદ્મ આદરે ॥ ન કરે
 એક દીન નોખરસી ॥ તે ગુરુ ॥ ૪ ॥ પરીયાં પાડે સમારે કેશ;

નિત્ય નિત્ય નવા બજાવે વેશ ॥ મુખ ધુએ લુએ ચારસી ॥
 તે ॥ ગુરૂં ॥ ૫ ॥ હસે ધસે બોલે પારસી; નાઈ ધાઈ બેવા
 નારસી ॥ વેપ બજાય કર્યા નારસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૬ ॥ સાકર
 દૂધ પીયે પરભાત; ચાવલ દાલિ જમે નિત્ય ભાત ॥ સકર શાક
 વિણ નવિ જિમસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૭ ॥ ઉનું નીર ન પીવે કદા;
 સજ્જા કુંભ ભરી મૂકે સદા ॥ ઝરઝરીયે પાણી ધારસી ॥ તે ગુ-
 રૂં ॥ ૮ ॥ જે નિત્ય રાતે ઢીવો કરે; પડદો બાંધી ખૂણે ઉતરે
 ॥ ભક્ષ્યાભક્ષ્ય ન વિચારસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૯ ॥ સેવે મૈથુન રાખે
 દામ; નામ ધરાવે ગૌતમ સ્વામ ॥ વિષય કપાય જે નવિ છાં-
 ડસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૦ ॥ ધમધમ મારિંગ ચાલે જેહ; ઈર્ષ્યા મુ-
 મતિ ન શોધે તેહ ॥ મનમાંહિ જ્યણા નવિ ધારસી ॥ તે ગુરૂં
 ॥ ૧૧ ॥ દહાડે મુનિ ભમતો ફિરે; રાતે સારે પાસે રમે ॥ એક
 છતે એક હારસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૨ ॥ જડીબુટ્ટીને જનખોતરી,
 હળવો હાથ કરે હિત ધરી ॥ સાપ વીંછી જે ઉતારસી ॥ તે ગુરૂં ॥
 ૧૩ ॥ ભાડે બજાવે ચલાવે પંથ; નામ ધરાવેછે નિમંથ ॥ વાટે
 બજાવે પોતે ચારસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૪ ॥ ગાડે બેઠા કરે વિહાર;
 ગાડા પાખે ન ચાલે ભાર ॥ કસ્યા મુમતિ કિસ્મું શોધસી ॥ તે
 ગુરૂં ॥ ૧૫ ॥ ઉછાનિ અહિંજ કાટલા; સાચે જે પાટજે પા-
 ટલા ॥ ગુણવંતના અવગુણ દાખસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૬ ॥ એક
 ધર ખમાસણ દિયે; અસનાદિક ચારે અદાર તિયે ॥ સચિત
 અચિત ન વિચારસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૭ ॥ સુરજ ઉચે કરસી
 સ્નાન; ધૂપ ઉપેવે બેસે ધ્યાન ॥ મિથ્યા ફળ મનમાં ધારસી ॥
 તે ગુરૂં ॥ ૧૮ ॥ કુરથી પંથ મહાત્મન ધરે; સર્વ સાવજ્જં ઉ-
 મ્યરે ॥ તેહ પળ કરણી ખોટી કરે; ધર્મ વિચાર મનમાં નવિ
 ધરે ॥ કુગુર તણાં લક્ષણ એહસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૧૯ ॥ મોટી
 પદવી નિવાળે ધણી; લોક માંહિ જસ પ્રભુતા ધણી ॥ ધર્મ રી-
 તિ પળ તે ન કરસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૨૦ ॥ શુદ્ધસ્થતણી પરે કરે
 વેપાર; વેચે પુસ્તક વસ્ત્ર અપાર ॥ પાર પંથ દેખાડે એહસી ॥
 તે ગુરૂં ॥ ૨૧ ॥ ચીપીને ધરમાં પાંગરે, વેપ લઈને તોરા કરે
 ॥ મીઠી વાણી કરી ન બોલે હસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૨૨ ॥ કાળો
 સાપ કુગુરથી ભયો; એકવાર કરે મામયો ॥ કુગુર બવો ભવી
 દુઃખજ દેહસી ॥ તે ગુરૂં ॥ ૨૩ ॥ કુગુર તણા ચાવા એ ચ-

શ્રી વિશુદ્ધ વિમળહૃત ચેતન સમજની સજ્જાય. (૨૧૧)

રિત; ધર્મ વિના બોલે વિપરીત ॥ ગુગુરૂતબી સંગતિ છાંડસી
 ॥ તે ગુરૂ ॥ ૨૪ ॥ જે શ્રી આબંદ વિમળ ગુરૂ રાજ; પંચમે
 આરે દીક્ષા આજ ॥ તે ગુરૂ નામ સદ્વિષે શુપસાઈ; તેજપાળ
 સહે શુખસાઈ ॥ ૨૫ ॥ ઇતિ ॥

અથ શ્રી વિશુદ્ધ વિમળહૃત ચેતન સમજની સજ્જાય ॥

કાળ ॥ સહુકો સૂજોરે કરમ સમે નહી કોઈ ॥ એ ર-
 શી ॥ ચેતન ચેતજોરે એ કાળ ન મેલે કોડા ॥ સંબલ સીધર
 સાથે લેજો, કીના સવર્સે છે નેડા ॥ ચેતન ॥ ૧ ॥ છાયા મિ-
 રા કરીયે નિત્યે, ઇસગ વેરી છાનો ॥ અચિતાનો એ પકડી
 જાયે, કાંચેક ચગાવી બાંતો ॥ ચે ॥ ૨ ॥ તનુ રૂપ એ છર
 બોરે, ઈન્દ્રારામે રમતો ॥ કૂર વિનાશ એ સમજી પેરે, લેઈ
 જાયે જમતો ॥ ચે ॥ ૩ ॥ બાળા બુદ્ધા ગરબે હુતા, જોબન
 વચ લેઈ જાયે ॥ કાચાં પાકાં સધળાં બેડાં, એહને દયા ન આ-
 વે ॥ ચે ॥ ૪ ॥ તું જાણે પરવારી જઈશું, લોચા સધળા ધો-
 ઈ ॥ હાં હાં કરતાં લેઈ જાયે, સહુકો રહે યમ જોઈ ॥ ચે ॥ ૫ ॥
 તું અમર પેરે ધીર થઈ બેઠો, લોચા વાળે મુક ॥ સખ-
 પતિ નરપતિ રીઝ સધવાહ, તુજ આગળ કંઈ બૂક ॥ ચે ॥ ૬ ॥
 આજ કાલને પાહોર પરાંરે, ધરમે વિજ્ઞાન કરતો ॥ ખીજ
 ખીજ આશુર એછો ઘારે, અંજલી જળ છમ ખરતો ॥ ચે ॥ ૭ ॥
 તારે તો રોહોજીમાં ગાલે, બેહેરો થકને બેઠો ॥ તુજ
 આગળ કેઈ નર ચાલ્યા, તું એ પંથે પેડો ॥ ચે ॥ ૮ ॥ વાર
 ક્યાર એ મુખી દુઃખી, ન ચણે એક એ રાજું ॥ અવર રૂંધા
 તે દામે પાથ, ન વળે એહનું આંખું ॥ ચે ॥ ૯ ॥ નિચિતા
 નવિ સહજે પ્રાણી, જમનો ઝાઝો ભેરો ॥ માત પિતાદિક જો-
 તાં લેશે, કેહનો ન આવે તોરો ॥ ચે ॥ ૧૦ ॥ સામરથાવે ચે-
 ત્યો નહિ પ્રાણી, આવે આશુ બહુ દુરે ॥ ભુતાંવારે કેવી
 લાગે, રાખરને લેમ પુરે ॥ ચે ॥ ૧૧ ॥ રાત દિવસ ચાલે એ
 પંથે, કીર્ણ ન જાયે કળીયો ॥ શાવધાદિક તે મુનિ ચેત્યા, તે-
 હને એ જાણે રહીયો ॥ ચેતન ॥ ૧૨ ॥ પાણી પેહેલી પાગ
 જે બાંધે, તે જગતમાંહિ બળીયો ॥ ધર લાગે કુવો જે ખોર,

તે મુરખમાં ભળીયો ॥ ચેતન ॥ ૧૩ ॥ જરા કૃત્તિ જોખન એ
સમયો, આલેડી જમ ભણે ॥ જિહ્વાં ભયે તિહાં એ મારે,
ચિત્તમાં કાં નવિ આણે ॥ ચેતનન ॥ ૧૪ ॥ એવું જાણી વર્ષ
આરાધી, શું કરે તે જમ ભળીયો ॥ શ્રીવીરવિભગમુર શીખ
વિગુણ કહે, જર્જ શીવપુરમાં ભળીયો ॥ ચેતન ॥ ૧૫ ॥

॥ અથ શ્રી વિશુદ્ધ વિભાગજી કૃત જોખન ઉપર આત્મ
શીખની સત્સંગાય ॥

જોજોરે એ જોખનીયું મેં જાતું કેદડિન રહેશેરે ॥ પળા વિ,
વમની પ્રીતડી કાંઈ, જાતું મુજને કહેશેરે ॥ એન ॥ ૧ ॥ જો-
ખન વય જુવાની નમ રાતો, પન કારણ બહુ ધાતોરે ॥ પુરુષ-
ગમ નીર્માન ન્યા નાત, કાળ ન ભણ્યો જાતોરે ॥ એન ॥
૨ ॥ જાત ૦ ૦ જો જોખનીયું, વળી જરા રાખસી મેલીરે ॥ સ-
વળ દી જુનાં હિયે એ, તિહાં જમ કરે તેલીરે ॥ એન ॥
૩ ॥ કાળા ને પાળા થયા એ, તતત જોઈ જાતોરે, ઉંચાએ
પડેની જાતુ સાચું મિલે વિરામ ન કાના રે ॥ એન ॥ ૪ ॥
જોખન કાં મુજ પાંદે એ જાત નવિ સુઝે રે ॥ સજા ગમે
સાળો જુવે એ, જુવે તમેલ ન મુઝે ॥ એન ॥ ૫ ॥ રાંત
સાંત મુજથી નયા એ, દાવ ન નવિ દાસેરે ॥ ચિતો કાજ
એ નવિ પાંદે એ વગડાજા જાતુ સાંધે રે ॥ એન ॥ ૬ ॥
મજન રે ને ન મડુ જાડે, જાત ન જુ એ જાતોરે ॥ જોજોરે
જોજા નદાએ કાજ જાતુ જાતુ તાડે ॥ એન ॥ ૭ ॥ વેડે
વડુડા કાજ રે જો જાડે, જાત જાડેવા તાજા રે ॥ સાધી મેલું મૂ-
દીને દાંડે, એ જુડગજા મુજ માંજા રે ॥ એન ॥ ૮ ॥ કહું
વચન જુવો એમ જોજા, શીં પૂજું જાતુ કહે રે ॥ જરાએ
જાજા રે એ, જાજા જામુ મુજ રે ॥ એન ॥ ૯ ॥ સાત સ-
જા જાજી જાજા એ, કદને જાડેને કદીએ રે ॥ અજમર ને
ચાંચો તહી જાજી, જાજાજા રે જાં જાડે રે ॥ એન ॥ ૧૦ ॥
દે દે જાજા એજો વચે એ, જાજાજા રે જામુ મેલોરે રે ॥
જાજા કદી જાજીને પાંદે, જાજાજા એજો જાજો રે ॥ એન ॥
૧૧ ॥ જાજાજા જાજા રે જાજા જાજા, કદી જાજા કાજે ખુરે ॥

ગત સંચરે, તીજરી ખખર ન કાંચ ॥ મુ૦ ॥ ૧૨ ॥ કળા એ શી-
 ખ્યોરે તું સંસારમાં, ચતુરાઇને ચૂપ ॥ સાચો મુક્તિ નગરનો દા-
 ચકો, ન ક્યો ધર્મ અતુષ ॥ મુ૦ ॥ ૧૩ ॥ એ ધન મારૂં રે હું
 હું ધન તણો, તું ઈસડી રાખેરે આરા ॥ અંતકાળમેં રે તારૂં
 કોઈ નહી, તું મત લે ગળામેં રે પારા ॥ મુ૦ ॥ ૧૪ ॥ આત
 પિતાદિક કુકુળને કારણે, તું ધણા કેળવે રે કુક ॥ જળસગી
 સ્વારથ તળસગી તાહરા, દુઃખમેં જાયે રે દૂર ॥ મુ૦ ॥ ૧૫ ॥
 કો નહી કેનો આ સંસારમાં, કિલ્મું આંડેરે સ્નેહ ॥ અંતકાળ
 મેં રે કો કેનો નહી ॥ છોડી જાયે રે દેહ ॥ મુ૦ ॥ ૧૬ ॥ વૃત્તિ
 ન દીધી રે ભડી આખડી, ખરતા જાય દાન રાત ॥ પાપ ઉદ
 આયા બેડો ધસે, માખીની પરે હાથ ॥ મુ૦ ॥ ૧૭ ॥ દીક
 ન કીજેરે ભોળા ધર્મની, ખરચી લેવી રે સાર ॥ દેહી માંદીથી
 વેગે કાઢયે, તપ જપ સંજમ સાર ॥ મુ૦ ॥ ૧૮ ॥ દેહી હોવેડી
 રે તારી કુખડી, પંડર હુવેલા રે કેશ ॥ બેબન ચઢકી રે દીવા
 જાયછે, તું રાખ ધર્મની રેશ ॥ મુ૦ ॥ ૧૯ ॥ સડણ પડણ બીધરાણ
 દેહડી, તીજરી કેશી રે આરા ॥ ખીજ એક માંહી રે જવ બી-
 ગડી, જ્યું પાણી માંહી રે પતારા ॥ મુ૦ ॥ ૨૦ ॥ આરંભ વી-
 સારે કલ્યાણ છોડને, સરે જીવતાં રે કાજ ॥ કાજ અનેતારે મ-
 ણતા દોહસો, અવસર લાધો રે આજ ॥ મુ૦ ॥ ૨૧ ॥ જ્યાં
 લગી પાંચે રે દંડી પરવડી, જરા ન વ્યાપી રે આવ ॥ દેહી
 માંહેરે રોગ ફેલે નહી. ત્યાં લગી ધમે સંજાળ ॥ મુ૦ ॥ ૨૨ ॥
 નીકનીક તેરે નરભવ લહીને, પામ્યો આરજ ખેત ॥ ઉંચા કુ-
 જમેં રે આવી ઉપન્યો, તું રાખ ધર્મનું રે ચિત ॥ મુ૦ ॥ ૨૩ ॥
 અનેતી વેળા રે જીવ રાખ હુવો, હુંહીજ હુવો રે રાંક ॥ યા
 ભોગવાપ્રયે રે રૂડી પાકને, તું પડીતીરાંમત નાંખ ॥ મુ૦ ॥ ૨૪ ॥
 એહીજ જીવડોરે નિર્ધન હુવો, ધન મિલીયો બહુવાર ॥ એ સં-
 સારની વારતા દેખીને, કર તું જીવની રે સાર ॥ મુ૦ ॥ ૨૫ ॥
 પદપી ખાઈ રે તેં મુરપતિ તણી, નાટક નવા નવા રંગ ॥ ભા-
 યગ બેએરે ભોળા અતિ મણ, કર તું સાધુનો રે સંગ ॥ મુ૦ ॥
 ॥ ૨૬ ॥ નિદા વિકધારે કરે મત પારકી, આપા સામે રે
 દેખ ॥ જ્યું તું પરભવ શું ડરતો રહે, દીજ મુમતિ કરે દ્રેષ ॥
 ॥ મુ૦ ॥ ૨૭ ॥ જો કોઈ અપગુણ બોલે પારકા, તો તારો આ-

૧ ॥ આપ તણા રોપણ પરગટ હુવા, મૂંઠા મીત કુંભગાય
 ૨ ॥ મુઝ ॥ ૨૮ ॥ મુગલી ચાડી રે તું કરતો ફીરે, મલો કપડને રે
 ૩ ॥ મુઝ ॥ ૨૯ ॥ મનુષ્ય જન્મારોરે આવે હારમાં, તું નરો ધર્મનો રે હુટ
 ૪ ॥ મુઝ ॥ ૩૦ ॥ દેવ ગુરુ રે મરણ પરખીને, સમકિત લેની
 ૫ ॥ મુઝ ॥ ૩૧ ॥ નવ તત્વ હિરદામાંહી ધરો, જ્યુ હોવે ખેવોલ પાર ॥
 ૬ ॥ મુઝ ॥ ૩૨ ॥ છકાચારોરે જીવ તું સરદહે નહી, ધારપર જરે
 ૭ ॥ મુઝ ॥ ૩૩ ॥ ધર્મ દયામાં રે ખરો જીવ રખને, તું હોય અવસરનો
 ૮ ॥ મુઝ ॥ ૩૪ ॥ સામાયક પાસો રે વિધમું બે કરે, પ-
 ૯ ॥ મુઝ ॥ ૩૫ ॥ ઉપવાસ નીમીને એકાસલો, અંખીલ
 ૧૦ ॥ મુઝ ॥ ૩૬ ॥ લેઈ શકે તો લે સાધુપણું, નહી તો
 ૧૧ ॥ મુઝ ॥ ૩૭ ॥ આલે મનુષ્ય જન્મારો ખોયમાં, રહેજ્યુ ઠારી રે
 ૧૨ ॥ મુઝ ॥ ૩૮ ॥ મુસંવૃતરે લે લેઈ ના શકે, તો મદા સે-
 ૧૩ ॥ મુઝ ॥ ૩૯ ॥ કૃષ્ણ જી મેલીકલ કોલીકનો પરે, કદસી કરમ વિ-
 ૧૪ ॥ મુઝ ॥ ૪૦ ॥ સાસ સંજો રે કોઈ ના શકે, તો ગુણવંતના
 ૧૫ ॥ મુઝ ॥ ૪૧ ॥ તે દુઃખ હીઝાં રે ભોળા ગર્ભનાં, જનમ તણાં
 ૧૬ ॥ મુઝ ॥ ૪૨ ॥ અહીં કોડ રે મુઝ રે મધ્યે, અગ્નિ વરણ કરી
 ૧૭ ॥ મુઝ ॥ ૪૩ ॥ તીલસે તીરે ગર્ભમે અઠગુણી, સામરા પાંચા રે હ-
 ૧૮ ॥ મુઝ ॥ ૪૪ ॥ જન્મનાં વેદના રે કોડ ધણી, મરતાં કો-
 ૧૯ ॥ મુઝ ॥ ૪૫ ॥ વાર અનંતારે પ્રાણી ભોગવ્યાં, ગર્ભ તણાં દુઃખ
 ૨૦ ॥ મુઝ ॥ ૪૬ ॥ દુઃખ તે સૂણાં રે પ્રાણી નરકનાં, ઉઠન
 ૨૧ ॥ મુઝ ॥ ૪૭ ॥ સાસ ઉસાસ ઉપરે, બ્રહ્મદત્ત ખાધારે માર
 ૨૨ ॥ મુઝ ॥ ૪૮ ॥ પલ સાગરનો રે લાંબો આડિખો, સૂણતાં ધ-
 ૨૩ ॥ મુઝ ॥ ૪૯ ॥ તોહી ધીજીપણું માંડે પણું, તારે કીસ્મું આવેરે
 ૨૪ ॥ મુઝ ॥ ૫૦ ॥ તે મુખ મુખારે દેવ લોખંતણાં, કદરૂની
 ૨૫ ॥ મુઝ ॥ ૫૧ ॥ એક ઉસાસ રે ઉપરી મુખ લણાં, કીધનો અભગાર
 ૨૬ ॥ મુઝ ॥ ૫૨ ॥ ત્રિદુ મળનાં રે મુખ રેવો તણાં, ગુદે ન લા-
 ૨૭ ॥ મુઝ ॥ ૫૩ ॥ મુખ અનંતાં રે સિદ્ધનાં સાસતા, રૂપી જ્યેષ્ઠ કહે
 ૨૮ ॥ મુઝ ॥ ૫૪ ॥ મમતા છાંતીને સમતા આરે, લે ઉત-
 ૨૯ ॥ મુઝ ॥ ૫૫ ॥ જીવન પરખવમાંહી મુખ દુરે, વરને ધ-
 ૩૦ ॥ મુઝ ॥ ૫૬ ॥ ૬નિઃ ॥

અથ શ્રી માણિક મુનિજી કૃત મુણુ પ્રાણીદાની સમગ્રાચમાળા

મુણુ પ્રાણીદા અરિહાકે શુભગાઓરે, ગયા જનમ ફીર પી-
પસ્તાઓગે ॥ ધડી ધડી થટે અંજળી જગડો પાણી, નહી
હુનેડી નીકાલ જાયગી જવાની ॥ જળ આવેગી જરા રાક્ષસી
પાયરે ॥ બળ હીજારે કાયા વચય નહી હોયરે ॥ ઈમ કરતાંરે
મેરેલાલ મેરેલાલ મેરેલાલ, ઈમ કરતાંરે મરણ દીસા મન પાઓ-
ગે ॥ ગયા જનમ ફીર પસ્તાઓગે ॥ ૧ ॥ દુઃખદાપી રે એહ
સારે અચાર, ધન્ય રમણીરે સગાં સજન પરિવાર ॥ એહ
સ્વારથી અરી એહ સજનકા નેહા ॥ બીન સ્વારધરે છટકી દગા
છેહા ॥ ભવ ખોધરે મેરેલાલ (૩ વાર) ભવ ખોધરે ખાડી
હાથ જાઓગે ॥ ગયા ॥ ૨ ॥ કીલ જાણોરે દેવ નિરંજન સે-
રા, પંચમહાત્મરે ધારક એ ગુર મેરા ॥ નહીં હિસારે દયા ધ-
ર્મ જે પ્યારે, તજ તત્ત્વરે સાચાં રૂઢયે ધારો ॥ ઈમ ધ્યાતાંરે,
મેરેલાલ (૩) ઈમ ધ્યાતાં રે, અવિચળ મુખડાં પાઓગે ॥
ગયા ॥ ૩ ॥ બહુ પુન્યે રે નરભવતોરે આયો, કરી નિધારે
એજે જન્મ ગમાયો ॥ નહી કીનારે દાન શીળ તપ કાંઈ, ધિક્ક
તોડું રે ધિક્ક તેરી ચતુરાઈ ॥ ચઉગતિમેરે મેરે ॥ (૩) ચઉ-
ગતિમેરે, યુદ્ધી ગોષ્ઠ પાઓગે ॥ ગયા ॥ ૪ ॥ ઈમ જાણીરે
પાપ થકી ઓસરે, ભજ ભોળા રે ધર્મ ધ્યાન ચિત્ત ધર રે ॥
ગુણવંતારે રૂપ કીરતી ગુર મેરા, તસપદ પંકજરે વંદે માણિક ચે-
રા ॥ ઈમ શીખડીરે મેરેલાલ (૩) ઈમ શીખડીરે, રૂઢયમે કષ્ટ-
લાઓગે ॥ ગયા જનમ ફીર પસ્તાઓગે ॥ ૫ ॥ ઇતિ સમગ્રાચમાળા

॥ અથ માણિક મુનિજી કૃત જ્ઞાન રસ પીએની સમગ્રાચમાળા ॥

જ્ઞાન રસ પીએરે સજના લહી માનવ અવતાર ॥ સારતે ક-
ષ્ટ ન કીનો રે ॥ શુદ્ધ દેવગુર ધર્મપસાય મુનિદાન ન દીનારે ॥
જીવ દયા જાણી નહીરે શીયલ ન ધરીયું અંગ ॥ ધન મમતા
કીધી ધણી કીમ પાવે મુખ અલંગ ॥ જ્ઞા ॥ ૧ ॥ સજલંગ
ખટ્વચ તત્ત્વ તે કાંઈ ન જાણો રે ॥ મિથ્યા અવૃત્ત ભોગ ક-
ષાય તે કીલમાં આણો રે ॥ કીધી કુગુર સેવનારે કાંઈ ન સી-
ધું મજ ॥ સમકિત મુખન આચરે કિમ પાવોગે શીવરાજ ॥

જ્ઞાત ॥ ૨ ॥ માન પિતા પરિવાર સગાં સહિ મુખનાં સંગીરે ॥
આવેગા કરનેન ચલેગા કાયા નેગીરે ॥ મુખબર સુતો સેજમાંરે
કીધો ન આપ બિચાર ॥ નરબચ એલે દારીયો કાંઈ દૂરે મૂક
ગમાર ॥ જ્ઞાત ॥ ૩ ॥ બજસે અનિદા દેવ નિદગ્ન ભાવે ભા-
ઈરે ॥ નરીયા આવે દોર દોલિનરે જિનગુણ ગાકરે ॥ એ ઉ
સાર નિનુ સોકમાંરે આર ન દૂલે કાંઈ ॥ લે મુખ વંટે છવડું તું
સમરણ કર લે સંકાં ॥ જ્ઞાત ॥ ૪ ॥ એ ઉ સાચી સાર શીખા-
મત્ત રૂપે લાવેરે ॥ મુકી કૃપિત સંગ દેને નિચે શોયમુખ પા-
વેરે ॥ રૂપ કીરનિ ગુણ ગાવનારે પ્રગટે પરમાર્જુન ॥ માણક
મન વંછિત દુજેરે સાસ્વતા પરમાર્જુન ॥ જ્ઞાત ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

! ॥ અથ રવચંદ કૃત વૈરાગ્ય ભાવનાની સંજ્ઞા ॥

આજ ગડ મન કેરી સંકા ॥ એ દેશી ॥ સૂત્ર ચેનન અખ
મીખડી સાચી, શીજિન વચને રાચીરે ॥ જિનવર ભાખી ગ-
ભર માખી તે મુરખે મુજ દાખીરે ॥ મુઠ ॥ ૧ ॥ નરકાદિક
ગતિએ તું ભમીયો, દુઃખ સદાં બહુ ભારીરે ॥ કાળ અનંત
કમ ધર્મ વિદુષા, અખ લે આંખ ઉધારીરે ॥ મુઠ ॥ ૨ ॥ અ-
હી અક્ષર દણ્ડે પાખી, મનુજ ભવ સામઘીરે ॥ આર્યક્ષેત્ર ઉ-
ત્તમ કુળ બેજે, અખલું આગસ માંડીરે ॥ મુઠ ॥ ૩ ॥ સદગુર
વચને મદ્દા કર તું, મોહ નીંદ સભ છાંડીરે ॥ કાળ અચાનક પ-
કે આવી, રેહેશે બાહ્ય માંડીરે ॥ મુઠ ॥ ૪ ॥ સાખ બાતકી
એક બાત કહું, કર જિન વચને થીરતારે ॥ તે મુખ વીર વચ
નથી લહીએ, રવિશશી ગિરિ ધીરતારે ॥ મુઠ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ પ્રસ્તાવીક કાવ્ય ॥

ક્રમપય ॥ હરખે કિસ્કું ગમાર, દેખી ધન સંપત નારી ॥
મોહ પુત્ર પરિવાર, લોકમાંહે અધિકારી ॥ પાવનરૂપ અનુપ, ગ-
ર્વ મન માંહે ન પાવે ॥ કરતો મોડા મોડ, જગત દુષ્ઠ સરિખો
ભાવે ॥ અખિયાં મૂક દેખે નહી, આજ કાલ મરવું અઉ ॥
જિનદુર્લભ સમજરે પ્રાણીયા, નહિતર દુઃખ પામીશ પઉ ॥ ૧ ॥
લોક સરોખી પુરી, વિકલગદ ભસ દુર્લભ ॥ પાખડીખાઈ સ-

भुज, जयां पादुये नही विदुगम ॥ विद्यापर अलंन, अंन वज्ज
 केमे रुनाभी ॥ रोच करे अगु देव नयमद पाये नाभी ॥ इस
 कंय वीश ज्ञान लोके, पार पाये रोना जादु ॥ जिनद्वी राम
 शायज्ज हृणयो, दिन पलद्वी ॥ पलद्वी सद्गु ॥ २ ॥

॥ खीयो ॥ रूप धर्यो रम दंग धर्यो, न धर्यो मन पा
 प विहारनर्थ ॥ तेज धर्यो तद्विज्ञाप धर्यो, न धर्यो गित का
 म विज्ञाननर्थ ॥ सार धर्यो अमसीर धर्यो, न धर्यो जिन
 लोभ रुनायनर्थ ॥ अद्रनेन कोरे अगु जग धर्यो, न धर्यो
 कोरे कोप कयायनर्थ ॥ २ ॥

छाप ॥ गुणविज्ज निगीकभाज्ज, ज्ञान जिन अद्रयोगी-
 मर ॥ पावि विज्ज अगुनी नेदु, दीप जिन अनुपम अद्रिरे ॥ अगु
 जिन नमरनी. इत विज्ज जिन्या तद्वद ॥ वान नेत्र विदुज्ज
 नीन विज्ज मान मगरन ॥ विज्ञा अनुगर्ह विज्ज, अद्र विना
 रजनी जिननी ॥ जिनवनेर अज्जि छेम कोरे, जिन ज्ञान विना
 लद्वी जिनी ॥ २ ॥

अविज्ज ॥ पादेनु गुनजरे वीजे नन, अविज्ज गुण के धर
 वीज्ज ॥ वीज्ज गुण ज गुणविज्ज वन, अविज्ज गुण के पावे
 धन ॥ पावेनु गुण के अज्जिजान. छे गुण के प्रतिष्ठा अज्जिरे
 ॥ नाननु गुण के आननु अज्ज. गुण के लद्विजे अं धरमुन ॥
 ॥ १ ॥ पदेनु गुण ज न जने नान, अविज्ज गुण के धरी-
 जे काम ॥ वीज्ज गुण ज मान ज्ञान, अविज्ज गुण के रूप अरु
 ॥ पावेनु गुण ज अज्जिजान नन, छे गुण के वीसा जने ॥ क-
 वि कोरे अविज्ज गुण नन, मगर लोच वन आवी नने ॥ २ ॥

पदेनु गुण पदेगी आन अविज्ज गुण धर उंनु छे ॥
 वीज्ज गुण निज नद्विजे मान, अविज्ज गुण के न करे आदुर ॥
 पावेनु गुण पावे आननु, छे गुण निजनिज आननु ॥ क-
 वि कोरे आन आननु अज्ज. अं माने गुण गुणजे अज्ज ॥ ३ ॥
 पदेनु गुण के धरी आन, अविज्ज गुण के आन काम ॥
 वीज्ज गुण के अगु अज्ज अज्ज, अविज्ज गुण पावे वग पदे ॥
 पावेनु गुण के नद्वी काम, अविज्ज गुण के अने केद्वे काम ॥
 अविज्ज कोरे निज अविज्ज, अं माने गुण अज्ज अगु ॥ ४ ॥

॥ રોહા ॥ ને અન્યાનાં માણમાં, રૂપ છે કામંત ॥ રીપ-
 કંપાનિ પનેન વિમ. પખ સદિત રાજન ॥ ૧ ॥ નર એ કલ્યાં
 મુખમાં. મુખે કરીને શીઠ ॥ ને માણમ કેમ વિસરે. લેહ નળા
 મુખ રીઠ ॥ ૨ ॥ શાનિ ગમાઈ મંતાવને, દિપમ યમાયા ખાશ ॥
 હીરા રંગા અનુખ બચ. કપડી બદલે બચ ॥ ૩ ॥ પાન મુ-
 નન કપિ આનુરી. એ તીનો આનાં મરેજ ॥ કમ રદન અન
 વરા કરન, ગગન અદન મુમકેલ ॥ ૪ ॥ પ્રીત બસી પંખેરખા,
 ઉડી લેહ મિત્રન ॥ માણમ પરવરા આપણાં, ફરે રહ્યાં ફરેન ॥
 ॥ ૫ ॥ સંપતિ મહુ વેદેધ મળી. વિપતિ ન વેદેધ કોય ॥ મં-
 વાન ઉનડી હીલ્યે. બાંબા એર દોષ ॥ ૬ ॥ સરસુકે મુકે ક-
 મલ. પંખી રહ દિસી રંત ॥ આપણા સોહી આપણા. પર આ-
 પણા નહંત ॥ ૭ ॥ સંજ્ઞન એસા કીર્તિએ. રંસા કપારીકા
 ખેન ॥ થરે કરે રાંધે લખે, તો પરાન મેરે રેન ॥ ૮ ॥ સંજ્ઞન
 એસા કીર્તિએ, જામે લખન બનીમ ॥ બીઠ પટે બાપે નહી,
 મુખે અપનો સોસ ॥ ૯ ॥ રંસા સંજ્ઞન લખ મિત્ર કરે,
 તાડી મિત્ર અનેક ॥ મુખ દુખ જાગુ કીર્તિએ. એ લાખુંએ
 એક ॥ ૧૦ ॥ સંજ્ઞન એસા કીર્તિએ, રંસી નિશિ આરે અંદ
 ॥ અંદ બિના નિશિ આંધળી, નિશિ બિના અંદા અંધ ॥ ૧૧ ॥
 કે બિધ અનુરુ પન દીયો, કે અનુરાઈ લઈ ધીન ॥ એક અનુર
 આરે નિર્વના, રાનું દુખ કપા કીન ॥ ૧૨ ॥ છતિ ॥

॥ આત્મહિત સંજ્ઞાય ॥

વાસમ વેદોડા રે આવલે ॥ એ રેશી ॥

માઈ માઈ મ કર લય છે, જગમાં નહી તાહરૂં કોયરે ॥
 આપ સવારે સહુ મળ્યા, દ્રવ્ય વિચારીને એયરે ॥ માઈં ॥
 ૧ ॥ દિન દિન આપુ થરે તાહરૂં, વિમ જળ અંજળી દોષ રે ॥
 ધર્મ વેળા નાંવે કુંકડા, કપજ ગતિ તાહરી દોષરે ॥ માઈં ॥
 ૨ ॥ રમણી શું રમે રાંધે રમે, કાંઈ લીધે બાપળ બાપ રે ॥
 તન પન યાવન થીર નહી, પરબચ નાંવે તુજ સાધરે ॥ માઈં ॥
 ૩ ॥ એક ધર પવળ મગળ હુવે, એક ધર રૂવે બહુ નારેરે ॥
 એક રામા રમે કથગું, એક ઠાંડે સકળ શાળગારે ॥ માઈં ॥

૪ ॥ એક ઘેર સહુ મળી બેસતાં, નિત નિત કરતા વિલાસરે ॥
 તે રે સાજનીયો ઉડી ગયો, થીર ન રહ્યો એક વાસરે ॥ આરૂં ॥
 ૫ ॥ એહજુ સ્વરૂપ સંસારનું, ચેત ચેત છવ ગમારે ॥ ૬ ॥
 હાંતેરે રોહીસો, પામયો મનુષ્ય અવતારે ॥ આરૂં ॥ ૬ ॥
 ૭ ॥ વિજય કહે એહજુ, જે જાજે જિનપદ રંગરે ॥ તે નર ના
 ની વેગે વરે ॥ મુજિ વધુ કેરો સંગરે ॥ આરૂં ॥ ૭ ॥ હતિ ॥

॥ અથ શ્રી સમય મુંદરજી કૃત નમીરાયની સજ્જાય ॥

રાજ, નગરાજની રેલી ॥ નયર મુંદરસળ રાજ, હોજી મ-
 ભરથ રાજ કરે નિહાં ॥ કીધો સમય અન્યાય, હોજી જુગ બાદ
 બંધવ મારીયો ॥ મયજાહેદા નહીં નાસ ॥ ૧ ॥ હોજી જાણે
 પૂત્ર ઉદ્યાનમે, પડીય વિધાયન પાસ ॥ પળ રીસ રાખ્યો સા-
 વતો, પદમથ જુવાળી ॥ ૨ ॥ હોજી ઘોડે અપહર્યો આવીયો,
 તોજી તે લીધો બાળી ॥ હોજી પૂત્ર પાળી મોટો કીધો, રાત્ર ન-
 મ્યા મહુ આવ ॥ ૩ ॥ હોજી નમી અર્જુ નામ યાત્રીયું, થયો
 નિધિજાનો નાથ ॥ હોજી મદન અંતે કેન્દુ રંતે, કાષ્ઠવર અ-
 ર્યો રહ ॥ ૪ ॥ હોજી જનમ વગે વર નહીં, અધોરે સહુ રિદ્ધ
 એહ ॥ હોજી નમી નમ્ય નવમોડિયા, નદ પરજ્યો આવ ॥
 ૫ ॥ હોજી વડન વળાન વડવા, વળમ્યામુર નર રાજ ॥
 હોજી સનય મુદન કહ માનુન, નિ પાનિય પ્રભુ પાવ ॥ ૬ ॥
 હતિ સજ્જાય ॥

॥ અથ સમય મુંદરજી કૃત નીમગંધરાયની સજ્જાય ॥

ગુડગુર વર્ષન રાજ્યો, મ્હાડી સહીવર સિદરથ નામ નરી-
 રે ॥ હકરિય ઘોડે અપહર્યો, મ્હાડી ॥ પડીયો અદરી મોંદી
 રે ॥ ૧ ॥ પગવન ઉપર પેખીયો, મ્હાડી ॥ રાત્રજીમિયા આ-
 વામ રે ॥ કનકમાળા વિધાયરી, મ્હાડી ॥ પ્રભુમો દિમ ઉદ્યા-
 નરે ॥ ૨ ॥ નગરી જાણી મુજ નીમંથો, મ્હાડી ॥ નીમગંધનામ
 કદાચ રે ॥ આરનંદ આંધો ખીસો, મ્હાડી ॥ મુંદર કૃતકૃત
 પાવ રે ॥ ૩ ॥ કોવલ કરે હનુકા, મ્હાડી ॥ માંજર રહી

રતનચંદ્ર કૃત વિલયા શેઠની સજ્જા
 મહાકાય રે ॥ રાજા હંકે માંજરે મહી, મહાંકી ॥
 રમાન રે ॥ ૪ ॥ વળનો રાજા તે વળયો, મહાંકી ॥
 વીશરે ॥ શેલા સમજી કારમી, મહાંકી ॥
 રે ॥ ૫ ॥ જાતિ રમરજ પામીયો, મહાંકી ॥
 ॥ સમય મુંદર કહે સાધુને, મહાંકી ॥
 ॥ ૫ ॥ ઠતિ સગ ॥

॥ અથ શ્રી જ્ઞાનવિમળ કૃત કુંજરાજ રીપિની
 રાગ રામમી ॥ શું ગિયા ગિરિસી; એરસી ॥
 મુનિપુરંદર; વંદીયે ધરી ભાવરે ॥ ભવ મહોદધિ તર
 સાધુ વંદન નાવરે ॥ સગ ॥ ૧ ॥ દેવ કુંજર ભૂપ રે
 માણે કૃષિસરવર, રાજહંસ સરૂપ રે ॥ સગ ॥ ૨ ॥
 દિવાનમાંહી, મયા કીડનકાજરે ॥ અરૂણ ઉદયે તેજહેજે,
 ખુજ રાજ રે ॥ મગાડા સંગ વિજલે એમ વસતે, કરી
 રંગે ॥ એમ કરતાં સોજ સમયે, પ્રગટોઆ બહુ રંગે
 ॥ ૩ ॥ કમળ કાનન મેજાન દેખી, થયાં તર વિધાયે ॥
 વિરહ આનુન્, વિભાવું ભુ ધાયે ॥ સગ ॥ ૪ ॥
 નૃપતિ ચિતે, અહો નેયુ એહડા ॥ મધ્યા પાદળ પરિવિચરે
 યાન નનુ ધન એહડે ॥ મગ ॥ ૫ ॥ ૭ ॥ અનિયે ભવકૃપે
 ભાર ઉદાસ રે ॥ સદ્યાં કેવળ નામ ઉચ્ચરજ, સાધુવેશ
 ૭ ॥ મગ ॥ ૬ ॥ મહન દમ નિજપૂવનાથે, પનિવેશ વિ
 રે ॥ ભવિકજન ઉદાસ રંગા, જાન વિમળ મહંતે ॥
 ૧૮ ॥ ઠતિ ॥

॥ અથ રતનચંદ્ર કૃત વિલયા શેઠની સજ્જા ॥
 મુન્ન પક્ષ વિલયા રતનજીવ, શેઠ વિનયપણે ગદ્યા
 વન્ય મન્ય આરંધ પુન્ય રખાવડે વિજયવ, ન વ્યાખ્યા ॥ ૧૦ ॥
 ॥ ૧ ॥ નહિ મિલના નહીં નિષ નાદે, વિષ દુન્ય એક દુ
 લસોની ॥ ગાત વિલસ મુજ દુન્ય નજ, ને રેડ બાકે મવુના નહીં
 ૧૦ ॥ ૨ ॥ રવન લાગાન ના ના ૨૪૧૪, વંદન કનજે

થઈ મિલખાની ॥ પ્રેમધરી પડમણને પૂછે, શું કિમયો બીલખાણી
 ॥ ૬૦ ॥ ૩ ॥ શુક્લ પક્ષ વૃત્ત ગુરુ મુખ લીનો, શું પરણે દુ-
 છરાણી, દુલ્હનાર મારે બેન બરાબર, ધન્ય ધીરજ ચારી હો
 રાણી ॥ ૬૦ ॥ ૪ ॥ હિય હાય સિજગાર સજ્જસખ, રથાંમ
 ધટા હિયહુલસાની ॥ વરયા કાજ અતિધણે ગરજે, ચિદુ ધારા
 વરસે હો પાણી ॥ ૬૦ ॥ ૫ ॥ એક સીન્ધ્યાને દોનું પરબજ,
 તોપણ મન રાખા હુલસાની ॥ ખરસ માસ દ્વાદશ વાસર, સ-
 રસ સમજ હિય હુલસાની ॥ ૬૦ ॥ ૬ ॥ મનવચકાયા અખં-
 ડિત નિરમજ, શિલપલાં સાથેામણી ॥ વિમજ કેવળી કરી પ્રસંસા,
 એ દોનું ઉત્તમ પ્રાણી ॥ ૬૦ ॥ ૭ ॥ પ્રગટ હોયા સંજમ વૃત્તલીનો
 મોહ કર્મ ક્રિયા ધુળ ધાણી ॥ રતનચંદ કરજોડી વિનયે, કેવળ
 લે ગયા નિરવાણી ॥ ૬૦ ॥ ૮ ॥ ઇતિ સજ્જાય ॥

॥ અથ શ્રી ક્ષમા કલ્યાણુલ કૃત મુદર્શન શેઠની સજ્જાય ॥

અલખેલાનીદેશી ॥ શીજ રતન જતને ધરોરે લો, બેહથી
 સહુ મુખ થાય રે ॥ સહુણા શેઠ મુદર્શણની પરે રે લો, સંકટ
 સહુ મીઠ બયરે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૧ ॥ અંગ દેશ ચંપા પુરી રે
 લો, દધિ વાહન બૂપાળરે ॥ સૌ ॥ અભયા પ્રમુખ અંતે ઉરી
 રે લો, મુંદર તનુ મુકુમાર રે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૨ ॥ શેઠ મુદર્શણ
 તિહાં વસે રે લો, નારી મનોરમ કંત રે ॥ કામ સમો રૂપે કરી
 રે લો, પ્રત ધારી ગુણવંત રે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૩ ॥ અભયાયાં
 રાણી એકદા રે લો, કેળવી કુંડ મંગલ રે ॥ સૌ ॥ કાઉત્સગ ક-
 રના શેઠ રે લો, અજાબ્યા નીજમણ રે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૪ ॥
 ઉપસર્ગ કીધા આકારે લો, પણ નવિ ચૂક્યા તેહ રે ॥ સૌ ॥
 ॥ આજઅલિક ફીચો તીણે રે લો ॥ નૃપ નહી સદહે એહ રે
 ॥ સૌ શીઠ ॥ ૫ ॥ શેઠ બળી પૂછે ઇચ્છા રે લો, કહો એક
 વખ વૃત્તંતરે ॥ સૌ ॥ શેઠ મુખે બોલે નહી રે લો, રૂંચ્યા બપ
 અત્યંતરે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૬ ॥ મારણ હુકમ કીચો તદા રે લો,
 કીધા ચિંતના ભુર રે ॥ સૌ ॥ તસધરણી કાઉત્સગ રહીરે લો,
 કષ્ટ કરવા દૂર રે ॥ સૌ શીઠ ॥ ૭ ॥ સારાન શૂળી આનિધિ

કરી રે લો, પ્રગટ્યો પુણ્ય પકર રે ॥ સ૦ ॥ શૂળી સિદ્ધાસન
થયું રે લો, શીલ પ્રભાવ સનુર રે ॥ સ૦ શી૦ ॥ ૮ ॥ રાગ
બનુ આદર કરી રે લો, પદ્મચાંચો નીચ ગેહ રે ॥ સ૦ ॥ સ-
બ અપરાધ ખમાવીયા રે લો, વ્યાપ્યો મુગ્ધ અઘેહ રે ॥ સ૦
॥ શી૦ ॥ ૯ ॥ અનુક્રમે સંયમ આદર્યો રે લો, સાર્યો આતમ
હામ રે ॥ ॥ સ૦ ॥ કેવળ લહી મુગતે ગયા રે લો, શેઠ સુદ-
ર્શણ દયામરે ॥ સ૦ ॥ શી૦ ॥ ૧૦ ॥ મગધદેશ પાદસીપુરી રે
લો, વાંદે શ્રી મુનિભાણુ રે ॥ સ૦ ॥ અમૃત ધર્મ સંયોગથી રે
લો ॥ શીખ્ય હામા કલ્યાણુ રે ॥ સ૦ ॥ શી૦ ॥ ૧૧ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શ્રી દેવ વિજયલ કૃત ચૌદ નિયમની સન્નિધિ ॥

રાગ સામગ્રી ॥ શ્રી ગુરુને ચરણે નમી, આવક વૃત્તાર ॥
ઉચ્ચરીયે ભાવે કરી, પાળો પંચ આચાર ॥ ૧ ॥ ચઉદ નિય-
મ સંભારીએ, પડિકમણું કરીએ ॥ ઉભય કાળ મન થીર કરી,
ભવ સાચર તરીયે ॥ ચ૦ ॥ ૨ ॥ ચરને થાવર છવ લે, તે જા-
ણી સંચિત ૧ ॥ નામ છુદો બેહતું કશું, તે દ્રવ્ય ૨ પવિત્ર ॥
॥ ચ૦ ॥ ૩ ॥ વિગર્હન ઉ ખાવા તણી, ચાર વિગર્હ અભક્ષ્ય,
ચોથું નિયમ તે વાણહીઠ પગમાં પ્રત્યક્ષ ॥ ચ૦ ॥ ૪ ॥ પાન
સોપારી લવંગ લે, તંબાકુ મુખવાસ ૫ ॥ વસ્ત્ર ૬ સદા લે પ-
હિરીયે, કુલ બેહ મુવાસ ૭ ॥ ચ૦ ॥ ૬ ॥ ઘોડા વિહસત મુખા
સને, બેસવાનો નીમ ॥ ખાલ પાટને પાટલા, પાથરણું સોમ
॥ ચ૦ ॥ ૭ ॥ તેલ કેશરતું વિલેપન ૮, શીંગત ૯ નીમ ધરતું
॥ દશ દિશિજવા આવવા ૧૨, પરિભાણુ તે કરતું ॥ ચ૦ ॥ ૮ ॥
નાવણુ ધોવણુ ૧૩ છાંડતું, પાણી ને ભાત ૧૪, લે લોકએ તે રા-
ખવાં આવક વિખ્યાત ॥ ચ૦ ॥ ૯ ॥ વિજયદેવ ગુરુ પાદવી,
વિજય સિદ્ધ મુરિરાય ॥ દેવ વિજય વચક બલે, ચઉદ નિયમ
સિદ્ધાય ॥ ચઉદ નિયમ સંભારીએ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ શેઠ ઘેલાભાઈ કૃત પાંચ મુમતિની સન્નિધિ ॥

॥ અથ પ્રથમ મુમતિની સન્નિધિ ॥

॥ હુહો ॥ પંચ મહામત આદરી, અનમ કરે વિચાર ॥

મહો અહો હું પ્રત્યક્ષ થયે, ધન્ય ધન્ય મુજ અવતાર ॥ ૧ ॥
 તોડ રાગની દેશી ॥ વિનતિ અવધારે રે, ધરજયે ચાલે રે,
 કિ સંભાળે રે, આતમ વલાવની રે ॥ ૧ ॥ ધરજ લે ક-
 યે રે, મુમતિ મુ' ભાળીને રે, મુમતિજ ભાળી રે, તવ લાગી
 મારી રે, પૂઠ તવ વાળી રે, કુમતિ સંગથી રે ॥ ૨ ॥ દ્રવ્યથી
 ભૂ સાર રે, કેળામણ લગાર રે, રખે નવિ ઉપજે હવે પર પ્રા-
 ને રે ॥ ૩ ॥ મુનિ મારગ ચાલે રે, દ્રવ્ય ભાવશું માહાસે
 આતમ ઉગારે રે, ભવ દવ ચક્રથી રે ॥ ૪ ॥ એમ મુનિ
 પામી રે, પરભાવને વામી રે, કહે હવે સ્વામી રે, આનંદ
 ન તે થયા ॥ ૫ ॥ ઇતિ પ્રથમ મુમતિ સજ્જાપ ॥

॥ અથ બીજી મુમતિની સજ્જાપ ॥

રાય કહે રાણીપ્રત્યે સુણે કામની ॥ એ દેશી ॥ બીજી
 મતિ સાંભળો, જોડતાજી ॥ ભાસા કીર્વે નામ, ગુણવંતાજી ॥
 ભાસે ભાસન સ્વરૂપનું, જોડતાજી ॥ રૂપી પદારથ ત્યાગ, ગુણ-
 વંતાજી ॥ ૧ ॥ નિજ સ્વરૂપ રમણે ચઢ્યા, જોડ ॥ નવિપરનો
 સ્યાર ॥ ગુરુ ॥ ભાસા મુમતિથી મુખ થયું, જોડ ॥ તે જાણે
 નિરાય ॥ ગુરુ ॥ ૨ ॥ જ્ઞાનવંત નિજ જ્ઞાનથી, જોડ ॥ અનુ-
 વતા સ્વકાળ, ગુરુ ॥ હવે દ્રવ્યથી પણ મહામુનિ, જોડ ॥ સા-
 વ વચનનો ત્યાગ, ગુરુ ॥ ૩ ॥ સાવધ વિરમ્યા જે મુનિ, જોડ
 તે કહિએ મહા ભાગ, ગુરુ ॥ મુમતિ મુમતિ સ્વભાવથી,
 ૦ ॥ સ્વપર વિવેચન થાય, ગુરુ ॥ ૪ ॥ પરભાસન દુરે કરી,
 ૦ ॥ નિજસ્વરૂપમાં ભાસ, ગુરુ ॥ આનંદધન પદ તે લહે,
 ૦ ॥ નિજ રિદ્ધિ મહારાજ ॥ ગુરુ ॥ ૫ ॥ ઇતિ ॥

॥ અથ ત્રીજી મુમતિની સજ્જાપ ॥

રાગ બંગતાની દેશી ॥ ત્રીજી મુમતિ એખ્યા નામ, તિજે
 ઠો આનંદધન સ્વામ ॥ ચેતન સાંભળો ॥ જળ દીડો આ-
 દધનવીર, સદ્ગજ સ્વભાવ ધણે ધીર ॥ ગયો આમળો ॥
 ૦ ॥ વીર થઈને અરિ પૂઠવાય, અરિ હનો તે નાડો જાય ॥ ચેત

॥ પીર નાશન મુખ કોઈ ન થાય. રત્ન ત્રીમુખજવા જાય ॥
 ગયો ॥ ૨ ॥ અરિનું બળ હવે નથી કાંઈ રેશ. નિજ સ્વભા-
 વમાં ચાલે સવેશ ॥ ચેનન સાંભળે ॥ નિરખજુ લાગે નિજ
 પ્રેર માંહે, તવ વિશામે લીધે તાંહે ॥ ગયો ॥ ૩ ॥ હવે પર
 પ્રેરમાં કદીય ન જાઉં, પરને સન્મુખ કદીય ન થાઉં ॥ ચે ॥
 એમ વિચારી થયો સજાય, તવ પર પરજની રોગી જાય ॥ ગયો ॥
 ॥ ૪ ॥ મુનિવર કરૂણ રસ બંધાર, રોય રહિત હવે સેઉં અદાર
 ॥ ચે ॥ દ્રવ્ય થકી ચાલેઉં એમ, પર પરજનીનો લીધો નેમ
 ॥ ગયો ॥ ૫ ॥ દ્રવ્ય બાવનું છે મુનિરાય, મુમતિ સ્વભા-
 વમાં ચાલ્યા જાય ॥ ચે ॥ આનંદધનપતિ કદીયે તેહ, કુદ
 વિભાવને દીધો ઉદ ॥ ગયો ॥ ૬ ॥ હતિ ત્રીજી મુમતિ ॥

॥ અથ ચોથી મુમતિની સન્ન્યાસ ॥

રેશી જગતગુરુ હીરજની ॥ ચોથી મુમતિ આદરોરે. આ-
 દાનનીપેપજનામ ॥ આદાનને છે આદર કરે રે, નિજસ્વરૂપને
 તેમ ॥ ૧ સ્વરૂપ ગુણ ધારણે રે, ધારણે અક્ષય અનંત ॥ જ-
 વિદુષ્ય વારણે રે ॥ એ આંકણી ॥ નિપેપજુ નિવારણું રે. પ-
 રવસ્તુ વળી છેહ ॥ તેહથકી ચિત્તવાળીએ રે. કરવા ધર્મનું રનેહ
 ॥ સ્વરૂપ ॥ ૨ ॥ ધર્મ નેહજ બળ નીચાં. તવ આનંદ અ-
 પાર ॥ પ્રગટ્યા સ્વરૂપ વિષે હવે રે. પ્યાનાં પિય તે થાય ॥
 સ્વરૂપ ॥ ૩ ॥ અજ્ઞાન તિર્મિજ ને નાસવા રે. જ્ઞાન મુધાન્સ
 છેહ ॥ અન્વાદન હવે મુનિ કરે. ત્રીપતિ નાજી તેહ ॥ સ્વ ॥
 ॥ ૪ ॥ સ્વરૂપમાં છે મુનિવન રે. મુમતિ મુધાન્સ છેહ ॥
 ॥ સ્વરૂપ ॥ મુમતિનવરૂપ પ્રનાલી ને રે. દાધો મુમતિને
 છેહ ॥ સ્વ ॥ ૫ ॥ જગી અનાદિઅનનનો રે. હનો મલનાત
 સ્વભાવ ॥ ને પુદનગયા હવે. વિગ્રહ આ અજના ॥ સ્વ ॥
 ॥ ૬ ॥ દ્રવ્યભાવ દાબંધો રે. મુનિવન મુમતિવાન ॥ જ્ઞાન
 ધનપદ નાવના તે જ્ઞાનગુણ જાન ॥ સ્વ ॥ ૭ ॥ નિ ॥

॥ અથ પાંચમી મુમતિની સન્ન્યાસ ॥

રેશી ૩ ॥ નાજવાની ॥ પચમી મુમતિ છે મુનિવન આ-

લી. ૬૫ ભાંડ ચેષ્ટા ન કરવી. ૬૬ તુંકાર રેકાર ન કરિવો. ૬૭
ધરો બેસતું નહી. ૬૮ યુદ્ધ કરતું નહી. ૬૯ ચારસાદિક સમા-
રથા નહી. ૭૦ પસોહીએ બેસતું નહી. ૭૧ ચાખડી પહેરવી
નહી. ૭૨ લાંબે પગે બેસતું નહી. ૭૩ પુકપુડી વગાડવી નહી
૭૪ કાઠપ ન કરવો. ૭૫ અંગતી રજા ઉઠાડવી નહી. ૭૬ મેથુ-
ન સેવતું નહી. ૭૭ જુગલું રમવું નહી. ૭૮ બોજન કરતું ન-
હી. ૭૯ મલયુદ્ધ કરતું નહી. ૮૦ વેચકર્મ કરતું નહી. ૮૧ વ્યા-
પાર કરવો નહી ૮૨ રાખ્યા પાથરવી નહી. ૮૩ અહાર રાખવો
નહી. ૮૪ સ્નાન કરતું નહી.

પાંચમો આરો પ્રવર્ત્તને થકે ત્રીશ બોલ પ્રકટ થશે તે.

૧ નગર તે ગામ સરખાં થશે. ૨ ગામ તે રમશાન સર-
ખાં થશે. ૩ ગામ તે વમતક સરખા થશે ૪ કુટુંબી પુરૂષ શામ
મરખા થશે. ૫ પ્રપાન મેંચી સાંચ સેનારા થશે. ૬ મુખીજન નિ-
ર્જિત થશે. ૭ કેડલીએક કુળવતી બીઆને પણ ચેરયાનાં આન-
વન્ય પ્રિય થશે. ૮ પુત્ર સ્વપ્નકંઠાચારી થશે. ૯ શિષ્ય તે ગુરુને
પ્રત્યનીક થશે ૧૦ દુર્જન પુરૂષ મુખી અને ક્ષત્રિમાન થશે.
૧૧ નગરજન જન તે ક મીયા. અહા ક્ષત્રિવાળા અને અહા માન
નદુન્ય રાનરાના વર્તી થશે. ૧૨ રેમ તે પદવ્યક કમર દુર્લભતા-
કાન વના. ૧૩ પુરૂષો ન દુર મનવાકુળ થશે. ૧૪ ગ્રામજન આ-
નવાચારી ગયા અધવૃત્ત થના. ૧૫ અમલ માદામાનુક કુળવામ
થ. ૧૬ વગે. ૧૭ વાત નકરના ગયા કાચ કલુષીત વિભાગી
થશે. ૧૮ નમન દાદ દેવ. નનુ વ અદ ભાગી થશે. ૧૯ મિથ્યા
દાદ દેવન નનુ વ અ. મળાવ થશે. ૨૦ નનુવને દેવ દશન નદી
થશે. ૨૧ વ. નવ ગયા. આ. ૨૨ આ. ૨૩ પ્રભાવ અકપ થશે.
૨૪ નાન્ય કુ. ૨૫ નાન્ય કુ. ૨૬ નાન્ય કુ. ૨૭ નાન્ય કુ. ૨૮ નાન્ય કુ.
આનુચ વના દીન થશે. ૨૯ માન કલપ પોત્ર દાદ દેવે
નહી. ૩૦ આનાઆન નિમાડ ક આવક વર્મના વિચેદ થશે. ૩૧
આવાએ, મિથ્ય પ્રત્યે મન્ય, ૩૨ અનાવમે નહી. ૩૩ શિષ્ય પણ
કલિદના કન્યાન. કમનો. કન્યાન. અનમાવિ અનિત્તિદારક, મંદ
ક્ષત્રિવાળા થશે. ૩૪ મુંડ વના અને અમલ નવદાર થશે. ૩૫ આ-
વાય પનુ પાન પાનના નાન્યની નાનાનાની જુરી જુરી પ્રવનાથશે,
૩૬ વિંદ મુન્ય જનને નાદ પમાડના કન્યર આખના પાનાની
પ્રગમા અને પાંડી નિદા કન્યા એવા કેદવઃએક કુમતિવાન થશે.
૩૭ કલેષનઃ કલેષ અગવન થશે. ૩૮ આપેશનના શામ અકા-
વન થશે એ આવ શો કલમુવની નિજીજિમાં કદા છે.

બાવીશ અભક્ષ્યનાં નામ.

બાવીશ અભક્ષ્યનાં નામ

૧ ઘાની પીપુ અભક્ષ.	૧૨ કરદાબદુ
૨ પિપ્પલની પીપુ.	૧૩ સર્વે માલી
૩ ઉબરનાં ફૂલ.	૧૪ રાત્રિભોજ
૪ પીપરીની પીપી.	૧૫ બદુ બી
૫ કુંબરના ફૂલ.	૧૬ બત્રીશ :
૬ મધુએમાં ત્રસ છરની ઉ.	૧૭ બોલાનું
તપાતિ થાય.	૧૮ પોતવડાં
૭ મધ એમાં તેવાજ વર્ણના	દેહકથાં
છર ઉપજે છે,	૧૯ વેંગબુ તે
૮ માંસ એમાં ત્રસછરની	૨૦ જેને ઓ
ઉત્પાતિ થાય.	અભક્ષ્યાં!
૯ માખણ એ મદા સાવધ છે.	૨૧ તુલુ ફૂલ
૧૦ દિમ એ બદુ અપકાવ.	અનિક
મધ છે.	બુ પ્રમુ
૧૧ વિષ તેના નાનકેમુખ. એથી નર ચાલિત ર	
૨૨ ના હાતા વિનાશ	સરેલુ
થાય છે.	

આચાર્યે નિર્ધારાયે બાદ નિયમ પાલન

૧ નચેત ૧૦૦ મ.	૮ ૬૬૦ ૧૦
૨ ૨૦૦ ૧૦૦ મ.	૯ ૭૦૦ ૧૦
૩ ૩૦૦ ૧૦૦ મ.	૧૦ ૭૪૦ ૧૦
૪ ૪૦૦ ૧૦૦ મ.	૧૧ ૭૮૦ ૧૦
૫ ૫૦૦ ૧૦૦ મ.	૧૨ ૮૨૦ ૧૦
૬ ૬૦૦ ૧૦૦ મ.	૧૩ ૮૬૦ ૧૦
૭ ૭૦૦ ૧૦૦ મ.	૧૪ ૯૦૦ ૧૦

જાહેર ખખર.

અમારે ત્યાં જૈનધર્મનાં ધણાં પુસ્તકો મળેછે તેમાંથી યોગનાં નામ નીચે આપીએ છીએ.

સજ્જાયમાળા ભાગ ૧ લો.....	૧—૧—૮
સજ્જાયમાળા ભાગ ૨ જો.....	૧—૧—૮
આધવિધિ ભાષાંતર.....	૩—૦—૮
વર્ધમાનદેશના.....	૨—૮—૦
પંચ પ્રતિકમણ્ડ સૂત્ર અર્થવાળા ગુજરાતી.....	૧—૪—૦
પંચ પ્રતિકમણ્ડ સૂત્ર મૂળ શાસ્ત્રી.....	૦—૮—૦
પંચ પ્રતિકમણ્ડ સૂત્ર મૂળ ગુજરાતી.....	૦—૮—૦
વૈરાગ્યશતક ભાષાંતર મોઢે.....	૧—૪—૦
જૈન કથા સંમહ ભાગ ૧ લો.....	૧—૦—૦
જૈન કથા સંમહ ભાગ ૨ જો.....	૧—૦—૦
સ્તવનાવળી.....	૦—૨—૦
સામાયક સૂત્ર અર્થવાળા.....	૦—૨—૦
નવ સ્મરણ.....	૦—૩—૦
કુમારપાળ રામનો રાસ ગુજરાતી.....	૧—૦—૦
ચંદ્રરામનો રાસ ગુજરાતી.....	૧—૦—૦
ચંદ્રશેખરનો રાસ ગુજરાતી.....	૧—૦—૦

એ વિગેરે ધણીજાતનાં પુસ્તકો મળશે પત્રવ્યવહાર નીચેના સરનામે રાખવો.

સહુભાઈ ઈશ્વરદાસ,
સ, મદનગોપાળની હવેલી,
અમદાવાદ.

